

SCRIPTORVM CLASSICORVM
BIBLIOTHECA OXONIENSIS

OXONII
E TYPOGRAPHEO CLARENDONIANO

Aristoteles

ARISTOTELIS

CATEGORIAE

ET

LIBER DE INTERPRETATIONE

RECOGNOVIT

BREVIQUE ADNOTATIONE CRITICA INSTRUXIT

L. MINIO-PALUELLO

PRAELECTOR PHILOSOPHIAE MEDIAEVALIS
IN UNIVERSITATE OXONIENSI

OXONII

E TYPOGRAPHICO CLARENDONIANO

London, 1974

Oxford University Press, Ely House, London W. 1

GLASGOW NEW YORK TORONTO MELBOURNE WELLINGTON
CAPE TOWN IBADAN NAIROBI DAR ES SALAAM LUSAKA ADDIS ABABA
DELHI BOMBAY CALCUTTA MADRAS KARACHI LAHORE DACCA
KUALA LUMPUR SINGAPORE HONG KONG TOKYO

ISBN 0 19 814507 1

First edition 1949

*Reprinted from sheets of the first edition
1956, 1961, 1966, 1974*

790205

E 50 Ari

*Printed in Great Britain
at the University Press, Oxford
by Vivian Ridler
Printer to the University*

PRAEFATIO

I. CATEGORIAE et de Interpretatione qui inscribuntur libri inter Aristotelis logica scripta quae vulgo Organum vocantur primum locum per annos bis mille tenuerunt; saepius inde institutio philosophica sumpsit initium—nec apud Graecos tantum vel Graecis litteris doctos, quippe cum eos sua quique lingua redditos legerent iam quarto vel quinto saeculo post Christum natum Latini Armenii Syri, Arabes nono, Germani decimo primo, alii aetate recentiore; plura de illis quam de singulis aliis libris explanando scripserunt philosophiae magistri Athenis Alexandriae Romae, Constantinopoli, deinde Lutetiae Oxonii Florentiae, toto fere orbe terrarum; brevioris temporis damno corrupti legi possunt quam ceteri uno excepto Stagiritae libri, cum translationes antiquae, fideli stilo ad verbum factae, idem ac codices Graeci plerumque valeant ad textum recensendum. Neglecti sunt autem hi libri per annos iam centum, neque quisquam post Theodorum Waitz (Lipsiae. 1844) eos ratione critica Graece edidit, quamquam translationes antiquae paene omnes typis expressae nuper vulgatae sunt et commentaria Graeca vetustiora alia primum alia denuo Academiae Borussicae consilio accuratissime edita sunt.

2. Categorias imperfectum neque politum libellum ab Aristotele conscriptum esse nonnulli negaverunt, nulla tamen probabili ratione cum totus Aristotelem praedicet auctorem si septem lineas 11^b10–16¹ et verba quaedam hic illic excipias. Non ita certum est unius operis esse partes quae uno nomine Categoriae inscribuntur, sed extrema capita (11^b17–15^b32)—quae etiam Postpraedicamenta vocaverunt—non inepte

¹ Quae de verbis ὑπὲρ . . . ἐπὶ ἡθῆ (11^b10–15) expungendis dixit J. Cook Wilson (*Götting. gelehrte Anzeigen*, 1880, 465–9), eadem de iis quae sequuntur usque ad πῆρεον (11^b16) valent.

suspicatus est Andronicus aliunde huc adiecta esse.¹ Dubitarunt quidam, eorumque unus Andronicus idem, an opusculum de Interpretatione totum, alii, quorum unus fuit Ammonius,² an eius caput extremum (inde a 23^a27) non esset genuinum; sed recte, ut nobis videtur, ostendit Henricus Maier³ nihil in eo non Aristotelicum esse.

3. Titulos quibus liber uterque inscribi solet editor quidam Andronico antiquior addidisse videtur, cum nusquam apud Aristotelem inveniantur, Rhodio autem notos fuisse credere liceat; neque aptos eos esse neque aptiores titulos alios quibus alii antiquitus Categorias inscribi voluerunt⁴ facile iis patebit qui libros perlegerint.—Categorias divisas praebent codices translationes commentaria fere omnia in partes undecim quarum praeter primam unaquaeque suo titulo inscribitur: *περὶ οὐσίας* (2^a11), *περὶ τοῦ ποσοῦ* (4^b20), *περὶ τῶν πρὸς τι* (6^a36), *περὶ τῆς ποιότητος* (alias *περὶ ποιού καὶ ποιότητος*: 8^b25), *περὶ τοῦ ποιεῖν καὶ πάσχειν* (11^b1), *περὶ τῶν ἀντικειμένων* (11^b17), *περὶ τοῦ προτέρου* (14^a26), *περὶ τοῦ ἄμα* (14^b24), *περὶ τῆς κινήσεως* (15^a13), *περὶ τοῦ ἔχειν* (15^b17).⁵ Librum de Interpretatione in quinque partes—quas Graeci *τμήματα* vel *κεφάλαια* vocabant—vel Ammonius vel ante eum editor aliquis divisit, quarum prima usque ad 17^a37 pertinet et a multis in particulas quinque subdivisa est (16^a1–18, 16^a19–^b5 *περὶ ὀνόματος*, 16^b6–25 *περὶ ῥήματος*, 16^b26–17^a24 *περὶ λόγου*, 17^a25–37 *περὶ καταφάσεως καὶ ἀποφάσεως*), altera usque ad 19^b19 titulo a quibusdam inscripta *περὶ τῶν ἐξ*

¹ Vide *Simpl. in Categ.* 379. 8 sqq. (Kalbf.).

² *In de Interpr.* 251. 25 sqq. (Busse).

³ *Arch. f. Gesch. d. Philos.* xiii = n. F. vi (1899–1900), 23–72.

⁴ Vide *Simpl. in Categ.* 15. 26–16. 17 et 379. 10 (Kalbf.).

⁵ Titulos e cod. Ambros. L 93 (= n) excerpimus; iidem vel iis simillimi in exemplaribus ceteris et translationibus reperiuntur; subdivisiones alias, praecipue primae partis, una cum suis titulis alia exemplaria vel translationes praebent.

ὑποκειμένου καὶ κατηγορουμένου προτάσεων, *tertia* περὶ τῶν ἐκ τρίτου προσκατηγορουμένου προτάσεων usque ad 21^a33, *quarta* περὶ τῶν μετὰ τρόπον προτάσεων usque ad 23^a26; *extremam* Ammonius in sex, alii in quinque particulas subdiviserunt (ἐπιχείρημα α', β', γ', etc.).—Quicumque e Categoriis, libro de Interpretatione, Analyticis, Topicis, Elenchis, fortasse etiam Rhetoricis et de Arte Poetica libro, Organum quod appellatur composuit, is certe non fuit Aristoteles.

4. Libri quos hic denuo editos praebemus codicibus Graecis manu scriptis saeculi noni vel decimi tribus, recentioribus plus centum servantur, saepissime una cum ceteris Organi partibus; typis bis vicies aut saepius impressi sunt cum inter Aristotelis opera omnia tum, sed multo rarius, inter logica tantum scripta aut separatim; linguis duodecim vel pluribus translati leguntur; eorum loci complures in commentariis prope innumeris laudantur.—Editiones impressae ante Bekkerianam omnes quas novimus ad Aldinam unam principem (Venetiis 1495) reduci possunt, cum ab ea nihil differant Iuntina (Florentiae 1521), Lovaniensis (1523), et Parisiensis Petri Viduaei (1529), eamque perpaucis tantum verbis mutatis iteraverint Erasmus et Grynaeus (Basileae 1531 et 1539 [Bebeliana prior et altera], 1550 [Isingriniana]; Francofurti 1577), Trincavelus (Venetiis 1536), Olivarius (Parisiis 1538), Camotius (Venetiis 1551 [Aldina altera]), Hospinianus (Basileae, ?1555), Morelius (Parisiis 1562), Hildenius (Berolini 1586), raris tantum locis novaverit Pacius—qui in marginibus varias lectiones nonnullas e libris manu scriptis addidit—(Morgiis 1584, Francofurti 1592 et 1598, Hanoviae 1606, 1611, et 1623; editio altera Francofurti 1597, Genevae 1605, Aureliae Allobrogum 1605 [in titulo falso appellatur editio tertia] et 1607; cum commentario Ludovici Luci, Basileae 1619), cumque secuti sint Grynaeum Sylburgius (Francofurti 1585), Sylburgium Casaubonus (Lugduni 1590,

PRAEFATIO

Aureliae Allobrogum 1605, ibidem vel Genevae 1607) —ambo hic illic Pacianis variis lectionibus usi—, Casaubonum (ut videtur) Conimbricenses commentatores (Lugduni 1606 et 1610), Duvallus (Parisiis 1619, 1629, 1639, 1654) atque editor Patavinus (Patavii 1691), et plerasque has editiones retractaverint Buhle (Biponti 1791–2, et Lipsiae in Aristotelis Tauchnitziani editione minore [stereotypa, 1831] atque maiore [curante Carolo H. Weise, 1843]) et Lewald (Heidelbergae et Lipsiae 1824). E manu scriptis codicibus rara quaedam eruerunt Erasmus et Morelius, nonnulla Pacius; Ammonii et Simplicii commentaria laudant, rarissime tamen, Olivarius et Casaubonus, Argyropuli translationem Olivarius, Boethium Casaubonus. Latinae translationis quam vulgatam appellamus¹ editionem Venetam anni 1481 contulit Buhle,² aliam (Basileae 1570, inter Opera Boethii) inspexit Lewald, qui insuper variis lectionibus codicis Guelpherbytani a Buhle collati neque ad textum recensendum adhibiti³ usus est; ambo commentaria Graeca saepius quam qui praecesserant editores in rem verterunt.— Bekker (Berolini 1831 et 1843, Oxonii 1837)⁴ primus post Aldum libros manu scriptos tantum secutus quos antiquissimos nosset Aristotelem edidit. Tres Categoriarum et libri de Interpretatione codices contulit Vaticanum Urbinate 35 (= A), Venetum Marcianum 201 (= B), Parisinum Coislinianum 330 (= C), quorum primum optimum arbitratus est, haud recte ut Waitz ostendit.⁵ Bekkerianum textum vel parum vel nihil novaverunt Bussemaker in

¹ Vide infra, pp. ix–x.

² 'Veterem interpretem' huius translationis auctorem Buhle, Lewald, Waitz —uno loco etiam Bekker, 15^a 17— vocaverunt, neque viderunt illam eandem esse quam Boethio tribuebant.

³ Buhle, *Aristotelis Opera Omnia* iii, Biponti 1793, 675–85.

⁴ Vide etiam A. Torstrik, *Die authentica d. Berl. ausg. d. Arist.* in *Philol.* xii (1857), 494–530. ⁵ *Organon Graece* i, Lipsiae 1844, xviii sqq.

Aristotele Didotiano (Parisiis 1848) et H. P. Cooke in Bibliotheca Scriptorum Classicorum Loebiana (Londini et Cantabrigiae Mass. 1938), eundem una cum Arabica translatione Categoriarum iterum imprimendum curavit Zenker (Lipsiae 1846).—Optimam ad hunc diem editionem protulit Theodorus Waitz (Lipsiae 1844) codicem B maxime secutus quem longe praestare vidit codice A; codices A B C iterum inspexit;¹ primus Ambrosianum L 93 (= n), Basileensem F. II. 21 (= u), Laurentianos 72.3 (= e) et 72.5 (= d), Marcianum App. IV. 5 (= f) contulit, aliosque octo ex parte tantum; vulgatae quoque Latinae translationis editionibus iisdem ac Lewald usus est et diligenter commentaria Graeca omnia ad illud temporis impressa atque scholia quaedam inedita perlegit.—Adolfus Busse unus Ammonii recensionem libri de Interpretatione una cum eiusdem commentario ad artis criticae rationem edidit sub lemmatum forma, sicut in duobus codicibus Parisino 1942 et Laurentiano 71.3 invenitur (Berolini 1897: *Comm. in Arist. Gr.* iv. v).

5. Latine reddidit Categorias² et de Interpretatione librum primus fortasse Marius Victorinus, iterum Boethius A.D. circiter 505–10. Victorini translatio periit, Boethii contra ad nos pervenit; sed non eadem fortuna functae sunt huius Categoriae ac liber de Interpretatione. Illas nemo unquam integras typis edidit cum paene ignotae per saecula multa in paucis codicibus saeculorum decimi primi et secundi delituissent et lemmata tantum ex iis excerpta una cum Boethii commentario codices plurimi praeberent. Sed quae vulgata fuit saeculis nono et sequentibus usque ad decimum

¹ Quid in his codicibus legendis Bekker erraverit Waitz in suae editionis praefatione, xv sq., et in *Philol.* xii (1857), 726–34 dixit; sed plura quam Waitz vidit corrigenda erant.

² De Latinis translationibus Categoriarum vetustis videas quae in *Mediaev. and Renaiss. Stud.* i (1943), 151–77, et in *The Class. Quart.* xxxix (1945), 63–74 scripsimus.

PRAEFATIO

quintum Categoriarum translatio Boethio quidem tributa est a librariis et editoribus quibusdam,¹ re autem vera e partibus atque fragmentis plerisque textus Boethiani cum reliquarum partium nova translatione coniunctis saeculo fortasse nono conflata est; codicibus plus trecentis post saeculum medium nonum exaratis servatur,² et saepius saeculo decimo quinto et sexto ineunte typis impressa est; eandem in linguam Teutonicam transtulit Notkerus Labeo qui anno circiter millesimo floruit post Christum natum.³—Libri de Interpretatione translatio Boethiana cum integra vulgata fuisset inde a nono usque ad decimum quintum saeculum, libris totidem cum manu scriptis tum impressis ac Categoriarum translatio utraque servatur; criticam eius editionem prodidit Carolus Meiser (Lipsiae 1877), qui etiam Latino cum Graeco textu collato quantum ille ad hunc recensendum conferat ostendit.⁴—Denuo Categorias Latine reddidit una cum Simplicii commentario Willelmus de Moerbeka A.D. 1266, idemque duobus post annis libri de Interpretatione recensionem Ammonii eiusque in eundem librum commentarium vertit, quas translationes codices nonnulli continent, nemo adhuc edendas curavit.⁵

¹ E.g. in cod. Bruxellensi Bibl. Regiae 5439-43, in Organo a Fabro Stapulensi edito (Parisiis 1503), in editionibus commentarii Boethiani, quorum prima A.D. 1475(?) in lucem prodiit, et in Boethii operum editionibus (Venetiis 1492 et 1499; Basileae 1546 et 1570; *Patrol. Lat.* lxiv).

² Vide G. Lacombe, etc., *Aristoteles Latinus: codices* i (Union Académ. Internat., Romae 1939), ubi codices Americani, Austriaci, Belgici, Bohemi, Britannici, Gallici, Germanici recensentur.

³ Notkerus idem libri de Interpretatione translationem Boethianam Teutonice reddidit. E libris manu scriptis Sangallensibus Notkeri translationes ediderunt Eberhardus G. Graff (Berolini 1837), Henricus Hattemer (*Denkmähe d. Mittelalt.* iii, Sangalli 1844-9), et Paulus Piper (A. Holder, *German. Büchersch.* viii, Friburgi et Tubingae 1882).

⁴ *Jahrbücher f. class. Philol.* cxvii (1878), 247-53.

⁵ Vide Lacombe, *op. cit.* 97 sqq., 200 sq., 205 sq., et M. Grabmann,

6. Syrae tres translationes Categoriarum ad nos pervenerunt, Sergii Theodosiopolitani sive Reš'ainensis (†A.D. 536), Iacobi Edesseni (†A.D. 708), Georgii Arabum episcopi (†A.D. 724); libri de Interpretatione duae integrae, Georgii eiusdem et ignoti cuiusdam translatoris qui saeculo fortasse septimo floruit, necnon fragmenta quaedam translationis Probi Antiocheni qui saeculo quinto vixit.—Sergii translatio uno codice Musei Britannici Add. 14658 (= 987 Wright) saeculo septimo, ut videtur, exarato servatur nec unquam typis edita est; Iacobi contra continetur codicibus quinque minimum quorum est antiquissimus Vaticanus Syr. 158 saeculi noni vel decimi, eamque ab initio usque ad 3^b32 e codice Berolinensi Sachau 226 (= 89 in catalogo impresso), insuper collato codice Parisiensi Bibl. Nat. Anc. F. 161, edidit Salomon Schüller (Berolini 1897, Dissertatio); Georgii Categorias servat unus codex Musei Britannici Add. 14659 (= 990 Wright) saeculo octavo vel nono scriptus, primus edidit R. J. H. Gottheil (*Hebraica* ix [1893], 166–215), iterum Joannes Furlani (*Mem. Acc. Linc.*, Cl. Sc. Mor. vi. 5. i [1933]) qui eam etiam cum Graeco textu contulit.¹—Translationis Probae libri de Interpretatione fragmenta quae una cum eiusdem commentario in tribus codicibus inveniuntur J. G. E. Hoffmann edidit (Lipsiae 1869, 1873) e codice Berolinensi Petermann 9 (= 88 in catalogo impresso). Translationem anonymam Hoffmann idem ex eodem codice descriptam edidit (*ibid.*), sed sub finem mutilam cum liber ille imperfectus sit; integram praebent codices alii, quorum optimus est Vaticanus Syr. 158 unde extremam particulam descriptam publici iuris fecit Antonius Baumstark (*Zeitschr. f. Assyriol.* xiii [1898–9], 117 sq.).

Guglielmo di Moerbeke (in *Miscell. Hist. Pontif.* xi = 20), Romae 1946, 127 sqq.

¹ *Studi Ital. di Filol. Class.*, n.s. iii (1923), 305–33.

PRAEFATIO

Textibus Syriacis adnotationem subiecerunt et Hoffmann et Baumstark qua translationes et Graecum exemplar comparantur. Georgii translationem partim tantum Hoffmann, integram Furlani (*l. cit.*) ex uno quo servatur codice Musei Britannici Add. 14659 (= 990 Wright) ediderunt.

7. Arabice vertit Categorias Isaacus Honeini filius (†A.D. 910/11) cuius translationem primus Julius Th. Zenker e codice Parisino Bibl. Nat. 2346 (= Anc. F. 882 A) descriptam edidit (Lipsiae 1846), collatione cum Graeco textu adiecta, iterum et multo accuratius Mauritius Bouyges una cum Averrois paraphrasi (Beryti 1932: *Bibl. Arab. Scholast.*, Sér. Ar. iv), Cahirensi insuper codice inspecto Bibl. Aegypt. 7772 M.—Parisinus ille codex unus Isaaci eiusdem translationem libri de Interpretatione servat, quam Isidorus Pollak accuratissime edidit (Lipsiae 1913: *Abhandl. f. die Kunde d. Morgenl.* xiii. 1). Fragmentum antiquioris, eiusque anonymae, translationis ab initio usque ad 17^b15 pertinens in codice Berolinensi Petermann 9 (= 88 in catalogo impresso) edidit Hoffmann; illud Pollak sub forma variarum lectionum translationi Isaaci subiunxit.

8. Armenia utriusque libri translatio saeculo quinto facta libris manu scriptis compluribus servatur; bis edita est, primum inter opera Davidis Invicti (Venetiis 1833), deinde ad artis criticae rationem a Frederico C. Conybeare (Oxonii 1892: *Anecd. Oxon.*, Class. Ser. i. vi) addita duplici et diligentissima collatione translationis cum textu Graeco.

Translationes recentiores cum Latinas tum Anglicas, Germanicas, Gallicas, alias silentio transeamus.

9. Commentaria Graeca ante saeculum septimum in Categorias conscripta septem maiora servantur, Porphyrii, Dexippi, Ammonii, Philoponi, Olympiodori, Eliae, Simplicii, quae omnia inter Commentaria in Aristotelem Graeca auctoritate Academiae Borussicae Adolfus Busse et Carolus

PRAEFATIO

Kalbfleisch ediderunt (Berolini 1887–1907); his est addenda paraphrasis quaedam, fortasse a Sophonia saeculo tertio decimo exeunte vel decimo quarto ineunte conscripta, quam M. Hayduck edidit (Berolini 1883). Ioannis Damasceni, Photii, Pselli, paraphrases et commentaria inter eorum opera edita invenies.¹—In librum de Interpretatione unum tantum commentarium saeculo septimo antiquius ad nos pervenit, Ammonii dico, idque maximi pretii² cum Ammonius ipse librum totum Aristotelis a se editum commentario inseruisse dicat:

τὴν λέξιν συνεστραμμένην οὖσαν ἐμφάσεώς τε καὶ πολυνοίας γέμουσαν καὶ ὑπὸ βραχείας παραλλαγῆς ἅπαν ἐνίστε τὸ νόημα ἐξαλλάττουσαν καὶ ἐν πολλοῖς τῶν ἀντιγράφων ἤδη τοῦτο πεπονθυῖαν ἅπασαν ἐξῆς ἐδοκιμάσαμεν παραθέσθαι πρὸς διάγνωσιν τῆς ἀκριβεστερας εἶναι δοκούσης ἐκδόσεως.
(Amm. *In de Interpr.*, Prooem. 8. 24–8 Busse.)

Ad textum libri de Interpretatione recensendum nonnihil conferunt scholia quibus locos quosdam Stephanus Alexandrinus saeculo septimo explanavit. Stephanum Michael Hayduck edidit (Berolini 1885: *Comm. in Arist. Gr.* xviii. iii), Ammonium Adolfus Busse (ibid. 1897: iv. v).³—Boethii commentaria in Categorias (*Patrol. Lat.* lxiiv) et bina in librum de Interpretatione (ibid.; edit. Meiser, Lipsiae 1877–80) aliquid de antiquis variis lectionibus docent; nihil contra ad rem discimus e paraphrasi quarto saeculo a quodam Themistii discipulo Latine conscripta et olim

¹ Scholia nonnulla in Categorias et in librum de Interpretatione aliter inedita apud Waitz (*Organon Graece* i. 30–43) et Brandis (*Scholia in Aristot.* Berolini 1836, 93–5), et in praefationibus editionum commentariorum cura Academiae Borussicae impressorum inveniuntur.

² Vide A. Busse, *Ueb. die in Ammonius' Komm. erhalt. Ueberl. d. II. ε.* (in *Festschr. J. Vahlen*, Berolini 1900, 73–85).

³ Vide quae de ceteris commentariis in librum de Interpretatione Busse disputaverit in praefatione editionis commentarii Ammoniani, xv–lii.

PRAEFATIO

Sancto Augustino Hipponensi tributa (Categoriae Decem, *Patrol. Lat.* xxxii. 1419–40), vel e locis quibus Martianus Capella de praedicamentis tractat. Qui saeculis posterioribus usque ad decimum quintum Categorias Latinas laudaverunt vel explanaverunt aut Pseudo-Augustini Categoriis Decem usi sunt, sicut Joannes Scotus Erigena, aut Boethii translatione sicut Cassiodorus, aut vulgata sicut omnes quorum commentaria novimus saeculo decimo secundo et sequentibus conscripta. Boethium omnes ad librum de Interpretatione commentandum usque ad saeculum decimum quintum exiens adhibebant.—De commentariis et paraphrasibus Syriace Armeniace Arabice Hebraice vel conscriptis vel redditis videantur quae alii dixerunt.¹

10. Ad hanc editionem parandam codices antiquissimos Ambrosianum L 93 (= n), Venetum Marcianum 201 (= B), Vaticanum Urbinate 35 (= A), Coislinianum 330 (= C) denuo contulimus, recentiores quattuor hic illic inspeximus Oxoniensem Baroccianum 177, Ambrosianum M 71, Vaticanos Graecos 110 et 238; varias lectiones omnes e libris manuscriptis a Pacio, Buhle, Waitz erutas in comparisonem adhibuimus; translationes antiquas de quibus supra diximus omnes vel denuo vel primi contulimus—Armeniam tantum

¹ Hoffmann, Conybeare, Bouyges in praefationibus atque adnotationibus editionum superius laudatarum; G. Furlani, in *Arch. f. Gesch. d. Philos.* xxxvii = n. F. xxx (1925), 3–25, in *Riv. di Filol. e d'Istr. Class.* lxxix = n.s. xix (1942), 121–49, in *Orientalia*, n.s. xiv (1945), 91–117 et 284–99; A. Baumstark, *Gesch. d. Syr. Liter.*, Bonn 1922, 59, 102, 123, 168, 197, 215 sq., 229, 246, 257, 281, 298, 316 sq.; J. Manandean, *Kommentarii* [sic] in *Arist. Kategorias Eliae adscr. versio Armen.*, Petropoli 1911 (*Bibl. Arm.-Georg.* i); M. Steinschneider, *Die Arab. Übersetzgn. aus d. Griech.*, Lipsiae 1893 (= *Beib. z. Centralbl. d. Bibliotheksw.* xii), 36–40, et *Die Hebr. Übersetzgn. d. Mittelalt.*, Berolini 1893, 43–108; M. Asín [Palacios], *Introducción al arte de la Lógica por Abentomlús i*, Matriti 1916; J. Tkatsch, *Die Arab. Übersetzgn. d. Poetik i*, Vindobonae et Lipsiae 1928, 53–86; Ibrahim Madkour, *L'Organon d'Arist. dans le monde arabe*, Parisiis 1934.

excepimus, cuius collatione cum Graeco a Conybeare facta usi sumus nisi ubi dubitatione quadam moti eam iterum contulimus, et Latinam libri de Interpretatione a Willelmo factam quam hic illic tantum inspeximus; locos quoque Aristotelicos omnes e lemmatibus et contextibus commentariorum Academiae Borussicae cura editorum collegimus et in usum vertimus.

II. De codicibus quos ipsi contulimus pauca tantum dicantur. Ambrosianus L 93 (= n) antiquitate ut videtur omnibus reliquis praestat cum nono saeculo pro certo exaratum esse dicant viri Graecis scripturis peritissimi.¹ Optime servata est eius pars qua Categoriae et liber de Interpretatione continentur, nisi quod folia duo quae periisse videntur recentiores manus suppleverunt; sed, ita imitati antiquam scripturam sunt librarii duo—alterum qui 13^a1–30 scripsit signo n^c designamus, alterum qui 22^b4–32 supplevit siglo nⁱ—ut non sit facile dictu quo tempore lacunae hae suppletæ sint. Correctores tres vel plures varias lectiones multas ex aliis codicibus, quandoque fortasse ex sua coniectura, addiderunt, scriptura codicis antiqua vel erasa vel expuncta vel aliter deleta, ita tamen ut paene semper quid primo scriptum fuerit legi possit.—Codices Vaticanus Urbinas 35 (= A) sub finem noni vel initio decimi saeculi exaratus a Gregorio hypodiacono,² Venetus Marcianus 201 (= B) decimi saeculi, Coislinianus 330 (= C) undecimi, textus praebent nitide scriptos raro manibus recentioribus correctos.—Oxoniensis Baroccianus 177 et Vaticanus Graecus 110 decimo tertio saeculo scripti nitidiores sunt quam Ambrosianus M 71 (saec. xv) et Vaticanus Graecus 238

¹ Vide Ae. Martini et D. Bassi, *Catal. Codd. Graecor. Bibl. Ambros.* i, Mediolani 1906, 591 sq., et G. Wattenbach, *Scripturae Graecae Specimina*³, Berolini 1897, 5 sq. et tab. xiv.

² Vide C. Stornajolo, *Codices Urbinales*, Romae 1895, 41.

(saec. xiii) quorum uterque negligentius exaratus, alter scholiis, adnotationibus, correctionibus turbatus est.

12. Quid in codicibus legatur quorum varias lectiones Waitz edidit non sine dubitatione quadam ex eius adnotatione critica deprehendi potest, cum plus centies erraverit in codice n legendo vel describendo neque saepius distinxerit inter primam posterioresque manus, atque identidem errores in quos Bekker legens codices A B C inciderat non correxerit. Satis utile tamen eius de codicibus illis testimonium habuimus ut hoc firmati lectiones quasdam alibi inventas in textum reciperemus utque diiudicarem quid singuli eius libri valerent ad textum constituendum vel ad textus historiam cognoscendam.

13. Translationes antiquae non omnes idem valent ad libros nostros Graece recensendos, maxime quidem quae proxime Aristotelis verba singula ad litteram, ut dicunt, reddant. Vis tamen et ingenium uniuscuiusque linguae hoc efficit ut alia notas alias Graeci exemplaris accuratius reddere possit; transferendi quoque via atque ratio non omnibus translatoribus fuit una. Ad Graeca exemplaria cognoscenda utilissimae sunt Armenia translatio, deinde Latina Willelmi, Syrae Iacobi, Georgii, et anonymi; sequuntur Boethiana et quibusdam gradibus remotior Syra Sergii; minimum valent Arabicae.—Translatores omnes particulas *ἀν, τε, γε* plerumque omiserunt, si Iacobum unum excipias qui eas uno eodemque verbo saepius reddidit; *μέν* quoque haud raro non verterunt Armenius translator, Boethius, Sergius; *καί* saepe omiserunt Armenius, Boethius, Sergius, quandoque ceteri, cum verbi 'etiam' vim haberet, vel cum primum in serie *καὶ . . . καὶ* (. . . *καὶ . . .*) esset. *Δέ* et *καί* non semper in Armenia translatione distinguuntur, nec *δή* et *οὖν* in Boethiana, nec aliquando *δέ* et *γάρ* in Syris. Articulum Graecum non semper suo loco reddiderunt Armenius trans-

lator et Isaacus, neque transtulerunt Syri et Latini nisi quando hoc fieri poterat pronomibus adhibitis. Tempora et modos verborum Graecorum difficile plerumque est discernere in Syris et Arabicis translationibus, aliquando etiam in Armenia et Latinis. Ordinem verborum turbaverunt saepe Boethius in Categoriis, saepissime Arabs et Sergius, nonnumquam ceteri translatores, non ita tamen ut nusquam pateat quo ordine quave serie Graeca verba disposita fuerint. Praeterea Sergius verba quaedam hic illic omisit, alia addidit, quandoque potius videtur paraphrastae quam translatoris officio functus esse. Hoc magis etiam est conspicuum in Isaaci translatione qui perspicuitatem Arabicam Arabica verborum assecutus est, Aristotelis sententiam fideliter reddidit, non semper tamen singulorum verborum vim.

14. Translationum libros vel manu scriptos vel typis expressos qui hic ordine indicantur in rem nostram contulimus:

A. Categoriarum translationes: (a) Boethiana —codd. Atrebatensis 862 (343) (imperfectus), Parisinus Bibl. Nat. 2788, et Venetus Marcianus Z.L. 497, textum Aristotelis tantum continens; Monacensis Lat. 18480 et Oxoniensis Laudianus 49 textum et commentarium cum lemmatibus praebentes; Marcianus Z.L. 272, et Laurentiani S. Marci 114 et 130 commentarium cum lemmatibus tantum continentes (codices hi omnes saeculi undecimi vel duodecimi sunt)—(b) Latina vulgata —codd. Monacensis Lat. 21564, Bruxelensis Bibl. Regiae 5439-43, Neapolitanus Bibl. Nat. ol. Vindobon. 47 (imperfectus), Laurentiani S. Marci 125 et 166, qui omnes saeculo decimo vel duobus sequentibus scripti sunt—(c) Latina Willelmi de Moerbeka —codd. Marciani VI. 151 et VI. 152, Parisini Bibl. Nat. 12955, 14714, et 16600 (fragmenta tantum continens), decimo tertio vel quarto et sequente exarati—(d) Syra Sergii —cod.

PRAEFATIO

Musei Britannici Add. 14658, 1^a saeculi septimi—(e) Syra Iacobi –codd. Vaticanus Syr. 158 (1^a saeculi noni), et Birminghamensis Mingana 606 (A.D. 1933 ex antiquiore quodam libro in Mesopotamia transscriptus); editio Salomonis Schüler (Berolini 1897, imperfecta)—(f) Syra Georgii –editio Furlani (Romae 1933)—(g) Arabica Isaaci –editiones Zenker (Lipsiae 1846) et Bouyges (Beryti 1932)—(i) Armenia –Frederici Conybeare collationes, hic illic eius editio (Oxonii 1892).

B. Libri de Interpretatione translationes: (a) Boethiana –editio Meiser (Lipsiae 1877)—(b) Latina Willelmi (recens. Ammon.) –cod. Vaticanus Lat. 2067 (saec. xiv), hic illic tantum collatus—(c) Syra Probi (fragmenta) –editio Hoffmann (Lipsiae 1869)—(d) Syra Georgii –editio Furlani (Romae 1933)—(e) Syra anonyma –cod. Vaticanus Syr. 158 (1^a saeculi noni); editio Hoffmann (Lipsiae 1869)—(f) Arabica anonyma (fragmentum) –editiones Hoffmann (Lipsiae 1869) et Pollak (Lipsiae 1913)—(g) Arabica Isaaci –editio Pollak (Lipsiae 1913)—(h) Armenia –Frederici Conybeare collationes, hic illic eius editio (Oxonii 1892).

15. Categoriarum locos plurimos praebent in lemmatibus atque contextibus commentaria Philoponi, Olympiodori, Simplicii, paucos tantum cetera; omnia fere Aristotelis verba usque ad 11^b6 habentur in Sophoniae paraphrasi, sed parum ad textum constituendum conferunt Ioannis Damasceni, Photii, Pselli, aliorum paraphrases vel scholia Graeca. Commentariorum lemmata quae in codicibus manu scriptis leguntur veri simile est textus plus minus eosdem praebere quos auctores ipsi vel legerunt vel legi voluerunt, nisi quod saepe differunt inter se codices unius cuiuslibet commentarii, alius cum alia Aristotelici textus memoria

concordantes; quo fit ut semper dubitari possit an lectio quaevis multo recentior sit quam commentarium in quo inveniatur. Aliquanto certius est locus qui in contextu ipso commentariorum laudantur antiquiorem formam servare, sed hi quoque varietatem lectionum praebent si in diversis codicibus legantur, unde dubitatio gignitur. Sine dubio antiquae eae tantum credi possunt lectiones commentariorum de quibus auctores ipsi disputant.—Unius Ammoniani commentarii in librum de Interpretatione lemmata antiquam plerumque formam servare licet credere, cum Ammonius ipse, ut supra diximus, Aristotelis verba omnia recensuerit et duo minimum codices Parisinus 1942 atque Laurentianus 71.3 (= A et F Busse) necnon Willelmi translatio textum Aristotelicum integrum in lemmata divisum praebeant; inter se non semper, saepissime tamen, concordant et codices ambo et translatio Latina unam memoriam opusculi tradentes; loci quoque in commentario ipso laudati memoriae eidem fidem saepius addunt quam ex ea tollunt.

16. Quae inter Graeca exemplaria cum nobis nota tum a translatoribus atque commentariorum auctoribus adhibita existat cognatio certis rationibus definiri non potest, cum uniuscuiusque propemodum memoria contaminationibus confusa esse videatur. Quaedam tamen eorum affinitates et differentiae viam aliquam indicaverunt, quam secuti libros nostros emendatius quam qui nos praecesserunt edere posse credidimus. Codices B et n maxime inter se distantes memorias antiquas purius quam ceterorum codicum quorum notitiam habemus quilibet servant, alteruter aliis locis optimam lectionem praebent cum translationibus omnibus antiquis concordantes; purior duorum est B, sed arte hic illic videtur esse emendatus. Codex A saepe cum B consentit, rarius cum n, multa autem sua praebet quae editorem proferunt magis perspicuitati quam Aristoteli

amicum. Codex Oxoniensis Baroccianus diligentissime ex B descriptus esse videtur vel ex eius exemplari, cum omnibus numeris omnique littera cum eo concordet. Codices u C d bonae sunt notae, quorum primus cognatus magis est memoriae codicis n, alter medium inter B et n textum praebet, tertius valde similis est codicis B. Signa recentiorum editorum praestant codices e et f, Ambrosianus quoque M 71 atque Vaticani Graeci 110 et 238, exemplaria denique Categoriarum quas Sophonias et Willelmus de Moerbeka adhibuerunt; mediam viam tenent inter B et n, sed rarius quam C et u antiquas lectiones praebent quae neque in B neque in n inveniuntur.—Translatio unaquaeque Categoriarum Graecum exemplar a ceteris omnibus differens arguit; saepius Boethii Latina cum Georgii Syra et codice n concordat, Syra contra Iacobi cum Armenia et codice B; Sergii autem, Latina vulgata, et Arabica mediam viam tenere videntur. Artiore vinculo quam translationes Categoriarum inter se et cum codice n coniunguntur Latina Boethii et Syra Georgii libri de Interpretatione.—Exemplari eodem quo Probus, Syrus anonymus translator usus est, nisi credatur hic illum tantum emendavisse; exemplari eidem simili usus est ignotus quoque Arabs cuius translationis fragmentum servatur, et dubitaverim an Isaacus vetustiore hanc translationem Arabicam alio Graeco exemplari usus castigaverit.—Simplicii exemplar propius codici n quam codici B fuit, et Ammonii recensione libri de Interpretatione proximus omnium est codex e.

17. Ratio edendi nobis fuit ut exemplar ex quo omnis memoria nostra Categoriarum et libri de Interpretatione profecta est quam fidelissime repeteremus, illis tantum quae pro certo non Aristotelica esse crederemus quadratis uncinis inclusis atque inter uncinos acutos additis quae indubitanter supplenda arbitraremur. Lectiones itaque in quibus codices

PRAEFATIO

n et B et translationes omnes antiquae consentiunt, vel in quibus aut n aut B aut una tantum translatio dissentit, in textum recepimus; aliter lectiones praetulimus quae magis Aristotelicae viderentur; in dubiis saepe difficiliorem faciliiori praetulimus, quandoque eam quae in codice n invenitur ei quae in codice B.—In adnotatione critica satis habuimus varias lectiones praestare quas aliquid conferre crederemus vel ad textum recensendum vel ad eius historiam cognoscendam eamque maxime quae ad saecula octavo anteriora pertineret. Quapropter fere omnes¹ codicum n et B lectiones primae manus adnotavimus,² translationum autem et commentariorum eas tantum quae non unius exemplaris peculiare errores vel coniecturae esse viderentur. Fragmenta translationis Probaeae nusquam citavimus cum verissimum sit eius Graecum exemplar idem fuisse ac translationis Syrae anonymae, neque varietatem lectionum adiecimus quas in Arabicis translationibus atque in Latinis Willelmi vel in vulgata Categoriarum invenimus, cum inde adnotationis moles non utilitas augeri posset. Eadem de causa lectiones Sophoniae, codicum Coisl. 330 (C), Urb. 35 (A), Vat. gr. 110.

¹ Quas omisimus codicum n et B lectiones nullius momenti nobis esse videbantur, sed ne quid desideretur eorum quae libri illi praebent eas hic subiungimus:

n: 1^a24–5 ὁ ἔν τινι . . . ὑπάρχων: 1^b8 τῶν] τῶι: 2^a3 ὑποδέδ/ται: 2^b26–7 οὐδὲν . . . ἐστίν add. in marg.: 4^a9 ἦττον+οὐκ ἔστι δὲ οὐδὲ τοῦτο ἴδιον τῆς οὐσίας τὸ μὴ ἐπιδέχεσθαι αὐτὴν τὸ μᾶλλον καὶ ἦττον· καὶ γὰρ τὸ ποσὸν οὐκ ἐπιδέχεται τὸ μᾶλλον καὶ ἦττον: 5^b24 οἰκεία: 10^a5 τοσαῦτα(?): 11^a15 τῶν] ?τῶι: 11^b10 κείσθαι+τῶν: 18 ἔξεις: 34 ἐναντία+//: 12^a9 ὦν] ?τῶν: 12^b13 οὕτως/: 37 ὑπάρχειν: 16^a11 ἀνάγκη/: 17^a34 ἀντι////κείσθαι: 40 μή+?πέφυκεν: 17^b17 τῷ supra additum: 19^a24 ἅπαν ἀνάγκη] ἀπανάγκη (sic): 36 tert. μὴ] ?ἦ: 19^b7 κ////σει: 21^b28 ὑποκείμενα+//: 23^b28 εἰρη////σθαι: 29 τὸ] ?ἦ.

B: 5^b15 τὸν μέγαν τὸ: 8^b38 κατανατὰς: 10^b9 ποιὰ+/: 11^b13, 15 ἐρρέθη: 21^b2 τοῦ] ?τὸ: 23^b23 ?πλείστων: 38 μὴ ἀγαθὸν recent. in rasura.

² Recentiorum librorum lectiones eas tantum notavimus quas in duobus suppletis foliis (n^c, nⁱ) invenimus.

PRAEFATIO

et 238 et Ambrosiani M 71 quos ipsi inspeximus, necnon librorum quos Waitzius unus contulit in adnotatione componenda omisimus. Ceterum quae hic desunt alibi publici iuris faciemus.

18. Lectorem benevolum liceat monere in adnotatione critica hanc nobis rationem sigla adhibendi fuisse: variam lectionem textui subiectam praebent codices, translationes, commentaria quorum sigla eam nullo signo interposito sequantur; lectionem contra quam in textu recepimus reliqui codices (sive n sive B), Ammoniana recensio libri de Interpretatione, et translationes praebent nisi quae translationum sigla uncis quadratis inclusa sint;¹ commentaria quoque lectionem nostram praebent quorum sigla asteriscum sequantur, quod si commentariorum sigla vel omnium vel quorundam neque variam lectionem sequantur neque asteriscum intellegendum est locum illum in commentariis non inveniri; quadratis uncinis inclusimus translationum sigla quandocumque quid translatores in Graecis exemplaribus legissent perspicere nequivimus; uncis rotundis sigla inclusimus translationum vel commentariorum si varia lectio in quibusdam tantum eorum codicibus vel locis invenitur. Exempli gratia (De Interpr. 19^b12): οὐδ' ἢ ΔΣΑ: * α^c: [Γ] significat lectionem quam in textum recepimus, οὐδ', in codicibus nB, in Ammonii recensione (α) et in eius commentarii contextu (α^c) reperiri, variam lectionem ἢ praebere translationes Armeniam (Δ), Syram anonymam (Σ), et Latinam Boethii (Α), quid autem praebuerit Georgii Graecum exemplar (Γ) nos ignorare, locum hunc in scholiis Stephani Alexandrini non citari. Similiter (Categ. 2^a15): λεγόμεναι οὐσίαι να(φ^d)η: * πο: [ΔΑΡ] significat nostram lectionem οὐσίαι λεγόμεναι in codice B,

¹ Ubi n deficit, sigla n^c vel nⁱ post asteriscum addidimus si lectio supplementorum cum nostra concordat.

PRAEFATIO

in translationibus Syris Iacobi et Georgii (*IT*), in Porphyrii commentario (π), in lemmate Olympiodori (σ), necnon in quodam codice Philoponi, ibique cum in lemmate tum in contextu inveniri (ϕ^d); variam contra lectionem λεγόμεναι οὐσίαι codice n, Ammonii et Eliae lemmatibus ($\alpha\eta$), necnon lemmate et contextu in commentarii Philoponi (ϕ^d) codice quodam praestari; nos autem ignorare utram lectionem exemplaria Graeca Armenii, Boethii, Sergii (*ΔΑΡ*) praeberent; locum denique hunc neque inter lemmata neque in contextu a Simplicio citari eumque a Dexippo non praeberi, neque in commentariorum contextibus ab Ammonio, Olympiodoro, Elia.

19. Quod ad rem orthographicam attinet haec tantum dicamus nos γιγν- quam γιν- etiam contra codices scribere maluisse, et πού scripsisse ad categoriam 'ubi' designandam, quamquam codices et libri impressi omnes ποῦ habent, cum indefinitum adverbium, non interrogativum, ad hunc usum Aristotelem adhibuisse crederemus; similiter ποτέ, πρὸς τι, ποσόν, ποιόν ad alias categorias designandas libri omnes habent, non πότε, πρὸς τί, πόσον, ποῖον.—Interpunctionem hic illic in Categoriis, saepissime in libro de Interpretatione novavimus.

Restat ut gratias agamus amicis A. H. Coxon, M.A., et C. G. Hardie, M.A., qui nos consilio et paginis nostris perlegendis adiuverint, viris pecuniae a Benjamin Jowett legatae administrandae praepositis qui nobis ad hoc opusculum perficiendum liberaliter opitulati sint, praefectis denique bibliothecarum in quibus codices a nobis collati asservantur quod copiam fecerint ut eos inspiceremus aut photographice effingendos curaverint.

L. M.-P.

Scribebam Oxonii, Mense Martio MCMXLVIII

Categoriarum Syram Iacobi translationem —una cum Isaaci Arabica— primus integram typis impressam edidit Khalil Georr (*Les Catégories* . . . Beryti 1948), primusque Willelmi Latinam libri de Interpretatione usque ad caput decimum (19^b31) J. Isaac (*Le Peri hermeneias en Occident*, Parisiis 1953). Utriusque libelli Arabicam Isaaci versionem iterum protulit 'Abdurrahman Badawi (*Manṭiq Aristu I*, Cahiri 1948).—Editionibus pp. vii–viii laudatis Paciana addenda est tertium Hanoviae impressa A.D. 1617 et Buhlana libri de Interpretatione Aquinatis et Caietani commentariis, una cum Boethii translatione, adiecta (S. Thomae *Opera Omnia I*, Romae 1882).

Quae pp. ix–x, xvii, xx de Categoriis latine redditis diximus hoc sunt fortasse emendanda quod Boethius ipse opusculum bis edidisse videatur, quarum editionum prior partim periit partim —cum posteriore contaminata— inde a saeculo nono per scholas et bibliothecas late vulgata est, posterior (A) paucis admodum codicibus perhibetur. Differentes hic illic, raro tamen, lectiones Graecas prae se Boethius habuit interpretationem suam emendans ac primo conscribens, has scilicet aliasque parvi momenti nonnullas:

	edit. pr.	edit. post. (A)
3 ^a 10	οὐδεμία ἐστὶν	οὐκ εἰσὶν
4 ^a 2	μᾶλλον	μᾶλλον καλόν
4 ^b 14	ἐναντίων εἶναι	ἐναντίων.

L. M.-P.

Scribebam Oxonii, Non. Oct. MCMLV

CATEGORIAE

SIGLA

in adnotatione Categoriarum adhibita

n = cod. Ambrosianus L 93, saec. ix

n^c = manus recentior quae 13^a1-30 supplevit

B = cod. Marcianus 201, saec. x

T = translationes antiquae:

Δ = Armenia (olim Davidi adscripta), saec. v

Λ = Latina Boethii, A.D. 510

P = Syra Sergii Reš'ainensis († A.D. 536)

I = Syra Iacobi Edesseni (c. A.D. 633-†708)

Γ = Syra Georgii Arabum episcopi († A.D. 724)

Commentaria Graeca (ex editione Academiae Borussicae):

π = Porphyrii

δ = Dexippi

α = Ammonii

ϕ = Ioannis Philoponi

o = Olympiodori

η = Eliae

σ = Simplicii

} lemmata

$\alpha^c, \phi^c, o^c, \eta^c, \sigma^c$ = loci ab Ammonio, Philopono, etc. in commentariis allati

$\alpha^d, \phi^d, o^d, \eta^d, \sigma^d$ = consensus α et α^c , ϕ et ϕ^c , etc.

* $\pi \phi^c \sigma^d n^c$, etc. = lectio quam in textum recepimus etiam in π , ϕ^c , σ^d , n^c , etc., invenitur

$[T]$, $[\Delta I]$, etc. = quid translatore legerint ignoramus

(π) , (Δ) , etc. = non omnes Porphyrii, Boethii, etc., codices

? = fortasse

... = usque ad

+ = addit, addunt (e.g.: $\delta\epsilon + \gamma\epsilon n$ = post $\delta\epsilon$ addit $\gamma\epsilon n$)

In textu uncis quadratis [] expunximus, acutis < > supplevimus vel nostra vel aliorum coniectura

[ΚΑΤΗΓΟΡΙΑΙ]

1 Ὁμώνυμα λέγεται ὧν ὄνομα μόνον κοινόν, ὃ δὲ κατὰ 1^a
 τοῦνομα λόγος τῆς οὐσίας ἕτερος, οἷον ζῶον ὃ τε ἄνθρω-
 πος καὶ τὸ γεγραμμένον· τούτων γὰρ ὄνομα μόνον κοινόν,
 ὃ δὲ κατὰ τοῦνομα λόγος τῆς οὐσίας ἕτερος· ἐὰν γὰρ
 ἀποδιδῶ τις τί ἐστὶν αὐτῶν ἑκατέρῳ τὸ ζῶον εἶναι, ἴδιον 5
 ἑκατέρου λόγον ἀποδώσει. συνώνυμα δὲ λέγεται ὧν τό τε
 ὄνομα κοινόν καὶ ὃ κατὰ τοῦνομα λόγος τῆς οὐσίας ὁ αὐτός,
 οἷον ζῶον ὃ τε ἄνθρωπος καὶ ὁ βοῦς· τούτων γὰρ ἑκάτερον
 κοινῶ ὀνόματι προσαγορεύεται ζῶον, καὶ ὁ λόγος δὲ
 τῆς οὐσίας ὁ αὐτός· ἐὰν γὰρ ἀποδιδῶ τις τὸν ἑκατέρου 10
 λόγον τί ἐστὶν αὐτῶν ἑκατέρῳ τὸ ζῶον εἶναι, τὸν αὐτὸν
 λόγον ἀποδώσει. παρώνυμα δὲ λέγεται ὅσα ἀπὸ τινος δια-
 φέροντα τῇ πτώσει τὴν κατὰ τοῦνομα προσηγορίαν ἔχει,
 οἷον ἀπὸ τῆς γραμματικῆς ὁ γραμματικὸς καὶ ἀπὸ τῆς
 ἀνδρείας ὁ ἀνδρεῖος. 15

2 Τῶν λεγομένων τὰ μὲν κατὰ συμπλοκὴν λέγεται, τὰ
 δὲ ἄνευ συμπλοκῆς. τὰ μὲν οὖν κατὰ συμπλοκὴν, οἷον
 ἄνθρωπος τρέχει, ἄνθρωπος νικᾷ· τὰ δὲ ἄνευ συμπλοκῆς,
 οἷον ἄνθρωπος, βοῦς, τρέχει, νικᾷ.

Τῶν ὄντων τὰ μὲν καθ' ὑποκειμένου τινὸς λέγεται, ἐν 20

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΟΥΣ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑΙ nBΔ(Λ)PI: LIBER ARISTOTELIS
 DE DECEM PREDICAMENTIS (Λ)Γ: aliter alii (ΠΡΟ ΤΩΝ
 ΤΟΠ(ΙΚ)ΩΝ, vel ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΓΕΝΩΝ ΤΟΥ ΟΝΤΟΣ, vel ΠΕΡΙ ΤΩΝ
 ΔΕΚΑ ΓΕΝΩΝ, vel ΚΑΤΗΓΟΡΙΑΙ ΔΕΚΑ) testibus Porph., Simpl., etc.

1^a2 τῆς οὐσίας ?om. Andronicus et Boethus testibus Porph. et Dexippo:
 °πδα^dφ^dο^dη^dσ^d, Herminus teste Porph. 5 τις ἀποδιδῶ B, ?Λ: *παφο

6 ἀπιδίδωσι n, ?PIΓ: *πφ^dο δὲ om. π(ή), ?P: *φοσ 7 κατὰ
 τοῦνομα om. Γ(φ)η, Alex. Aphr. teste Simpl., alii teste Iambl. ap. Simpl.:
 *πο: [P] τῆς οὐσίας om. Γ, Iambl. et Syrian. teste Simpl., alii teste

Porph.: *πφοη: [P] 8 ὃ τε . . . ἑκάτερον] ὃ τε (ὃ γὰρ π: ὃ τε γὰρ Γ)
 ἄνθρ. καὶ ὁ βοῦς ΔΓπ: ὃ τε ἄνθρ. καὶ ὁ βοῦς· ὃ γὰρ ἄνθρ. καὶ ὁ βοῦς BI: [P]

10 τῆς οὐσίας om. π ἐκάστου πη: [PIΓ] 11 ἑκατέρῳ om. Γπ
 12 λόγον post ἀποδώσει pos. ΔΑπη: om. Γ: [P] ἀποδίδωσι n, ?Γ:
 *πη: [P] 19 νικᾷ τρέχει B: *πα^cφο^dη^dσ^d

- ὑποκειμένῳ δὲ οὐδενὶ ἐστίν, οἷον ἄνθρωπος καθ' ὑποκειμένου
 μὲν λέγεται τοῦ τινὸς ἀνθρώπου, ἐν ὑποκειμένῳ δὲ οὐδενὶ ἐστίν·
 τὰ δὲ ἐν ὑποκειμένῳ μὲν ἐστίν, καθ' ὑποκειμένου δὲ οὐδενὸς
 λέγεται, —ἐν ὑποκειμένῳ δὲ λέγω ὃ ἐν τινι μὴ ὡς μέρος
 25 ὑπάρχον ἀδύνατον χωρὶς εἶναι τοῦ ἐν ᾧ ἐστίν,— οἷον ἢ τις
 γραμματικὴ ἐν ὑποκειμένῳ μὲν ἐστὶ τῇ ψυχῇ, καθ' ὑπο-
 κειμένου δὲ οὐδενὸς λέγεται, καὶ τὸ τί λευκὸν ἐν ὑποκειμένῳ
 μὲν ἐστὶ τῷ σώματι, —ἅπαν γὰρ χρῶμα ἐν σώματι,— καθ'
 ὑποκειμένου δὲ οὐδενὸς λέγεται· τὰ δὲ καθ' ὑποκειμένου τε
 1^b λέγεται καὶ ἐν ὑποκειμένῳ ἐστίν, οἷον ἢ ἐπιστήμη ἐν ὑπο-
 κειμένῳ μὲν ἐστὶ τῇ ψυχῇ, καθ' ὑποκειμένου δὲ λέγεται
 τῆς γραμματικῆς· τὰ δὲ οὔτε ἐν ὑποκειμένῳ ἐστίν οὔτε καθ'
 ὑποκειμένου λέγεται, οἷον ὃ τις ἄνθρωπος ἢ ὃ τις ἵπ-
 5 πος, —οὐδὲν γὰρ τῶν τοιούτων οὔτε ἐν ὑποκειμένῳ ἐστίν
 οὔτε καθ' ὑποκειμένου λέγεται.— ἀπλῶς δὲ τὰ ἄτομα καὶ ἐν
 ἀριθμῷ κατ' οὐδενὸς ὑποκειμένου λέγεται, ἐν ὑποκειμένῳ δὲ
 ἓν οὐδὲν κωλύει εἶναι· ἢ γὰρ τις γραμματικὴ τῶν ἐν ὑπο-
 κειμένῳ ἐστίν.
- 10 Ὅταν ἕτερον καθ' ἑτέρου κατηγορηται ὡς καθ' ὑποκει- 3
 μένου, ὅσα κατὰ τοῦ κατηγορουμένου λέγεται, πάντα καὶ
 κατὰ τοῦ ὑποκειμένου ῥηθήσεται· οἷον ἄνθρωπος κατὰ τοῦ τι-
 νὸς ἀνθρώπου κατηγορεῖται, τὸ δὲ ζῶον κατὰ τοῦ ἀνθρώπου·
 οὐκοῦν καὶ κατὰ τοῦ τινὸς ἀνθρώπου τὸ ζῶον κατηγορηθήσε-
 15 ται· ὃ γὰρ τις ἄνθρωπος καὶ ἄνθρωπός ἐστι καὶ ζῶον.
 τῶν ἑτερογενῶν καὶ μὴ ὑπ' ἀλλήλα τεταγμένων ἕτεραι
 τῷ εἶδει καὶ αἱ διαφοραί, οἷον ζώου καὶ ἐπιστήμης·

21 δὲ+γε n: *πα^cφ^oη: [T] 22 δὲ+γε n: *π: [T] 28 τῷ σώματι
 ἐστίν B: *o 1^b4 ὑποκειμένου+τινὸς no: *πα^cφ^c ἢ] καὶ nBΓ: *φ^c
 6 ὑποκειμένου+τινὸς (Δ)(σ) 8 ἓν] αὐτὰ ΛΙ: αὐτῶν Δ: om. ο, ?Ρσ:
 *φ^do^c ὑποκειμένῳ+μὲν Γ(φ): *σ [Δ] 9 ἐστίν (+τῇ ψυχῇ Γ) +καθ'
 ὑποκειμένου δὲ οὐδενὸς λέγεται (Δ)Γφ 11 πάντα] ταῦτα (φ): τοσαῦτα
 Ρ(π)(δ)α^co^cη 12 alt. κατὰ om. Γ: [ΔΛΡΓ] 14 κατηγορηθήσεται
 τὸ ζῶον ΒΡΓ ζῶον+ἄρα n 16 ἑτέρων γενῶν (δ)(φ)(σ): *πα^do^dη^dσ^c:
 [T]

ζώου μὲν γὰρ διαφοραὶ τό τε πεζὸν καὶ τὸ πτηνὸν καὶ τὸ
 ἔνυδρον καὶ τὸ δίπουν, ἐπιστήμης δὲ οὐδεμία τούτων· οὐ γὰρ
 διαφέρει ἐπιστήμη ἐπιστήμης τῷ δίπους εἶναι. τῶν δὲ γέ 20
 ὑπ' ἄλληλα γενῶν οὐδὲν κωλύει τὰς αὐτὰς διαφορὰς εἶναι·
 τὰ γὰρ ἐπάνω τῶν ὑπ' αὐτὰ γενῶν κατηγορεῖται, ὥστε
 ὅσαι τοῦ κατηγορουμένου διαφοραὶ εἰσι τοσαῦται καὶ τοῦ
 ὑποκειμένου ἔσονται.

4 Τῶν κατὰ μηδεμίαν συμπλοκὴν λεγομένων ἕκαστον ἥτοι 25
 οὐσίαν σημαίνει ἢ ποσὸν ἢ ποιὸν ἢ πρὸς τι ἢ ποὺ ἢ ποτὲ ἢ
 κεῖσθαι ἢ ἔχειν ἢ ποιεῖν ἢ πάσχειν. ἔστι δὲ οὐσία μὲν ὡς
 τύπῳ εἰπεῖν οἶον ἄνθρωπος, ἵππος· ποσὸν δὲ οἶον δίπηχυ,
 τρίπηχυ· ποιὸν δὲ οἶον λευκόν, γραμματικόν· πρὸς τι δὲ
 οἶον διπλάσιον, ἥμισυ, μεῖζον· ποὺ δὲ οἶον ἐν Λυκείῳ, ἐν 2^a
 ἀγορᾷ· ποτὲ δὲ οἶον χθές, πέρυσιν· κεῖσθαι δὲ οἶον ἀνάκειται,
 κάθεται· ἔχειν δὲ οἶον ὑποδέδεται, ὥπλισται· ποιεῖν δὲ οἶον
 τέμνειν, καίειν· πάσχειν δὲ οἶον τέμνεσθαι, καίεσθαι. ἕκα-
 στον δὲ τῶν εἰρημένων αὐτὸ μὲν καθ' αὐτὸ ἐν οὐδεμιᾷ κατα- 5
 φάσει λέγεται, τῇ δὲ πρὸς ἄλληλα τούτων συμπλοκῇ
 κατάφασις γίνεται· ἅπαντα γὰρ δοκεῖ κατάφασις ἥτοι
 ἀληθὲς ἢ ψευδὲς εἶναι, τῶν δὲ κατὰ μηδεμίαν συμ-
 πλοκὴν λεγομένων οὐδὲν οὔτε ἀληθὲς οὔτε ψευδὸς ἐστίν,
 οἶον ἄνθρωπος, λευκόν, τρέχει, νικᾷ. 10

5 Οὐσία δὲ ἐστίν ἡ κυριώτατά τε καὶ πρώτως καὶ μάλι-
 στα λεγομένη, ἢ μήτε καθ' ὑποκειμένου τινὸς λέγεται

18 διαφοραὶ+οἶον ΒΛπφ, ?Γ: *ο τε om. πφο: [ΛΡΓ] 18-19
 πτηνὸν... ἔνυδρον... δίπουν] δίπ... πτ... ἐν. ΒΔ: πτ... δίπ... ἐν. ΡΙφ:
 δίπ... πτ. π, ?ο: πτ... δίπ. Λ 20 γε om. (π)αο^c, ?Ι: *φη^c: [ΔΛΡΓ]
 21 εἶναι διαφορὰς δ(φ)ο^cσ^c, Boethus teste Simpl., ?Λ: *π: [ΡΙΓ] 23
 τοῦ bis] κατὰ τοῦ π: *πσ^c 2^a1 ἥμισυ om. ΒΛΡ μεῖζον om. Ι
 1-2 ἐν ἀγορᾷ ἐν Λυκείῳ Β: ἐν Λυκείῳ ΛΓ, ?π 2 πέρυσιν om. ΛΡ: *π
 5 αὐτὰ... αὐτὰ Λο^c: *φοσ^c 6 λέγεται+ἡ ἀποφάσει nΒΔΡφ(σ^c):
 *ο, optimi libri teste Ammonio 7 πρῖν κατάφασις+ἡ (καὶ Δ) ἀπόφασις
 nΒΔα^cφο: *σ^c: [Ρ] alt. κατάφασις+ἡ (καὶ ΒΔ) ἀπόφασις nΒΔ(α), ?Ρ
 10 λευκόν (-ός n, ?ΙΓ)] βοῦς Ρ(σ) νικᾷ om. ΛΙΓ(σ) 11 τε om.
 π(φ)(ο)η(σ^d): [Τ] 12 τινὸς om. ΛΙ: *αφ^dησ^d

μήτε ἐν ὑποκειμένῳ τινί ἐστίν, οἷον ὁ τις ἄνθρωπος ἢ ὁ τις ἵππος. δεύτεραι δὲ οὐσίαι λέγονται, ἐν οἷς εἶδεν αἱ πρώ-
 15 τως οὐσίαι λεγόμεναι ὑπάρχουσιν, ταῦτά τε καὶ τὰ τῶν εἰδῶν τούτων γένη· οἷον ὁ τις ἄνθρωπος ἐν εἶδει μὲν ὑπάρχει τῷ ἀνθρώπῳ, γένος δὲ τοῦ εἶδους ἐστὶ τὸ ζῶον· δεύ-
 τεραι οὖν αὗται λέγονται οὐσίαι, οἷον ὁ τε ἄνθρωπος καὶ τὸ ζῶον.—φανερὸν δὲ ἐκ τῶν εἰρημένων ὅτι τῶν καθ' ὑπο-
 20 κειμένου λεγομένων ἀναγκαῖον καὶ τοῦνομα καὶ τὸν λόγον κατηγορεῖσθαι τοῦ ὑποκειμένου· οἷον ἄνθρωπος καθ' ὑποκειμένου λέγεται τοῦ τινὸς ἀνθρώπου, καὶ κατηγορεῖται γε τοῦνομα, —τὸν γὰρ ἄνθρωπον κατὰ τοῦ τινὸς ἀνθρώπου κατηγορήσεις·— καὶ ὁ λόγος δὲ τοῦ ἀνθρώπου κατὰ τοῦ τινὸς ἀν-
 25 θρώπου κατηγορηθήσεται, —ὁ γὰρ τις ἄνθρωπος καὶ ἀνθρω-
 πὸς ἐστίν·— ὥστε καὶ τοῦνομα καὶ ὁ λόγος κατὰ τοῦ ὑποκειμένου κατηγορηθήσεται. τῶν δ' ἐν ὑποκειμένῳ ὄντων ἐπὶ μὲν τῶν πλείστων οὔτε τοῦνομα οὔτε ὁ λόγος κατηγορεῖται τοῦ ὑποκειμένου· ἐπ' ἐνίων δὲ τοῦνομα μὲν οὐδὲν κω-
 30 λύει κατηγορεῖσθαι τοῦ ὑποκειμένου, τὸν δὲ λόγον ἀδύνατον· οἷον τὸ λευκὸν ἐν ὑποκειμένῳ ὄν τῷ σώματι κατηγορεῖται τοῦ ὑποκειμένου, —λευκὸν γὰρ σῶμα λέγεται,— ὁ δὲ λόγος τοῦ λευκοῦ οὐδέποτε κατὰ τοῦ σώματος κατηγορηθήσεται.—τὰ δ' ἄλλα πάντα ἦτοι καθ' ὑποκειμένων λέγε-
 35 ται τῶν πρώτων οὐσιῶν ἢ ἐν ὑποκειμέναις αὐταῖς ἐστίν. τοῦτο δὲ φανερὸν ἐκ τῶν καθ' ἕκαστα προχειριζομένων· οἷον τὸ ζῶον κατὰ τοῦ ἀνθρώπου κατηγορεῖται, οὐκοῦν καὶ κατὰ τοῦ τινὸς ἀνθρώπου, —εἰ γὰρ κατὰ μηδενὸς τῶν τινῶν

13 τινί om. ΛΙΓ: *φ^dοησ^d ἢ] καὶ η(φ): *οσ 14 λέγονται+τὰ
 εἶδη Λη: *φ^dο: [ΡΙΓ] 15 λεγόμεναι οὐσίαι ηα(φ^d)η: *πο: [ΔΛΡ]
 16 ἄνθρωπος+ὡς ηπ 17 δευτέρως ηΔΓ: *αο 21 οἷον+ὁ Β: [ΛΡΙΓ]
 23 ἄνθρωπον+καὶ ηΙ: [ΔΛΡ] 24 δὲ+ὁ Β: [Τ] prius ἀνθρώπου+καὶ
 ΙΓ: [ΔΛΡ] 26 ἐστίν+καὶ ζῶον (+λογικὸν θνητόν (Λ)) Δ(Λ)Ρ: +καὶ
 ἄνθρωπος λέγεται vel similia ΙΓ 27 κατηγορεῖται ηΙ 30 κατηγο-
 ρεῖσθαι+ποτε η(Λ) τοῦ ὑποκειμένου om. ΙΓ 33 λόγος+ὁ Β,?Ι:
 [ΔΛΡ] alt. τοῦ om. ΒΔ: [ΛΡΙΓ] 38 ἀνθρώπου+κατηγορηθήσεται Λ:
 +κατηγ. τὸ ζῶον ΒΡ τινῶν om. ΔΓ

ἀνθρώπων, οὐδὲ κατὰ ἀνθρώπου ὅλως·— πάλιν τὸ χρώμα 2^b
 ἐν σώματι, οὐκοῦν καὶ ἐν τινὶ σώματι· εἰ γὰρ μὴ ἐν
 τινὶ τῶν καθ' ἕκαστα, οὐδὲ ἐν σώματι ὅλως· ὥστε τὰ
 ἄλλα πάντα ἦτοι καθ' ὑποκειμένων τῶν πρώτων οὐσιῶν
 λέγεται ἢ ἐν ὑποκειμέναις αὐταῖς ἐστίν. μὴ οὐσῶν οὖν 5
 τῶν πρώτων οὐσιῶν ἀδύνατον τῶν ἄλλων τι εἶναι· πάντα
 γὰρ τὰ ἄλλα ἦτοι καθ' ὑποκειμένων τούτων λέγεται ἢ ἐν 6^a
 ὑποκειμέναις αὐταῖς ἐστίν· ὥστε μὴ οὐσῶν τῶν πρώτων οὐ- 6^b
 σιῶν ἀδύνατον τῶν ἄλλων τι εἶναι. 6^c

Τῶν δὲ δευτέρων οὐσιῶν μᾶλλον οὐσία τὸ εἶδος τοῦ
 γένους· ἔγγιον γὰρ τῆς πρώτης οὐσίας ἐστίν. ἐὰν γὰρ ἀπο-
 διδῶ τις τὴν πρώτην οὐσίαν τί ἐστι, γνωριμώτερον καὶ οἰ-
 κειότερον ἀποδώσει τὸ εἶδος ἀποδιδούς ἢ τὸ γένος· οἰ- 10
 ον τὸν τινὰ ἄνθρωπον γνωριμώτερον ἢ ἀποδοίῃ ἄνθρω-
 πον ἀποδιδούς ἢ ζῶον, —τὸ μὲν γὰρ ἴδιον μᾶλλον τοῦ
 τινὸς ἀνθρώπου, τὸ δὲ κοινότερον,— καὶ τὸ τὶ δένδρον ἀποδι-
 δούς γνωριμώτερον ἀποδώσει δένδρον ἀποδιδούς ἢ φυτόν.
 ἔτι αἱ πρῶται οὐσίαι διὰ τὸ τοῖς ἄλλοις ἅπασιν ὑποκεῖ- 15
 σθαι καὶ πάντα τὰ ἄλλα κατὰ τούτων κατηγορεῖσθαι ἢ
 ἐν ταύταις εἶναι διὰ τοῦτο μάλιστα οὐσίαι λέγονται· ὥς δέ
 γε αἱ πρῶται οὐσίαι πρὸς τὰ ἄλλα ἔχουσιν, οὕτω καὶ
 τὸ εἶδος πρὸς τὸ γένος ἔχει· —ὑπόκειται γὰρ τὸ εἶδος
 τῷ γένει· τὰ μὲν γὰρ γένη κατὰ τῶν εἰδῶν κατηγορεῖται, 20
 τὰ δὲ εἶδη κατὰ τῶν γενῶν οὐκ ἀντιστρέφει·— ὥστε καὶ ἐκ
 τούτων τὸ εἶδος τοῦ γένους μᾶλλον οὐσία.—αὐτῶν δὲ τῶν εἰ-
 δῶν ὅσα μὴ ἐστι γένη, οὐδὲν μᾶλλον ἕτερον ἑτέρου οὐσία

2^b3 τινὶ+τῶν σωμάτων (vel sim.) (Δ)ΛΡ 4-5 λέγεται τῶν . . . οὐσιῶν
 Β: *σ^c: [Τ] 6 et 6^c τι τῶν ἄλλων n: *σ^c: [ΛΡΓ] 6-6^c verba
 πάντα . . . εἶναι dittographiam arbitratus expungenda esse dixit Simplicius,
 quem editores omnes secuti sunt 6^{b-c} ὥστε . . . εἶναι om. Δ: *σ^c
 10 εἶδος+μᾶλλον n: *φοη ἢ] ἢπερ Βο: *φη; [Τ] 11 prius ἄνθρωπον+
 ἀποδιδούς nΒΓ ἀποδοίῃ+καὶ οἰκειότερον nΡ 12 ἢ ζῶον ἀποδιδούς
 Β: ἢ ζῶον Γ 17 οὐσίαι+πρῶται nΒΔφ 18 ἄλλα+πάντα ΒΔΛΡ(φ)
 20 κατὰ om. n: [Τ]

ἐστίν· οὐδὲν γὰρ οἰκειότερον ἀποδώσει κατὰ τοῦ τινὸς ἀν-
 25 θρώπου τὸν ἄνθρωπον ἀποδιδούς ἢ κατὰ τοῦ τινὸς ἵππου
 τὸν ἵππον. ὡσαύτως δὲ καὶ τῶν πρώτων οὐσιῶν οὐδὲν μᾶλλον
 ἕτερον ἐτέρου οὐσία ἐστίν· οὐδὲν γὰρ μᾶλλον ὁ τις ἄνθρω-
 πος οὐσία ἢ ὁ τις βοῦς.

Εἰκότως δὲ μετὰ τὰς πρώτας οὐσίας μόνα τῶν ἄλλων
 30 τὰ εἶδη καὶ τὰ γένη δεύτεραι οὐσίαι λέγονται· μόνα γὰρ
 δηλοῖ τὴν πρώτην οὐσίαν τῶν κατηγορουμένων· τὸν γὰρ
 τινὰ ἄνθρωπον εἰς ἀποδιδῶ τις τί ἐστίν, τὸ μὲν εἶδος ἢ τὸ
 γένος ἀποδιδούς οἰκείως ἀποδώσει, —καὶ γνωριμώτερον ποιήσῃ
 ἄνθρωπον ἢ ζῶον ἀποδιδούς·— τῶν δ' ἄλλων ὃ τι ἂν
 35 ἀποδιδῶ τις, ἄλλοτρίως ἔσται ἀποδεδωκώς, οἷον λευκὸν ἢ
 τρέχει ἢ ὅτιοῦν τῶν τοιούτων ἀποδιδούς· ὥστε εἰκότως ταῦτα
 μόνα τῶν ἄλλων οὐσίαι λέγονται· ἔτι αἱ πρώται οὐσίαι
 διὰ τὸ τοῖς ἄλλοις ἅπασιν ὑποκεῖσθαι κυριώτατα οὐσίαι
 3^a λέγονται· ὥς δέ γε αἱ πρώται οὐσίαι πρὸς τὰ ἄλλα πάντα
 ἔχουσιν, οὕτω τὰ εἶδη καὶ τὰ γένη τῶν πρώτων οὐσιῶν πρὸς
 τὰ λοιπὰ πάντα ἔχει· κατὰ τούτων γὰρ πάντα τὰ λοιπὰ
 κατηγορεῖται· τὸν γὰρ τινὰ ἄνθρωπον ἐρεῖς γραμματικόν,
 5 οὐκοῦν καὶ ἄνθρωπον καὶ ζῶον γραμματικὸν ἐρεῖς· ὡσαύ-
 τως δὲ καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων.

Κοινὸν δὲ κατὰ πάσης οὐσίας τὸ μὴ ἐν ὑποκειμένῳ
 εἶναι· ἢ μὲν γὰρ πρώτη οὐσία οὔτε καθ' ὑποκειμένου λέγε-
 ται οὔτε ἐν ὑποκειμένῳ ἐστίν· τῶν δὲ δευτέρων οὐσιῶν
 10 φανερόν μὲν καὶ οὕτως ὅτι οὐκ εἰσὶν ἐν ὑποκειμένῳ· ὁ γὰρ
 ἄνθρωπος καθ' ὑποκειμένου μὲν τοῦ τινὸς ἀνθρώπου λέγεται,
 ἐν ὑποκειμένῳ δὲ οὐκ ἔστιν, —οὐ γὰρ ἐν πῶ τινὶ ἀνθρώπῳ ὁ
 ἄνθρωπος ἐστίν·— ὡσαύτως δὲ καὶ τὸ ζῶον καθ' ὑποκειμένου

24 γὰρ+μᾶλλον n 31 τὰς πρώτας οὐσίας (Δ)AP 32 ἀποδῶ
 n: [T] 33 καὶ+γὰρ n 36-7 τῶν ἄλλων ταῦτα μόνα BΓ 37 ἔτι+
 δὲ n: *αφ: [ΔAP] 38 ἅπασιν ὑποκεῖσθαι (ὑποκ. πᾶσ. n)+καὶ τὰ ἄλλα
 πάντα κατὰ τούτων κατηγορεῖσθαι P: *φ· κυριώταται PΓ(φ), B 3^a2
 γένη . . . εἶδη ΔΓ 8-9 ἐν ὑποκ. ἐστίν . . . καθ' ὑποκ. λέγ. BΔ 10
 οὐκ εἰσὶν] οὐδεμία ἐστίν ΔP

μὲν λέγεται τοῦ τινὸς ἀνθρώπου, οὐκ ἔστι δὲ τὸ ζῶον ἐν
 τῷ τινὶ ἀνθρώπῳ. ἔτι δὲ τῶν ἐν ὑποκειμένῳ ὄντων τὸ μὲν 15
 ὄνομα οὐδὲν κωλύει κατηγορεῖσθαι ποτε τοῦ ὑποκειμένου,
 τὸν δὲ λόγον ἀδύνατον· τῶν δὲ δευτέρων οὐσιῶν κατηγορεῖ-
 ται καὶ ὁ λόγος κατὰ τοῦ ὑποκειμένου καὶ τοῦνομα, —τὸν
 γὰρ τοῦ ἀνθρώπου λόγον κατὰ τοῦ τινὸς ἀνθρώπου κατη-
 γορήσεις καὶ τὸν τοῦ ζώου.— ὥστε οὐκ ἂν εἴη οὐσία 20
 τῶν ἐν ὑποκειμένῳ.—οὐκ ἴδιον δὲ οὐσίας τοῦτο, ἀλλὰ
 καὶ ἡ διαφορά τῶν μὴ ἐν ὑποκειμένῳ ἐστίν· τὸ γὰρ
 πεζὸν καὶ τὸ δίπουν καθ' ὑποκειμένου μὲν λέγεται τοῦ ἀν-
 θρώπου, ἐν ὑποκειμένῳ δὲ οὐκ ἔστιν, —οὐ γὰρ ἐν τῷ ἀνθρώπῳ
 ἐστὶ τὸ δίπουν οὐδὲ τὸ πεζόν.— καὶ ὁ λόγος δὲ κατηγορεῖται ὁ 25
 τῆς διαφορᾶς καθ' οὗ ἂν λέγηται ἡ διαφορά· οἷον εἰ τὸ
 πεζὸν κατὰ ἀνθρώπου λέγεται, καὶ ὁ λόγος τοῦ πεζοῦ
 κατηγορηθήσεται τοῦ ἀνθρώπου, —πεζὸν γὰρ ἐστὶν ὁ ἄνθρωπος.
 —μὴ ταραττέτω δὲ ἡμᾶς τὰ μέρη τῶν οὐσιῶν ὡς ἐν ὑπο-
 κειμένοις ὄντα τοῖς ὅλοις, μὴ ποτε ἀναγκασθῶμεν οὐκ οὐ- 30
 σίας αὐτὰ φάσκειν εἶναι· οὐ γὰρ οὕτω τὰ ἐν ὑποκειμένῳ
 ἐλέγετο τὰ ὡς μέρη ὑπάρχοντα ἐν τινι.

Ὑπάρχει δὲ ταῖς οὐσίαις καὶ ταῖς διαφοραῖς τὸ πάντα
 συνωνύμως ἀπ' αὐτῶν λέγεσθαι· πᾶσαι γὰρ αἱ ἀπὸ τούτων
 κατηγορίαι ἦτοι κατὰ τῶν ἀτόμων κατηγοροῦνται ἢ κατὰ 35
 τῶν εἰδῶν. ἀπὸ μὲν γὰρ τῆς πρώτης οὐσίας οὐδεμία ἐστὶ
 κατηγορία, —κατ' οὐδενὸς γὰρ ὑποκειμένου λέγεται.— τῶν δὲ
 δευτέρων οὐσιῶν τὸ μὲν εἶδος κατὰ τοῦ ἀτόμου κατηγο-
 ρεῖται, τὸ δὲ γένος καὶ κατὰ τοῦ εἶδους καὶ κατὰ τοῦ ἀτόμου·
 ὡσαύτως δὲ καὶ αἱ διαφοραὶ καὶ κατὰ τῶν εἰδῶν καὶ κατὰ 3b

16 ποτέ κατηγορεῖσθαι nΔ, ?AP 17 alt. δέ+γε n: [T] 18
 τοῦνομα ante prius καὶ pos., alt. καὶ om. n 20 ζώου+ὡσαύτως B
 ἡ οὐσία B: [APIG] 21 τοῦτο οὐσίας Bφ^cη, ?PI: *α^dφοο^c 23
 μὲν om. n: *o 25 οὐδέ] ἢ BΔ: om. P 26 λέγεται n: [T] 27
 λόγος+ὁ B: [T] 38 τῶν ἀτόμων (Δ)I 39 prius καὶ om. n:
 [ΔPI] τῶν ἀτόμων . . τῶν εἰδῶν PIG 3b I alt. καὶ om. B:
 [ΔP]

τῶν ἀτόμων κατηγοροῦνται. καὶ τὸν λόγον δὲ ἐπιδέχονται αἱ πρῶται οὐσίαι τὸν τῶν εἰδῶν καὶ τὸν τῶν γενῶν, καὶ τὸ εἶδος δὲ τὸν τοῦ γένους. — ὅσα γὰρ κατὰ τοῦ κατηγορουμένου
 5 λέγεται, καὶ κατὰ τοῦ ὑποκειμένου ῥηθήσεται. — ὡσαύτως δὲ καὶ τὸν τῶν διαφορῶν λόγον ἐπιδέχεται τά τε εἶδη καὶ τὰ ἄτομα· συνώνυμα δέ γε ἦν ὧν καὶ τοῦνομα κοινὸν καὶ ὁ λόγος ὁ αὐτός. ὥστε πάντα τὰ ἀπὸ τῶν οὐσιῶν καὶ τῶν διαφορῶν συνωνύμως λέγεται.

10 Πᾶσα δὲ οὐσία δοκεῖ τόδε τι σημαίνειν. ἐπὶ μὲν οὖν τῶν πρώτων οὐσιῶν ἀναμφισβήτητον καὶ ἀληθές ἐστιν ὅτι τόδε τι σημαίνει· ἄτομον γὰρ καὶ ἐν ἀριθμῷ τὸ δηλούμενόν ἐστιν. ἐπὶ δὲ τῶν δευτέρων οὐσιῶν φαίνεται μὲν ὁμοίως τῷ σχήματι τῆς προσηγορίας τόδε τι σημαίνειν, ὅταν εἴπῃ
 15 ἄνθρωπον ἢ ζῶον· οὐ μὴν ἀληθές γε, ἀλλὰ μᾶλλον ποιόν τι σημαίνει, — οὐ γὰρ ἐν ἐστὶ τὸ ὑποκείμενον ὥσπερ ἡ πρώτη οὐσία, ἀλλὰ κατὰ πολλῶν ὁ ἄνθρωπος λέγεται καὶ τὸ ζῶον· — οὐχ ἀπλῶς δὲ ποιόν τι σημαίνει, ὥσπερ τὸ λευκόν· οὐδὲν γὰρ ἄλλο σημαίνει τὸ λευκόν ἀλλ' ἢ ποιόν, τὸ δὲ
 20 εἶδος καὶ τὸ γένος περὶ οὐσίαν τὸ ποιόν ἀφορίζει, — ποιὰν γάρ τινα οὐσίαν σημαίνει. — ἐπὶ πλείον δὲ τῷ γένει ἢ τῷ εἶδει τὸν ἀφορισμὸν ποιεῖται· ὁ γὰρ ζῶον εἰπὼν ἐπὶ πλείον περιλαμβάνει ἢ ὁ τὸν ἄνθρωπον.

Ἐπάρχει δὲ ταῖς οὐσίαις καὶ τὸ μηδὲν αὐταῖς ἐναντίον
 25 εἶναι. τῇ γὰρ πρώτῃ οὐσίᾳ τί ἂν εἴη ἐναντίον; οἶον τῷ τινὶ ἀνθρώπῳ οὐδὲν ἐστὶν ἐναντίον, οὐδέ γε τῷ ἀνθρώπῳ ἢ τῷ ζῳῷ οὐδὲν ἐστὶν ἐναντίον. οὐκ ἴδιον δὲ τῆς οὐσίας τοῦτο, ἀλλὰ καὶ ἐπ' ἄλλων πολλῶν οἶον ἐπὶ τοῦ ποσοῦ· τῷ γὰρ διπλήχει οὐδὲν ἐστὶν
 30 ἐναντίον, οὐδέ τοῖς δέκα, οὐδέ τῶν τοιούτων οὐδενί, εἰ μή τις

3 γενῶν . . . εἰδῶν nΔ 5 λέγεται + τοσαῦτα n, (vel ταῦτά) Δ 8 alt. καὶ +
 τὰ ἀπὸ B(Δ) 13 τῶν δὲ (om. ἐπὶ) BΔΓ: [P] 18 τι om. nΓ: *ο: [Δ]
 20 γένος . . . εἶδος Δ 21 ἢ] καὶ Γ, ?n: *φ 24 αὐταῖς post ἐναντίον
 pos. nφ(σ): post εἶναι (25) ο: *α: [P] 26 prius ἀνθρώπῳ + ἢ τῷ τινὶ
 ζῳῷ B: *ο οὐδέν + γὰρ nBPG: *ο: [Δ] ἢ] οὐδέ n, ?Δ: *αο: [Γ]
 27 ἀλλὰ + γὰρ BΓΓ

τὸ πολὺ τῷ ὀλίγῳ φαίη ἐναντίον εἶναι ἢ τὸ μέγα τῷ μικρῷ· τῶν δὲ ἀφωρισμένων ποσῶν οὐδὲν οὐδενὶ ἐναντίον ἐστίν.

Δοκεῖ δὲ ἡ οὐσία οὐκ ἐπιδέχεσθαι τὸ μᾶλλον καὶ τὸ ἥττον· λέγω δὲ οὐχ ὅτι οὐσία οὐσίας οὐκ ἔστι μᾶλλον οὐσία, —τοῦτο μὲν γὰρ εἴρηται ὅτι ἔστιν,— ἀλλ' ὅτι ἐκάστη 35 οὐσία τοῦθ' ὅπερ ἐστίν οὐ λέγεται μᾶλλον καὶ ἥττον· οἷον εἰ ἔστιν αὕτη ἡ οὐσία ἄνθρωπος, οὐκ ἔσται μᾶλλον καὶ ἥττον ἄνθρωπος, οὔτε αὐτὸς αὐτοῦ οὔτε ἕτερος ἐτέρου. οὐ γάρ ἐστιν ἕτερος ἐτέρου μᾶλλον ἄνθρωπος, ὥσπερ τὸ λευκὸν ἐστίν ἕτερον ἐτέρου μᾶλλον λευκόν, καὶ κα- 4^a λὸν ἕτερον ἐτέρου μᾶλλον· καὶ αὐτὸ δὲ αὐτοῦ μᾶλλον καὶ ἥττον λέγεται, οἷον τὸ σῶμα λευκὸν ὃν μᾶλλον λευκὸν λέγεται νῦν ἢ πρότερον, καὶ θερμὸν ὃν μᾶλλον θερμὸν καὶ ἥττον λέγεται· ἡ δέ γε οὐσία οὐδὲν 5 λέγεται, —οὐδὲ γὰρ ἄνθρωπος μᾶλλον νῦν ἄνθρωπος ἢ πρότερον λέγεται, οὐδὲ τῶν ἄλλων οὐδέν, ὅσα ἐστίν οὐσία·— ὥστε οὐκ ἂν ἐπιδέχοιτο ἡ οὐσία τὸ μᾶλλον καὶ ἥττον.

Μάλιστα δὲ ἴδιον τῆς οὐσίας δοκεῖ εἶναι τὸ ταῦτόν καὶ 10 ἐν ἀριθμῷ ὃν τῶν ἐναντίων εἶναι δεκτικόν· οἷον ἐπὶ μὲν τῶν ἄλλων οὐδενὸς ἂν ἔχοι τις προενεγκεῖν [ὅσα μὴ ἐστίν οὐσία], ὃ ἐν ἀριθμῷ ὃν τῶν ἐναντίων δεκτικόν ἐστίν· οἷον τὸ χρῶμα, ὃ ἐστίν ἐν καὶ ταῦτόν· ἀριθμῷ, οὐκ ἔσται λευκὸν καὶ μέλαν, οὐδὲ ἡ αὐτὴ πρᾶξις καὶ μία τῷ ἀριθμῷ 15

32 ποσῶν om. ΔΛσ 33 οὐκ: μὴ Βα(φ): *οησ: [Τ] 34 μᾶλλον+ καὶ ἥττον Δ: +οὐσία καὶ ἥττον Βη: *ο^d 36 καὶ] ἢ ΡΓο^c 37 ὁ ἄνθρωπος η: [ΛΡΙΓ] ἔσται] ἔστι η(Δ), ῖΡ 4^a1 ἐστίν post μᾶλλον pos. Β 1-2 καὶ . . . prius μᾶλλον om. Δ 2 prius μᾶλλον+καλὸν ηΔ: +ἡ ἥττον Ρ: +καλὸν καὶ ἥττον λέγεται Β: [Δ] 4 λευκὸν+εἶναι ΒΔ 5 θερμὸν post ἥττον pos. η, ῖΓ: om. Δ οὐδέν+μᾶλλον η(Δ): +μᾶλλον καὶ ἥττον Β(Δ)ΡΙ 6 λέγεται+καὶ ἥττον η: +ἄνθρωπος ΡΙ γὰρ+ὁ η: [ΛΡΙΓ] νῦν μᾶλλον η 7 οὐδέν+ἔσται η: +λέγεται Ι 9 τὸ ἥττον Δ: [ΛΡΙΓ] 12 οὐδενὸς] οὐκ ΒΔ τις+τὸ τοιοῦτο Ρ 12-13 εἰσιν οὐσῖαι ΒΔΛ 13 δεκτικὸν τῶν ἐναντίων η, ῖΓ: [Ι] 14 τῷ ἀριθμῷ Β: [ΛΡΙΓ] ἔσται] ἔστι Δ: λέγεται η

οὐκ ἔσται φαύλη καὶ σπουδαία, ὡσαύτως δὲ καὶ ἐπὶ τῶν
 ἄλλων, ὅσα μὴ ἐστὶν οὐσία. ἡ δέ γε οὐσία ἐν καὶ
 ταῦτὸν ἀριθμῶ ὃν δεκτικὸν τῶν ἐναντίων ἐστίν· οἷον ὁ τις
 ἄνθρωπος, εἰς καὶ ὁ αὐτὸς ὢν, ὅτε μὲν λευκὸς ὅτε δὲ μέ-
 20 λας γίγνεται, καὶ θερμὸς καὶ ψυχρὸς, καὶ φαῦλος καὶ
 σπουδαῖος. ἐπὶ δὲ τῶν ἄλλων οὐδενὸς φαίνεται τὸ τοιοῦ-
 τον, εἰ μὴ τις ἐνίστατο τὸν λόγον καὶ τὴν δόξαν φά-
 σκων τῶν τοιούτων εἶναι· ὁ γὰρ αὐτὸς λόγος ἀληθὴς τε
 καὶ ψευδὴς εἶναι δοκεῖ, οἷον εἰ ἀληθὴς εἴη ὁ λόγος τὸ κα-
 25 θῆσθαι τινα, ἀναστάντος αὐτοῦ ὁ αὐτὸς οὗτος ψευ-
 δὴς ἔσται· ὡσαύτως δὲ καὶ ἐπὶ τῆς δόξης· εἰ γὰρ τις ἀληθῶς
 δοξάζει τὸ καθῆσθαι τινα, ἀναστάντος αὐτοῦ ψευδῶς δοξάσει
 τὴν αὐτὴν ἔχων περὶ αὐτοῦ δόξαν. εἰ δέ τις καὶ τοῦτο πα-
 ραδέχοιτο, ἀλλὰ τῷ γε τρόπῳ διαφέρει· τὰ μὲν γὰρ ἐπὶ
 30 τῶν οὐσιῶν αὐτὰ μεταβάλλοντα δεκτικὰ τῶν ἐναντίων ἐστίν, –
 ψυχρὸν γὰρ ἐκ θερμοῦ γενόμενον μετέβαλεν (ἡλλοίωται
 γάρ), καὶ μέλαν ἐκ λευκοῦ καὶ σπουδαῖον ἐκ φαύλου, ὡ-
 σαύτως δὲ καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων ἕκαστον αὐτὸ μεταβολὴν
 δεχόμενον τῶν ἐναντίων δεκτικὸν ἐστίν· – ὁ δὲ λόγος καὶ ἡ
 35 δόξα αὐτὰ μὲν ἀκίνητα πάντῃ πάντως διαμένει, τοῦ δὲ
 πράγματος κινουμένου τὸ ἐναντίον περὶ αὐτὰ γίγνεται· ὁ μὲν
 γὰρ λόγος διαμένει ὁ αὐτὸς τὸ καθῆσθαι τινα, τοῦ δὲ πρά-
 4b γματος κινηθέντος ὅτε μὲν ἀληθὴς ὅτε δὲ ψευδὴς γίγνεται·
 ὡσαύτως δὲ καὶ ἐπὶ τῆς δόξης. ὥστε τῷ τρόπῳ γε ἴδιον
 ἂν εἴη τῆς οὐσίας τὸ κατὰ τὴν αὐτῆς μεταβολὴν δεκτικὴν
 τῶν ἐναντίων εἶναι, – εἰ δὴ τις καὶ ταῦτα παραδέχοιτο, τὴν

16 ἔστι n 17 εἰσιν οὐσίαι BΔΛΙΓ: [P] 20 θερμὸς+γε n: [T] 22
 ἐνίσταται ο(σ): *φ: [T] 23 τοιούτων] ἐναντίων nPo: *φ εἶναι+
 δεκτικὰ nBPO: +ὡς (?) ἐναντίων δεκτικὰ (Δ): *φ τε om. B: *φ: [ΔPΓ]
 24 δοκεῖ εἶναι ποφ, ?I: [P] 25 οὗτος+λόγος B(φ): om. n 27
 δοξάζει] -ει n: [Δ] ψευδῶς+ὁ αὐτὸς οὗτος n δοξάσει] -ζει nΛPΓΓ
 31 μετέβαλεν B(φ^c): [T] 31-2 ἡλλοίωται γάρ om. Λ: *φ^c 33
 αὐτῶν B(φ^c): om. ΛPΓ: [I] 34 τοῦ ἐναντίου nφ^c 4^bI γίγνεται]
 λέγεται nB: γίγνεται λέγεται P 4 δέ Δ, ?ΛP: om. Γαφ καὶ om. n:
 ante τις pos. αφ 4-5 τὸν λόγον καὶ τὴν δόξαν BΓαφ

δόξαν καὶ τὸν λόγον δεκτικὰ τῶν ἐναντίων εἶναι. οὐκ ἔστι 5
 δὲ ἀληθὲς τοῦτο· ὁ γὰρ λόγος καὶ ἡ δόξα οὐ τῷ αὐτὰ δέχε-
 σθαί τι τῶν ἐναντίων εἶναι δεκτικὰ λέγεται, ἀλλὰ τῷ περὶ
 ἕτερόν τι τὸ πάθος γεγενῆσθαι. —τῷ γὰρ τὸ πρᾶγμα εἶναι
 ἢ μὴ εἶναι, τούτῳ καὶ ὁ λόγος ἀληθοῦς ἢ ψευδοῦς εἶναι λέ-
 γεται, οὐ τῷ αὐτὸν δεκτικὸν εἶναι τῶν ἐναντίων· ἀπλῶς γὰρ 10
 οὐδὲν ὑπ' οὐδενὸς οὔτε ὁ λόγος κινεῖται οὔτε ἡ δόξα, ὥστε
 οὐκ ἂν εἴη δεκτικὰ τῶν ἐναντίων μηδενὸς ἐν αὐτοῖς γιγνο-
 μένου·— ἡ δέ γε οὐσία τῷ αὐτὴν τὰ ἐναντία δέχεσθαι, τούτῳ
 δεκτικὴ τῶν ἐναντίων λέγεται· νόσον γὰρ καὶ ὑγίειαν
 δέχεται, καὶ λευκότητα καὶ μελανίαν, καὶ ἕκαστον τῶν 15
 τοιούτων αὐτὴ δεχομένη τῶν ἐναντίων εἶναι δεκτικὴ λέγεται.
 ὥστε ἴδιον ἂν οὐσίας εἴη τὸ ταῦτόν καὶ ἐν ἀριθμῷ ὃν δεκτι-
 κὸν εἶναι τῶν ἐναντίων. περὶ μὲν οὖν οὐσίας· τοσαῦτα εἰ-
 ρήσθω.

- 6 Τοῦ δὲ προσοῦ τὸ μὲν ἐστὶ διωρισμένον, τὸ δὲ συνεχές· 20
 καὶ τὸ μὲν ἐκ θέσιν ἐχόντων πρὸς ἀλλήλα τῶν ἐν αὐτοῖς
 μορίων συνέστηκε, τὸ δὲ οὐκ ἐξ ἐχόντων θέσιν. ἔστι δὲ διω-
 ρισμένον μὲν οἷον ἀριθμὸς καὶ λόγος, συνεχές δὲ γραμμὴ,
 ἐπιφάνεια, σῶμα, ἔτι δὲ παρὰ ταῦτα χρόνος καὶ τό-
 πος.—τῶν μὲν γὰρ τοῦ ἀριθμοῦ μορίων οὐδεὶς ἐστὶ κοινὸς 25
 ὅρος, πρὸς ὃν συνάπτει τὰ μόρια αὐτοῦ· οἷον τὰ πέντε εἰ-
 ἔστι τῶν δέκα μόριον, πρὸς οὐδένα κοινὸν ὅρον συνάπτει τὰ
 πέντε καὶ τὰ πέντε, ἀλλὰ διώριστα· καὶ τὰ τρία γε καὶ

5 ante δεκτικὰ add. φάσκειν n, φάσκων (Δ)(Λ)(φ): *a 6 δεδέχθαι
 n: [T] 9 ἢ ψευδοῦς om. n 10 τοῦ ἐναντίου nLP 11 οὐδὲν
 (οὐδὲ I) post λόγος pos. nI: om. ΔΛ 12 ὑπ' οὐδενὸς om. (Λ)PΓ 13 οὐδὲ
 ἡ δόξα n: [T] 12 γιγνομένου+πάθους BΛ 13 γε om. n: [ΔΛPΓ]
 αὐτὴ B: [T] 14 ἐναντίων+εἶναι BPI 16 αὐτὴ n: [T] 17-18
 ante (nΔφο) vel post (B(Λ)I) δεκτικὸν εἶναι τῶν ἐναντίων (τῶν ἐν. εἶν.
 δεκτ. φοσ) add. κατὰ τὴν αὐτοῦ (ἐαυτοῦ B, αὐτῆς φ) μεταβολὴν nBΔ(Λ)Iφο
 18 περὶ μὲν οὖν] καὶ περὶ μὲν nΔΛ 21 et 22 τὸ] τὰ Δα(φ^c):
 *ποσ^c 22 ἐξ οὐκ BΛ(φ^c): *παοσ^c: [P] 23 οἷον om. no
 δὲ+οἷον Λ: *o 27 οὐδένα+γὰρ B: +δὲ (Δ): *οη 28 ἀλλὰ+
 αἰ n

- τὰ ἐπτά πρὸς οὐδένα κοινὸν ὅρον συνάπτει· οὐδ' ὅλως ἂν
 30 ἔχοις ἐπ' ἀριθμοῦ λαβεῖν κοινὸν ὅρον τῶν μορίων, ἀλλ'
 αἰ διώρισται ὥστε ὁ μὲν ἀριθμὸς τῶν διωρισμένων ἐστίν.
 ὡσαύτως δὲ καὶ ὁ λόγος τῶν διωρισμένων ἐστίν· (ὅτι μὲν
 γὰρ ποσὸν ἐστὶν ὁ λόγος φανερόν· καταμετρεῖται γὰρ συλλαβῇ
 μακρᾷ καὶ βραχείᾳ· λέγω δὲ αὐτὸν τὸν μετὰ φωνῆς λό-
 35 γον γιγνόμενον)· πρὸς οὐδένα γὰρ κοινὸν ὅρον αὐτοῦ τὰ
 μόρια συνάπτει· οὐ γὰρ ἔστι κοινὸς ὅρος πρὸς ὃν αἱ συλλαβαὶ
 συνάπτουσιν, ἀλλ' ἐκάστη διώρισται αὐτὴ καθ' αὐτήν.
- 5^a —ἡ δὲ γραμμὴ συνεχὲς ἐστίν· ἔστι γὰρ λαβεῖν κοινὸν ὅρον
 πρὸς ὃν τὰ μόρια αὐτῆς συνάπτει, στιγμὴν καὶ τῆς ἐπι-
 φανείας γραμμῆν, —τὰ γὰρ τοῦ ἐπιπέδου μόρια πρὸς τινα
 κοινὸν ὅρον συνάπτει.— ὡσαύτως δὲ καὶ ἐπὶ τοῦ σώματος
 5 ἔχοις ἂν λαβεῖν κοινὸν ὅρον, γραμμὴν ἢ ἐπιφάνειαν, πρὸς
 ἣν τὰ τοῦ σώματος μόρια συνάπτει. ἔστι δὲ καὶ ὁ χρόνος
 καὶ ὁ τόπος τῶν τοιούτων· ὁ γὰρ νῦν χρόνος συνάπτει πρὸς
 τε τὸν παρεληλυθότα καὶ τὸν μέλλοντα. πάλιν ὁ τόπος τῶν
 συνεχῶν ἐστίν· τόπον γάρ τινα τὰ τοῦ σώματος μόρια κατ-
 10 ἔχει, ἃ πρὸς τινα κοινὸν ὅρον συνάπτει· οὐκοῦν καὶ τὰ τοῦ
 τόπου μόρια, ἃ κατέχει ἕκαστον τῶν τοῦ σώματος μορίων,
 πρὸς τὸν αὐτὸν ὅρον συνάπτει πρὸς ὃν καὶ τὰ τοῦ σώμα-
 τος μόρια· ὥστε συνεχὲς ἂν εἴη καὶ ὁ τόπος· πρὸς γὰρ
 ἓνα κοινὸν ὅρον αὐτοῦ τὰ μόρια συνάπτει.
- 15 "Ἐτι τὰ μὲν ἐκ θέσιν ἐχόντων πρὸς ἀλλήλα τῶν ἐν
 αὐτοῖς μορίων συνέστηκεν, τὰ δὲ οὐκ ἐξ ἐχόντων θέσιν·
 οἶον τὰ μὲν τῆς γραμμῆς μόρια θέσιν ἔχει πρὸς ἀλλήλα, —
 ἕκαστον γὰρ αὐτῶν κεῖται πού, καὶ ἔχοις ἂν διαλαβεῖν καὶ
 ἀποδοῦναι οὗ ἕκαστον κεῖται ἐν τῷ ἐπιπέδῳ καὶ πρὸς

29 οὔτε n: [T] 30 κοινὸν ὅρον λαβεῖν B: [T] 31 αἰ om. P
 34 βραχεῖα καὶ μακρᾷ BΔP I φ^c σ^c 35-6 τὰ μόρια αὐτοῦ nΛ, IΓ 5^a I
 συνεχῆς BΛ(α)φ: [ΔP IΓ] ἐστὶν om. IΓ(φ): *α: [ΔΛP] 6 ὃν
 φη, IΔP IΓ: α B 13 συνεχῆς B: [ΔP IΓ] 15 ἔτι+δὲ BI: *αοησ:
 [ΔΛP] 17 ἔχοι B: *ο: [T]

ποῖον μόριον τῶν λοιπῶν συνάπτει— ὡσαύτως δὲ καὶ τὰ 20
 τοῦ ἐπιπέδου μόρια θέσιν ἔχει τινά, —ὁμοίως γὰρ ἂν ἀπο-
 δοθείη ἕκαστον οὗ κεῖται, καὶ ποῖα συνάπτει πρὸς ἄλληλα.—
 καὶ τὰ τοῦ στερεοῦ δὲ ὡσαύτως καὶ τὰ τοῦ τόπου. ἐπὶ δέ
 γε τοῦ ἀριθμοῦ οὐκ ἂν ἔχοι τις ἐπιβλέψαι ὡς τὰ μόρια
 θέσιν τινὰ ἔχει πρὸς ἄλληλα ἢ κεῖταί που, ἢ ποῖά γε 25
 πρὸς ἄλληλα συνάπτει τῶν μορίων· οὐδὲ τὰ τοῦ χρόνου·
 ὑπομένει γὰρ οὐδὲν τῶν τοῦ χρόνου μορίων, ὃ δὲ μή ἐστίν
 ὑπομένον, πῶς ἂν τοῦτο θέσιν τινὰ ἔχοι; ἀλλὰ μᾶλλον
 τάξιν τινὰ εἴποις ἂν ἔχειν τῷ· τὸ μὲν πρότερον εἶναι τοῦ
 χρόνου τὸ δ' ὕστερον. καὶ ἐπὶ τοῦ ἀριθμοῦ δὲ ὡσαύτως, τῷ 30
 πρότερον ἀριθμεῖσθαι τὸ ἐν τῶν δύο καὶ τὰ δύο τῶν τριῶν·
 καὶ οὕτω τάξιν ἂν τινὰ ἔχοι, θέσιν δὲ οὐ πάνυ λάβοις
 ἂν. καὶ ὁ λόγος δὲ ὡσαύτως· οὐδὲν γὰρ ὑπομένει τῶν
 μορίων αὐτοῦ, ἀλλ' εἴρηταί τε καὶ οὐκ ἐστίν ἔτι τοῦτο
 λαβεῖν, ὥστε οὐκ ἂν εἴη θέσις τῶν μορίων αὐτοῦ, εἴγε 35
 ὑπομένει.—τὰ μὲν οὖν ἐκ θέσιν ἐχόντων τῶν μορίων συν-
 ἔστηκε, τὰ δὲ οὐκ ἐξ ἐχόντων θέσιν.

Κυρίως δὲ ποσὰ ταῦτα μόνα λέγεται τὰ εἰρημένα,
 τὰ δὲ ἄλλα πάντα κατὰ συμβεβηκός· εἰς ταῦτα γὰρ
 βλέποντες καὶ τᾶλλα ποσὰ λέγομεν, οἷον πολὺ τὸ λευκὸν 5^b
 λέγεται τῷ τὴν ἐπιφάνειαν πολλὴν εἶναι, καὶ ἡ πρᾶξις μακρὰ
 τῷ γε τὸν χρόνον πολὺν εἶναι, καὶ ἡ κίνησις πολλή· οὐ γὰρ
 καθ' αὐτὸ ἕκαστον τούτων ποσὸν λέγεται· οἷον ἔαν ἀποδιδῶ
 τις πόση τις ἡ πρᾶξις ἐστι, τῷ χρόνῳ ὀριεῖ ἐνιαυσίαν ἢ 5
 οὕτω πως ἀποδιδούς, καὶ τὸ λευκὸν ποσόν τι ἀποδιδούς τῇ
 ἐπιφανείᾳ ὀριεῖ, —ὅση γὰρ ἂν ἡ ἐπιφάνεια ᾗ, τοσοῦτον καὶ

24 ἐπιδείξαι B, ?Δ: [P] μόρια+αὐτοῦ BΔPI 25-6 ποῖά γε πρὸς
 ἄλληλα] ?τί πρὸς τί ΔΛ: *α 28 ἔχοι+τῶν μορίων n: *?σ^c 30
 ὡσαύτως] ὁμοίως α: om. ΛΓ 31 τὸ ἐν ante πρότερον pōs. BΔ: [P]
 32 τινὰ ἂν B: *η: [T] 34 οὐκέτι ἐστὶ nΔ 36 συνέστηκε τῶν
 μορίων n 38 ταῦτα ποσὰ μόνα n: ποσὰ μόνα ταῦτα ΔΓο, ?Ι: *φ^d: [P]
 5^b1 ἀποβλέποντες B(φ)φ^c: [T] 5 ἐνιαυσιαίαν Bφ: [T] 7 εἴη ἢ
 ἐπιφάνεια n: *φ: [T]

τὸ λευκὸν φήσκει εἶναι— ὥστε μόνα κυρίως καὶ καθ' αὐτὰ
ποσὰ λέγεται τὰ εἰρημένα, τῶν δὲ ἄλλων οὐδὲν αὐτὸ καθ' αὐτό,
10 ἀλλ' εἰ ἄρα κατὰ συμβεβηκός.

Ἔτι τῷ ποσῷ οὐδὲν ἐστὶν ἐναντίον, (ἐπὶ μὲν γὰρ τῶν
ἀφωρισμένων φανερόν ὅτι οὐδὲν ἐστὶν ἐναντίον, οἷον τῷ
διπήχει ἢ τριπήχει ἢ τῇ ἐπιφανείᾳ ἢ τῶν τοιούτων τινί,
—οὐδὲν γάρ ἐστὶν ἐναντίον), εἰ μὴ τὸ πολὺ τῷ ὀλίγῳ
15 φαίη τις εἶναι ἐναντίον ἢ τὸ μέγα τῷ μικρῷ. τούτων δὲ
οὐδὲν ἐστὶ ποσὸν ἀλλὰ τῶν πρὸς τι· οὐδὲν γὰρ αὐτὸ καθ'
αὐτὸ μέγα λέγεται ἢ μικρόν, ἀλλὰ πρὸς ἕτερον ἀναφέ-
ρεται, οἷον ὅρος μὲν μικρόν λέγεται, κέγχρος δὲ με-
γάλη τῷ τὴν μὲν τῶν ὁμογενῶν μεῖζον εἶναι, τὸ δὲ ἔλατ-
20 τον τῶν ὁμογενῶν οὐκοῦν πρὸς ἕτερον ἢ ἀναφορά, ἐπεὶ εἶγε
καθ' αὐτὸ μικρόν ἢ μέγα ἐλέγετο, οὐκ ἂν ποτε τὸ μὲν
ὅρος· μικρόν ἐλέγετο, ἢ δὲ κέγχρος μεγάλη. πάλιν ἐν μὲν
τῇ κώμῃ πολλοὺς φάμεν ἀνθρώπους εἶναι, ἐν Ἀθήναις δὲ
ὀλίγους πολλαπλασίους αὐτῶν ὄντας, καὶ ἐν μὲν τῇ οἰκίᾳ
25 πολλοὺς, ἐν δὲ τῷ θεάτρῳ ὀλίγους πολλῷ πλείους ὄντας.—
ἔτι τὸ μὲν δίπηχυ καὶ τρίπηχυ καὶ ἕκαστον τῶν τοιούτων
ποσὸν σημαίνει, τὸ δὲ μέγα ἢ μικρόν οὐ σημαίνει ποσὸν
ἀλλὰ μᾶλλον πρὸς τι· πρὸς γὰρ ἕτερον θεωρεῖται τὸ μέγα
καὶ τὸ μικρόν· ὥστε φανερόν ὅτι ταῦτα τῶν πρὸς τί ἐστιν.—
30 ἔτι εἰάν τε τιθῇ τις αὐτὰ ποσὰ εἶναι εἰάν τε μὴ τιθῇ, οὐκ
ἐστὶν αὐτοῖς ἐναντίον οὐδέν· ὁ γὰρ μὴ ἐστὶν αὐτὸ καθ' αὐτὸ
λαβεῖν ἀλλὰ πρὸς ἕτερον ἀναφέροντα, πῶς ἂν εἶη τού-

8 τὸ om. n: *φ: [T] φήσεις BPIΓ(φ): -ειεν (φ): -σιν n καὶ om. B
8-9 ποσὰ καθ' αὐτὰ BΓ, ῖP 10 εἰ] ἢ Bσ 12 οὐδέν+οὐδενί n: *ο
13 τῷ τριπήχει n: *ο: [T] 14 γάρ om. ΔI: *ο ἐστὶν] αὐτῶν
(+τι ο) ἐστὶν nΔο: ἐστὶν αὐτῶν B, ῖP 15 τις+ἂν n: *φοσ^c: [T]
16 ἀλλὰ+μᾶλλον Δ(Δ)Pφ^c: *ο 17 τῷ πρὸς ἕτερον ἀναφέρεσθαι
BP, ῖΔ: *φ^cσ^c 19 μεῖζων B: [T] 21 μέγα ἢ (καὶ P) μικρόν nP
23' φάμεν πολλοὺς BΔ: [P] 30 τιθείη τις n: *αφ: [T] ταῦτα
B(α): *φ: [T] 31 αὐτὸ om. Γσ^c, Iambl. teste Simpl.: *φ: [ΔΔP]
32 ἀναφέρεται ΔΓσ^cφ, Iambl. teste Simpl.: [P] εἶη] φαίη τις
B: *φ

τω τι ἐναντίον;—ἐτι εἰ ἔσται τὸ μέγα καὶ τὸ μικρὸν ἐναντία, συμβήσεται τὸ αὐτὸ ἅμα τὰ ἐναντία ἐπιδέχεσθαι καὶ αὐτὰ αὐτοῖς εἶναι ἐναντία. συμβαίνει γὰρ ἅμα τὸ 35 αὐτὸ μέγα τε καὶ μικρὸν εἶναι, —ἐστι γὰρ πρὸς μὲν τοῦτο μικρόν, πρὸς ἕτερον δὲ τὸ αὐτὸ τοῦτο μέγα·— ὥστε τὸ αὐτὸ καὶ μέγα καὶ μικρὸν κατὰ τὸν αὐτὸν χρόνον εἶναι συμβαίνει, ὥστε ἅμα τὰ ἐναντία ἐπιδέχεσθαι· ἀλλ' οὐδὲν δοκεῖ ἅμα τὰ ἐναντία ἐπιδέχεσθαι οἷον ἐπὶ τῆς οὐσίας, δεκτικῇ μὲν τῶν ἐναντίων δοκεῖ εἶναι, ἀλλ' οὔτι γε ἅμα νοσεῖ καὶ ὑγιαίνει, οὐδὲ λευκὸν καὶ μέλαν ἔστιν ἅμα, οὐδὲ τῶν ἄλλων οὐδὲν ἅμα τὰ ἐναντία ἐπιδέχεται. καὶ αὐτὰ δ' αὐτοῖς συμβαίνει ἐναντία εἶναι· εἰ γὰρ ἔστι τὸ 5 μέγα τῷ μικρῷ ἐναντίον, τὸ δ' αὐτὸ ἔστιν ἅμα μέγα καὶ μικρόν, αὐτὸ αὐτῷ ἂν εἴη ἐναντίον· ἀλλὰ τῶν ἀδυνάτων ἔστιν αὐτὸ αὐτῷ εἶναι ἐναντίον.—οὐκ ἔστιν ἄρα τὸ μέγα τῷ μικρῷ ἐναντίον, οὐδὲ τὸ πολὺ τῷ ὀλίγῳ, ὥστε καὶ μὴ τῶν πρὸς τι ταῦτά τις ἐρεῖ ἀλλὰ τοῦ ποσοῦ, οὐδὲν 10 ἐναντίον ἔξει.—μάλιστα δὲ ἡ ἐναντιότης τοῦ ποσοῦ περὶ τὸν τόπον δοκεῖ ὑπάρχειν· τὸ γὰρ ἄνω τῷ κάτω ἐναντίον τιθέασι, τὴν πρὸς τὸ μέσον χώραν κάτω λέγοντες, διὰ τὸ πλείστην τῷ μέσῳ διάστασιν πρὸς τὰ πέρατα τοῦ κόσμου εἶναι. εἰκότασι 15 δὲ καὶ τὸν τῶν ἄλλων ἐναντίων ὀρισμὸν ἀπὸ τούτων ἐπιφέρειν· τὰ γὰρ πλείστον ἀλλήλων διεστηκότα τῶν ἐν τῷ αὐτῷ γένει ἐναντία ὀρίζονται.

Οὐ δοκεῖ δὲ τὸ ποσὸν ἐπιδέχεσθαι τὸ μᾶλλον καὶ τὸ ἥττον, οἷον τὸ δίπηχυ, —οὐ γάρ ἔστιν ἕτερον ἑτέρου μᾶλλον 20

33 ἐτι+δὲ nB(α): *φ: [ΔΛΡ] ἔστι nA(α)(φ): *σ^c 35-6 γὰρ
 +ποτε B, αὐτὸ+ποτε n ἅμα om. P, post αὐτὸ pos. ΔΙ 36 εἶναι
 om. B 38 μικρὸν καὶ μέγα ΛΓ 6^a2 νοσεῖ+τις n 3 ὑγιαίνει
 +ἀλλ' B alt. οὐδὲ] ἀλλ' οὐδὲ BPI, Δ 4 οὐδὲν+ἔστιν ὁ BΔΡ
 5 αὐτοῖς B, Γ: *α 6 ἅμα+καὶ B(Δ)P: [ΛΙΓ] 7 εἴη ἂν B: [Τ]
 8 τι ante αὐτὸ add. I, ante εἶναι n, post εἶν. Δ εἶναι+καὶ n 9 καὶ
 εἰ καὶ B: [Τ] 10-11 οὐδὲν ἐναντίον ἔξει] οὐδὲ οὕτως ἐπιδέχεται τὰ
 ἐναντία ἅμα ΙΓ: [Ρ] 12 ὑπάρχειν] εἶναι n: *φη^d: [Τ] τῷ] πρὸς
 τὸ n: *φ: [Λ]

δίπηχυ·— οὐδ' ἐπὶ τοῦ ἀριθμοῦ, οἷον τὰ τρία τῶν πέντε οὐδὲν
 μᾶλλον [πέντε ἢ] τρία λέγεται, οὐδὲ τὰ τρία τῶν τριῶν· οὐδέ γε
 ὁ χρόνος ἕτερος ἐτέρου μᾶλλον χρόνος λέγεται· οὐδ' ἐπὶ τῶν
 εἰρημένων ὅλως οὐδενὸς τὸ μᾶλλον καὶ τὸ ἥττον λέγεται· ὥστε
 25 τὸ ποσὸν οὐκ ἐπιδέχεται τὸ μᾶλλον καὶ τὸ ἥττον.

Ἴδιον δὲ μάλιστα τοῦ ποσοῦ τὸ ἴσον τε καὶ ἄνισον λέγε-
 σθαι. ἕκαστον γὰρ τῶν εἰρημένων ποσῶν καὶ ἴσον καὶ
 ἄνισον λέγεται, οἷον σῶμα καὶ ἴσον καὶ ἄνισον λέγεται,
 28^a καὶ ἀριθμὸς καὶ ἴσος καὶ ἄνισος λέγεται, καὶ χρό-
 νος καὶ ἴσος καὶ ἄνισος· ὡσαύτως δὲ καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων
 30 τῶν ῥηθέντων ἕκαστον ἴσον τε καὶ ἄνισον λέγεται. τῶν
 δὲ λοιπῶν ὅσα μὴ ἐστὶ ποσόν, οὐ πάνυ ἂν δόξαι ἴσον
 τε καὶ ἄνισον λέγεσθαι, οἷον ἡ διάθεσις ἴση τε καὶ ἄνι-
 σος οὐ πάνυ λέγεται ἀλλὰ μᾶλλον ὁμοία, καὶ τὸ λευκὸν ἴσον
 τε καὶ ἄνισον οὐ πάνυ, ἀλλ' ὁμοιον. ὥστε τοῦ ποσοῦ μάλιστα
 35 ἂν εἴη ἴδιον τὸ ἴσον τε καὶ ἄνισον λέγεσθαι.

Πρὸς τι δὲ τὰ τοιαῦτα λέγεται, ὅσα αὐτὰ ἄπερ ἐστὶν 7
 ἐτέρων εἶναι λέγεται ἢ ὅπως οὖν ἄλλως πρὸς ἕτερον· οἷον
 τὸ μεῖζον τοῦθ' ὅπερ ἐστὶν ἐτέρου λέγεται, —τινὸς γὰρ μεῖ-
 ζον λέγεται,— καὶ τὸ διπλάσιον ἐτέρου λέγεται τοῦθ' ὅπερ ἐ-
 6^b στί, —τινὸς γὰρ διπλάσιον λέγεται— ὡσαύτως δὲ καὶ ὅσα ἄλλα
 τοιαῦτα. ἐστὶ δὲ καὶ τὰ τοιαῦτα τῶν πρὸς τι οἷον ἕξις, διά-
 θεσις, αἴσθησις, ἐπιστήμη, θέσις· πάντα γὰρ τὰ εἰρημένα

21 οὔτε B: [T] 22 πέντε ἢ] τῶν πέντε (post τρία pos.) I: om.
 λέγεται+ἀριθμὸς IΓ: om. B alt. τρία: πέντε (Δ)I 23 ὁ om.
 B: [T] alt. χρόνος+εἶναι B: om. Δ 24 ὥστε+καὶ B(Δ): *σ:
 [ΔΡΙΓ] 27 καὶ ἴσον] ἴσον τε B: [ΔΛΡΓ] 28^a καὶ ἴσος . . .
 λέγεται om. ΔΡ ὁ χρόνος n: [ΔΡΙΓ] 29 ἄνισος+λέγεται nΔΡΙ
 30 ἕκαστον post ἄνισον pos. n 31 ὅσα]-ὁ IΓδ ἐστὶν μὴ nΔΓ:
 [P] ποσά BΔ: *δ: [Δ] 31-2 ἴσα . . . ἄνισα P: *δ 32-3
 οὐ πάνυ ante ἴση pos. BΔ 33 ὁμοία+καὶ ἀνομοία (Δ)Γ 34
 τε om. n: [ΔΛΡΓ] πάνυ+λέγεται P 36 τοιάδε n: *αφορησ^d:
 [T] 38 λέγεται+μεῖζον B: *οησ^c 38-9 λέγεται μεῖζον BΡΓ:
 *οσ^c: [Δ] 39 τοῦθ' ὅπερ ἐστὶν ἐτέρου λέγεται B 6^b2 τὰ τοιάδε
 n(φ): *αοσ^c: [T]

τοῦθ' ὅπερ ἐστὶν ἐτέρων λέγεται καὶ οὐκ ἄλλο τι ἢ
 γὰρ ἕξις τινὸς ἕξις λέγεται καὶ ἡ ἐπιστήμη τινὸς ἐπιστήμη 5
 καὶ ἡ θέσις τινὸς θέσις, καὶ τὰ ἄλλα δὲ ὡσαύτως. πρὸς τι
 οὖν ἐστὶν ὅσα αὐτὰ ἅπερ ἐστὶν ἐτέρων λέγεται, ἢ ὅπως-
 οὖν ἄλλως πρὸς ἕτερον· οἷον ὅρος μέγα λέγεται πρὸς ἕτερον,
 —πρὸς τι γὰρ μέγα λέγεται τὸ ὅρος,— καὶ τὸ ὅμοιον τινὶ ὅμοιον
 λέγεται, καὶ τὰ ἄλλα δὲ τὰ τοιαῦτα ὡσαύτως πρὸς τι λέ- 10
 γεται. ἔστι δὲ καὶ ἡ ἀνάκλισις καὶ ἡ στάσις καὶ ἡ καθέ-
 δρα θέσεις τινές, ἡ δὲ θέσις τῶν πρὸς τι· τὸ δὲ ἀνακε(κλ)ίσθαι
 ἢ ἐστάναι ἢ καθῆσθαι αὐτὰ μὲν οὐκ εἰσὶ θέσεις, παρωνύ-
 μως δὲ ἀπὸ τῶν εἰρημένων θέσεων λέγεται.

Ὑπάρχει δὲ καὶ ἐναντιότης ἐν τοῖς πρὸς τι, οἷον 15
 ἀρετὴ κακία ἐναντίον, ἐκάτερον αὐτῶν πρὸς τι ὄν, καὶ ἐπι-
 στήμη ἀγνοία. οὐ· πᾶσι δὲ τοῖς πρὸς τι ὑπάρχει ἐναντίον·
 τῷ γὰρ διπλασίῳ οὐδέν ἐστὶν ἐναντίον οὐδὲ τῷ τρι-
 πλασίῳ οὐδὲ τῶν τοιούτων οὐδενί.—δοκεῖ δὲ καὶ τὸ μᾶλ-
 λον καὶ τὸ ἥττον ἐπιδέχεσθαι τὰ πρὸς τι ὅμοιον γὰρ 20
 μᾶλλον καὶ ἥττον λέγεται, καὶ ἄνισον μᾶλλον καὶ ἥττον
 λέγεται, ἐκάτερον αὐτῶν πρὸς τι ὄν· τό τε γὰρ ὅμοιον
 τινὶ ὅμοιον λέγεται καὶ τὸ ἄνισον τινὶ ἄνισον. οὐ πάντα
 δὲ ἐπιδέχεται τὸ μᾶλλον καὶ ἥττον· τὸ γὰρ διπλάσιον 25
 οὐ λέγεται μᾶλλον καὶ ἥττον διπλάσιον οὐδὲ τῶν τοι-
 ούτων οὐδέν.

4 αὐτὰ ἅπερ B(Δ)Γ: *σ^c: [P] ἐτέρων+εἶναι B(Δ),?P: *σ^c τι+ἢ
 ὅπως οὖν ἄλλως πρὸς ἕτερον Δ 6 alt. θέσις+καὶ ἡ αἰσθησις τινὸς αἰσθησις P
 7 ἐτέρων+εἶναι B(Δ)P 8 alt. ἕτερον] ὅρος ἔτ. ΔΙ: ἔτ. ὅρος η,?σ^c 12
 ἀνακεκλίσθαι corr. cod. Urb. 35, ?Δ: ἀνακεῖσθαι ηΒΛαφ^cσ^c: [PIΓ] 14
 λέγονται ποσ: [T] 16 ἀρετῇ κακία Ι: *φο αὐτῶν] τῶν ΒΔφο:
 *α: [ΛΡ] ὄν post ἐκάτερον pos. Β: *αφο: [ΛΡ] 17 ὑπάρχει+τὸ Β:
 +τὰ σ^c: *ο: [T] ἐναντία ποσ: *ο 19 οὐδενί] τινί ο: [Λ] 20
 τὸ om. η,?Γ: *αφσ^c: [ΛΡ] γὰρ+καὶ ἀνόμοιον Β(φ): [Γ] 21
 λέγεται+καὶ ἴσον ΒΡΙφ: *?σ^c ἄνισον] ἀνισαίτερον ηΔσ^c, Iambl. teste
 Simpl.: *φ: [PIΓ] 23 τὰ ἀνισαίτερα ἐτέρων τινῶν ἀνίσων ἀνισαίτερα η
 ἀνισαίτερον bis Δ 25 δὲ+τὰ πρὸς τι Δ(Λ)P,?σ^c 26 λέγεται] ἐπι-
 δέχεται (Δ)Ρ διπλάσιον om. ΔΡ

Πάντα δὲ τὰ πρὸς τι πρὸς ἀντιστρέφοντα λέγεται, οἷον
 ὁ δούλος δεσπότου λέγεται δούλος καὶ ὁ δεσπότης δού-
 30 λου δεσπότης λέγεται, καὶ τὸ διπλάσιον ἡμίσεος διπλάσιον
 καὶ τὸ ἡμισυ διπλασίου ἡμισυ, καὶ τὸ μείζον ἐλάττονος μείζον
 καὶ τὸ ἐλάττον μείζονος ἐλάττον· ὡσαύτως δὲ καὶ ἐπὶ τῶν
 ἄλλων· πλὴν τῇ πτώσει ἐνίοτε διοίσει κατὰ τὴν λέξιν, οἷον
 ἡ ἐπιστήμη ἐπιστητοῦ λέγεται ἐπιστήμη καὶ τὸ ἐπιστητὸν
 35 ἐπιστήμη ἐπιστητόν, καὶ ἡ αἴσθησις αἰσθητοῦ αἴσθησις καὶ
 τὸ αἰσθητὸν αἰσθήσει αἰσθητόν. οὐ μὴν ἀλλ' ἐνίοτε οὐ δόξει
 ἀντιστρέφειν, εἰ μὴ οἰκείως πρὸς ὃ λέγεται ἀποδοθῇ
 ἀλλὰ διαμάρτη ὁ ἀποδιδούς· οἷον τὸ πτερόν εἰς ἀποδοθῇ
 ὄρνιθος, οὐκ ἀντιστρέφει ὄρνις πτεροῦ· οὐ γὰρ οἰκείως τὸ
 7^a πρῶτον ἀποδέδοται πτερόν ὄρνιθος, —οὐ γὰρ ἢ ὄρνις, ταύτη
 τὸ πτερόν αὐτῆς λέγεται, ἀλλ' ἢ πτερωτόν ἐστιν· πολλῶν
 γὰρ καὶ ἄλλων πτερά ἐστιν ἃ οὐκ εἰσὶν ὄρνιθες·— ὥστε εἰς
 ἀποδοθῇ οἰκείως, καὶ ἀντιστρέφει, οἷον τὸ πτερόν πτερωτοῦ
 5 πτερόν καὶ τὸ πτερωτόν πτερῶ πτερωτόν.—ἐνίοτε δὲ καὶ ὀνο-
 ματοποιεῖν ἴσως ἀναγκαῖον, εἰ μὴ κείμενον ἢ ὄνομα πρὸς ὃ
 οἰκείως ἂν ἀποδοθείη· οἷον τὸ πηδάλιον πλοίου εἰς ἀπο-
 δοθῇ, οὐκ οἰκεία ἢ ἀπόδοσις, —οὐ γὰρ ἢ πλοῖον
 ταύτη αὐτοῦ τὸ πηδάλιον λέγεται· ἐστὶ γὰρ πλοῖα ὧν οὐκ
 10 ἐστὶ πηδάλια·— διὸ οὐκ ἀντιστρέφει· τὸ γὰρ πλοῖον οὐ λέγε-
 ται πηδαλίου πλοῖον. ἀλλ' ἴσως οἰκειότερα ἂν ἢ ἀπόδοσις
 εἴη, εἰ οὕτω πως ἀποδοθείη τὸ πηδάλιον πηδαλιωτοῦ πηδά-
 λιον ἢ ὅπως οὖν ἄλλως, —ὄνομα γὰρ οὐ κεῖται— καὶ ἀντι-
 στρέφει γε, εἰ μὴ οἰκείως ἀποδοθῇ· τὸ γὰρ πηδαλιωτόν
 15 πηδαλίῳ πηδαλιωτόν· ὡσαύτως δὲ καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων,
 οἷον ἡ κεφαλὴ οἰκειότερως ἂν ἀποδοθείη κεφαλωτοῦ ἢ ζώου
 ἀποδιδομένη· οὐ γὰρ ἢ ζῶον κεφαλὴν ἔχει· πολλὰ γὰρ

29 δούλος λέγεται B(φ)σ^c, ?A 30 λέγεται + εἶναι B(φ): om. A 32
 καὶ . . . μείζονος ἐλάττον om. IIΓ 7^a2 αὐτοῦ B: *σ: [T] 8 ἀπό-
 δοσις + γίνεται B 10 πηδάλιον nΓ διὸ + καὶ nΓ: [ΔΛΡΓ] 11
 πλοῖον om. ΔIIΓ 12 alt. πηδάλιον om. IIΓ

τῶν ζώων κεφαλὴν οὐκ ἔχει. οὕτω δὲ ῥᾶστα ἂν ἴσως τις λαμβάνοι οἷς μὴ κεῖται ὀνόματα, εἰ ἀπὸ τῶν πρώτων καὶ τοῖς πρὸς αὐτὰ ἀντιστρέφουσι τιθείη τὰ ὀνόματα, ὥσπερ 20 ἐπὶ τῶν προειρημένων ἀπὸ τοῦ πτεροῦ τὸ πτερωτὸν καὶ ἀπὸ τοῦ πηδαλίου τὸ πηδαλιωτόν. πάντα οὖν τὰ πρὸς τι, εἴαν- περ οἰκείως ἀποδιδῶται, πρὸς ἀντιστρέφοντα λέγεται· ἐπεὶ, εἴαν γε πρὸς τὸ τυχόν ἀποδιδῶται καὶ μὴ πρὸς αὐτὸ ὃ λέγεται, οὐκ ἀντιστρέφει.—λέγω δὲ ὅτι οὐδὲ τῶν ὁμολο- 25 γουμένως πρὸς ἀντιστρέφοντα λεγομένων καὶ ὀνομάτων αὐτοῖς κειμένων οὐδὲν ἀντιστρέφει, εἴαν πρὸς τι τῶν συμβεβηκότων ἀποδιδῶται καὶ μὴ πρὸς αὐτὸ ὃ λέγεται· οἷον ὁ δοῦλος εἴαν μὴ δεσπότου ἀποδοθῇ ἀλλ' ἀνθρώπου ἢ δίποδος ἢ ὄτουοῦν τῶν τοιούτων, οὐκ ἀντιστρέφει· οὐ γὰρ οἰκεία 30 ἢ ἀπόδοσις.—ἔτι εἴαν μὲν οἰκείως ἀποδεδομένον ἢ πρὸς ὃ λέγεται, πάντων περιαιρουμένων τῶν ἄλλων ὅσα συμ- βεβηκότα ἐστίν, καταλειπομένου δὲ τούτου μόνου πρὸς ὃ ἀπεδόθη οἰκείως, αἰὲ πρὸς αὐτὸ ῥηθήσεται· οἷον εἰ ὁ δοῦλος πρὸς δεσπότην λέγεται, περιαιρουμένων ἀπάντων 35 ὅσα συμβεβηκότα ἐστὶ τῷ δεσπότη, οἷον τὸ δίποδι εἶναι, τὸ ἐπιστήμης δέκτικῳ, τὸ ἀνθρώπῳ, καταλειπο- μένου δὲ μόνου τοῦ δεσπότην εἶναι, αἰὲ ὁ δοῦλος πρὸς αὐτὸ ῥηθήσεται· ὁ γὰρ δοῦλος δεσπότου δοῦλος λέ- γεται. εἴαν δέ γε μὴ οἰκείως ἀποδοθῇ πρὸς ὃ ποτε λέγε- 7b ται, περιαιρουμένων μὲν τῶν ἄλλων καταλειπομένου δὲ μόνου τοῦ πρὸς ὃ ἀπεδόθη, οὐ ῥηθήσεται πρὸς αὐτό· ἀπο-

18-19. τις ante ἴσως pos. n: ante οἷς PIG(φ): [Λ] 19 λάβοι Δ(φ): [ΛPIΓ] 20 αὐτὰ] ἂ Bφ,?Λ: [PIΓ] 25 ὁμολογουμένων nΔ: +ὥς n: *φσ^c 28 μὴ+ἦ (sic) n: +?ἦ Δ: *φ αὐτὰ ἂ nΔφ 29 ἀποδοθῇ+ δοῦλος nPI 30 ὅτιοῦν n 31 ἀπόδοσις+ἐστίν B,?ΔΛ μὲν+τι BΡ: *αφσ^c 33 λειπομένου n: *φ: [T] μόνου τούτου BI(φ) 34 οἰκείως om. ΛΓ: *φσ^c 34-5 εἰ ὁ δοῦλος] ὁ δοῦλος εἴαν B: [T] 35 λέγεται B: [T] ἀπάντων] τῶν ἄλλων Δ(φ)ο: τῶν ἄλλων ἀπάντων B 37 εἶναι+καὶ BΔο,?ΛΡ: *φ δεκτικῷ+καὶ B(φ)ο,?Λ: +εἶναι Δ(φ) 39 ῥηθήσεται] λέγεται (Δ)P alt. δοῦλος om. IΓ λέγεται] ῥηθήσεται BΔ 7^b2 μὲν om. IΓ,?Λ: [ΔΡ]

δεδόσθω γὰρ ὁ δοῦλος ἀνθρώπου καὶ τὸ πτερόν ὄρνιθος,
 5 καὶ περιηρήσθω τοῦ ἀνθρώπου τὸ δεσπότη αὐτῷ εἶναι· οὐ
 γὰρ ἔτι ὁ δοῦλος πρὸς ἄνθρωπον ῥηθήσεται, —μὴ γὰρ ὄντος
 δεσπότου οὐδὲ δοῦλός ἐστιν·— ὡσαύτως δὲ καὶ τοῦ ὄρνιθος περι-
 ηρήσθω τὸ πτερωτῷ εἶναι· οὐ γὰρ ἔτι ἔσται τὸ πτερόν τῶν
 πρὸς τι· μὴ γὰρ ὄντος πτερωτοῦ οὐδὲ πτερόν ἔσται τινός.—
 10 ὥστε δεῖ μὲν ἀποδιδόναι πρὸς ὃ ποτε οἰκείως λέγεται· καὶ
 μὲν ὄνομα ἢ κείμενον ῥαδία ἢ ἀπόδοσις γίννεται, μὴ ὄν-
 τος δὲ ἀναγκαῖον ἴσως ὀνοματοποιεῖν. οὕτω δὲ ἀποδιδο-
 μένων φανερόν ὅτι πάντα τὰ πρὸς τι πρὸς ἀντιστρέφοντα
 ῥηθήσεται.

15 Δοκεῖ δὲ τὰ πρὸς τι ἅμα τῇ φύσει εἶναι. καὶ ἐπὶ μὲν
 τῶν πλείστων ἀληθές ἐστιν· ἅμα γὰρ διπλάσιόν τέ ἐστι
 καὶ ἡμισυ, καὶ ἡμίσεος ὄντος διπλάσιόν ἐστιν, καὶ δού-
 λου ὄντος δεσπότης ἐστίν· ὁμοίως δὲ τούτοις καὶ τὰ
 ἄλλα. καὶ συναναιρεῖ δὲ ταῦτα ἄλληλα· μὴ γὰρ ὄντος
 20 διπλασίου οὐκ ἔστιν ἡμισυ, καὶ ἡμίσεος μὴ ὄντος οὐκ
 ἔστι διπλάσιον· ὡσαύτως δὲ καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων ὅσα
 τοιαῦτα.—οὐκ ἐπὶ πάντων δὲ τῶν πρὸς τι ἀληθές δοκεῖ
 τὸ ἅμα τῇ φύσει εἶναι· τὸ γὰρ ἐπιστητὸν τῆς ἐπιστήμης
 πρότερον ἢ δόξειεν εἶναι· ὥς γὰρ ἐπὶ τὸ πολὺ προὔπαρ-
 25 χόντων τῶν πραγμάτων τὰς ἐπιστήμας λαμβάνομεν· ἐπ’
 ὀλίγων γὰρ ἢ ἐπ’ οὐδενὸς ἴδοι τις ἂν ἅμα τῷ ἐπιστητῷ τὴν
 ἐπιστήμην γιγνομένην. ἔτι τὸ μὲν ἐπιστητὸν ἀναιρεθὲν συν-
 αναιρεῖ τὴν ἐπιστήμην, ἢ δὲ ἐπιστήμη τὸ ἐπιστητὸν οὐ συν-
 αναιρεῖ· ἐπιστητοῦ γὰρ μὴ ὄντος οὐκ ἔστιν ἐπιστήμη, —οὐ-
 30 δενὸς γὰρ ἔτι ἔσται ἐπιστήμη,— ἐπιστήμης δὲ μὴ οὔσης οὐδὲν
 κωλύει ἐπιστητὸν εἶναι· οἷον καὶ ὁ τοῦ κύκλου τετραγω-

5 αὐτῷ Rom. ΛΙΓ 7 ἔσται ΡΙ 11 κείμενον+καὶ ΡΓ: [ΔΛΙ]
 14 λέγεται ΔΛ, Ρ: *σ 16 ἐστιν+ἐπ’ ἐνίων δὲ οὐκ (+ἔστιν (φ)) ἀληθές
 ΡΙφ: *ο 17 ἡμισυ+ἐστι ΝΙΓ(φ): *ο ἐστιν+καὶ δεσπότου ὄντος
 δοῦλός ἐστιν Β 23-4 πρότερον ἢ δόξειε τῆς ἐπιστήμης Β: *αφ 24
 ὑπαρχόντων π, Ρ ΛΙΓ: *αφσ^c 26 ἂν om. ΝΙα^c(φ^c): ante ἢ pos. Β: *π:
 [ΔΛΡΓ] 29 ἐπιστητοῦ+μὲν ΝΒ: [ΔΛΡ] 31 καὶ om. φο: *α: [ΔΛΡΓ]

νισμός εἶγε ἔστιν ἐπιστητόν, ἐπιστήμη μὲν αὐτοῦ. οὐκ ἔστιν οὐδέπω, αὐτὸ δὲ τὸ ἐπιστητόν ἔστιν. ἔτι ζῶου μὲν ἀναιρεθέντος οὐκ ἔστιν ἐπιστήμη, τῶν δ' ἐπιστητῶν πολλὰ ἐνδέχεται εἶναι.—ὁμοίως δὲ τούτοις καὶ τὰ ἐπὶ τῆς αἰσθήσεως ἔχει 35 τὸ γὰρ αἰσθητόν πρότερον τῆς αἰσθήσεως δοκεῖ εἶναι· τὸ μὲν γὰρ αἰσθητόν ἀναιρεθὲν συναναιρεῖ τὴν αἴσθησιν, ἡ δὲ αἴσθησις τὸ αἰσθητόν οὐ συναναιρεῖ. αἱ γὰρ αἰσθήσεις περὶ σῶμα καὶ ἐν σώματι εἰσιν, αἰσθητοῦ δὲ ἀναιρεθέντος ἀνήρηται καὶ σῶμα, —τῶν γὰρ αἰσθητῶν καὶ τὸ σῶμα,— σῶ- 8^a ματος δὲ μὴ ὄντος ἀνήρηται καὶ ἡ αἴσθησις, ὥστε συναναιρεῖ τὸ αἰσθητόν τὴν αἴσθησιν. ἡ δέ γε αἴσθησις τὸ αἰσθητόν οὐ· ζῶου γὰρ ἀναιρεθέντος αἴσθησις μὲν ἀνήρηται, αἰσθητόν δὲ ἔσται, οἷον σῶμα, θερμόν, γλυκύ, 5 πικρόν, καὶ τὰ ἄλλα πάντα ὅσα ἐστὶν αἰσθητά· ἔτι ἡ μὲν αἴσθησις ἅμα τῷ αἰσθητικῷ γίνεται, —ἅμα γὰρ ζῶόν τε γίνεται καὶ αἴσθησις,— τὸ δέ γε αἰσθητόν ἐστι καὶ πρὸ τοῦ αἴσθησιν εἶναι, —πῦρ γὰρ καὶ ὕδωρ καὶ τὰ τοιαῦτα, ἐξ ὧν καὶ τὸ ζῶον συνίσταται, ἔστι καὶ πρὸ τοῦ ζῶον ὅλως 10 εἶναι ἢ αἴσθησιν,— ὥστε πρότερον ἢ τῆς αἰσθήσεως τὸ αἰσθητόν εἶναι δόξειεν.

Ἐχει δὲ ἀπορίαν πότερον οὐδεμία οὐσία τῶν πρὸς τι λέγεται, καθάπερ δοκεῖ, ἢ τοῦτο ἐνδέχεται κατὰ τινος τῶν δευτέρων οὐσιῶν. ἐπὶ μὲν γὰρ τῶν πρώτων οὐσιῶν ἀλη- 15 θές ἐστίν· οὔτε γὰρ τὰ ὅλα οὔτε τὰ μέρη πρὸς τι λέγεται· ὁ γὰρ τις ἄνθρωπος οὐ λέγεται τινός τις ἄνθρωπος, οὐδὲ ὁ τις βοῦς τινός τις βοῦς· ὡσαύτως δὲ καὶ τὰ μέρη ἢ

32 εἶγε] εἰ πο^c: *φο: [T] μὲν] γὰρ Δ: μὲν γὰρ I: *φοσ^c 33 οὐπω
 πο^c: πω φ: [T] αὐτὸ (τοῦτο ο, ? Δ) om. φσ^c τὸ ante δὲ pos. φσ^c:
 om. B: [T] 34 ἔσται B(φ) 35 ἔχει ante τούτοις pos. n, post
 τούτοις ΔPI: om. Γ, ? φ 8^a1 prius καὶ + τὸ B: [T] τῶν . . . σῶμα
 om. ΔΓ 4 οὐ + συναναιρεῖ BΔP ἡ αἴσθησις n: [T] ἀναιρεῖται
 n: [ΔPIΓ] 5 ἔστι BΔ: [Δ] σῶμα οἷον B(Δ) 7 τε om. φ: [ΔΔPIΓ]
 8 ἡ αἴσθησις n: *φ: [T] 10 prius καὶ om. φ, ? IΓ: [Δ] συνίσταται
 + τὸ αἰσθητόν B: *φ ὅλως ζῶον n: *φ 14 τοῦτο + μὲν Δη: *ο: [ΔP]

γὰρ τις χεὶρ οὐ λέγεται τινός τις χεὶρ ἀλλὰ τινός χεῖρ,
 20 καὶ ἡ τις κεφαλὴ οὐ λέγεται τινός τις κεφαλὴ ἀλλὰ
 τινός κεφαλὴ. ὡσαύτως δὲ καὶ ἐπὶ τῶν δευτέρων οὐσιῶν,
 ἐπὶ γε τῶν πλείστων· οἷον ὁ ἄνθρωπος οὐ λέγεται τινός ἄν-
 θρωπος, οὐδὲ ὁ βοῦς τινός βοῦς, οὐδὲ τὸ ξύλον τινός ξύλον,
 ἀλλὰ τινός κτῆμα λέγεται. ἐπὶ μὲν οὖν τῶν τοιούτων φα-
 25 νερόν ὅτι οὐκ ἔστι τῶν πρὸς τι, ἐπ' ἐνίων δὲ τῶν δευτέρων
 οὐσιῶν ἔχει ἀμφισβήτησιν· οἷον ἡ κεφαλὴ τινός λέγεται
 κεφαλὴ καὶ ἡ χεὶρ τινός λέγεται χεὶρ καὶ ἕκαστον τῶν
 τοιούτων, ὥστε ταῦτα τῶν πρὸς τι δόξειεν ἂν εἶναι.—εἰ
 μὲν οὖν ἱκανῶς ὁ τῶν πρὸς τι ὀρισμὸς ἀποδέδοται, ἢ τῶν πάνν
 30 χαλεπῶν ἢ τῶν ἀδυνάτων ἐστὶ τὸ λῦσαι ὡς οὐδεμία οὐσία
 τῶν πρὸς τι λέγεται· εἰ δὲ μὴ ἱκανῶς, ἀλλ' ἔστι τὰ πρὸς τι
 οἷς τὸ εἶναι ταυτόν ἐστὶ τῷ πρὸς τί πως ἔχειν, ἴσως ἂν
 ῥηθείη τι πρὸς αὐτά. ὁ δὲ πρότερος ὀρισμὸς παρακολουθεῖ
 μὲν πᾶσι τοῖς πρὸς τι, οὐ μὴν τοῦτό γέ ἐστι τὸ πρὸς τι
 35 αὐτοῖς εἶναι τὸ αὐτὰ ἅπερ ἐστὶν ἐτέρων λέγεσθαι. ἐκ δὲ
 τούτων δῆλόν ἐστιν ὅτι εἴαν τις εἰδῇ τι ὠρισμένως τῶν πρὸς τι,
 κακεῖνο πρὸς ὃ λέγεται ὠρισμένως εἴσεται. φανερόν
 μὲν οὖν καὶ ἐξ αὐτοῦ ἐστίν· εἰ γὰρ οἶδέ τις τόδε τι ὅτι
 τῶν πρὸς τί ἐστιν, ἔστι δὲ τὸ εἶναι τοῖς πρὸς τι ταυτό τῷ
 8^b πρὸς τί πως ἔχειν, κακεῖνο οἶδε πρὸς ὃ τοῦτό πως ἔχει·
 εἰ γὰρ οὐκ οἶδεν ὅλως πρὸς ὃ τοῦτό πως ἔχει, οὐδ' εἰ
 πρὸς τί πως ἔχει εἴσεται. καὶ ἐπὶ τῶν καθ' ἕκαστα δὲ δῆ-
 λον τὸ τοιοῦτον· οἷον τόδε τι εἰ οἶδεν ἀφωρισμένως ὅτι ἐστι
 5 διπλάσιον, καὶ ὅτου διπλάσιόν ἐστιν εὐθὺς ἀφωρισμένως οἶ-
 δεν, —εἰ γὰρ μηδενὸς τῶν ἀφωρισμένων οἶδεν αὐτὸ διπλά-
 σιον, οὐδ' εἰ ἐστὶ διπλάσιον ὅλως οἶδεν·— ὡσαύτως δὲ καὶ

19 τις om. PF χεὶρ ἀλλὰ τινός om. ΔΓ 22 ὁ om. n: *σ^c: [T]
 23 ὁ om. n(σ^c): [T] 30 λῦσαι] δείξαι Bφσ^c: λῦσαι ἢ δείξαι P: *η
 33 ταῦτα Δφ^d: [ΛΡΙΓ] 34 ταυτό Bφ^c 35 δὴ ΒΛ(α)(φ),?Ι:
 [ΡΓ] 38 αὐτῶν BP 39 ἐστὶ τῶν πρὸς τι B τῷ] τὸ Δ,?Λ
 8^b2 οὐκ] μὴ n: [T] 6 μὴ τινος n: [ΔΛΡ] διπλάσιον+εἶναι (vel
 ὄν) T 7 διπλάσιόν ἐστιν B: [T]

τόδε τι εἰ οἶδεν ὅτι κάλλιον ἐστὶ, καὶ ὅτου κάλλιον ἐ-
στιν ἀφωρισμένως ἀναγκαῖον εἰδέναι διὰ ταῦτα, (οὐκ ἀο-
ρίστως δὲ εἴσεται ὅτι τοῦτό ἐστι χείρονος κάλλιον· ὑπόληψις 10
γὰρ τὸ τοιοῦτο γίγνεται, οὐκ ἐπιστήμη· οὐ γὰρ ἔτι εἴσεται
ἀκριβῶς ὅτι ἐστὶ χείρονος κάλλιον· εἰ γὰρ οὕτως ἔτυχεν,
οὐδὲν ἐστὶ χείρον αὐτοῦ)· ὥστε φανερόν ὅτι ἀναγκαῖόν ἐστιν,
ὃ ἂν εἰδῇ τις τῶν πρὸς τι ὠρισμένως, καὶ κεῖνο πρὸς ὃ
λέγεται ὠρισμένως εἰδέναι. τὴν δὲ γε κεφαλὴν καὶ τὴν 15
χεῖρα· καὶ ἕκαστον τῶν τοιούτων αἷ εἰσιν οὐσίαι αὐτὸ μὲν
ὅπερ ἐστὶν ὠρισμένως ἐστὶν εἰδέναι, πρὸς ὃ δὲ λέγεται οὐκ
ἀναγκαῖον· τίνος γὰρ αὕτη ἢ κεφαλὴ ἢ τίνος ἢ χεῖρ οὐκ
ἐστὶν εἰδέναι ὠρισμένως· ὥστε οὐκ ἂν εἴη ταῦτα τῶν πρὸς τι
εἰ δὲ μή ἐστι τῶν πρὸς τι, ἀληθὲς ἂν εἴη λέγειν ὅτι 20
οὐδεμία οὐσία τῶν πρὸς τί ἐστὶν. ἴσως δὲ χαλεπὸν περὶ
τῶν τοιούτων σφοδρῶς ἀποφαίνεσθαι μὴ πολλάκις ἐπε-
σκεμμένον, τὸ μέντοι διηπορηκέναι ἐφ' ἕκαστον αὐτῶν οὐκ
ἄχρηστόν ἐστιν.

- 8 Ποιότητα δὲ λέγω καθ' ἣν ποιοί τινες λέγονται· ἐστὶ 25
δὲ ἡ ποιότης τῶν πλεοναχῶς λεγομένων. ἐν μὲν οὖν
εἶδος ποιότητος ἕξις καὶ διάθεσις λεγέσθωσαν. διαφέρει δὲ
ἕξις διαθέσεως τῷ μονιμώτερον καὶ πολυχρονιώτερον εἶναι·
τοιαῦται δὲ αἷ τε ἐπιστήμαι καὶ αἱ ἀρεταί· ἡ τε γὰρ ἐπι-
στήμη δοκεῖ τῶν παραμονίμων εἶναι καὶ δυσκινήτων, ἐὰν καὶ 30
μετρίως τις ἐπιστήμην λάβῃ, ἐάνπερ μὴ μεγάλη μετα-
βολὴ γένηται ὑπὸ νόσου ἢ ἄλλου τινὸς τοιούτου· ὡσαύτως
δὲ καὶ ἡ ἀρετὴ· οἷον ἡ δικαιοσύνη καὶ ἡ σωφροσύνη καὶ

8 ἐστι+ἀφωρισμένως B(Λ) ἐστιν+εὐθύς BΔ 10 εἴσεται om.
n(Λ)PI: *φ 11-12 ἀκριβῶς εἴσεται B: *σ^c 14 prius δ] ὅτι B(Δ)σ^c:
[Λ] 14 et 15 ἀφωρισμένως B: *σ^c: [ΛPIΓ] 15 εἰδέναι] ἀναγκαῖον εἰδ.
B: εἴσεται Δσ^c 20 ἐστι+ταῦτα B 21 περὶ] ὑπὲρ B(α)φ: *σ^c: [T]
23 ἐφ'] περὶ φ: om. σ: [T] ἐκάστου Bφ: [T] 25 τινες+εἶναι
B(φ): *πο^cη^dσ^d λεγόμεθα Λπ(η)σ^c: *φη^cσ^d 28 πολυχρονιώτερον
εἶναι καὶ μονιμώτερον B: *σ 29 prius τε om. n(φ): [ΔΛPIΓ] 30
ἐάν+τε B: *σ^c: [T] 33 tert. ἢ om. n: [T]

ἕκαστον τῶν τοιούτων οὐκ εὐκίνητον δοκεῖ εἶναι οὐδ' εὐ-
 35 μετάβολον. διαθέσεις δὲ λέγονται ἃ ἐστὶν εὐκίνητα καὶ ταχὺ
 μεταβάλλοντα, οἷον θερμότης καὶ κατάψυξις καὶ νόσος
 καὶ ὑγίεια καὶ ὅσα ἄλλα τοιαῦτα· διάκειται μὲν γάρ
 πως κατὰ ταύτας ὁ ἄνθρωπος, ταχὺ δὲ μεταβάλλει ἐκ
 9^a θερμοῦ ψυχρὸς γιγνόμενος καὶ ἐκ τοῦ ὑγιαίνειν εἰς τὸ νο-
 σεῖν· ὡσαύτως δὲ καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων, εἰ μὴ τις καὶ αὐ-
 τῶν τούτων τυγχάνοι διὰ χρόνου πλῆθος ἥδη πεφυσιωμένη
 καὶ ἀνίατος ἢ πάνυ δυσκίνητος οὔσα, ἣν ἂν τις ἴσως ἔξιν
 ἥδη προσαγορεύοι. φανερόν δὲ ὅτι ταῦτα βούλονται ἔξεις
 5 λέγειν ἃ ἐστὶ πολυχρονιώτερα καὶ δυσκινήτοτερα· τοὺς γὰρ
 τῶν ἐπιστημῶν μὴ πάνυ κατέχοντας ἀλλ' εὐκινήτους ὄντας
 οὗ φασὶν ἔξιν ἔχειν, καίτοι διάκεινται γέ πως κατὰ τὴν
 ἐπιστήμην ἢ χειρόν ἢ βέλτιον. ὥστε διαφέρει ἔξις διαθέσεως
 τῷ τὸ μὲν εὐκίνητον εἶναι τὸ δὲ πολυχρονιώτερόν τε καὶ
 10 δυσκινήτοτερον.—εἰσὶ δὲ αἱ μὲν ἔξεις καὶ διαθέσεις, αἱ δὲ
 διαθέσεις οὐκ ἐξ ἀνάγκης ἔξεις· οἱ μὲν γὰρ ἔξεις ἔχοντες
 καὶ διάκεινται πως κατὰ ταύτας, οἱ δὲ διακείμενοι οὐ
 πάντως καὶ ἔξιν ἔχουσιν.

Ἔτερον δὲ γένος ποιότητος καθ' ὃ πυκτικούς ἢ δρομι-
 15 κούς ἢ ὑγιεινούς ἢ νοσώδεις λέγομεν, καὶ ἀπλῶς ὅσα
 κατὰ δύναμιν φυσικὴν ἢ ἀδυναμίαν λέγεται. οὐ γὰρ τῷ
 διακεῖσθαι πως ἕκαστον τῶν τοιούτων λέγεται, ἀλλὰ
 τῷ δύναμιν ἔχειν φυσικὴν τοῦ ποιῆσαι τι ῥαδίως
 ἢ μηδὲν πάσχειν· οἷον πυκτικοὶ ἢ δρομικοὶ λέγονται
 20 οὐ τῷ διακεῖσθαι πως ἀλλὰ τῷ δύναμιν ἔχειν φυσικὴν
 τοῦ ποιῆσαι τι ῥαδίως, ὑγιεῖνοι δὲ λέγονται τῷ δύναμιν

39 γενόμενος Δ: [ΛΡΙΓ] 9^{a2} τυγχάνει πο(φ): [Τ] 3 ἀνίατος]
 ἀκίνητος η: *φο ἴσως] ὡς ηΔ, ἹΡΓ: ἴσως ὡς ο: om. Λ(φ) 4 προσ-
 αγορεύοι Βο: -ση φ: [Τ] 12 διάκεινται+γέ Β: [Τ] 14 ποιότητος
 om. Γσ: *αφοη δρομικούς... πυκτικούς σ(ο): *φη ἢ] καὶ Δ(ο): *φησ
 17 διακεῖσθαι+γέ Β: *αφοσ^c: [Τ] τοιούτων+ποιόν ο: *φ: [Τ] ἀλλὰ
 +μᾶλλον ο: *σ^c 18 φυσικὴν+ἢ ἀδυναμίαν ΒΔ: *οσ^c 20 φυσικὴν om.
 ΛΓ(φ^c): [Ι] 21 ῥαδίως+ἢ μηδὲν πάσχειν Β: *φ^c δέ] τε Β: *παφ^c

ἔχειν φυσικὴν τοῦ μηδὲν πάσχειν ὑπὸ τῶν τυχόντων ῥα-
δίως, νοσώδεις δὲ τῷ ἀδυναμίαν ἔχειν τοῦ μηδὲν
πάσχειν. ὁμοίως δὲ τούτοις καὶ τὸ σκληρὸν καὶ τὸ μαλα-
κὸν ἔχει· τὸ μὲν γὰρ σκληρὸν λέγεται τῷ δύναμιν ἔχειν 25
τοῦ μὴ ῥαδίως διαιρεῖσθαι, τὸ δὲ μαλακὸν τῷ ἀδυναμίαν
ἔχειν τοῦ αὐτοῦ τούτου.

Τρίτον δὲ γένος ποιότητος παθητικαὶ ποιότητες καὶ
πάθη· ἔστι δὲ τὰ τοιάδε οἶον γλυκύτης τε καὶ πικρότης καὶ
στρυφνότης καὶ πάντα τὰ τούτοις συγγενῇ, ἔτι δὲ θερμότης 30
καὶ ψυχρότης καὶ λευκότης καὶ μελανία. ὅτι μὲν οὖν αὐ-
ται ποιότητές εἰσιν φανερόν· τὰ γὰρ δεδεδεγμένα ποιά
λέγεται κατ' αὐτάς· οἶον τὸ μέλι τῷ γλυκύτητα δεδέ-
χθαι λέγεται γλυκύ, καὶ τὸ σῶμα λευκὸν τῷ λευκότητα δε-
δέχθαι· ὡσαύτως δὲ καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων ἔχει· παθητικαὶ 35
δὲ ποιότητες λέγονται οὐ τῷ αὐτὰ τὰ δεδεδεγμένα τὰς ποι-
ότητας πεπονθέναι τι· οὔτε γὰρ τὸ μέλι τῷ πεπονθέναι τι 9b
λέγεται γλυκύ, οὔτε τῶν ἄλλων τῶν τοιούτων οὐδέν· ὁμοίως
δὲ τούτοις καὶ ἡ θερμότης καὶ ἡ ψυχρότης παθητικαὶ
ποιότητες λέγονται οὐ τῷ αὐτὰ τὰ δεδεδεγμένα πεπον-
θέναι τι, τῷ δὲ κατὰ τὰς αἰσθήσεις ἐκάστην τῶν εἰρη- 5
μένων ποιότητων πάθους εἶναι ποιητικὴν παθητικαὶ ποιότη-
τες λέγονται· ἡ τε γὰρ γλυκύτης πάθος τι κατὰ τὴν γεῦσιν
ἐμποιεῖ καὶ ἡ θερμότης κατὰ τὴν ἀφήν, ὁμοίως δὲ καὶ
αἱ ἄλλαι· λευκότης δὲ καὶ μελανία καὶ αἱ ἄλλαι χροιαὶ
οὐ τὸν αὐτὸν τρόπον τοῖς εἰρημένοις παθητικαὶ ποιότητες 10
λέγονται, ἀλλὰ τῷ αὐτὰς ἀπὸ πάθους γεγενῆσθαι· ὅτι μὲν
οὖν γίνονται διὰ πάθος πολλαὶ μεταβολαὶ χρωμάτων, δη-
λον· αἰσχυνθεῖς γάρ τις ἐρυθρὸς ἐγένετο καὶ φοβηθεῖς

22 ῥαδίως om. A(φ^c): *π 23 ἔχειν+φυσικὴν BΔφ^c 24 πάσχειν+
ῥαδίως B: +ῥαδίως ὑπὸ τῶν τυχόντων nPφ^c 25 et 26 τῷ] τὸ B
29-30 καὶ πικρότης om. Γ: καὶ στρυφνότης om. ΔΛ 30 δὲ+καὶ PΓ:
[ΔΛΓ] 32 δεδεδεγμένα+αὐτὰ (Δ)Λ 33 κατὰ ταύτας n: [T]
34 γλυκὴ λέγεται BΔΓ: *σ^c: [ΛPΓ] 35 δὲ om. n: [ΔΛ] 9^b4
ποιότητες om. n(Λ) 11 γεγονέναι Bo: *σ^c: [T]

ὥχρὸς καὶ ἕκαστον τῶν τοιούτων· ὥστε καὶ εἴ τις φύσει
 15 τῶν τοιούτων τι παθῶν πέπονθεν, τὴν ὁμοίαν χροιάν
 εἰκὸς ἔστιν ἔχειν αὐτόν· ἥτις γὰρ νῦν ἐν τῷ αἰσχυνθῆ-
 ναι διάθεσις τῶν περὶ τὸ σῶμα ἐγένετο, καὶ κατὰ φυσικὴν
 σύστασιν ἢ αὐτὴ γένοιτ' ἂν διάθεσις, ὥστε φύσει καὶ
 τὴν χροιάν ὁμοίαν γίνεσθαι.—ὅσα μὲν οὖν τῶν τοιού-
 20 των συμπτωμάτων ἀπὸ τινων παθῶν δυσκινήτων καὶ παρα-
 μονίμων τὴν ἀρχὴν εἴληφε ποιότητες λέγονται· εἴτε
 γὰρ ἐν τῇ κατὰ φύσιν συστάσει ὥχρότης ἢ μελανία
 γεγένηται, ποιότης λέγεται, —ποιοὶ γὰρ κατὰ ταύτας λε-
 γόμεθα,— εἴτε διὰ νόσον μακρὰν ἢ διὰ καῦμα [τὸ αὐτὸ]
 25 συμβέβηκεν ὥχρότης ἢ μελανία, καὶ μὴ ῥαδίως ἀποκαθ-
 ίστανται ἢ καὶ διὰ βίου παραμένουσι, ποιότητες καὶ αὐ-
 τὰι λέγονται, —ὁμοίως γὰρ ποιοὶ κατὰ ταύτας λεγόμεθα.—
 ὅσα δὲ ἀπὸ ῥαδίως διαλυομένων καὶ ταχὺ ἀποκαθισταμένων
 γίγνεται πάθη λέγεται· οὐ γὰρ λέγονται ποιοὶ τινες
 30 κατὰ ταῦτα· οὔτε γὰρ ὁ ἐρυθριῶν διὰ τὸ αἰσχυνθῆναι
 ἐρυθρίας λέγεται, οὔτε ὁ ὥχριων διὰ τὸ φοβεῖσθαι
 ὥχρίας, ἀλλὰ μᾶλλον πεπονθέναι τι· ὥστε πάθη μὲν τὰ
 τοιαῦτα λέγεται, ποιότητες δὲ οὐ.—ὁμοίως δὲ τούτοις
 καὶ κατὰ τὴν ψυχὴν παθητικαὶ ποιότητες καὶ πάθη λέ-
 35 γεται. ὅσα τε γὰρ ἐν τῇ γενέσει εὐθὺς ἀπὸ τινων πα-
 θῶν γεγένηται ποιότητες λέγονται, οἷον ἢ τε μανικὴ
 10^a ἔκστασις καὶ ἡ ὀργὴ καὶ τὰ τοιαῦτα· ποιοὶ γὰρ κατὰ ταύ-
 τας λέγονται, ὀργίλοι τε καὶ μανικοί. ὁμοίως δὲ καὶ ὅσαι
 ἐκστάσεις μὴ φυσικαί, ἀλλ' ἀπὸ τινων ἄλλων συμπτωμάτων

15 τι+συμπτωμάτων ἢ π πέπονθεν+ἐκ τινῶν φυσικῶν συμπτωμάτων
 BΔ 16 αὐτὸν ἔχειν ἐστίν π: [Λ] 18 διάθεσις om. B 21 εἴληφε+
 παθητικαὶ (Λ),?σ^c 23 ποιότητες λέγονται BΔΓ 24 τὸ αὐτὸ]
 τοῦτο I: τὸ αὐτὸ τοῦτο B: τὸ τοιοῦτο Δ: om. Λ 27 γὰρ om. PΓ:
 *αφη 30 ταύτας B: [T] 31 φοβηθῆναι B: [T] 32 τῷ πεπονθέναι
 BI,?Λ 34 λέγονται πφη: [T] 35 τε] μὲν B: om. (α): *φη:
 [T] παθῶν+δυσκινήτων φ: *η 36 γεγένηται π(φ)η: [T] 10^a2
 λέγονται+οἷον π,?ΛΙ ὅσαι] ἄλλαι η: ὅσαι ἄλλαι (α)φ

γεγέννηται δυσάπλλακτοι ἢ καὶ ὅλως ἀκίνητοι, ποιότη-
 τες καὶ τὰ τοιαῦτα· ποιοὶ γὰρ κατὰ ταύτας λέγονται, 5
 ὅσα δὲ ἀπὸ ταχὺ καθισταμένων γίνεται πάθη λέγεται,
 οἷον εἰ λυπούμενος ὀργιλώτερός ἐστιν· οὐ γὰρ λέγεται
 ὀργίλος ὁ ἐν τῷ ποιούτῳ πάθει ὀργιλώτερος ὢν, ἀλλὰ μᾶλ-
 λον πεπονθέναι τι· ὥστε πάθη μὲν λέγεται τὰ τοιαῦτα,
 ποιότητες δὲ οὐ.

10

Τέταρτον δὲ γένος ποιότητος σχῆμά τε καὶ ἡ περὶ
 ἕκαστον ὑπάρχουσα μορφή, ἔτι δὲ πρὸς τούτοις εὐθύτης
 καὶ καμπυλότης καὶ εἴ τι τούτοις ὁμοίον ἐστίν· καθ' ἕκα-
 στον γὰρ τούτων ποιόν τι λέγεται· τῷ γὰρ τρίγωνον ἢ τε-
 τράγωνον εἶναι ποιόν τι λέγεται, καὶ τῷ εὐθὺ ἢ καμπύλον. 15
 καὶ κατὰ τὴν μορφήν δὲ ἕκαστον ποιόν τι λέγεται. τὸ δὲ
 μανὸν καὶ τὸ πυκνὸν καὶ τὸ τραχὺ καὶ τὸ λείον δόξειε
 μὲν ἂν ποιὸν σημαίνειν, ἔοικε δὲ ἀλλότρια τὰ τοιαῦτα
 εἶναι τῆς περὶ τὸ ποιὸν διαιρέσεως· θέσιν γάρ τινα μᾶλλον
 φαίνεται τῶν μορίων ἑκάτερον δηλοῦν· πυκνὸν μὲν γὰρ τῷ 20
 τὰ μόρια σύνεγγυς εἶναι ἀλλήλοις, μανὸν δὲ τῷ διεστάναι
 ἀπ' ἀλλήλων· καὶ λείον μὲν τῷ ἐπ' εὐθείας πως τὰ μόρια
 κεῖσθαι, τραχὺ δὲ τῷ τὸ μὲν ὑπερέχειν τὸ δὲ ἐλλείπειν.—
 ἴσως μὲν οὖν καὶ ἄλλος ἂν τις φανείη τρόπος ποιότητος, ἀλλ' 25
 οἳ γε μάλιστα λεγόμενοι σχεδὸν τοσοῦτοί εἰσιν.

Ποιότητες μὲν οὖν εἰσὶν αἱ εἰρημέναι, ποια δὲ τὰ κατὰ
 ταύτας παρωνύμως λεγόμενα ἢ ὅπως οὖν ἄλλως ἀπ' αὐ-
 τῶν. ἐπὶ μὲν οὖν τῶν πλείστων καὶ σχεδὸν ἐπὶ πάντων παρ-
 ωνύμως λέγεται, οἷον ἀπὸ τῆς λευκότητος ὁ λευκὸς καὶ ἀπὸ 30
 τῆς γραμματικῆς ὁ γραμματικὸς καὶ ἀπὸ τῆς δικαιοσύνης ὁ

4 ἄλλως B 5. τοιαῦτα+λέγεται ΛΙ λέγονται+ὀργίλοι τε καὶ
 μανικοί B 7 λυπούμενος+τις ΔΛ 12 εὐθύτης+τε Ιη: *φ: [ΔΛΡΓ]
 13 τι+ἄλλο ησ: *φ 14-15 τῷ bis] τὸ B(Λ): [P] 15 ἦ] καὶ
 ΔΛ καμπύλον+εἶναι ΒΔ 16 τι om. ηΓ(Λ) 17 τὸ ter om. η:
 *φ: [T] 18 ποιὸν+τι ηΒφ: [Λ] 19 μᾶλλον τινα B: *φ: [T] 25
 τις om. Γσ: *αφο: [Λ] 26 τοιοῦτοι ο,?ΡΓ: οὔτοι Δφ,?Λ 28
 ἄλλως om. Δ(Λ)ΙΓπ(σ): *ο 30-1 ὁ ter om. B: *ο: [ΛΡΙΓ]

δίκαιος, ὡσαύτως δὲ καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων. ἐπ' ἐνίων δὲ διὰ
 τὸ μὴ κεῖσθαι ταῖς ποιότησιν ὀνόματα οὐκ ἐνδέχεται παρ-
 ωνύμως ἀπ' αὐτῶν λέγεσθαι· οἷον ὁ δρομικὸς ἢ ὁ πυκτικὸς
 35 ὁ κατὰ δύνάμιν φυσικὴν λεγόμενος ἀπ' οὐδεμιᾶς ποιότητος
 10^b παρωνύμως λέγεται· οὐ γὰρ κεῖται ὀνόματα ταῖς δυνάμεσι
 καθ' ἃς οὗτοι ποιοὶ λέγονται, ὥσπερ καὶ ταῖς ἐπιστήμασι καθ'
 ἃς πυκτικοὶ ἢ παλαιστρικοὶ οἱ κατὰ διάθεσιν λέγονται, —πυ-
 κτικὴ γὰρ ἐπιστήμη λέγεται καὶ παλαιστρική, ποιοὶ δὲ ἀπὸ
 5 τούτων παρωνύμως οἱ διακεείμενοι λέγονται.— ἐνίστε δὲ καὶ
 ὀνόματος κειμένου οὐ λέγεται παρωνύμως τὸ κατ' αὐτὴν
 ποιὸν λεγόμενον, οἷον ἀπὸ τῆς ἀρετῆς ὁ σπουδαῖος· τῷ γὰρ
 ἀρετὴν ἔχειν σπουδαῖος λέγεται, ἀλλ' οὐ παρωνύμως ἀπὸ
 τῆς ἀρετῆς· οὐκ ἐπὶ πολλῶν δὲ τὸ τοιοῦτόν ἐστιν. ποιά οὖν
 10 λέγεται τὰ παρωνύμως ἀπὸ τῶν εἰρημένων ποιοτήτων λεγόμενα
 ἢ ὅπως οὖν ἄλλως ἀπ' αὐτῶν.

Ἐπάρχει δὲ καὶ ἐναντιότης κατὰ τὸ ποιόν, οἷον δι-
 καιοσύνη· ἀδικία ἐναντίον καὶ λευκότης μελανία καὶ τᾶλλα
 ὡσαύτως, καὶ τὰ κατ' αὐτὰς δὲ ποιά λεγόμενα, οἷον τὸ
 15 ἄδικον τῷ δικαίῳ καὶ τὸ λευκὸν τῷ μέλανι. οὐκ ἐπὶ πάν-
 των δὲ τὸ τοιοῦτον· τῷ γὰρ πυρρῷ ἢ ὠχρῷ ἢ ταῖς τοιαύ-
 ταις χροιαῖς οὐδέν ἐστιν ἐναντίον ποιοῖς οὖσιν.—ἔτι ἐὰν
 τῶν ἐναντίων θάτερον ἢ ποιόν, καὶ τὸ λοιπὸν ἔσται ποιόν. τοῦ-
 το δὲ δῆλον προχειρίζομένῳ τὰς ἄλλας κατηγορίας, οἷον εἰ ἔστιν
 20 ἡ δικαιοσύνη τῇ ἀδικίᾳ ἐναντίον, ποιὸν δὲ ἡ δικαιοσύνη,
 ποιὸν ἄρα καὶ ἡ ἀδικία· οὐδεμία γὰρ τῶν ἄλλων κατηγο-
 ριῶν ἐφαρμόζει τῇ ἀδικίᾳ, οὔτε ποσὸν οὔτε πρὸς τι

33 ἐνδέχεται+τὰ λεγόμενα n: *o 34 ὁ bis om. B: [ΛΡΙΓ] 35
 φύσει n 10^b1 ὄνομα nΛ δυνάμεσι+ταύταις ΛΡ 2 καὶ
 om. B: [ΡΙΓ] 3 οἱ om. B: [ΛΡ] 4 λέγεται ἐπιστήμη B: [Τ]
 9 οὖν] τοίνυν B: *σ: [Τ] 10 παρωνύμως τὰ B: *σ: [Ρ] 11
 ὅπως οὖν ἄλλως] ὅπως n: *σ 12 ἡ δικαιοσύνη n: *φοσ^c: [Τ] 14
 δὲ ante ὡσαύτως pos. B: [ΔΛΡΓ] κατὰ ταύτας B: [Τ] 16 τοιοῦτον+
 συμβαίνει n 17 ἐστιν om. B ἔτι+δὲ B: *φη: [ΔΛΡ] 19
 δῆλον+ἐκ τῶν καθ' ἕκαστα Ρφ 21 ἄρα om. nΙΓ 22 ἐφαρμόσει
 nΒΙ τὸ ποσὸν . . . τὸ πρὸς ΒΓ,Δ: [ΛΡΙ]

οὔτε πού, οὐδ' ὅλως τι τῶν τοιούτων οὐδὲν ἀλλ' ἢ ποιόν·
ὡσαύτως δὲ καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων κατὰ τὸ ποιόν ἐναν-
τίων.

25

Ἐπιδέχεται δὲ καὶ τὸ μᾶλλον καὶ τὸ ἥττον τὰ ποιὰ·
λευκὸν γὰρ μᾶλλον καὶ ἥττον ἕτερον ἐτέρου λέγεται, καὶ
δίκαιον ἕτερον ἐτέρου μᾶλλον. καὶ αὐτὸ δὲ ἐπίδοσιν λαμβά-
νει, —λευκὸν γὰρ ὃν ἔτι ἐνδέχεται λευκότερον γενέσθαι— οὐ
πάντα δέ, ἀλλὰ τὰ πλεῖστα· δικαιοσύνη γὰρ δικαιοσύνης 30
εἰ λέγεται μᾶλλον ἀπορήσειεν ἂν τις, ὁμοίως δὲ καὶ
ἐπὶ τῶν ἄλλων διαθέσεων. ἔνιοι γὰρ διαμφισβητοῦσι περὶ
τῶν τοιούτων· δικαιοσύνην μὲν γὰρ δικαιοσύνης οὐ πάν-
φασὶ μᾶλλον καὶ ἥττον λέγεσθαι, οὐδὲ ὑγίειαν ὑγιείας,
ἥττον μέντοι ἔχειν ἕτερον ἐτέρου ὑγείαν φασί, καὶ δικαιοσύ- 35
νην ἥττον ἕτερον ἐτέρου, ὡσαύτως δὲ καὶ γραμματικὴν καὶ τὰς 11^a
ἄλλας διαθέσεις. ἀλλ' οὖν τά γε κατὰ ταύτας λεγόμενα ἀναμ-
φισβητήτως ἐπιδέχεται τὸ μᾶλλον καὶ ἥττον· γραμματι-
κώτερος γὰρ ἕτερος ἐτέρου λέγεται καὶ δικαιοτέρος καὶ
ὑγιεινότερος, καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων ὡσαύτως. τρίγωνον δὲ καὶ 5
τετράγωνον οὐ δοκεῖ τὸ μᾶλλον ἐπιδέχεσθαι, οὐδὲ τῶν ἄλ-
λων σχημάτων οὐδέν· τὰ μὲν γὰρ ἐπιδεχόμενα τὸν τοῦ τρι-
γώνου λόγον καὶ τὸν τοῦ κύκλου πάνθ' ὁμοίως τρίγωνα ἢ
κύκλοι εἰσὶν, τῶν δὲ μὴ ἐπιδεχομένων οὐδὲν ἕτερον ἐτέρου
μᾶλλον ῥηθήσεται· οὐδὲν γὰρ μᾶλλον τὸ τετράγωνον τοῦ ἑτε- 10

- 23 τὸ πού ἰΔΡ: [ΛΙΓ] τι om. n: [T] τὸ ποιόν Γ, ἰΔ: [ΛΡΙ]
24 ἄλλων+τῶν Βσ: [T] 27 καὶ ἥττον om. Β: *φ 28 ἐτέρου+
λέγεται Β, ἰΔ: [P] μᾶλλον (ante ἕτερον pos. Β)+καὶ ἥττον ΔΛ:
[P] 29 ἔτι om. ΛΡΙΓ 31 λέγοιτο Β: *φσ^c: [T] μᾶλλον
+καὶ ἥττον nΙφ: *σ^c 32 ἀμφισβητοῦσιν n, ἰπ: [T] 33
δικαιοσύνην] -νη nΒ: [ΡΙΓ] 34 φασὶ+δεῖν Β λέγεσθαι μᾶλλον
καὶ ἥττον ΒΔΙ 35 φασί om. Β 11^a1 alt. ἥττον om. Β
ἐτέρου+ἔχειν nΛΓ 2 λεγόμενα+ποιὰ ΔΛσ^c 3 καὶ ἥττον
om. (Δ)Γσ^c 4-5 ὑγιεινότερος καὶ δικαιοτέρος ΒΔ: *σ^c 6 μᾶλ-
λον+καὶ (+τὸ Δο) ἥττον ΔΛφο: *σ^c: [P] 8 καὶ] ἢ Β: *π: [P] τὸν
om. nΔΓ: [ΛΡ] 9-10 ἕτερον ἐτέρου post μᾶλλον pos. Βφ: *π:
[ΛΡ]

ρομήκους κύκλος ἐστίν· οὐδέτερον γὰρ ἐπιδέχεται τὸν τοῦ κύκλου λόγον. ἀπλῶς δέ, ἐὰν μὴ ἐπιδέχεται ἀμφοτέρω τὸν τοῦ προκειμένου λόγον, οὐ ῥηθήσεται τὸ ἕτερον τοῦ ἐτέρου μᾶλλον. οὐ πάντα οὖν τὰ ποιὰ ἐπιδέχεται τὸ μᾶλλον καὶ τὸ ἥττον.

15 Τῶν μὲν οὖν εἰρημένων οὐδὲν ἴδιον ποιότητος, ὅμοια δὲ καὶ ἀνόμοια κατὰ μόνας τὰς ποιότητας λέγεται· ὅμοιον γὰρ ἕτερον ἐτέρῳ οὐκ ἔστι κατ' ἄλλο οὐδὲν ἢ καθ' ὃ ποιόν ἐστιν. ὥστε ἴδιον ἂν εἴη ποιότητος τὸ ὅμοιον ἢ ἀνόμοιον λέγεσθαι κατ' αὐτήν.

20 Οὐ δεῖ δὲ ταραττεσθαι μή τις ἡμᾶς φήσῃ ὑπὲρ ποιότητος τὴν πρόθεσιν ποιησαμένους πολλὰ τῶν πρὸς τι συγκαταριθμεῖσθαι· τὰς γὰρ ἕξεις καὶ τὰς διαθέσεις τῶν πρὸς τι εἶναι. σχεδὸν γὰρ ἐπὶ πάντων τῶν τοιούτων τὰ γένη πρὸς τι λέγεται, τῶν δὲ καθ' ἕκαστα οὐδέν· ἡ μὲν γὰρ ἐπιστήμη, γένος οὖσα, αὐτὸ ὅπερ ἐστὶν ἐτέρου λέγεται, —τινὸς γὰρ ἐπιστήμη λέγεται.— τῶν δὲ καθ' ἕκαστα οὐδὲν αὐτὸ ὅπερ ἐστὶν ἐτέρου λέγεται, οἷον ἡ γραμματικὴ οὐ λέγεται τινὸς γραμματικὴ οὐδ' ἡ μουσικὴ τινὸς μουσικὴ, ἀλλ' εἰ ἄρα κατὰ τὸ γένος καὶ αὗται πρὸς τι λέγεται· οἷον ἡ γραμματικὴ λέγεται τινὸς ἐπιστήμη, οὐ τινὸς γραμματικὴ, 30 καὶ ἡ μουσικὴ τινὸς ἐπιστήμη, οὐ τινὸς μουσικὴ· ὥστε αἱ καθ' ἕκαστα οὐκ εἰσὶ τῶν πρὸς τι. λεγόμεθα δὲ ποιοῖ ταῖς καθ' ἕκαστα· ταύτας γὰρ καὶ ἔχομεν, —ἐπιστήμονες γὰρ λεγόμεθα τῷ ἔχειν τῶν καθ' ἕκαστα ἐπιστημῶν τινά·— ὥστε 35 αὗται ἂν καὶ ποιότητες εἴησαν αἱ καθ' ἕκαστα, καθ' ἃς ποτε καὶ ποιοῖ λεγόμεθα· αὗται δὲ οὐκ εἰσὶ τῶν πρὸς τι.—

11 ἔσται π: *π 14 ἐπιδέχεται (τὰ ῥομ.) ποιὰ nΔ: [ΛΡΙΓ] alt. τὸ om. nΓ: [ΛΡ] 16 καὶ] ἡ nΓ: *φ 18 τῆς ποιότητος Bσ^c: *σ: [Τ] ἢ] καὶ ΒΔΡσ^c: *σ: [Δ] 20 φήσει Β: *φ: [Τ] 22 alt. τὰς om. Β: [Τ] 23 εἶναι] ἐλέγομεν εἶν. Β: εἶν. ἐλέγ. ΛΙ πασῶν τῶν ποιότητων (φ) 24 ἕκαστον π: *φ: [Τ] μὲν om. Ι: [ΔΔ] 26 δέ+γε π: [Τ] 29 αὗται+τῶν ΒΔΡ: [Δ] 31 ἐπιστήμη+λέγεται ΒΔ 32 αἱ om. π: [Δ] 34 τινάς Ι: [ΛΡ] 36 ποτε om. nΔΙ

ἔτι εἰ τυγχάνει τὸ αὐτὸ ποιὸν καὶ πρὸς τι ὄν, οὐδὲν ἄτοπον ἐν ἀμφοτέροις τοῖς γένεσιν αὐτὸ καταριθμεῖσθαι.

⟨ ⟩

- 9 Ἐπιδέχεται δὲ καὶ τὸ ποιεῖν καὶ πάσχειν ἐναντιό- 11^b
τητα καὶ τὸ μᾶλλον καὶ τὸ ἥττον· τὸ γὰρ θερμαίνειν
τῷ ψύχειν ἐναντίον καὶ τὸ θερμαίνεσθαι τῷ ψύχεσθαι καὶ
τὸ ἡδεσθαι τῷ λυπεῖσθαι ὥστε ἐπιδέχεται ἐναντιότητα. καὶ
τὸ μᾶλλον δὲ καὶ τὸ ἥττον· θερμαίνειν γὰρ μᾶλλον καὶ ἥτ- 5
τον ἔστι, καὶ θερμαίνεσθαι μᾶλλον καὶ ἥττον, καὶ λυπεῖσθαι
μᾶλλον καὶ ἥττον· ἐπιδέχεται οὖν τὸ μᾶλλον καὶ τὸ ἥττον
τὸ ποιεῖν καὶ τὸ πάσχειν.

⟨ ⟩

- [Ὑπὲρ μὲν οὖν τούτων τοσαῦτα λέγεται· εἴρηται δὲ καὶ ὑπὲρ τοῦ κεῖσθαι 10
ἐν τοῖς πρὸς τι, ὅτι παρὼνύμως ἀπὸ τῶν θέσεων λέγεται. ὑπὲρ δὲ τῶν λοιπῶν,
τοῦ τε ποτὲ καὶ τοῦ πού καὶ τοῦ ἔχειν, διὰ τὸ προφανῆ εἶναι οὐδὲν ὑπὲρ
αὐτῶν ἄλλο λέγεται ἢ ὅσα ἐν ἀρχῇ ἐρρήθη, ὅτι τὸ ἔχειν μὲν σημαίνει τὸ
ὑποδεδέσθαι, τὸ ὠπλίσθαι, τὸ δὲ πού οἶον ἐν Λυκείῳ, καὶ τὰ ἄλλα δὲ ὅσα
10 ὑπὲρ αὐτῶν ἐρρήθη.—ὑπὲρ μὲν οὖν τῶν προτεθέντων γενῶν ἱκανὰ τὰ εἴρη- 15
μένα· περὶ δὲ τῶν ἀντικείμενων, ποσαχῶς εἴωθε ἀντιτίθεσθαι, ῥητέον.]

Λέγεται δὲ ἕτερον· ἐτέρῳ ἀντικεῖσθαι τετραχῶς, ἢ
ὥς τὰ πρὸς τι, ἢ ὥς τὰ ἐναντία, ἢ ὥς στέρησις καὶ ἔξις,
ἢ ὥς κατάφασις καὶ ἀπόφασις. ἀντίκειται δὲ ἕκαστον τῶν
τοιούτων, ὥς τύπῳ εἰπεῖν, ὥς μὲν τὰ πρὸς τι οἶον τὸ διπλά- 20
σιον τῷ ἡμίσει, ὥς δὲ τὰ ἐναντία οἶον τὸ κακὸν τῷ ἀγαθῷ,
ὥς δὲ κατὰ στέρησιν καὶ ἔξιν οἶον τυφλότης καὶ ὄψις,
ὥς δὲ κατάφασις καὶ ἀπόφασις οἶον κάθηται – οὐ κάθηται.

37 τυγχάνει B: *φ: [T] πρὸς τι καὶ ποιὸν BΔ: *φ ὄν om. B: *φ
38 αὐτὸ τοῖς γένεσιν ΔΛ: *φσ post καταριθμεῖσθαι quaedam desideran-
tur 11^b1–8 ἐπιδέχεται . . . πάσχειν post ἥττον (11^a14) collocaverim
1 τὸ πάσχειν B(α)(φ)ο(σ): [T] 5 alt. τὸ om. BΔ: [ΛΠΓ] γὰρ
καὶ Γ: γὰρ καὶ Δ 6 καὶ . . . ἥττον om. ΔΓ: [P] 6–7 tert. καὶ . . .
καὶ ἥττον om. nB: [P] 7 οὖν+καὶ ΙΓ: [ΔΛΡ] 9–16 vide
Praefat., p. v adnot. 12 tert. τοῦ om. n: *σ^c: [T] 16 ἀντιτίθε-
σθαι] ἀντικεῖσθαι Bφ(ο): *σ^d: [T] 17 τετραχῶς om. ΠΓ 22 δὲ+
τὰ B οἶον] ὥς B: [ΛΡ]

"Οσα μὲν οὖν ὡς τὰ πρὸς τι ἀντίκειται αὐτὰ ἅπερ ἐστὶ
 25 τῶν ἀντικειμένων λέγεται ἢ ὅπως οὖν ἄλλως πρὸς αὐτά·
 οἷον τὸ διπλάσιον τοῦ ἡμίσεος αὐτὸ ὅπερ ἐστὶ διπλάσιον
 λέγεται· καὶ ἡ ἐπιστήμη δὲ τῷ ἐπιστητῷ ὡς τὰ πρὸς τι
 ἀντίκειται, καὶ λέγεται γε ἡ ἐπιστήμη αὐτὸ ὅπερ ἐστὶ
 τοῦ ἐπιστητοῦ· καὶ τὸ ἐπιστητὸν δὲ αὐτὸ ὅπερ ἐστὶ πρὸς τὸ
 30 ἀντικείμενον λέγεται τὴν ἐπιστήμην· τὸ γὰρ ἐπιστητὸν τινὶ
 λέγεται ἐπιστητὸν τῇ ἐπιστήμῃ.

"Οσα οὖν ἀντίκειται ὡς τὰ πρὸς τι αὐτὰ ἅπερ ἐστὶ τῶν ἀντι-
 κειμένων ἢ ὅπως οὐδέποτε πρὸς ἄλληλα λέγεται· τὰ δὲ ὡς
 τὰ ἐναντία, αὐτὰ μὲν ἅπερ ἐστὶν οὐδαμῶς πρὸς ἄλληλα λέ-
 35 γεται, ἐναντία μὲντοι ἀλλήλων λέγεται· οὔτε γὰρ τὸ ἀγα-
 θὸν τοῦ κακοῦ λέγεται ἀγαθόν, ἀλλ' ἐναντίον, οὔτε τὸ λευκὸν
 τοῦ μέλανος λευκόν, ἀλλ' ἐναντίον. ὥστε διαφέρουσιν αὗται
 αἱ ἀντιθέσεις ἀλλήλων.—ὅσα δὲ τῶν ἐναντίων τοιαῦτά ἐστιν
 12^a ὥστε ἐν οἷς πέφυκε γίνεσθαι ἢ ὧν κατηγορεῖται ἀναγκαῖον
 αὐτῶν θάτερον ὑπάρχειν, τούτων οὐδὲν ἐστὶν ἀνὰ μέσον· [ὧν δέ
 γε μὴ ἀναγκαῖον θάτερον ὑπάρχειν, τούτων ἔστι τι ἀνὰ μέσον
 πάντως.] οἷον νόσος καὶ ὑγίεια ἐν σώματι ζῶου πέφυκε
 5 γίνεσθαι, καὶ ἀναγκαῖόν γε θάτερον ὑπάρχειν τῷ τοῦ ζῶου
 σώματι ἢ νόσον ἢ ὑγίειαν· καὶ περιττὸν δὲ καὶ ἄρτιον ἀριθ-
 μῷ κατηγορεῖται, καὶ ἀναγκαῖόν γε θάτερον τῷ ἀριθμῷ
 ὑπάρχειν ἢ περιττὸν ἢ ἄρτιον· καὶ οὐκ ἔστι γε τούτων οὐδὲν
 ἀνὰ μέσον, οὔτε νόσου καὶ ὑγείας οὔτε περιττοῦ καὶ ἀρτίου. ὧν
 10 δέ γε μὴ ἀναγκαῖον θάτερον ὑπάρχειν, τούτων ἔστι τι ἀνὰ
 μέσον· οἷον μέλαν καὶ λευκὸν ἐν σώματι πέφυκε γίνεσθαι,

26 τοῦ ἡμίσεος om. B: τῶν ἡμίσεων n ἐστὶ+ἐτέρου nBΔΓ:
 +ἡμίσεος I alt. διπλάσιον om. n 27 λέγεται+τινὸς γὰρ διπλάσιον nB
 28 γε] δὲ B: [T] 32 τῶν ἀντικειμένων] ἐτέρων n: τῶν ἐτ. (φ): lacuna
 quattuor litt. B: om. Δ: [P] 33 ἢ] λέγεται ἢ nBΔφ: [P] ὅπως οὖν
 ἄλλως nΔ: [P] 34 τὰ om. n: *σ: [T] 35 λέγεται+εἶναι n
 12^a2 ὑπάρχειν+καὶ ?n: *φ: [T] οὐδὲν αὐτῶν n(φ): [ΔΠΓ] 2-4
 ὧν . . . πάντως cf. 9-11 (ὧν . . . μέσον) 3 γε om. n: [T] ἀνὰ
 μέσον τι nΓ: [P] 4 πάντων ΔΙ: [P] 9 prius καὶ] οὔτε nΔ: [P]

καὶ οὐκ ἀναγκαῖόν γε θάτερον αὐτῶν ὑπάρχειν τῷ σώματι, –
οὐ γὰρ πᾶν ἦτοι λευκὸν ἢ μέλαν ἐστίν· – καὶ φαῦλον δὲ καὶ
σπουδαῖον κατηγορεῖται μὲν καὶ κατ' ἀνθρώπου καὶ κατ'
ἄλλων πολλῶν, οὐκ ἀναγκαῖον δὲ θάτερον αὐτῶν ὑπάρχειν 15
ἐκείνοις ὧν κατηγορεῖται· οὐ γὰρ πάντα ἦτοι φαῦλα ἢ σπου-
δαῖά ἐστιν. καὶ ἔστι γέ τι τούτων ἀνὰ μέσον, οἷον τοῦ μὲν
λευκοῦ καὶ τοῦ μέλανος τὸ φαιὸν καὶ ὠχρὸν καὶ ὅσα ἄλλα
χρώματα, τοῦ δὲ φαύλου καὶ τοῦ σπουδαίου τὸ οὔτε φαῦλον οὔτε
σπουδαῖον. ἐπ' ἐνίων μὲν οὖν ὀνόματα κεῖται τοῖς ἀνὰ μέσον, 20
οἷον λευκοῦ καὶ μέλανος τὸ φαιὸν καὶ ὠχρόν· ἐπ' ἐνίων δὲ
ὀνόματι μὲν οὐκ εὐπορον τὸ ἀνὰ μέσον ἀποδοῦναι, τῇ δὲ
ἐκατέρου τῶν ἄκρων ἀποφάσει τὸ ἀνὰ μέσον ὀρίζεται,
οἷον τὸ οὔτε ἀγαθὸν οὔτε κακὸν καὶ οὔτε δίκαιον οὔτε
ἄδικον.

25

Στέρησις δὲ καὶ ἔξις λέγεται μὲν περὶ ταυτόν τι, οἷον
ἡ ὄψις καὶ ἡ τυφλότης περὶ ὀφθαλμόν· καθόλου δὲ εἰπεῖν, ἐν
ᾧ πέφυκεν ἡ ἔξις γίνεσθαι, περὶ τοῦτο λέγεται ἐκάτερον
αὐτῶν. ἐστερῆσθαι δὲ τότε λέγομεν ἕκαστον τῶν τῆς ἔξεως
δεκτικῶν, ὅταν ἐν ᾧ πέφυκεν ὑπάρχειν καὶ ὅτε πέφυκεν 30
ἔχειν μηδαμῶς ὑπάρχειν· νωδόν τε γὰρ λέγομεν οὐ τὸ μὴ
ἔχον ὀδόντας, καὶ τυφλὸν οὐ τὸ μὴ ἔχον ὄψιν, ἀλλὰ τὸ μὴ
ἔχον ὅτε πέφυκεν ἔχειν· τινὰ γὰρ ἐκ γενετῆς οὔτε ὄψιν
οὔτε ὀδόντας ἔχει, ἀλλ' οὐ λέγεται νωδὰ οὐδὲ τυφλά.
τὸ δὲ ἐστερῆσθαι καὶ τὸ ἔχειν τὴν ἔξιν οὐκ ἔστι στέρησις καὶ 35
ἔξις· ἔξις μὲν γάρ ἐστιν ἡ ὄψις, στέρησις δὲ ἡ τυφλότης,

12 γε om. n: [ΔΛΡΓ] ὑπάρχειν τούτων nΔ: [ΛΡΙΓ] 13 πᾶν+
σῶμα nΛΙ: om. P 15 πολλῶν+καὶ n: [ΔΛΡ] 16 ὧν ἂν κατη-
γορεῖται B: *?T 17 τι post τούτων pos. n: om. ΔΡΙ 18 et 19
(alt.) τοῦ om. B: [T] 18 et 21 τὸ ὠχρόν B: [T] 21 ὠχρον+καὶ
ὅσα ἄλλα (+τοιαῦτα B) χρώματα BΔ 23 τῶν ἄκρων om. ΛΡΓ 24
καὶ om. σ,?T 27 ὀφθαλμόν+καὶ n: [T] 28 ᾧ+ἂν B: *φ: [T] ἡ
ἔξις πέφυκε B: *φ ἐκάτερον] ?θάτερον P 29 αὐτῶν+γίνεσθε (sic) n
30 καὶ] ἡ n,?Λ: om. (Δ)ΙΓ 33 τινὰ] ἔνια n,?Λ 33-4 ὀδόντας...
ὄψιν ΛΡ 34 ἔχει οὔτε ὀδόντας BΔ: [ΛΡ] οὔτε νωδὰ οὔτε BΔ 35
τὴν ἔξιν ἔχειν Βα(φ): [ΔΡ]

τὸ δὲ ἔχειν τὴν ὄψιν οὐκ ἔστιν ὄψις, οὐδὲ τὸ τυφλὸν εἶναι
 τυφλότης· στέρησις γάρ τις ἢ τυφλότης ἐστίν, τὸ δὲ τυφλὸν
 εἶναι ἐστερηῆσθαι, οὐ στέρησις ἐστίν. ἔτι εἰ ἦν ἢ τυφλότης
 40 ταῦτόν τῳ τυφλὸν εἶναι, κατηγορεῖτο ἂν ἀμφοτέρω κατὰ
 τοῦ αὐτοῦ· ἀλλὰ τυφλὸς μὲν λέγεται ὁ ἄνθρωπος, τυφλότης
 12^b δὲ ὁ ἄνθρωπος οὐδαμῶς λέγεται. ἀντικεῖσθαι δὲ καὶ ταῦτα
 δοκεῖ, τὸ ἐστερηῆσθαι καὶ τὸ τὴν ἑξιν ἔχειν ὡς στέρησις καὶ
 ἑξις· ὁ γὰρ τρόπος τῆς ἀντιθέσεως ὁ αὐτός· ὡς γὰρ ἢ τυ-
 φλότης τῇ ὄψει ἀντίκειται, οὕτω καὶ τὸ τυφλὸν εἶναι τῳ
 5 ὄψιν ἔχειν ἀντίκειται· (οὐκ ἔστι δὲ οὐδὲ τὸ ὑπὸ τὴν κατάφασιν
 καὶ ἀπόφασιν κατάφασις καὶ ἀπόφασις· ἢ μὲν γὰρ κατάφασις
 λόγος ἐστὶ καταφατικός καὶ ἢ ἀπόφασις λόγος ἀποφατι-
 κός, τῶν δὲ ὑπὸ τὴν κατάφασιν ἢ ἀπόφασιν οὐδὲν ἐστὶ
 10 λόγος· λέγεται δὲ καὶ ταῦτα ἀντικεῖσθαι ἀλλήλοις ὡς κα-
 τάφασις καὶ ἀπόφασις· καὶ γὰρ ἐπὶ τούτων ὁ τρόπος τῆς
 ἀντιθέσεως ὁ αὐτός· ὡς γὰρ ποτε ἢ κατάφασις πρὸς τὴν
 ἀπόφασιν ἀντίκειται, οἷον τὸ κάθεται – οὐ κάθεται, οὕτω
 15 καὶ τὸ ὑφ' ἐκάτερον πρᾶγμα ἀντίκειται, τὸ καθῆσθαι – μὴ
 καθῆσθαι.)—ὅτι δὲ ἢ στέρησις καὶ ἢ ἑξις οὐκ ἀντίκειται ὡς
 τὰ πρὸς τι, φανερόν· οὐ γὰρ λέγεται αὐτὸ ὅπερ ἐστὶ τοῦ ἀντι-
 κειμένου· ἢ γὰρ ὄψις οὐκ ἔστι τυφλότητος ὄψις, οὐδ' ἄλλως
 οὐδαμῶς πρὸς αὐτὸ λέγεται· ὡσαύτως δὲ οὐδὲ ἢ τυφλότης
 20 λέγοιτ' ἂν τυφλότης ὄψεως, ἀλλὰ στέρησις μὲν ὄψεως ἢ
 τυφλότης λέγεται, τυφλότης δὲ ὄψεως οὐ λέγεται. ἔτι τὰ
 πρὸς τι πάντα πρὸς ἀντιστρέφοντα λέγεται, ὥστε καὶ ἢ τυ-

37 οὐδὲ] οὔτε n: [T] 38 τις om. nPI 39 ἔτι] ἐπεὶ nAI: *φ 40
 τῳ] τὸ B: *φ 41 ὁ ἄνθρωπος λέγεται n 12^b1 οὐδαμῶς λέγεται
 ὁ ἄνθρωπος BPI: οὐδ. ἄνθρ. οὐ λέγ. Δ: οὐδ. λέγ. Λ: [Γ] 5-6 ἀπόφασιν καὶ
 κατάφασιν B(α): *φσ 6 ἀπόφασις καὶ κατάφασις BΛ(φ): *σ 7
 alt. λόγος+ἐστὶν nΛ 8 ἢ] καὶ BIF: [P] 10 λόγος+ἀλλὰ πρᾶγμα
 nΓ 13 prius κάθεται+πρὸς τὸ n, ?I: +τῳ BΔσ: +καὶ PΓ: *ο
 15 καθῆσθαι ego: +τινα πρὸς τὸ n: +?πρὸς τὸ PI: +τῳ BΔΓσ, ?Λ 16
 ἑξις . . . στέρησις nPI: *αφησ 20 λέγεται (om. ἂν) Δ(φ), ?ΛΙΓ: *α:
 [P] 21 alt. τυφλότης . . . λέγεται om. ΔΛ: [P]

φλότῃς εἶπερ ἦν τῶν πρὸς τι, ἀντέστρεφεν ἂν καὶ κεῖνο πρὸς
ὃ λέγεται· ἀλλ' οὐκ ἀντιστρέφει· οὐ γὰρ λέγεται ἡ ὄψις
τυφλότητος ὄψις.

25

“Ὅτι δὲ οὐδ' ὥς τὰ ἐναντία ἀντίκειται τὰ κατὰ στέρη-
σιν λεγόμενα καὶ ἔξιν ἐκ τῶνδε δῆλον. τῶν μὲν γὰρ ἐναν-
τίων, ὧν μηδὲν ἐστὶν ἀνὰ μέσον, ἀναγκαῖον, ἐν οἷς πέφυκε
γίγνεσθαι ἢ ὧν κατηγορεῖται, θάτερον αὐτῶν ὑπάρχειν αἰεί.
τούτων γὰρ οὐδὲν ἦν ἀνὰ μέσον, ὧν θάτερον ἀναγκαῖον ἦν τῷ 30
δεκτικῷ ὑπάρχειν, οἷον ἐπὶ νόσου καὶ ὑγείας καὶ περιττοῦ
καὶ ἀρτίου· ὧν δὲ ἔστι τι ἀνὰ μέσον, οὐδέποτε ἀνάγκη πάντῃ
ὑπάρχειν θάτερον· οὔτε γὰρ λευκὸν ἢ μέλαν ἀνάγκη πᾶν
εἶναι τὸ δεκτικόν, οὔτε θερμὸν ἢ ψυχρόν, —τούτων γὰρ
ἀνὰ μέσον τι οὐδὲν κωλύει ὑπάρχειν·— ἔτι δὲ καὶ τού- 35
των ἦν τι ἀνὰ μέσον ὧν μὴ ἀναγκαῖον ἦν θάτερον ὑπάρχειν
τῷ δεκτικῷ, εἰ μὴ οἷς φύσει τὸ ἐν ὑπάρχει, οἷον τῷ
πυρὶ τὸ θερμῷ εἶναι καὶ τῇ χιόνι τὸ λευκῇ· —ἐπὶ δὲ
τούτων ἀφωρισμένως ἀναγκαῖον θάτερον ὑπάρχειν, καὶ οὐχ
ὁπότερον ἔτυχεν· σὺ γὰρ ἐνδέχεται τὸ πῦρ ψυχρόν εἶναι 40
οὐδὲ τὴν χιόνα μέλαιναν·— ὥστε παντὶ μὲν οὐκ ἀνάγκη
τῷ δεκτικῷ θάτερον αὐτῶν ὑπάρχειν, ἀλλὰ μόνον οἷς φύ- 13^a
σει τὸ ἐν ὑπάρχει, καὶ τούτοις ἀφωρισμένως τὸ ἐν καὶ οὐχ
ὁπότερον ἔτυχεν. ἐπὶ δὲ τῆς στερήσεως καὶ τῆς ἕξεως οὐδέ-
τερον τῶν εἰρημένων ἀληθές· οὐδὲ γὰρ αἰεί τῷ δεκτικῷ ἀναγ-
καῖον θάτερον αὐτῶν ὑπάρχειν, —τὸ γὰρ μήπω πεφυκὸς 5
ὄψιν ἔχειν οὔτε τυφλὸν οὔτε ὄψιν ἔχειν λέγεται, ὥστε οὐκ ἂν
εἴη ταῦτα τῶν τοιούτων ἐναντίων ὧν οὐδὲν ἐστὶν ἀνὰ μέσον·—
ἀλλ' οὐδὲ ὧν τι ἐστὶν ἀνὰ μέσον· ἀναγκαῖον γὰρ ποτε παντὶ

25 ὄψις om. ΔΛ: *σ 28 οὐδὲν n: *α^cφ: [T] οἷς] φ BΔPΓα^cφ:
*σ^c 30 ἦν ἀναγκαῖον B 32 τι om. nΓ: *φ: [P] 34 ψυχρόν
... θερμόν ΛΙΓ: [P] ἢ] οὔτε BΔΛ: [P] 36 alt. ἦν post ὑπάρχειν
pos. B: om. (φ): [T] 37 οἷς] φ PΙ: *φ οἷον + φύσει Δ 40 ἐνδέ-
χεται + ἂν n: [T] 13^a1 μόνον] -οἷς n^c: [PΙΓ] 2 alt. καὶ om. ΔΛP: *n^c
4 οὐδὲ] οὔτε B: οὐ φ: *αn^c: [T] 7 μηδὲν n^c: [T] 8 τι om. ΔΙΓ(φ), ?n^c:
*α: [Λ] ἀνὰ μέσον ἐστίν BΔ(φ): *n^c: [Λ] ποτε om. B: *φn^c: [Λ]

τῷ δεκτικῷ θάτερον αὐτῶν ὑπάρχειν· ὅταν γὰρ ἤδη πε-
 10 φυκὸς ἢ ἔχειν ὄψιν, τότε ἢ τυφλὸν ἢ ἔχον ὄψιν ῥηθήσεται,
 καὶ τούτων οὐκ ἀφωρισμένως θάτερον, ἀλλ' ὁπότερον ἔτυχεν,
 —οὐ γὰρ ἀναγκαῖον ἢ τυφλὸν ἢ ὄψιν ἔχον εἶναι, ἀλλ' ὁπό-
 τερον ἔτυχεν· ἐπὶ δέ γε τῶν ἐναντίων, ὧν ἔστιν ἀνὰ μέσον τι,
 οὐδέποτε ἀναγκαῖον ἦν παντὶ θάτερον ὑπάρχειν, ἀλλὰ τισίν,
 15 καὶ τούτοις ἀφωρισμένως τὸ ἓν. ὥστε δῆλον ὅτι κατ' οὐδέτερον
 τῶν τρόπων ὡς τὰ ἐναντία ἀντίκειται τὰ κατὰ στέρησιν καὶ
 ἔξιν ἀντικείμενα.—ἔτι ἐπὶ μὲν τῶν ἐναντίων ὑπάρχοντος τοῦ
 δεκτικοῦ δυνατόν εἰς ἄλληλα μεταβολὴν γενέσθαι, εἰ μὴ
 20 τινι φύσει τὸ ἓν ὑπάρχει, οἷον τῷ πυρὶ τὸ θερμῷ εἶναι· καὶ γὰρ
 τὸ ὑγιαῖνον δυνατόν νοσήσαι καὶ τὸ λευκὸν μέλαν γενέσθαι
 καὶ τὸ ψυχρὸν θερμόν, καὶ ἐκ σπουδαίου γε φαῦλον καὶ ἐκ
 φαύλου σπουδαῖον δυνατόν γενέσθαι· —ὁ γὰρ φαῦλος εἰς βελ-
 τίους διατριβὰς ἀγόμενος καὶ λόγους κἂν μικρόν γέ τι ἐπι-
 25 δοίη εἰς τὸ βελτίω εἶναι· εἰ δὲ ἅπαξ κἂν μικρὰν ἐπίδοσιν
 λάβῃ, φανερόν ὅτι ἢ τελείως ἂν μεταβάλῃ ἢ πάνυ πολλὴν ἂν
 ἐπίδοσιν λάβῃ· αἰεὶ γὰρ εὐκίνητοτερος πρὸς ἀρετὴν γίγνεται,
 κἂν ἡντινοῦν ἐπίδοσιν εἰληφώς ἐξ ἀρχῆς ἢ, ὥστε καὶ πλείω
 εἰκὸς ἐπίδοσιν λαμβάνειν· καὶ τοῦτο αἰεὶ γιγνόμενον τε-
 30 λείως εἰς τὴν ἐναντίαν ἔξιν ἀποκαθίστησιν, εἴανπερ μὴ χρόνῳ
 ἐξείργηται· ἐπὶ δέ γε τῆς στέρησεως καὶ τῆς ἔξεως ἀδύνα-
 τον εἰς ἄλληλα μεταβολὴν γενέσθαι· ἀπὸ μὲν γὰρ τῆς ἔξεως
 ἐπὶ τὴν στέρησιν γίγνεται μεταβολή, ἀπὸ δὲ τῆς στε-
 ρήσεως ἐπὶ τὴν ἔξιν ἀδύνατον· οὔτε γὰρ τυφλὸς γενόμενός

10 ὄψιν ἔχειν . . . ὄψιν ἔχον BΔ: *n^c: [ΛΡΙΓ] 12 ἔχον ὄψιν B: *φn^c:
 [ΛΡΙΓ] 13 τι ante ἀνὰ pos. Δ: om. BΛ: *n^c: [ΙΓ] 16-17 ἔξιν
 καὶ στέρησιν n^c 17 ὄντος B: *φσ^cn^c: [Τ] 18 γίνεσθαι n^cσ^c: *φ: [Τ]
 20 ὑπάρχη B: *n^c: [Τ] τῷ ex τὸ corr. n^c?rec.: om. Δ: [ΛΡΙΓ] alt.
 τὸ ex τῷ corr. n^c?rec.: om. B: [ΛΡΓ] θερμόν B: *n^c: [Τ] 21
 δύναται n^c: [Τ] 22 γε] τε (φ), ?Ι: δὲ n^c(φ): [ΔΛΡΓ] 24 γέ
 om. n^c: [ΔΛΡΓ] 25 ἐπὶ n^c: [Τ] βέλτιον n^c: [Τ] κἂν om.
 n^c, ?Δ 26 μεταβάλλοι n^c: [Τ] alt. ἂν om. B: *n^c: [Τ] 28 ἢ ἐξ
 ἀρχῆς n^c: [Τ] 29 ἐπίδοσιν+αὐτὸν BΛ: *n^c 31 ἔξεως . . . στέρη-
 σεως BΔσ^c 32 γίνεσθαι n^c: [Τ]

τις πάλιν ἔβλεψεν, οὔτε φαλακρὸς ὢν κομήτης ἐγένετο, οὔτε 35
νωδὸς ὢν ὀδόντας ἔφυσεν.

Ὅσα δὲ ὡς κατάφασις καὶ ἀπόφασις ἀντίκειται, φανε-
ρὸν ὅτι κατ' οὐδένα τῶν εἰρημένων τρόπων ἀντίκειται 13^b
ἐπὶ μόνων γὰρ τούτων ἀναγκαῖον αἰετὸ μὲν ἀληθὲς τὸ δὲ
ψευδὸς αὐτῶν εἶναι. οὔτε γὰρ ἐπὶ τῶν ἐναντίων ἀναγκαῖον
αἰετὸ θάτερον μὲν ἀληθὲς εἶναι θάτερον δὲ ψευδὸς, οὔτε ἐπὶ τῶν
πρὸς τι, οὔτε ἐπὶ τῆς ἕξεως καὶ στερήσεως· οἷον ὑγίεια 5
καὶ νόσος ἐναντία, καὶ οὐδέτερόν γε οὔτε ἀληθὲς οὔτε ψευδὸς
ἐστίν· ὡσαύτως δὲ καὶ τὸ διπλάσιον καὶ τὸ ἡμισυ ὡς τὰ πρὸς τι
ἀντίκειται, καὶ οὐκ ἐστὶν αὐτῶν οὐδέτερον οὔτε ἀληθὲς οὔτε ψευ-
δὸς· οὐδέ γε τὰ κατὰ στέρησιν καὶ ἕξιν, οἷον ἡ ὄψις καὶ ἡ
τυφλότης· ὅλως δὲ τῶν κατὰ μηδεμίαν συμπλοκὴν λεγομένων 10
οὐδὲν οὔτε ἀληθὲς οὔτε ψευδὸς ἐστίν· πάντα δὲ τὰ εἰρη-
μένα ἄνευ συμπλοκῆς λέγεται. οὐ μὴν ἀλλὰ μάλιστα δό-
ξειεν ἂν τὸ τοιοῦτο συμβαίνειν ἐπὶ τῶν κατὰ συμπλοκὴν ἐναν-
τίων λεγομένων, —τὸ γὰρ ὑγιαίνειν Σωκράτη τῷ νοσεῖν Σω-
κράτη ἐναντίον ἐστίν,— ἀλλ' οὐδ' ἐπὶ τούτων ἀναγκαῖον αἰετὸ 15
θάτερον μὲν ἀληθὲς θάτερον δὲ ψευδὸς εἶναι· ὄντος μὲν γὰρ
Σωκράτους ἐστὶ τὸ μὲν ἀληθὲς τὸ δὲ ψευδὸς, μὴ ὄντος δὲ
ἀμφοτέρω ψευδῇ· οὔτε γὰρ τὸ νοσεῖν Σωκράτη οὔτε τὸ
ὑγιαίνειν ἀληθὲς αὐτοῦ μὴ ὄντος ὅλως τοῦ Σωκράτους.
ἐπὶ δὲ τῆς στερήσεως καὶ τῆς ἕξεως μὴ ὄντος γε ὅλως 20
οὐδέτερον ἀληθές, ὄντος δὲ οὐκ αἰετὸ θάτερον ἀληθές·
τὸ γὰρ ὅψιν ἔχειν Σωκράτη τῷ τυφλὸν εἶναι Σωκράτη ἀντί-
κειται ὡς στέρησις καὶ ἕξις, καὶ ὄντος γε οὐκ ἀναγ-

35 ἀνέβλεψεν Bφ: [T] ὢν+πάλιν ΒΛΓ 36 ὢν+πάλιν η: *σ
13^b1 τρόπον (ante τῶν pos.) Λ(φ) 2 γὰρ μόνων Β: *α^c: [T] 3
αὐτῶν om. ΛΡΓ: *α^c 4 μὲν om. Βφσ^c,?ΔΛ 5-6 τῆς στερήσεως
... ἡ ὑγίεια ... ἡ νόσος Β: [T] 9 ἕξιν+λεγόμενα η 11 ἅπαντα
η: [T] 12 μᾶλλον Λ(φ): *α: [ΡΙΓ] 12-13 ἂν δόξειεν Βφ: [T]
18 Σωκράτη om. ΛΡΓ 19 ὑγιαίνειν+ἐστίν Β,?ΔΛ 20 τῆς ἕξεως
καὶ τῆς στερήσεως (Δ)Ι: τῆς στερ. (Δ)ΛΡΓ γε] μὲν ΒΙΓ: [ΔΛΡ] ὅλως
om. ΛΡ 21 θάτερον om. ΒΡ alt. ἀληθές+θάτερον δὲ ψευδὸς
ηΒΔ 22 τῷ] τὸ η

καῖον θάτερον ἀληθές εἶναι ἢ ψεῦδος, — ὅτε γὰρ μήπω
 25 πέφυκεν ἔχειν, ἀμφότερα ψευδῇ, — μὴ ὄντος δὲ ὅλως τοῦ
 Σωκράτους καὶ οὕτω ψευδῇ ἀμφότερα, καὶ τὸ ὅψιν αὐτὸν
 ἔχειν καὶ τὸ τυφλὸν εἶναι. ἐπὶ δέ γε τῆς καταφάσεως
 καὶ τῆς ἀποφάσεως αἰεί, εἴαν τε ἢ εἴαν τε μὴ ἢ, τὸ μὲν ἕτε-
 ρον ἔσται ψεῦδος τὸ δὲ ἕτερον ἀληθές· τὸ γὰρ νοσεῖν Σωκρά-
 30 τη καὶ τὸ μὴ νοσεῖν Σωκράτη, ὄντος τε αὐτοῦ φανερόν ὅτι
 τὸ ἕτερον αὐτῶν ἀληθές ἢ ψεῦδος, καὶ μὴ ὄντος ὁμοίως·
 τὸ μὲν γὰρ νοσεῖν μὴ ὄντος ψεῦδος, τὸ δὲ μὴ νοσεῖν ἀλη-
 θές· ὥστε ἐπὶ μόνων τούτων ἴδιον ἂν εἴη τὸ αἰεὶ θάτερον αὐ-
 τῶν ἀληθές ἢ ψεῦδος εἶναι, ὅσα ὡς κατάφασις καὶ ἀπόφα-
 35 σις ἀντίκειται.

Ἐναντίον δέ ἐστιν ἀγαθῷ μὲν ἐξ ἀνάγκης κακόν, — τοῦτο δὲ ΙΙ
 δῆλον τῇ καθ' ἑκάστον ἐπαγωγῇ, οἷον ὑγεία νόσος καὶ δικαιοσύνη
 14^a ἀδικία καὶ ἀνδρεία δειλία, ὁμοίως δὲ καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων, — κακῷ
 δὲ ὅτε μὲν ἀγαθὸν ἐναντίον ἐστίν, ὅτε δὲ κακόν· τῇ γὰρ ἐνδεία
 κακῷ ὄντι ἢ ὑπερβολὴ ἐναντίον κακόν ὄν· ὁμοίως δὲ καὶ ἢ
 μεσότης ἐναντία ἐκατέρω οὖσα ἀγαθόν. ἐπ' ὀλίγων δ' ἂν
 5 τὸ τοιοῦτον ἴδοι τις, ἐπὶ δὲ τῶν πλείστων αἰεὶ τῷ κακῷ τὸ
 ἀγαθὸν ἐναντίον ἐστίν. — ἔτι τῶν ἐναντίων οὐκ ἀναγκαῖον, εἴαν
 θάτερον ἢ, καὶ τὸ λοιπὸν εἶναι· ὑγιαίνοντων γὰρ ἀπάντων ὑγεία
 μὲν ἔσται, νόσος δὲ οὐ· ὁμοίως δὲ καὶ λευκῶν ὄντων ἀπάν-
 10 των λευκότης μὲν ἔσται, μελανία δὲ οὐ. ἔτι εἰ τὸ Σωκράτη
 ὑγιαίνειν τῷ Σωκράτη νοσεῖν ἐναντίον ἐστίν, μὴ ἐνδέχεται
 δὲ ἅμα ἀμφότερα τῷ αὐτῷ ὑπάρχειν, οὐκ ἂν ἐνδέχοιτο τοῦ
 ἐτέρου τῶν ἐναντίων ὄντος καὶ τὸ λοιπὸν εἶναι· ὄντος γὰρ τοῦ
 Σωκράτη ὑγιαίνειν οὐκ ἂν εἴη τὸ νοσεῖν Σωκράτη.

25 δὲ] τε B ἀπλῶς Δ 26 αὐτὸν om. B: [PIΓ] 27 τυφλὸν+
 αὐτὸν BΔΛΡ 27-8 ἀποφάσεως . . . καταφάσεως PΙ 28 μὲν om.
 B: [ΔΛΡ] 29 τὸ δὲ] καὶ τὸ B: [ΔΛΡ] 30 Σωκράτη om. ΔΡΓ
 31 ἢ] τὸ δὲ ἕτερον η(Δ) ψεῦδος+ἐστίν ηΙΓ, ?Δ: [Δ] 36 ἐξ ἀνάγκης
 ante ἀγαθῷ pos. BΔΡ(φ)η: *ασ 37-14^a καὶ δικαιοσύνη ἀδικία om. B
 2 ἐστίν ante ἐναντίον pos. σ^c, ?PIΓ: om. B: [Δ] 6 ἔτι+ἐπὶ ΒΛΓαφ:
 *σ 7 γὰρ] μὲν ο: μὲν γὰρ B, ?ΔΛΡ 14 ὑγιαίνειν Σωκράτη η: [Τ]

Δῆλον δὲ ὅτι καὶ περὶ ταῦτόν ἡ εἶδει ἢ γένει πέφυκε ¹⁵
 γίγνεσθαι τὰ ἐναντία· νόσος μὲν γὰρ καὶ ὑγίεια ἐν σώματι ζώου,
 λευκότης δὲ καὶ μελανία ἀπλῶς ἐν σώματι, δικαιοσύνη δὲ καὶ
 ἀδικία ἐν ψυχῇ. ἀνάγκη δὲ πάντα τὰ ἐναντία ἢ ἐν τῷ αὐτῷ γένει
 εἶναι ἢ ἐν τοῖς ἐναντίοις γένεσιν, ἢ αὐτὰ γένη εἶναι· λευκὸν ²⁰
 μὲν γὰρ καὶ μέλαν ἐν τῷ αὐτῷ γένει, —χρῶμα γὰρ αὐτῶν
 τὸ γένος,— δικαιοσύνη δὲ καὶ ἀδικία ἐν τοῖς ἐναντίοις
 γένεσιν, —τοῦ μὲν γὰρ ἀρετῇ, τοῦ δὲ κακία τὸ γένος,— ἀγα-
 θὸν δὲ καὶ κακὸν οὐκ ἔστιν ἐν γένει, ἀλλ' αὐτὰ τυγχάνει γένη
 τινῶν ὄντα. 25

- 12 Πρότερον ἕτερον ἐτέρου λέγεται τετραχῶς· πρῶτον μὲν
 καὶ κυριώτατα κατὰ χρόνον, καθ' ὃ πρεσβύτερον ἕτε-
 ρον ἐτέρου καὶ παλαιότερον λέγεται, —τῷ γὰρ τὸν χρόνον πλείω
 εἶναι καὶ πρεσβύτερον καὶ παλαιότερον λέγεται— δεύτερον
 δὲ τὸ μὴ ἀντιστρέφον κατὰ τὴν τοῦ εἶναι ἀκολουθήσιν, οἷον ³⁰
 τὸ ἐν τῶν δύο πρότερον· δυεῖν μὲν γὰρ ὄντων ἀκολουθεῖ
 εὐθύς τὸ εἶναι, ἐνὸς δὲ ὄντος οὐκ ἀναγκαῖον δύο εἶναι,
 ὥστε οὐκ ἀντιστρέφει ἀπὸ τοῦ ἐνὸς ἢ ἀκολουθήσιν τοῦ εἶναι τὸ
 λοιπόν, πρότερον δὲ δοκεῖ τὸ τοιοῦτον εἶναι ἀφ' οὗ μὴ ἀντι-
 στρέφει ἢ τοῦ εἶναι ἀκολουθήσιν. τρίτον δὲ κατὰ τινα τάξιν ³⁵
 πρότερον λέγεται, καθάπερ ἐπὶ τῶν ἐπιστημῶν καὶ τῶν λό-
 γων· ἐν τε γὰρ ταῖς ἀποδεικτικαῖς ἐπιστήμαις ὑπάρχει τὸ πρότε-
 ρον καὶ τὸ ὕστερον τῇ τάξει, —τὰ γὰρ στοιχεῖα πρότερα τῶν
 διαγραμμαμάτων τῇ τάξει, καὶ ἐπὶ τῆς γραμματικῆς τὰ στοιχεῖα ^{14^b}
 πρότερα τῶν συλλαβῶν,— ἐπὶ τε τῶν λόγων ὁμοίως, —τὸ γὰρ
 προοίμιον τῆς διηγήσεως πρότερον τῇ τάξει ἐστίν.— ἔτι
 παρὰ τὰ εἰρημένα τὸ βέλτιον καὶ τὸ τιμιώτερον πρότερον

16 ζώου+πέφυκε γίγνεσθαι nI 18 ψυχῇ+ἀνθρώπου nBΔP: *σ
 ἀναγκαῖον (φ)σ: [T] δὴ B, ?I: *φσ: [Γ] ἅπαντα (φ): *σ: [T]
 20 prius εἶναι om. II: *φ 23 τὸ γένος ante τοῦ δὲ pos. n: *η: [P]
 26 πρότερον+δὲ P(φ)ση: *ασ μὲν+γὰρ I, ?ΔP 27 τὸν χρόνον B:
 *ο: [ΔP II] καθ' ὃν n: καθ' ὃ ο: [T] 35-6 κατὰ . . . τὸ πρότερον
 (Δ)Iφ, ?A: ὃ κατὰ . . . πρότερον n(Δ) 38 πρότερον n 14^b2 πρότερα
 om. II 4 alt. τὸ om. n: *φ: [T]

5 εἶναι τῇ φύσει δοκεῖ· εἰώθασι δὲ καὶ οἱ πολλοὶ τοὺς ἐντιμότερους καὶ μᾶλλον ἀγαπωμένους ὑπ' αὐτῶν προτέρους φάσκειν εἶναι· ἔστι μὲν δὴ σχεδὸν ἀλλοτριώτατος τῶν τρόπων οὗτος.

Οἱ μὲν οὖν λεγόμενοι τοῦ προτέρου τρόποι τοσοῦτοί 10 εἰσιν. δόξειε δ' ἂν καὶ παρὰ τοὺς εἰρημένους ἕτερος εἶναι προτέρου τρόπος· τῶν γὰρ ἀντιστρέφοντων κατὰ τὴν τοῦ εἶναι ἀκολουθήσιν τὸ αἷτιον ὅπως οὖν θατέρω τοῦ εἶναι πρότερον εἰκότως φύσει λέγοιτ' ἂν. ὅτι δ' ἔστι τινὰ τοιαῦτα, 15 δῆλον· τὸ γὰρ εἶναι ἄνθρωπον ἀντιστρέφει κατὰ τὴν τοῦ εἶναι ἀκολουθήσιν πρὸς τὸν ἀληθῆ περὶ αὐτοῦ λόγον· εἰ γὰρ ἔστιν ἄνθρωπος, ἀληθὴς ὁ λόγος ᾧ λέγομεν ὅτι ἔστιν ἄνθρωπος· καὶ ἀντιστρέφει γε, —εἰ γὰρ ἀληθὴς ὁ λόγος ᾧ λέγομεν ὅτι ἔστιν ἄνθρωπος, ἔστιν ἄνθρωπος·— ἔστι δὲ ὁ μὲν ἀληθὴς λόγος οὐδαμῶς αἷτιος τοῦ εἶναι τὸ πρᾶγμα, τὸ μέντοι 20 πρᾶγμα φαίνεται πως αἷτιον τοῦ εἶναι ἀληθῆ τὸν λόγον· τῷ γὰρ εἶναι τὸ πρᾶγμα ἢ μὴ ἀληθὴς ὁ λόγος ἢ ψευδὴς λέγεται. ὥστε κατὰ πέντε τρόπους πρότερον ἕτερον ἑτέρου λέγοιτ' ἂν.

Ἄμα δὲ λέγεται ἀπλῶς μὲν καὶ κυριώτατα ὧν ἡ γέ- 13 25 νεσις ἐν τῷ αὐτῷ χρόνῳ· οὐδέτερον γὰρ πρότερον οὐδὲ ὕστερόν ἐστιν· ἅμα δὲ κατὰ τὸν χρόνον ταῦτα λέγεται. φύσει δὲ ἅμα ὅσα ἀντιστρέφει μὲν κατὰ τὴν τοῦ εἶναι ἀκολουθήσιν, μηδαμῶς δὲ αἷτιον θάτερον θατέρω τοῦ εἶναι ἐστιν, οἷον ἐπὶ τοῦ διπλασίου καὶ τοῦ ἡμίσεος· ἀντιστρέφει μὲν 30 γὰρ ταῦτα, —διπλασίου γὰρ ὄντος ἐστὶν ἡμισυ, καὶ ἡμίσεος

7 φάσκειν+παρ' αὐτοῖς nBΓ δὴ+καὶ B(α): [T] 9' τρόποι τοῦ προτέρου B,?A: [PIΓ] ante τοσοῦτοί add. σχεδὸν B 10 καὶ post εἰρημένους pos. B(φ): [ΛPIΓ] 11 τοῦ προτέρου (φ): [T] 13 τῇ φύσει B(φ): [T] 18 prius ἄνθρωπος+καὶ n: [T] ἀληθὴς om. P 23 λέγεται (om. ἂν) Bσ,?T: *αφ 24 μὲν om. Γ(φ)σ^c: *α [ΔΛP] 25 ἐστὶν ante ἐν add. B,?A: post χρόνῳ (φ)σ^c: *η 25-6 ante πρότερον add. τῶν τοιούτων nI: post ἐστὶν add. αὐτῶν BΔ: [PΓ] ἐστὶν οὐδὲ ὕστερον nA: [P] 29 μὲν om. Γ: [ΔΛP] 30 prius γὰρ om. n διπλασίου+μὲν BI: [ΔΛP] ἡμισύ ἐστιν n,?P

ὄντος διπλάσιόν ἐστιν, — οὐδέτερον. δὲ οὐδετέρῳ αἴτιον τοῦ εἶναι ἐστιν. καὶ τὰ ἐκ τοῦ αὐτοῦ γένους ἀντιδιηρημένα ἀλλήλοις ἅμα τῇ φύσει λέγεται. ἀντιδιηρησθαι δὲ λέγεται ἀλλήλοις τὰ κατὰ τὴν αὐτὴν διαίρεσιν, οἷον τὸ πτηνὸν τῷ 35 πεζῷ καὶ τῷ ἐνύδρῳ· ταῦτα γὰρ ἀλλήλοις ἀντιδιήρηται ἐκ τοῦ αὐτοῦ γένους ὄντα· τὸ γὰρ ζῷον διαιρεῖται εἰς ταῦτα, εἰς τε τὸ πτηνὸν καὶ τὸ πεζὸν καὶ τὸ ἐνυδρον, καὶ οὐδέν γε τούτων πρότερον ἢ ὕστερόν ἐστιν, ἀλλ' ἅμα τῇ φύσει τὰ τοιαῦτα δοκεῖ εἶναι. (διαιρεθείη δ' ἂν καὶ ἕκαστον τού- 15^a των εἰς εἶδη πάλιν, οἷον τὸ πεζὸν καὶ τὸ πτηνὸν καὶ τὸ ἐνυδρον.) ἔσται οὖν κακεῖνα ἅμα τῇ φύσει, ὅσα ἐκ τοῦ αὐτοῦ γένους κατὰ τὴν αὐτὴν διαίρεσιν ἐστιν· τὰ δὲ γένη τῶν εἰδῶν αἰεὶ πρότερα· οὐ γὰρ ἀντιστρέφει κατὰ τὴν τοῦ εἶναι 5 ἀκολουθήσιν· οἷον ἐνύδρου μὲν ὄντος ἔστι ζῷον, ζώου δὲ ὄντος οὐκ ἀνάγκη ἐνυδρον εἶναι. — ἅμα οὖν τῇ φύσει λέγεται ὅσα ἀντιστρέφει μὲν κατὰ τὴν τοῦ εἶναι ἀκολουθήσιν, μηδαμῶς δὲ αἴτιον τὸ ἕτερον τῷ ἑτέρῳ τοῦ εἶναι ἐστιν, καὶ τὰ ἐκ τοῦ αὐτοῦ 10 γένους ἀντιδιηρημένα ἀλλήλοις· ἀπλῶς δὲ ἅμα, ὧν ἡ γένεσις ἐν τῷ αὐτῷ χρόνῳ.

- 14 Κινήσεως δὲ ἐστιν εἶδη ἕξ· γένεσις, φθορά, αὔξεις, μείωσις, ἀλλοιώσις, κατὰ τόπον μεταβολή. αἱ μὲν οὖν ἄλλαι κινήσεις φανερόν ὅτι ἕτεραι ἀλλήλων εἰσίν· οὐ γὰρ ἐστιν ἡ 15 γένεσις φθορά οὐδέ γε ἡ αὔξεις μείωσις οὐδέ ἡ κατὰ τόπον μεταβολή†, ὡσαύτως δὲ καὶ αἱ ἄλλαι· ἐπὶ δὲ τῆς ἀλλοιώσεως ἔχει τινὰ ἀπορίαν, μήποτε ἀναγκαῖον ἢ τὸ ἀλλοιούμενον κατὰ τινὰ τῶν λοιπῶν κινήσεων ἀλλοιοῦσθαι. τοῦτο δὲ οὐκ ἀληθές ἐστιν· σχεδὸν 20 γὰρ κατὰ πάντα τὰ πάθη ἢ τὰ πλείστα ἀλλοιοῦσθαι συμβέβηκεν ἡμῖν οὐδεμιᾶς τῶν ἄλλων κινήσεων κοινωνοῦσιν· οὔτε

33 αὐτοῦ+δὲ B(φ): [T] 37 ὄντα om. IG: [P] 37-8 εἰς τε om. n,?A
 38 πεζὸν . . . πτηνὸν nP 15^a1 τούτων (ante ἕκαστον pos. nΔ)]
 τῶν τοιούτων B 2 πεζὸν+ζῷον nΔΛI 4-5 τῶν εἰδῶν post αἰ pos. Δ:
 om. (Δ)IG 5 πρότερα+ἐστιν B,?AI 10 τὸ om. n: [ΛPΓ] 14 ἀλλοίω-
 σις+καὶ Γ: *φ κατὰ] ἢ κατὰ Bφ: [T] 16 γε om. B: *φ: [T] αὔξη-
 σις+οὐδὲ IG 21 alt. τὰ+γε n: [T] 22 κοινωνούσης Δ

γὰρ αὐξέσθαι ἀναγκαῖον τὸ κατὰ πάθος κινούμενον οὔτε
 μειοῦσθαι, ὡσαύτως δὲ καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων, ὥσθ' ἑτέρα ἂν
 25 εἴη παρὰ τὰς ἄλλας κινήσεις ἢ ἀλλοιώσεις· εἰ γὰρ ἦν ἡ
 αὐτή, ἔδει τὸ ἀλλοιούμενον εὐθὺς καὶ αὐξέσθαι ἢ μειοῦσθαι
 ἢ τινα τῶν ἄλλων ἀκολουθεῖν κινήσεων· ἀλλ' οὐκ ἀνάγκη.
 ὡσαύτως δὲ καὶ τὸ αὐξόμενον ἢ τινα ἄλλην κίνησιν κι-
 νούμενον ἀλλοιοῦσθαι· ἀλλ' ἔστι τινὰ αὐξανόμενα ἃ οὐκ
 30 ἀλλοιοῦνται· οἷον τὸ τετράγωνον γνώμονος περιτεθέντος ἡϋ-
 ξηται μὲν, ἀλλοιότερον δὲ οὐδὲν γεγέννηται· ὡσαύτως δὲ καὶ
 ἐπὶ τῶν ἄλλων τῶν τοιούτων. ὥσθ' ἕτεραι ἂν εἴησαν αἱ κι-
 νήσεις ἀλλήλων.

15^b Ἔστι δὲ ἀπλῶς μὲν κινήσεις ἡρεμία ἐναντίον· ταῖς δὲ
 καθ' ἕκαστα, γενέσει μὲν φθορά, αὐξήσει δὲ μείωσις·
 τῇ δὲ κατὰ τόπον μεταβολῇ ἢ κατὰ τόπον ἡρεμία μά-
 λιστα ἔοικεν ἀντικεῖσθαι, καὶ εἰ ἄρα ἢ εἰς τὸν ἐναντίον
 5 τόπον μεταβολή, οἷον τῇ κάτωθεν ἢ ἄνω, τῇ ἄνωθεν ἢ
 κάτω. τῇ δὲ λοιπῇ τῶν ἀποδοθειςῶν κινήσεων οὐ ρᾶδιον
 ἀποδοῦναι τί ποτέ ἐστιν ἐναντίον, ἔοικε δὲ οὐδὲν εἶναι αὐτῇ
 ἐναντίον, εἰ μὴ τις καὶ ἐπὶ ταύτης τὴν κατὰ τὸ ποιὸν ἡρε-
 μίαν ἀντιθεῖη <ῆ> τῇ<ν> εἰς τὸ ἐναντίον τοῦ ποιοῦ μεταβολή<ν>,
 10 καθάπερ καὶ ἐπὶ τῆς κατὰ τόπον μεταβολῆς τὴν κατὰ
 τόπον ἡρεμίαν ἢ τὴν εἰς τὸ ἐναντίον τόπον μεταβολήν, — ἔστι
 γὰρ ἡ ἀλλοιώσις μεταβολή κατὰ τὸ ποιόν· — ὥστε ἀντίκει-
 ται τῇ <κατὰ τὸ ποιὸν κινήσει ἢ> κατὰ τὸ ποιὸν ἡρεμία

26 ῆ] καὶ ΔΓ(φ) 27 τινι η(φ) 28 αὐξανόμενον B(φ): [T]
 29 ἀλλοιοῦσθαι + ἔδει B: + ἀναγκαῖον Γ ᾧ] καὶ ΔΓ 30 γνώμονος +
 αὐτῷ φ^c: + αὐτὸ (sic) ο 31 οὐδὲν] οὐ φ^c, ?Λ: *ο 15^b I κινήσει ἡρεμία
 φ, ?Ρη: *σ 2 ἕκαστα + αἱ καθ' ἕκαστα B(φ) 3 μάλιστα + δὲ B(Λ):
 *φ 4 καὶ om. Λ(φ): [P] εἰ ἄρα om. ΒΛΙφ εἰς] πρὸς B(φ): [T]
 5 alt. τῇ] τῇ δὲ ΒΔ: καὶ τῇ Ρ(φ): [Λ] 5-6 τῇ ἄνωθεν ἢ κάτω om. ΛΙ
 7 οὐδὲ ΔΓ: [P] εἶναι + τι ΔΔΓ: [P] 9 ἢ τὴν . . . μεταβολήν
 (? ex coniectura) cod. Coisl. 330, ?Γ: τῇ . . . μεταβολῇ ηΒΔΛ: [P]
 12 ἀντικεῖσεται ΒΔΙ: [P] 13 κατὰ . . . ἢ (? ex coniectura) B: om.
 ηΔΛΙΓ: [P] 13-14 ἡρεμία ἢ εἰς (? ex coniectura) Β, ?Λ: ἡρεμία ἢ εἰς
 ηΔΙΓ: [P]

⟨ἡ⟩ ἢ εἰς τὸ ἐναντίον τοῦ ποιοῦ μεταβολή, οἷον τὸ λευκὸν γί-
γνεσθαι τῷ μέλαν γίγνεσθαι· ἀλλοιοῦται γὰρ εἰς τὰ ἐναντία 15
τοῦ ποιοῦ μεταβολῆς γιγνομένης.

15 Τὸ ἔχειν κατὰ πλείονας τρόπους λέγεται· ἢ γὰρ
ὥς ἕξιν καὶ διάθεσιν ἢ ἄλλην τινὰ ποιότητα, -λε-
γόμεθα γὰρ ἐπιστήμην ἔχειν καὶ ἀρετήν· ἢ ὥς ποσόν,
οἷον ὁ τυγχάνει τις ἔχων μέγεθος, -λέγεται γὰρ τρίπη- 20
χυν μέγεθος ἔχειν ἢ τετράπηχυν· ἢ ὥς τὰ περὶ τὸ σῶμα,
οἷον ἱμάτιον ἢ χιτῶνα· ἢ ὥς ἐν μορίῳ, οἷον ἐν χειρὶ δα-
κτύλιον· ἢ ὥς μέρος, οἷον χεῖρα ἢ πόδα· ἢ ὥς ἐν ἀγγείῳ,
οἷον ὁ μέδιμνος τοὺς πυροὺς ἢ τὸ κεράμιον τὸν οἶνον, -οἶνον
γὰρ ἔχειν τὸ κεράμιον λέγεται, καὶ ὁ μέδιμνος πυρούς· 25
ταῦτ' οὖν ἔχειν λέγεται ὥς ἐν ἀγγείῳ· ἢ ὥς κτήμα·
ἔχειν γὰρ οἰκίαν καὶ ἀγρὸν λεγόμεθα· λεγόμεθα δὲ καὶ
γυναῖκα ἔχειν καὶ ἡ γυνὴ ἄνδρα· ἔοικε δὲ ἀλλοτριώτατος ὁ νῦν
ῥηθεὶς τρόπος τοῦ ἔχειν εἶναι· οὐδὲν γὰρ ἄλλο τῷ ἔχειν γυ-
ναῖκα σημαίνομεν ἢ ὅτι συνοικεῖ· ἴσως δ' ἂν καὶ ἄλλοι τινὲς 30
φανείησαν τοῦ ἔχειν ἄλλοι, οἱ δὲ εἰωθότες λέγεσθαι σχεδὸν
ἅπαντες κατηρίθμηνται.

14-15 τῷ λευκὸν . . . τὸ μέλαν n: [P] γίγνεσθαι τῷ om. A: [P]
17 τὸ+δὲ B(Δ)I,?Γ: *φσ γὰρ om. ΔP 18 ἢ+ὥς Γ,?Δ: καὶ I
19 ἐπιστήμην+τινὰ BΔP,?Γ 21 τὰ om. n,?ΔP 25 τοὺς πυρούς
B: [T] 26 οὖν+πάντα BΔ: [P] 27 prius καὶ] ἢ BΔI λεγό-
μεθα semel om. ΔPI 29 εἶναι om. BI: *σ: [PΓ]

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΟΥΣ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑΙ n

LIBER
DE INTERPRETATIONE

SIGLA

in adnotatione libri De Interpretatione adhibita

n = cod. Ambrosianus L 93, saec. ix

nⁱ = manus recentior quae 22^b4-32 (εἰς) supplēvit

B = cod. Marcianus 201, saec. x

Tⁱ = translationes antiquae:

Δ = Armenia (olim Davidi adscripta), saec. v

Σ = Syra anonyma (p̄ Graeco exemplari saeculo vi antiquiore)

Λ = Latina Boethii, c. A.D. 510

Γ = Syra Georgii Arabum episcopi (†A.D. 724)

α = Ammonii recensio, saec. v (ex editione Academiae Borussicae):
consensus codd. A et F (Busse)

α^c = loci ab Ammonio in commentario allati

α^d = consensus α et α^c

α^A, α^F, α^{cA}, α^{cF}, α^{dA}, α^{dF} = cod. A vel F in α, α^c, α^d

s = Stephani Alexandrini commentarium, saec. vii (ex editione Academiae Borussicae): lemmata

s^c = loci in commentario allati

s^d = consensus s et s^c

* α^c s s^c nⁱ = lectio quam in textum recepimus etiam in α^c, s, s^c, nⁱ invenitur

[Tⁱ], [Σ Γ], etc. = quid translatōres legerint ignoramus

(Δ), (Λ), (s), etc. = non omnes codices translationis Δ vel Λ, non omnes loci in s, etc.

? = fortasse

... = usque ad

+ = addit, addunt (e.g. αὐτὰ + οὕτως nΛα^d = post αὐτὰ addunt οὕτως nΛα^d)

/ = rasura unius litterae

In textu uncis quadratis [] expunximus, acutis < > supplevimus vel nostra vel aliorum coniectura.

[Π Ε Ρ Ι Ε Ρ Μ Η Ν Ε Ι Α Σ]

Ι Πρῶτον δεῖ θέσθαι τί ὄνομα καὶ τί ῥῆμα, ἔπειτα τί 16^a
ἐστὶν ἀπόφασις καὶ κατάφασις καὶ ἀπόφανσις καὶ λόγος.

"Ἔστι μὲν οὖν τὰ ἐν τῇ φωνῇ τῶν ἐν τῇ ψυχῇ παθη-
μάτων σύμβολα, καὶ τὰ γραφόμενα τῶν ἐν τῇ φωνῇ.
καὶ ὥσπερ οὐδὲ γράμματα πᾶσι τὰ αὐτά, οὐδὲ φωναὶ αἱ 5
αὐταί· ὧν μέντοι ταῦτα σημεῖα πρώτων, ταῦτα πᾶσι πα-
θήματα τῆς ψυχῆς, καὶ ὧν ταῦτα ὁμοιώματα πράγματα
ἤδη ταῦτά. περὶ μὲν οὖν τούτων εἴρηται ἐν τοῖς περὶ ψυ-
χῆς, -ἄλλης γὰρ πραγματείας·- ἔστι δέ, ὥσπερ ἐν τῇ ψυχῇ
ὅτε μὲν νόημα ἄνευ τοῦ ἀληθεύειν ἢ ψεύδεσθαι ὅτε δὲ ἤδη 10
ᾧ ἀνάγκη τούτων ὑπάρχειν θάτερον, οὕτω καὶ ἐν τῇ φωνῇ·
περὶ γὰρ σύνθεσιν καὶ διαίρεσιν ἐστὶ τὸ ψεῦδος τε καὶ τὸ
ἀληθές. τὰ μὲν οὖν ὀνόματα αὐτὰ καὶ τὰ ῥήματα ἔοικε
τῷ ἄνευ συνθέσεως καὶ διαιρέσεως νοήματι, οἷον τὸ ἄνθρω-
πος ἢ λευκόν, ὅταν μὴ προστεθῇ τι· οὔτε γὰρ ψεῦδος 15
οὔτε ἀληθές πω. σημεῖον δ' ἐστὶ τοῦδε· καὶ γὰρ ὁ τραγέλα-
φος σημαίνει μὲν τι, οὕτω δὲ ἀληθές ἢ ψεῦδος, εἴαν μὴ τὸ
εἶναι ἢ μὴ εἶναι προστεθῇ ἢ ἀπλῶς ἢ κατὰ χρόνον.

2 "Ὄνομα μὲν οὖν ἐστὶ φωνὴ σημαντικὴ κατὰ συνθήκην
ἄνευ χρόνου, ἥς μηδὲν μέρος ἐστὶ σημαντικὸν κεχωρι- 20
σμένον· ἐν γὰρ τῷ Κάλλιπος τὸ ἵππος οὐδὲν καθ' αὐτὸ
σημαίνει, ὥσπερ ἐν τῷ λόγῳ τῷ καλὸς ἵππος. οὐ μὲν οὐδ'
ὥσπερ ἐν τοῖς ἀπλοῖς ὀνόμασιν, οὕτως ἔχει καὶ ἐν τοῖς

ΠΕΡΙ ΕΡΜΗΝΕΙΑΣ Δ α^c: ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΟΥΣ Π. ΕΡΜ. nBa^F: LIBER
Π. ΕΡΜ. Α: similia ΣΓς 16^a5 αὐτά+οὕτως nLa^d: +καὶ οὕτως Σ
6 πρώτως nBa^dFς^c,?Σ: πρῶτον α^dAς,?Σ ταῦτά] ταῦτα Γ, Herminus
teste Boethio 7 ταῦτά Alex. Aphrod. teste Boethio 8 ταῦτα
B(Δ), Herminus teste Amm. 8-9 περὶ μὲν . . . πραγματείας post ἀληθές
(13) poni vult H. Maier 9 πραγματείας] ταῦτα πραγμ. nΣ: πραγμ.
τοῦτο α^A,?Γ 12-13 ἀληθές . . . ψεῦδος Δα^Aα^c 12 τε om. α^Fα^c:
*ς: [Tⁱ] 13 αὐτά om. n,?ΣΓ: *α^c: [Λ] 14 καὶ] ἢ nΓα^A
15 τὸ λευκόν Ba^dς: [ΔΣΛ] 15-16 ἀληθές . . . ψεῦδος ΣΛΓ
21 οὐδὲν+αὐτὸ Ba^F: [Λ]

πεπλεγμένοις· ἐν ἐκείνοις μὲν γὰρ οὐδαμῶς τὸ μέρος ση-
 25 μαντικόν, ἐν δὲ τούτοις βούλεται μὲν, ἀλλ' οὐδενὸς κεχωρι-
 σμένον, οἷον ἐν τῷ ἐπακτροκέλης τὸ κελῆς. τὸ δὲ κατὰ
 συνθήκην, ὅτι φύσει τῶν ὀνομάτων οὐδέν ἐστιν, ἀλλ'
 ὅταν γένηται σύμβολον· ἐπεὶ δηλοῦσί γέ τι καὶ οἱ ἀγράμ-
 ματοι ψόφοι, οἷον θηρίων, ὧν οὐδέν ἐστιν ὄνομα.—τὸ
 30 δ' οὐκ ἄνθρωπος οὐκ ὄνομα· οὐ μὴν οὐδὲ κεῖται ὄνομα ὅ-
 τι δεῖ καλεῖν αὐτό, —οὔτε γὰρ λόγος οὔτε ἀπόφασίς ἐστιν·—
 ἀλλ' ἔστω ὄνομα ἀόριστον. τὸ δὲ Φίλωνος ἢ Φίλωνι καὶ ὅσα
 16^b τοιαῦτα οὐκ ὀνόματα ἀλλὰ πτώσεις ὀνόματος. λόγος δέ
 ἐστιν αὐτοῦ τὰ μὲν ἄλλα κατὰ τὰ αὐτά, ὅτι δὲ μετὰ τοῦ
 ἔστιν ἢ ἦν ἢ ἔσται οὐκ ἀληθεύει ἢ ψεύδεται, —τὸ δ' ὄνομα
 αἰεί,— οἷον Φίλωνός ἐστιν ἢ οὐκ ἔστιν· οὐδὲν γὰρ πω οὔτε ἀλη-
 5 θεύει οὔτε ψεύδεται.

Ῥῆμα δέ ἐστι τὸ προσσημαῖνον χρόνον, οὗ μέρος οὐδέν 3
 σημαίνει χωρίς· ἔστι δὲ τῶν καθ' ἑτέρου λεγομένων σημείον.
 λέγω δ' ὅτι προσσημαίνει χρόνον, οἷον ὑγίεια μὲν ὄνομα, τὸ
 δ' ὑγιαίνει ῥῆμα· προσσημαίνει γὰρ τὸ νῦν ὑπάρχειν. καὶ αἰεί
 10 τῶν ὑπαρχόντων σημείον ἐστιν, οἷον τῶν καθ' ὑποκειμένου.
 —τὸ δὲ οὐχ ὑγιαίνει καὶ τὸ οὐ κάμνει οὐ ῥῆμα λέγω·
 προσσημαίνει μὲν γὰρ χρόνον καὶ αἰεί κατὰ τινος ὑπάρχει,
 τῇ διαφορᾷ δὲ ὄνομα οὐ κεῖται· ἀλλ' ἔστω ἀόριστον ῥῆμα,
 15 ὅτι ὁμοίως ἐφ' ὅτου οὖν ὑπάρχει καὶ ὄντος καὶ μὴ ὄντος.
 ὁμοίως δὲ καὶ τὸ ὑγίανεν ἢ τὸ ὑγιανεῖ οὐ ῥῆμα, ἀλλὰ
 πτώσις ῥήματος· διαφέρει δὲ τοῦ ῥήματος, ὅτι τὸ μὲν
 τὸν παρόντα προσσημαίνει χρόνον, τὰ δὲ τὸν πέριξ.—
 αὐτὰ μὲν οὖν καθ' αὐτὰ λεγόμενα τὰ ῥήματα ὀνόματά
 20 ἔστι καὶ σημαίνει τι, —ἴστησι γὰρ ὁ λέγων τὴν διάνοιαν,

24 τὸ μέρος οὐδαμῶς B 30 κεῖται+γε α: [Tⁱ] 32 ἀόριστον+
 (ex 16^b 15) ὅτι ὁμοίως... μὴ ὄντος α: *α^c ὅσα+ἄλλα Δ(s) 16^b 7
 ἐστι δὲ] καὶ ἔστιν αἰεί BΔΣΛασ 10 ὑπαρχόντων] καθ' ἑτέρου λεγομένων
 nBΔΣΛα^d: *s, Porph. teste Amm. 11 ὑποκειμένου+ἢ ἐν ὑποκειμένῳ
 nBTⁱα^d: *Porph. teste Amm. 13 δὲ διαφορᾷ Ba^dF: [Tⁱ] 16
 ὑγιανεῖ... ὑγίανεν Λ

καὶ ὁ ἀκούσας ἠρέμησεν, — ἀλλ' εἰ ἔστιν ἢ μὴ οὕτω
σημαίνει· οὐ γὰρ τὸ εἶναι ἢ μὴ εἶναι σημείον ἐστὶ τοῦ
πράγματος, οὐδ' ἐὰν τὸ ὄν εἴπῃς ψιλόν. αὐτὸ μὲν γὰρ
οὐδέν ἐστιν, προσσημαίνει δὲ σύνθεσιν τινα, ἣν ἄνευ τῶν
συγκειμένων οὐκ ἔστι νοῆσαι.

25

4 Λόγος δέ ἐστι φωνὴ σημαντική, ἥς τῶν μερῶν τι ση-
μαντικόν ἐστὶ κεχωρισμένον, ὡς φάσις ἀλλ' οὐχ ὡς κατά-
φασις. λέγω δέ, οἷον ἄνθρωπος σημαίνει τι, ἀλλ' οὐχ
ὅτι ἔστιν ἢ οὐκ ἔστιν (ἀλλ' ἔσται κατάφασις ἢ ἀπό-
φασις ἐάν τι προστεθῇ). ἀλλ' οὐχ ἢ τοῦ ἀνθρώπου συλ- 30
λαβὴ μία· οὐδὲ γὰρ ἐν τῷ μῦς· τὸ υς σημαντικόν, ἀλλὰ
φωνὴ ἐστὶ νῦν μόνον. ἐν δὲ τοῖς διπλοῖς σημαίνει μὲν,
ἀλλ' οὐ καθ' αὐτό, ὥσπερ εἴρηται. ἔστι δὲ λόγος ἅπας μὲν
σημαντικός, οὐχ ὡς ὄργανον δέ, ἀλλ' ὥσπερ εἴρηται κατὰ 17^a
συνθήκην· ἀποφαντικός δὲ οὐ πᾶς, ἀλλ' ἐν ᾧ τὸ ἀληθεύειν
ἢ ψεύδεσθαι ὑπάρχει· οὐκ ἐν ἅπασιν δὲ ὑπάρχει, οἷον
ἢ εὐχὴ· λόγος μὲν, ἀλλ' οὐτ' ἀληθὴς οὔτε ψευδής. οἱ
μὲν οὖν ἄλλοι ἀφείσθωσαν, — ῥητορικῆς γὰρ ἢ ποιητι- 5
κῆς οἰκειότερα ἢ σκέψις, — ὁ δὲ ἀποφαντικός τῆς νῦν
θεωρίας.

5 "Ἐστὶ δὲ εἰς πρῶτος λόγος ἀποφαντικός κατάφασις,
εἴτα ἀπόφασις· οἱ δὲ ἄλλοι συνδέσμῳ εἰς. ἀνάγκη δὲ
πάντα λόγον ἀποφαντικὸν ἐκ ῥήματος εἶναι ἢ πτώσεως· 10
καὶ γὰρ ὁ τοῦ ἀνθρώπου λόγος, ἐὰν μὴ τὸ ἔστιν ἢ
ἔσται ἢ ἦν ἢ τι τοιοῦτο προστεθῇ, οὕτω λόγος ἀποφαντικός
(διότι δὲ ἐν τί ἐστιν ἀλλ' οὐ πολλὰ τὸ ζῶον πεζὸν δίπουν,

22 οὐ] οὐδὲ nBa^d: *Porph.: [Δ] ἢ μὴ εἶναι post πράγματος (23)
pos. Λα^Fα^c, ?Γ 23 εἴπῃς + αὐτὸ α^Fα^c: + καθ' αὐτὸ nΣ: + αὐτὸ καθ'
αὐτὸ Βα^A, ?Δ 26 δέ om. Σα^A(s) 28 σημαίνει + μὲν ΔΣ:
*α^cs 30 οὐχ ἢ] οὐκ εἰ Δ: οὐχὶ Βα, ?ΣΔΓ: *α^c 33 ὡς προεῖρηται
nBΔ 17^a9 ἄλλοι + πάντες ΒΔΣα^d 10 πτώσεως + ῥήματος
nBΣα 11 λόγος om. Boethii exemplar: *α^cs ἔστιν + ἢ τὸ οὐκ
ἔστιν Σα^c: *s 12 ἦν ἢ ἔσται Βα^d: ἔσται Δ: *s 13 δὴ α^F, ?Σ:
om. Γ: *s

—οὐ γὰρ δὴ τῷ σύνεγγυς εἰρηῆσθαι εἰς ἔσται,— ἔστι δὲ ἄλλης
 15 τοῦτο πραγματείας εἰπεῖν). ἔστι δὲ εἰς λόγος ἀποφαντικός ἢ
 ὁ ἐν δηλῶν ἢ ὁ συνδέσμῳ εἰς, πολλοὶ δὲ οἱ πολλὰ καὶ
 μὴ ἐν ἢ οἱ ἀσύνδετοι. τὸ μὲν οὖν ὄνομα καὶ τὸ ῥῆμα φάσις
 ἔστω μόνον, ἐπεὶ οὐκ ἔστιν εἰπεῖν οὕτω δηλοῦντά τι τῇ φωνῇ
 ὥστ' ἀποφαίνεσθαι, ἢ ἐρωτῶντός τινος, ἢ μὴ ἀλλ' αὐτὸν
 20 προαιρούμενον. τούτων δ' ἡ μὲν ἀπλῇ ἐστὶν ἀπόφανσις, οἷον
 τί κατὰ τινὸς ἢ τί ἀπὸ τινός, ἢ δ' ἐκ τούτων συγκειμένη,
 οἷον λόγος τις ἡδὴ σύνθετος.

Ἔστι δ' ἡ μὲν ἀπλῇ ἀπόφανσις φωνῇ σημαντική περὶ
 τοῦ εἰ ὑπάρχει τι ἢ μὴ ὑπάρχει, ὡς οἱ χρόνοι διήρηνται.
 25 κατὰ φάσις δὲ ἐστὶν ἀπόφανσις τινὸς κατὰ τινός, ἀπό- 6
 φάσις δὲ ἐστὶν ἀπόφανσις τινὸς ἀπὸ τινός. ἐπεὶ δὲ ἔστι καὶ
 τὸ ὑπάρχον ἀποφαίνεσθαι ὡς μὴ ὑπάρχον καὶ τὸ μὴ
 ὑπάρχον ὡς ὑπάρχον καὶ τὸ ὑπάρχον ὡς ὑπάρχον καὶ
 τὸ μὴ ὑπάρχον ὡς μὴ ὑπάρχον, καὶ περὶ τοὺς ἐκτὸς δὲ
 30 τοῦ νῦν χρόνους ὡσαύτως, ἅπαν ἂν ἐνδέχοιτο καὶ ὁ κατέφησέ
 τις ἀποφῆσαι καὶ ὁ ἀπέφησε καταφῆσαι ὥστε δῆλον
 ὅτι πάσῃ καταφάσει ἐστὶν ἀπόφασις ἀντικειμένη καὶ πάσῃ
 ἀποφάσει κατὰ φάσις. καὶ ἔστω ἀντίφάσις τοῦτο, κατὰ φά-
 σις καὶ ἀπόφασις αἱ ἀντικείμεναι· λέγω δὲ ἀντικεῖσθαι
 5 τὴν τοῦ αὐτοῦ κατὰ τοῦ αὐτοῦ, —μὴ ὁμωνύμως δέ, καὶ ὅσα
 ἄλλα τῶν τοιούτων προσδιορίζομεθα πρὸς τὰς σοφιστικὰς
 ἐνοχλήσεις.

Ἐπεὶ δὲ ἐστὶ τὰ μὲν καθόλου τῶν πραγμάτων τὰ δὲ 7
 καθ' ἕκαστον, —λέγω δὲ καθόλου μὲν ὁ ἐπὶ πλειόνων πέφυκε
 10 κατηγορεῖσθαι, καθ' ἕκαστον δὲ ὁ μὴ, οἷον ἄνθρωπος μὲν
 15 τῶν καθόλου Καλλίας δὲ τῶν καθ' ἕκαστον,— ἀνάγκη δ'

14-15 τοῦτο ante ἄλλης pos. Σα^F: post πραγματείας B: *s: [ΛΓ] 15
 ἢ om. ΛΓ: *a^cs 17 καὶ ἢ BΔΣΓα^d alt. τὸ om. BΔα^d: [ΣΛΓ] 18
 ἐπειδὴ α^d: [Τι] 23 μὲν om. Γ, ΔΛ 24 εἰ om. BΔΛα: *a^c ὑπάρχειν
 bis B, Δ: *a^c: [Λ] 25 δέ . . . ἀπόφασις om. π 26 ἐστὶν om. ΛΓ
 30 χρόνου ηΒα^A 31 ἀπέφησε+τις ηΔΛ 17^b1 δ'] ἰδὴ ΒΓ:
 om. ΔΣ

ἀποφαίνεσθαι ὡς ὑπάρχει τι ἢ μή, ὅτε μὲν τῶν καθόλου
 τινί, ὅτε δὲ τῶν καθ' ἑκάστον. ἐὰν μὲν οὖν καθόλου ἀποφαίνη-
 ται ἐπὶ τοῦ καθόλου ὅτι ὑπάρχει ἢ μή, ἔσονται ἐναντίαι
 ἀποφάνσεις, —λέγω δὲ ἐπὶ τοῦ καθόλου ἀποφαίνεσθαι καθ- 5
 όλου, οἷον πᾶς ἄνθρωπος λευκός, οὐδεὶς ἄνθρωπος λευκός.—
 ὅταν δὲ ἐπὶ τῶν καθόλου μὲν, μὴ καθόλου δέ, οὐκ εἰσὶν
 ἐναντίαι, τὰ μέντοι δηλούμενα ἔστιν εἶναι ἐναντία, —λέγω
 δὲ τὸ μὴ καθόλου ἀποφαίνεσθαι ἐπὶ τῶν καθόλου, οἷον ἔστι
 λευκὸς ἄνθρωπος, οὐκ ἔστι λευκὸς ἄνθρωπος· καθόλου γὰρ ὄντος 10
 τοῦ ἄνθρωπος οὐχ ὡς καθόλου χρήται τῇ ἀποφάνσει· τὸ
 γὰρ πᾶς οὐ τὸ καθόλου σημαίνει ἀλλ' ὅτι καθόλου.— ἐπὶ δὲ τοῦ
 κατηγορουμένου τὸ καθόλου κατηγορεῖν καθόλου οὐκ ἔστιν ἀλη-
 θές· οὐδεμία γὰρ κατάφασις ἔσται, ἐν ᾗ τοῦ κατηγορου-
 μένου καθόλου τὸ καθόλου κατηγορηθήσεται, οἷον ἔστι πᾶς 15
 ἄνθρωπος πᾶν ζῶον. 16

Ἀντικεῖσθαι μὲν οὖν κατάφασιν ἀπο- 16
 φάσει λέγω ἀντιφατικῶς τὴν τὸ καθόλου σημαίνουσαν τῷ
 αὐτῷ ὅτι οὐ καθόλου, οἷον πᾶς ἄνθρωπος λευκός — οὐ πᾶς
 ἄνθρωπος λευκός, οὐδεὶς ἄνθρωπος λευκός — ἔστι τις ἄνθρω-
 πος λευκός· ἐναντίως δὲ τὴν τοῦ καθόλου κατάφασιν καὶ 20
 τὴν τοῦ καθόλου ἀπόφασιν, οἷον πᾶς ἄνθρωπος δίκαιος — οὐδεὶς
 ἄνθρωπος δίκαιος· διὸ ταύτας μὲν οὐχ οἷόν τε ἅμα ἀληθεῖς εἶ-
 ναι, τὰς δὲ ἀντικειμένας αὐταῖς ἐνδέχεται ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ,
 οἷον οὐ πᾶς ἄνθρωπος λευκός, καὶ ἔστι τις ἄνθρωπος 25
 λευκός. ὅσαι μὲν οὖν ἀντιφάσεις τῶν καθόλου εἰσὶ
 καθόλου, ἀνάγκη τὴν ἐτέραν ἀληθῆ εἶναι ἢ ψευδῆ, καὶ

3 οὖν om. nΓas 4 ὑπάρχει+τι nBas 5 αἱ ἀποφάνσεις α^Fs:
 [ΣΛΓ] ἀποφαίνεσθαι] ἀπόφασιν ΒΔΓα^F 7 ante οὐκ add. αὐται
 μὲν nBaA: *s 8 ἐναντία] ποτε ἐναντ. Σas: ἐναντ. ποτέ Β 11 κέ-
 χρήται Βa: [Tⁱ] ἀποφάσει na^F 13 κατηγορουμένου+καθόλου
 Λas alt. καθόλου om. α: *s 14 κατάφασις+ἀληθῆς α^As: *s^c
 15 κατηγορεῖται ΒΔΛα^d: *s 17 ἀντιφαντικῶς n: ἀποφαντ. quidam
 teste Porph.: *a^c 19 ἔστι om. Γ 21 ἢ πᾶς... τῇ οὐδεὶς n 23
 ἐνδέχεται+ποτε na^A: *a^c αὐτοῦ+ἀληθεύειν α 25 οἷον om. ΔΣ
 26 εἰσὶ+ὡς Γ: *a^c

ὅσαι ἐπὶ τῶν καθ' ἕκαστα, οἷον ἔστι Σωκράτης λευκός – οὐκ
 ἔστι Σωκράτης λευκός· ὅσαι δ' ἐπὶ τῶν καθόλου μὴ καθ-
 30 ὅλου, οὐκ αἰεὶ ἢ μὲν ἀληθῆς ἢ δὲ ψευδής· – ἅμα γὰρ ἀλη-
 θές ἐστὶν εἰπεῖν ὅτι ἔστιν ἄνθρωπος λευκός καὶ ὅτι οὐκ ἔστιν
 ἄνθρωπος λευκός, καὶ ἔστιν ἄνθρωπος καλός καὶ οὐκ ἔστιν ἄν-
 θρωπος καλός· εἰ γὰρ αἰσχρός, καὶ οὐ καλός· καὶ εἰ γίνεταί
 τι, καὶ οὐκ ἔστιν. – δόξειε δ' ἂν ἐξαίφνης ἄτοπον εἶναι διὰ τὸ
 35 φαίνεσθαι σημαίνειν τὸ οὐκ ἔστιν ἄνθρωπος λευκός ἅμα καὶ ὅτι
 οὐδεὶς ἄνθρωπος λευκός· τὸ δὲ οὕτε ταῦτόν σημαίνει οὐθ' ἅμα
 ἐξ ἀνάγκης. – φανερόν δ' ὅτι καὶ μία ἀπόφασις μιᾶς καταφάσεως·
 τὸ γὰρ αὐτὸ δεῖ ἀποφῆσαι τὴν ἀπόφασιν ὅπερ κατέφησεν
 40 ἢ κατάφασιν, καὶ ἀπὸ τοῦ αὐτοῦ, ἢ τῶν καθ' ἕκαστά
 Β^α τινος ἢ ἀπὸ τῶν καθόλου τινός, ἢ ὡς καθόλου ἢ ὡς μὴ καθόλου·
 λέγω δὲ οἷον ἔστι Σωκράτης λευκός – οὐκ ἔστι Σωκράτης λευ-
 κός (ἐὰν δὲ ἄλλο τι ἢ ἀπ' ἄλλου τὸ αὐτό, οὐχ ἢ ἀντικει-
 μένη ἀλλ' ἔσται ἐκείνης ἐτέρα), τῇ δὲ πᾶς ἄνθρωπος λευκός
 5 ἢ οὐ πᾶς ἄνθρωπος λευκός, τῇ δὲ τις ἄνθρωπος λευκός ἢ οὐ-
 δεὶς ἄνθρωπος λευκός, τῇ δὲ ἔστιν ἄνθρωπος λευκός ἢ οὐκ ἔστιν
 ἄνθρωπος λευκός.

Ὅτι μὲν οὖν μία κατάφασιν μιᾶ ἀποφάσει ἀντίκειται
 ἀντιφατικῶς, καὶ τίνες εἰσὶν αὗται, εἴρηται, καὶ ὅτι αἱ
 10 ἐναντίαί τε ἄλλαι, καὶ τίνες εἰσὶν αὗται, καὶ ὅτι οὐ πᾶσα
 ἀληθῆς ἢ ψευδής ἀντίφασιν, καὶ διὰ τί, καὶ πότε ἀληθῆς
 ἢ ψευδής. μία δὲ ἐστὶ κατάφασιν καὶ ἀπόφασιν ἢ ἐν καθ' ἑνὸς 8
 σημαίνουσα, ἢ καθόλου ὄντος καθόλου ἢ μὴ ὁμοίως, οἷον πᾶς
 5 ἄνθρωπος λευκός ἐστὶν – οὐκ ἔστι πᾶς ἄνθρωπος λευκός, ἔστιν
 ἄνθρωπος λευκός – οὐκ ἔστιν ἄνθρωπος λευκός, οὐδεὶς ἄνθρωπος
 λευκός – ἔστι τις ἄνθρωπος λευκός, εἰ τὸ λευκὸν ἐν σημαίνει.
 εἰ δὲ δυεῖν ἐν ὄνομα κεῖται, ἐξ ὧν μὴ ἐστὶν ἓν, οὐ μία κατά-

29 καθόλου μὲν (μὲν om. α^cF) μὴ καθόλου δὲ nBα^d 18^a1 μὴ ὡς nΓ:
 *α^c: [Λ] 8 μιᾶ καταφάσει μία ἀπόφασιν Σ: μία ἀπόφ. μιᾶ καταφ. Δ:
 μιᾶ ἀποφ. μία κατάφ. Λα^d 10 αὗται + εἴρηται nBΣ: *α^c 18 οὐ]
 οὐκ ἔστιν nΣ, ?Λ κατάφασιν + οὐδὲ ἀπόφασιν μία ΔΣα^F

φασις· ολον εἴ τις θεῖτο ὄνομα ἱμάτιον ἵππῳ καὶ ἀν-
θρώπῳ, τὸ ἔστιν ἱμάτιον λευκόν, αὕτη οὐ μία κατάφασις 20
[οὐδὲ ἀπόφασις μία]· οὐδὲν γὰρ διαφέρει τοῦτο εἰπεῖν
ἢ ἔστιν ἵππος καὶ ἄνθρωπος λευκός, τοῦτο δ' οὐδὲν διαφέρει
τοῦ εἰπεῖν ἔστιν ἵππος λευκός καὶ ἔστιν ἄνθρωπος λευκός. εἰ
οὖν αὗται πολλὰ σημαίνουσι καὶ εἰσὶ πολλαί, δῆλον ὅτι καὶ
ἡ πρώτη ἦτοι πολλὰ ἢ οὐδὲν σημαίνει, —οὐ γάρ ἐστιν τις 25
ἄνθρωπος· ἵππος— ὥστε οὐδ' ἐν ταύταις ἀνάγκη τὴν μὲν ἀληθῆ
τὴν δὲ ψευδῇ εἶναι ἀντίφασιν.

- 9 Ἐπὶ μὲν οὖν τῶν ὄντων καὶ γενομένων ἀνάγκη τὴν κατὰ-
φασιν ἢ τὴν ἀπόφασιν ἀληθῆ ἢ ψευδῇ εἶναι· καὶ ἐπὶ μὲν
τῶν καθόλου ὡς καθόλου αἰετὶ τὴν μὲν ἀληθῆ τὴν δὲ ψευδῇ 30
καὶ ἐπὶ τῶν καθ' ἕκαστα, ὥσπερ εἴρηται· ἐπὶ δὲ τῶν
καθόλου μὴ καθόλου λεχθέντων οὐκ ἀνάγκη· εἴρηται δὲ καὶ
περὶ τούτων.—ἐπὶ δὲ τῶν καθ' ἕκαστα καὶ μελλόντων οὐχ
ὁμοίως. εἰ γὰρ πᾶσα κατάφασις ἢ ἀπόφασις ἀληθῆς ἢ ψευδῆς,
καὶ ἅπαν ἀνάγκη ἢ ὑπάρχειν ἢ μὴ ὑπάρχειν· εἰ γὰρ ὁ μὲν 35
φήσει ἔσεσθαι τι ὁ δὲ μὴ φήσει τὸ αὐτὸ τοῦτο, δῆλον ὅτι
ἀνάγκη ἀληθεύειν τὸν ἕτερον αὐτῶν, εἰ πᾶσα κατάφασις
ἀληθῆς ἢ ψευδῆς· ἅμφω γὰρ οὐχ ὑπάρξει ἅμα ἐπὶ τοῖς
τοιούτοις. εἰ γὰρ ἀληθὲς εἰπεῖν ὅτι λευκόν ἢ οὐ
λευκόν ἐστιν, ἀνάγκη εἶναι λευκόν ἢ οὐ λευκόν, καὶ εἰ 18^b
ἔστι λευκόν ἢ οὐ λευκόν, ἀληθὲς ἦν φάναι ἢ ἀποφάναι· καὶ
εἰ μὴ ὑπάρχει, ψεύδεται, καὶ εἰ ψεύδεται, οὐχ ὑπάρχει·
ὥστ' ἀνάγκη τὴν κατάφασιν ἢ τὴν ἀπόφασιν ἀληθῆ εἶναι.
οὐδὲν ἄρα οὔτε ἔστιν οὔτε γίνεταί οὔτε ἀπὸ τύχης οὔθ' 5
ὁπότ' ἔτυχεν, οὐδ' ἔσται ἢ οὐκ ἔσται, ἀλλ' ἐξ ἀνάγκης ἅπαν-

19 θεῖη τὸ Βα^{cA}: [Tⁱ] 22 ἢ] ἢ ὅτι Β, Γ: ὅτι Δα^F: om. α^A: [Σ]
25 ἦτοι] ἢ α: [Tⁱ] 27 ἀντίφασιν εἶναι ηα^{dF}, ΔΔ 29 καὶ om.
Γα^A 30 ὡς καθόλου om. ηΓ: *α^c 32 λεχθέντων
μὴ καθόλου Δα ληφθέντων η 34 prius ἢ] καὶ ηΣς, Δ: *α^{dA} 35
prius ἢ om. ηΒα^{dS} εἰ γὰρ] εἰ δὲ α^A, Δ: εἰ δὲ α^F: ὥστε εἰ ηΒ: τοῦτως
εἰ Σ 37 κατάφασις+ἢ (καὶ Δ) ἀπόφασις ΔΣα 39 ἢ+ὅτι ηΒ
18^b2 ἦν+ἢ ΣΔ: *α^c 4 ἀνάγκη+ἢ ΣΔ(α^{cA}) εἶναι+ἢ ψευδῇ ηΒΔΣα^d

τα καὶ οὐχ ὁπότερ' ἔτυχεν (ἢ γὰρ ὁ φὰς ἀληθεύει ἢ ὁ ἀπο-
 φάς). ὁμοίως γὰρ ἂν ἐγίγνετο ἢ οὐκ ἐγίγνετο· τὸ γὰρ ὁπότερ'
 ἔτυχεν οὐδὲν μᾶλλον οὕτως ἢ μὴ οὕτως ἔχει ἢ ἔξει.—ἔτι εἰ ἔστι
 10 λευκὸν νῦν, ἀληθὲς ἦν εἰπεῖν πρότερον ὅτι ἔσται λευκόν, ὥστε ἀεὶ
 ἀληθὲς ἦν εἰπεῖν ὅτι οὖν τῶν γενομένων ὅτι ἔσται· εἰ δ' ἀεὶ
 ἀληθὲς ἦν εἰπεῖν ὅτι ἔστιν ἢ ἔσται, οὐχ οἷόν τε τοῦτο μὴ εἶναι
 οὐδὲ μὴ ἔσεσθαι. ὁ δὲ μὴ οἷόν τε μὴ γενέσθαι, ἀδύνατον μὴ
 γενέσθαι· ὁ δὲ ἀδύνατον μὴ γενέσθαι, ἀνάγκη γενέσθαι· ἅπαντα
 15 οὖν τὰ ἐσόμενα ἀναγκαῖον γενέσθαι. οὐδὲν ἄρα ὁπότερ' ἔτυχεν
 οὐδ' ἀπὸ τύχης ἔσται· εἰ γὰρ ἀπὸ τύχης, οὐκ ἐξ ἀνάγκης.—
 ἀλλὰ μὴν οὐδ' ὥς οὐδέτερόν γε ἀληθὲς ἐνδέχεται λέγειν, οἷον ὅτι
 οὗτ' ἔσται οὔτε οὐκ ἔσται. πρῶτον μὲν γὰρ οὔσης τῆς κατα-
 φάσεως ψευδοῦς ἢ ἀπόφασις οὐκ ἀληθής, καὶ ταύτης ψευδοῦς
 20 οὔσης τὴν κατάφασιν συμβαίνει μὴ ἀληθῆ εἶναι. καὶ πρὸς τούτοις,
 εἰ ἀληθὲς εἰπεῖν ὅτι λευκὸν καὶ μέλαν, δεῖ ἄμφω ὑπάρχειν, εἰ
 δὲ ὑπάρξειν εἰς αὖριον, ὑπάρξει εἰς αὖριον· εἰ δὲ μήτ' ἔσται
 μήτε μὴ ἔσται αὖριον, οὐκ ἂν εἴη τὸ ὁπότερ' ἔτυχεν, οἷον ναυ-
 25 μαχία· δέοι γὰρ ἂν μήτε γενέσθαι ναυμαχίαν μήτε μὴ γενέσθαι.
 Τὰ μὲν δὴ συμβαίνοντα ἄτοπα ταῦτα καὶ τοιαῦθ' ἕτερα,
 εἴπερ πάσης καταφάσεως καὶ ἀποφάσεως, ἢ ἐπὶ τῶν καθ-
 ὅλου λεγομένων ὥς καθόλου ἢ ἐπὶ τῶν καθ' ἕκαστα, ἀνάγκη
 τῶν ἀντικειμένων εἶναι τὴν μὲν ἀληθῆ τὴν δὲ ψευδῆ, μηδὲν
 30 δὲ ὁπότερ' ἔτυχεν εἶναι ἐν τοῖς γιγνομένοις, ἀλλὰ πάντα
 εἶναι καὶ γίγνεσθαι ἐξ ἀνάγκης. ὥστε οὔτε βουλευέσθαι δέοι
 ἂν οὔτε πραγματεύεσθαι, ὥς ἔαν μὲν τοδὶ ποιήσωμεν, ἔσται
 τοδί, ἔαν δὲ μὴ τοδί, οὐκ ἔσται. οὐδὲν γὰρ κωλύει εἰς
 μυριοστὸν ἔτος τὸν μὲν φάναι τοῦτ' ἔσεσθαι τὸν δὲ μὴ φά-

7 ἀληθεύσει α^d 11 γιγνομένων na: [Tⁱ] 15 ἀναγκαῖον+ἦν
 nΔ,?Λ 20 καὶ πρὸς] πρὸς δὲ n: [ΔΛ] 21 μέγα nBΛα 22
 ὑπάρξειν] -ξει Λα: [BΣΓ] ὑπάρξει] -ξειν Δα^A: -χειν Λ: [BΣΓ] 23
 εἰς αὖριον ΔΣα^F: *α^c 25 γίγνεσθαι bis n: [Tⁱ] ναυμαχίαν
 +αὖριον α alt. γενέσθαι+ναυμαχίαν ΔΛΓ· 28 λεγομένων ante ἢ
 pos. Σ ἕκαστον B: [Tⁱ] 33 ἔσται+τοδί Βαα^{CA} κωλύει+καὶ
 Βα: [Tⁱ]

ναι, ὥστε ἐξ ἀνάγκης ἔσεσθαι ὁπότερον αὐτῶν ἀληθὲς ἦν 35
εἰπεῖν τότε. ἀλλὰ μὴν οὐδὲ τοῦτο διαφέρει, εἴ τινες εἶπον
τὴν ἀντίφασιν ἢ μὴ εἶπον· δῆλον γὰρ ὅτι οὕτως ἔχει τὰ
πράγματα, καὶ μὴ ὁ μὲν καταφήσῃ ὁ δὲ ἀποφήσῃ· οὐ γὰρ
διὰ τὸ καταφάναι ἢ ἀποφάναι ἔσται ἢ οὐκ ἔσται, οὐδ' εἰς
μυριοστὸν ἔτος μᾶλλον ἢ ἐν ὁποσσοῦν χρόνῳ. ὥστ' εἰ ἐν ᾧπαντι 19^a
τῷ χρόνῳ οὕτως εἶχεν ὥστε τὸ ἕτερον ἀληθεύεσθαι, ἀναγκαῖον
ἦν τοῦτο γενέσθαι, καὶ ἕκαστον τῶν γενομένων αἰεὶ οὕτως ἔχειν
ὥστε· ἐξ ἀνάγκης γενέσθαι· ὁ τε γὰρ ἀληθῶς εἶπέ τις ὅτι
ἔσται, οὐχ οἷον τε μὴ γενέσθαι· καὶ τὸ γενόμενον ἀληθὲς ἦν 5
εἰπεῖν αἰεὶ ὅτι ἔσται.

Εἰ δὴ ταῦτα ἀδύνατα, —ὁρῶμεν γὰρ ὅτι ἔστιν ἀρχὴ
τῶν ἐσομένων καὶ ἀπὸ τοῦ βουλευέσθαι καὶ ἀπὸ τοῦ πράξαι
τι, καὶ ὅτι ὅλως ἔστιν ἐν τοῖς μὴ αἰεὶ ἐνεργοῦσι τὸ δυνατόν
εἶναι καὶ μὴ, ἐν οἷς ἄμφω ἐνδέχεται καὶ τὸ εἶναι καὶ τὸ 10
μὴ εἶναι, ὥστε καὶ τὸ γενέσθαι καὶ τὸ μὴ γενέσθαι·
καὶ πολλὰ· ἡμῖν δῆλόν ἐστιν οὕτως ἔχοντα, οἷον ὅτι τουτὶ τὸ
ἱμάτιον δυνατόν ἐστι διατμηθῆναι καὶ οὐ διατμηθήσεται, ἀλλ'
ἐμπροσθεν κατατριβήσεται· ὁμοίως δὲ καὶ τὸ μὴ διατμη-
θῆναι δυνατόν· οὐ γὰρ ἂν ὑπῆρχε τὸ ἐμπροσθεν αὐτὸ κατα- 15
τριβῆναι, εἴγε μὴ δυνατόν ἦν τὸ μὴ διατμηθῆναι· ὥστε καὶ
ἐπὶ τῶν ἄλλων γενέσεων, ὅσαι κατὰ δύναμιν λέγονται τὴν
τοιαύτην·—φανερὸν ἄρα ὅτι οὐχ ᾧπαντα ἐξ ἀνάγκης οὕτ' ἔστιν
οὔτε γίνεσθαι, ἀλλὰ τὰ μὲν ὁπότερ' ἔτυχε καὶ οὐδὲν μᾶλλον
ἢ ἡ κατάφασις ἢ ἡ ἀπόφασις ἀληθής, τὰ δὲ μᾶλλον μὲν καὶ 20
ὥς ἐπὶ τὸ πολὺ θάτερον, οὐ μὴν ἀλλ' ἐνδέχεται γενέσθαι καὶ
θάτερον, θάτερον δὲ μὴ.

Τὸ μὲν οὖν εἶναι τὸ ὄν ὅταν ᾖ, καὶ τὸ μὴ ὄν μὴ εἶναι

35 ὁποτερονοῦν B: [Tⁱ] ἦν αὐτῶν ἀληθὲς α 38 καταφήσῃ+τι
BΓα^A 39 -φαθῆναι bis n: ἀποφάναι ἢ καταφάναι (-φανθῆναι bis B).
BΛΓ 19^a2 τῷ om. Ba: [Tⁱ] 4 ὁ τε] ὅτε Tⁱ 5 γινόμενον Ba^A:
[Tⁱ] 8 alt. ἀπὸ τοῦ om. nA: *α^c 10 μὴ+ὁμοίως BΣα alt. τὸ
om. n: *α^c: [Λ] 13 ἐστι om. Γ,?Σ 15 κατατριβῆναι αὐτό na^F:
[Tⁱ] 20 prius ἢ om. nBa 21 τὸ om. α^F,?B: [Tⁱ]

ὅταν μὴ ᾖ, ἀνάγκη· οὐ μέντοι οὔτε τὸ ὄν ἅπαν ἀνάγκη εἶναι οὔτε
 25 τὸ μὴ ὄν μὴ εἶναι· —οὐ γὰρ ταῦτόν ἐστι τὸ ὄν ἅπαν εἶναι ἐξ
 ἀνάγκης ὅτε ἔστιν, καὶ τὸ ἀπλῶς εἶναι ἐξ ἀνάγκης· ὁμοίως
 δὲ καὶ ἐπὶ τοῦ μὴ ὄντος·— καὶ ἐπὶ τῆς ἀντιφάσεως ὁ αὐτὸς
 λόγος· εἶναι μὲν ἢ μὴ εἶναι ἅπαν ἀνάγκη, καὶ ἔσεσθαι γε
 ἢ μὴ· οὐ μέντοι διελόντα γε εἰπεῖν θάτερον ἀναγκαῖον. λέγω
 30 δὲ οἷον ἀνάγκη μὲν ἔσεσθαι ναυμαχίαν αὔριον ἢ μὴ ἔσεσθαι,
 οὐ μέντοι γενέσθαι αὔριον ναυμαχίαν ἀναγκαῖον οὐδὲ μὴ
 γενέσθαι· γενέσθαι μέντοι ἢ μὴ γενέσθαι ἀναγκαῖον. ὥστε,
 ἐπεὶ ὁμοίως οἱ λόγοι ἀληθεῖς ὥσπερ τὰ πράγματα, δῆλον ὅτι
 ὅσα οὕτως ἔχει ὥστε ὁπότερ' ἔτυχε καὶ τὰ ἐναντία ἐνδέχεσθαι,
 35 ἀνάγκη ὁμοίως ἔχειν καὶ τὴν ἀντίφασιν· ὅπερ συμβαίνει ἐπὶ
 τοῖς μὴ αἰετοῦσιν ἢ μὴ αἰετοῦσιν· τούτων γὰρ ἀνάγκη μὲν
 θάτερον μῶριον τῆς ἀντιφάσεως ἀληθὲς εἶναι ἢ ψευδὸς, οὐ
 μένται τόδε ἢ τόδε ἀλλ' ὁπότερ' ἔτυχεν, καὶ μᾶλλον μὲν
 ἀληθῆ τὴν ἑτέραν, οὐ μέντοι ἤδη ἀληθῆ ἢ ψευδῆ. ὥστε δῆλον
 19^b ὅτι οὐκ ἀνάγκη πάσης καταφάσεως καὶ ἀποφάσεως τῶν ἀντι-
 κειμένων· τὴν μὲν ἀληθῆ τὴν δὲ ψευδῆ εἶναι· οὐ γὰρ ὥσπερ
 ἐπὶ τῶν ὄντων οὕτως ἔχει καὶ ἐπὶ τῶν μὴ ὄντων, δυνατῶν
 δὲ εἶναι ἢ μὴ εἶναι, ἀλλ' ὥσπερ εἴρηται.
 5 Ἐπεὶ δὲ ἐστὶ τί κατὰ τινὸς ἢ κατάφασιν σημαίνουσα, 10
 τοῦτο δ' ἐστὶν ἢ ὄνομα ἢ τὸ ἀνώνυμον, ἐν δὲ δεῖ εἶναι καὶ καθ'
 ἑνὸς τὸ ἐν τῇ καταφάσει (τὸ δὲ ὄνομα εἴρηται καὶ τὸ ἀνώνυμον
 πρότερον· τὸ γὰρ οὐκ ἄνθρωπος ὄνομα μὲν οὐ λέγω ἀλλὰ ἀό-
 ριστον ὄνομα, —ἐν γάρ πως σημαίνει ἀόριστον,— ὥσπερ
 10 καὶ τὸ οὐχ ὑγιαίνει οὐ ῥῆμα), ἔσται πᾶσα κατάφασιν
 ἢ ἐξ ὀνόματος καὶ ῥήματος ἢ ἐξ ἀορίστου ὀνόματος καὶ

24 μέντοι] μὴν B: [Tⁱ] 25 μὴ ὄν+ἀνάγκη ΔΣΛα 27-8 ὁ αὐτὸς
 λόγος om. n 30 μὲν+ἢ n 31 γενέσθαι] ἔσεσθαι γε B: [Tⁱ] ναυμα-
 χίαν αὔριον nΔΣα 33 οἱ λόγοι ὁμοίως n 34 ἔτυχε+εἶναι Λα 38
 ὁπότερον B: [Tⁱ] 19^b 1 καὶ] ἢ ΔΣΛ 6 prius ἢ om. ΔΓ: *a^c καὶ]
 ἢ μὴ εἶναι n: [Γ] 9 σημαίνει+καὶ τὸ BΣa^c: +τὸ α: [ΔΛΓ] ἀόριστον
 +ὄνομα ΔΣa^d 10 ῥῆμα+ἀλλ' ἀόριστον ῥῆμα BΣΛ: +λέγω ἀλλ'
 ἀόριστον α κατάφασιν+καὶ (ἢ Σ) ἀπόφασιν BΔΣa^A: *a^c

ρήματος. ἄνευ δὲ ῥήματος οὐδεμία κατάφασις οὐδ' ἀπόφασις·
τὸ γὰρ ἔστιν ἢ ἔσται ἢ ἦν ἢ γίγνεται ἢ ὅσα ἄλλα τοιαῦτα,
ῥήματα ἐκ τῶν κειμένων ἐστίν· προσσημαίνει γὰρ χρόνον. ὥστε
πρώτη κατάφασις καὶ ἀπόφασις τὸ ἔστιν ἄνθρωπος – οὐκ 15
ἔστιν ἄνθρωπος, εἴτα ἔστιν οὐκ ἄνθρωπος – οὐκ ἔστιν οὐκ ἄνθρω-
πος, πάλιν ἔστι πᾶς ἄνθρωπος – οὐκ ἔστι πᾶς ἄνθρωπος, ἔστι πᾶς
οὐκ ἄνθρωπος – οὐκ ἔστι πᾶς οὐκ ἄνθρωπος· καὶ ἐπὶ τῶν ἐκτὸς δὲ
χρόνων ὁ αὐτὸς λόγος.

19

“Ὅταν δὲ τὸ ἔστι τρίτον προσκατηγο- 19
ρηθῇ, διχῶς λέγονται αἱ ἀντιθέσεις. λέγω δὲ οἷον ἔστι 20
δίκαιος ἄνθρωπος, τὸ ἔστι τρίτον φημὶ συγκεῖσθαι ὄνομα ἢ
ῥήμα ἐν τῇ καταφάσει. ὥστε διὰ τοῦτο τέτταρα ἔσται ταῦτα,
ὧν τὰ μὲν δύο πρὸς τὴν κατάφασιν καὶ ἀπόφασιν ἔξει κατὰ
τὸ στοιχοῦν ὡς αἱ στέρήσεις, τὰ δὲ δύο οὐ· λέγω δὲ ὅτι τὸ ἔστιν
ἢ τῷ δικαίῳ προσκείσεται ἢ τῷ οὐ δικαίῳ, ὥστε καὶ ἡ ἀπό- 25
φασις. τέτταρα οὖν ἔσται. νοῶμεν δὲ τὸ λεγόμενον ἐκ τῶν ὑπο-
γεγραμμένων· ἔστι δίκαιος ἄνθρωπος – ἀπόφασις τούτου, οὐκ
ἔστι δίκαιος ἄνθρωπος· ἔστιν οὐ δίκαιος ἄνθρωπος – τούτου ἀπό-
φασις, οὐκ ἔστιν οὐ δίκαιος ἄνθρωπος. τὸ γὰρ ἔστιν ἐνταῦθα καὶ
τὸ οὐκ ἔστιν τῷ δικαίῳ καὶ τῷ οὐ δικαίῳ πρόσκειται. ταῦτα μὲν 30
οὖν, ὥσπερ ἐν τοῖς Ἀναλυτικοῖς λέγεται, οὕτω τέτακται.
ὁμοίως δὲ ἔχει καὶ καθόλου τοῦ ὀνόματος ἢ ἡ κατάφασις, οἷον
πᾶς ἐστὶν ἄνθρωπος δίκαιος – [ἀπόφασις] οὐ πᾶς ἐστὶν ἄνθρωπος
δίκαιος, πᾶς ἐστὶν ἄνθρωπος οὐ δίκαιος – οὐ πᾶς ἐστὶν ἄνθρωπος
οὐ δίκαιος. πλὴν οὐχ ὁμοίως τὰς κατὰ διάμετρον ἐνδέχεται 35
συναληθεύεσθαι, ἐνδέχεται δὲ ποτέ· αὗται μὲν οὖν δύο ἀντί-

12 οὐδ' ἢ ΔΣΛ: *a^c: [Γ] 15 πρώτη + ἔσται B 18 δὲ om.
n, ?ΔΛΓ 19 προσκατηγοῦνται ἤδη ΒΔΣα^ds 22 ταῦτα ἔσται α^d, ?Δ, ΛΓ
25 et 30 δικαίῳ (quater)] ἀνθρώπῳ Alex. Aphr., Herminus, Porph. teste
Boethio, multi teste Amm.: *s 26 νοοῦμεν ΒΛα^A: [ΔΣΓ] 30
προσκεισεται (ante καὶ pos. Βα^A)ΒΔ 31 λέγεται] εἴρηται ?Λ, ?Philop.:
*s^d 32 ἔξει α: *s 33-4 bis δίκαιος ἄνθρωπος n 33 ἀπόφασις
+ τούτου ΒΓα: om. Λ 36 συναληθεύειν αα^cα^s: ἀληθεύεσθαι na^cF:
[Tⁱ] ἀντίκεινται (-κεται Β) + ἀλλήλαις Σ: *a^c

κεινται, ἄλλαι δὲ πρὸς τὸ οὐκ ἄνθρωπος ὡς ὑποκείμενόν τι προστεθέντος· ἔστι δίκαιος οὐκ ἄνθρωπος – οὐκ ἔστι δίκαιος οὐκ ἄνθρωπος, ἔστιν οὐ δίκαιος οὐκ ἄνθρωπος – οὐκ ἔστιν οὐ δίκαιος
 20^a οὐκ ἄνθρωπος. πλείους δὲ τούτων οὐκ ἔσονται ἀντιθέσεις· αὗται δὲ χωρὶς ἐκείνων αὐταὶ καθ' αὐτάς εἰσιν, ὡς ὀνόματι τῷ
 3 οὐκ ἄνθρωπος χρώμεναι.

3 Ἐφ' ὅσων δὲ τὸ ἔστι μὴ ἀρμόττει, οἶον ἐπὶ τοῦ ὑγιαίνειν καὶ βαδίζειν, ἐπὶ τούτων τὸ αὐτὸ ποιεῖ
 5 οὕτω τιθέμενα ὡς ἂν εἰ τὸ ἔστι προσήπτετο· οἶον ὑγιαίνει πᾶς ἄνθρωπος – οὐχ ὑγιαίνει πᾶς ἄνθρωπος, ὑγιαίνει πᾶς οὐκ ἄνθρωπος – οὐχ ὑγιαίνει πᾶς οὐκ ἄνθρωπος· οὐ γάρ ἐστι τὸ οὐ πᾶς ἄνθρωπος λεκτέον, ἀλλὰ τὸ οὐ, τὴν ἀπόφασιν, τῷ ἄνθρωπος προσθετέον· τὸ γὰρ πᾶς οὐ τὸ καθόλου σημαίνει, ἀλλ' ὅτι καθόλου·
 10 δῆλον δὲ ἐκ τοῦδε, ὑγιαίνει ἄνθρωπος – οὐχ ὑγιαίνει ἄνθρωπος, ὑγιαίνει οὐκ ἄνθρωπος – οὐχ ὑγιαίνει οὐκ ἄνθρωπος· ταῦτα γὰρ ἐκείνων διαφέρει τῷ μὴ καθόλου· ὥστε τὸ πᾶς ἢ μηδεὶς οὐδὲν ἄλλο προσσημαίνει ἢ ὅτι καθόλου τοῦ ὀνόματος κατάφησιν ἢ ἀπόφησιν· τὰ οὖν ἄλλα τὰ αὐτὰ δεῖ προστι-
 15 θέναι.

Ἐπεὶ δ' ἐναντία ἀπόφασίς ἐστι τῇ ἅπαν ἐστὶ ζῶον δίκαιον ἢ σημαίνουσα ὅτι οὐδὲν ἐστὶ ζῶον δίκαιον, αὗται μὲν φανερόν ὅτι οὐδέποτε ἔσονται οὔτε ἀληθεῖς ἅμα οὔτε ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ, αἱ δὲ ἀντικείμεναι ταύταις ἔσονται ποτε· οἶον οὐ πᾶν ζῶον
 20 δίκαιον καὶ ἔστι τι ζῶον δίκαιον. ἀκολουθοῦσι δ' αὗται, τῇ μὲν πᾶς ἐστὶν ἄνθρωπος οὐ δίκαιος ἢ οὐδεὶς ἐστὶν ἄνθρωπος δίκαιος,

37 δὲ+δύο Βα^F: *α^cς, 38 προστεθέντος (+?οἶον ΔΛ)] -θέν/// nB:
 -θέντες s: -θέν α^F: *α^c: [ΔΣΓ] 20^a1 εἰσὶν nΔΓ: *α^c 2 ἐκείνων
 χωρὶς n: [Tⁱ] ἔσονται ΒΛα 3 προσχρώμεναι ΒΔα^A: [ΣΛΓ] 4 ὑγιαίνει
 ... βαδίζει Β: *ς: [ΔΣΓ] τὸ om. n: *ς 5 τιθέμενον ΒΔΣς οἶον
 +ἔστιν ὑγιαίνων πᾶς ἄνθρωπος na^d 6 prius ἄνθρωπος+ἔστιν οὐχ
 ὑγιαίνων πᾶς ἄνθρωπος na^Aα^c 13 τὸ μηδεὶς Σ: *α^c: [Λ] ὀνό-
 ματος+ἢ ΒΔΛα^d 14 bis -φήσειν α^dF: ?-φάναι Δ: -φασιν ΣΓα^A:
 -φασιν α^cA οὖν] δὲ ΒΓ 17 ζῶον ἐστὶ n 20-1 ἢ ... τῇ n
 21 οὐδεὶς ... δίκαιος ... πᾶς ... οὐ δίκ. nΛα prius ἐστὶν ante ἢ
 pos. ΒΔ

τῇ δὲ ἔστι τις δίκαιος ἄνθρωπος ἢ ἀντικειμένη ὅτι οὐ πᾶς
 ἐστὶν ἄνθρωπος οὐ δίκαιος· ἀνάγκη γὰρ εἶναί τινα. φανερόν δὲ
 ὅτι καὶ ἐπὶ μὲν τῶν καθ' ἕκαστον, εἰ ἀληθὲς ἐρωτηθέντα ἀπο-
 φῆσαι, ὅτι καὶ καταφῆσαι ἀληθές, οἷον ἄρά γε Σωκράτης 25
 σοφός; οὐ· Σωκράτης ἄρα οὐ σοφός. ἐπὶ δὲ τῶν καθόλου οὐκ
 ἀληθὲς ἢ ὁμοίως λεγομένη, ἀληθὲς δὲ ἢ ἀπόφασις, οἷον· ἄρά
 γε πᾶς ἄνθρωπος σοφός; οὐ· πᾶς ἄρα ἄνθρωπος οὐ σοφός.
 τοῦτο γὰρ ψεῦδος, ἀλλὰ τὸ οὐ πᾶς ἄρα ἄνθρωπος σοφός
 ἀληθές· αὕτη δὲ ἐστὶν ἢ ἀντικειμένη, ἐκείνη δὲ ἢ ἐναντία. 30

Αἱ δὲ κατὰ τὰ ἀόριστα ἀντικείμεναι ὀνόματα καὶ ῥή-
 ματα, οἷον ἐπὶ τοῦ μὴ ἄνθρωπος καὶ μὴ δίκαιος, ὥσπερ ἀπο-
 φάσεις ἄνευ ὀνόματος καὶ ῥήματος δόξαιεν ἂν εἶναι· οὐκ εἰσὶ
 δέ· αἰεὶ γὰρ ἀληθεύειν ἀνάγκη ἢ ψεύδεσθαι τὴν ἀπόφασιν,
 ὃ δ' εἰπὼν οὐκ ἄνθρωπος οὐδὲν μᾶλλον τοῦ ἄνθρωπος 35
 ἀλλὰ καὶ ἦττον ἡλήθευκέ τι ἢ ἔψευσται, ἐὰν μὴ τι προστεθῇ.
 σημαίνει δὲ τὸ ἔστι πᾶς οὐκ ἄνθρωπος δίκαιος οὐδεμιᾷ ἐκείνων
 ταυτόν, οὐδ' ἢ ἀντικειμένη ταύτη ἢ οὐκ ἔστι πᾶς οὐκ ἄνθρωπος
 δίκαιος· τὸ δὲ πᾶς οὐ δίκαιος οὐκ ἄνθρωπος τῷ οὐδεὶς δίκαιος
 οὐκ ἄνθρωπος ταυτόν σημαίνει. 40

Μετατιθέμενα δὲ τὰ ὀνόματα καὶ τὰ ῥήματα ταυτόν 20^b
 σημαίνει, οἷον ἔστι λευκὸς ἄνθρωπος – ἔστιν ἄνθρωπος λευκός·
 εἰ γὰρ μὴ τοῦτό ἐστιν, τοῦ αὐτοῦ πλείους ἔσονται ἀποφάσεις,
 ἀλλ' ἐδέδεικτο ὅτι μία μιᾶς. τοῦ μὲν γὰρ ἔστι λευκὸς ἄνθρω-
 πος ἀπόφασις τὸ οὐκ ἔστι λευκὸς ἄνθρωπος· τοῦ δὲ ἔστιν ἄν- 5
 θρωπος λευκός, εἰ μὴ ἢ αὕτη ἐστὶ τῇ ἔστι λευκὸς ἄνθρωπος,
 ἔσται ἀπόφασις ἥτοι τὸ οὐκ ἔστιν οὐκ ἄνθρωπος λευκός ἢ τὸ
 οὐκ ἔστιν ἄνθρωπος λευκός. ἀλλ' ἢ ἑτέρα μὲν ἐστὶν ἀπό-
 φασις τοῦ ἔστιν οὐκ ἄνθρωπος λευκός, ἢ ἑτέρα δὲ τοῦ
 ἔστι λευκὸς ἄνθρωπος, ὥστε ἔσονται δύο μιᾶς. ὅτι μὲν 10

22 ἄνθρωπος δίκαιος ΒΔΣα^d 23 ἄνθρωπος ἐστὶν ΒΔ: *α^c 24
 καὶ ὅτι ηα: ὅτι s, ?Δ μὲν ?om. Tⁱ: *s ἕκαστα Βα^F: *s: [Tⁱ] 29
 ἄρα om. η 30 δέ+γέ η: [Tⁱ] 35 τοῦ+εἰπόντος ΔΣΓ 36 prius
 τι om. Λα 39-40 οὐκ ἄνθρωπος δίκαιος ηΣ 20^b4 δέδεικται α: [Tⁱ]
 7 ἢ ἀπόφασις η: [Tⁱ] 8 λευκὸς ἄνθρωπος ΔΣΓα

οὖν μετατιθεμένου τοῦ ὀνόματος καὶ τοῦ ῥήματος ἢ αὐτὴ
 γίγνεται κατάφασις καὶ ἀπόφασις, δῆλον. τὸ δὲ ἐν κατὰ **II**
 πολλῶν ἢ πολλὰ καθ' ἐνὸς καταφάναι ἢ ἀποφάναι, εἰ
 μὴ ἐν τι ἢ τὸ ἐκ τῶν πολλῶν συγκείμενον, οὐκ ἔστι
 15 κατάφασις μία οὐδὲ ἀπόφασις. λέγω δὲ ἐν οὐκ εἰς ὄνομα
 ἐν ἢ κείμενον, μὴ ἢ δὲ ἐν τι ἐξ ἐκείνων, οἷον ὁ ἄνθρωπος
 ἴσως ἐστὶ καὶ ζῶον καὶ δίπουν καὶ ἡμερον, ἀλλὰ καὶ
 ἐν τι γίγνεται ἐκ τούτων· ἐκ δὲ τοῦ λευκοῦ καὶ τοῦ ἀνθρώπου
 καὶ τοῦ βαδίζειν οὐχ ἐν. ὥστε οὕτ' εἰς ἐν τι κατὰ τούτων
 20 καταφήση τις μία κατάφασις, ἀλλὰ φωνὴ μὲν μία κατα-
 φάσεις δὲ πολλαί, οὕτ' εἰς καθ' ἐνὸς ταῦτα, ἀλλ' ὁμοίως
 πολλαί. εἰ οὖν ἢ ἐρώτησις ἢ διαλεκτικὴ ἀποκρίσεως ἐστὶν αἰ-
 τησις, ἢ τῆς προτάσεως ἢ θατέρου μέρους τῆς ἀντιφάσεως, ἢ
 δὲ πρότασις ἀντιφάσεως μιᾶς μέρους, οὐκ ἂν εἴη μία ἀπό-
 25 κρισις πρὸς ταῦτα· οὐδὲ γὰρ ἢ ἐρώτησις μία, οὐδ' ἂν ἢ ἀλη-
 θής. εἴρηται δὲ ἐν τοῖς Τοπικοῖς περὶ αὐτῶν. ἅμα δὲ δῆλον
 ὅτι οὐδὲ τὸ τί ἐστὶν ἐρώτησις ἐστὶ διαλεκτικὴ· δεῖ γὰρ δεδῶσθαι
 ἐκ τῆς ἐρωτήσεως ἐλέσθαι ὁπότερον βούλεται τῆς ἀντιφάσεως
 μέρους ἀποφάνασθαι. ἀλλὰ δεῖ τὸν ἐρωτῶντα προσδιορίσαι
 30 πότερον τὸδε ἐστὶν ὁ ἄνθρωπος ἢ οὐ τοῦτο.

Ἐπεὶ δὲ τὰ μὲν κατηγορεῖται συντιθέμενα, ὡς ἐν τὸ
 πᾶν κατηγορήμα τῶν χωρὶς κατηγορουμένων, τὰ δὲ οὐ, τίς ἢ
 διαφορά; κατὰ γὰρ τοῦ ἀνθρώπου ἀληθὲς εἰπεῖν καὶ χωρὶς
 ζῶον καὶ χωρὶς δίπουν, καὶ ὡς ἐν, καὶ ἄνθρωπον καὶ
 35 λευκόν, καὶ ταῦθ' ὡς ἐν· ἀλλ' οὐχί, εἰ σκυτεὺς καὶ ἀγαθός,
 καὶ σκυτεὺς ἀγαθός. εἰ γάρ, ὅτι ἐκάτερον, καὶ τὸ συν-
 ἄμφω, πολλὰ καὶ ἄτοπα ἔσται. κατὰ γὰρ τοῦ ἀνθρώ-
 που καὶ τὸ ἄνθρωπος ἀληθὲς καὶ τὸ λευκόν, ὥστε καὶ τὸ
 ἅπαν· πάλιν εἰ τὸ λευκόν, καὶ τὸ ἅπαν, ὥστε ἔσται ἄν-

13 ἢ+καὶ n 14 συγκείμενον] δηλούμενον B: om. A: *a^c 15-16
 ἐν ὄνομα n, ?A: *a^c 18 τοῦ bis om. n: [Tⁱ] 20 καταφῆ n:
 [Tⁱ] 24 ἀπόκρισις μία BΔΣα^d 34 alt. καὶ+ταῦτα BΣΓα 36
 διότι α^d: [Tⁱ] ἐκάτερον+?ἐστὶν Δ: +ἀληθὲς ἐστὶν n: +ἀληθὲς εἶναι δεῖ
 BΣα^d: +ἰλέγεται A 39 λευκόν+αὐτό Βα τὸ πᾶν B: [Tⁱ]

θρωπος λευκός λευκός, καὶ τοῦτο εἰς ἄπειρον· καὶ πάλιν 40
μουσικὸς λευκὸς βαδίζων, καὶ ταῦτα πολλάκις πεπλεγμένα. 21^a
ἔτι εἰ ὁ Σωκράτης Σωκράτης καὶ ἄνθρωπος, καὶ Σωκράτης
ἄνθρωπος, καὶ εἰ ἄνθρωπος καὶ δίπους, καὶ ἄνθρωπος δίπους.

Ὅτι μὲν οὖν, εἴ τις ἀπλῶς θήσῃ τὰς συμπλοκάς γί- 5
γνεσθαι, πολλὰ συμβαίνει λέγειν ἄτοπα, δῆλον· ὅπως δὲ θε-
τέον, λέγομεν νῦν. τῶν δὲ κατηγορουμένων, καὶ ἐφ' οἷς κατ-
ηγορεῖσθαι συμβαίνει, ὅσα μὲν λέγεται κατὰ συμβεβηκὸς ἢ
κατὰ τοῦ αὐτοῦ ἢ θάτερον κατὰ θατέρου, ταῦτα οὐκ ἔσται
ἐν· οἷον ἄνθρωπος λευκός ἐστὶ καὶ μουσικός, ἀλλ' οὐχ ἐν τῷ 10
λευκὸν καὶ τὸ μουσικόν· συμβεβηκότα γὰρ ἄμφω τῷ αὐτῷ.
οὐδ' εἰ τὸ λευκὸν μουσικὸν ἀληθὲς εἰπεῖν, ὅμως οὐκ ἔσται τὸ
μουσικὸν λευκὸν ἐν τι· κατὰ συμβεβηκὸς γὰρ τὸ μουσικὸν λευ-
κόν, ὥστε οὐκ ἔσται τὸ λευκὸν μουσικόν. διὸ οὐδ' ὁ σκυτεὺς
ἀπλῶς ἀγαθός, ἀλλὰ ζῶον δίπουν· οὐ γὰρ κατὰ συμβεβη- 15
κός. ἔτι οὐδ' ὅσα ἐνυπάρχει ἐν τῷ ἐτέρῳ· διὸ οὔτε τὸ λευκὸν
πολλάκις οὔτε ὁ ἄνθρωπος ἄνθρωπος ζῶον ἢ δίπουν· ἐνυπ-
άρχει γὰρ ἐν τῷ ἀνθρώπῳ τὸ δίπουν καὶ τὸ ζῶον. ἀληθὲς
δ' ἐστὶν εἰπεῖν κατὰ τοῦ τινὸς καὶ ἀπλῶς, οἷον τὸν τινὰ
ἄνθρωπον ἄνθρωπον ἢ τὸν τινὰ λευκὸν ἄνθρωπον λευκόν· 20
οὐκ αἰεὶ δέ, ἀλλ' ὅταν μὲν ἐν τῷ προσκειμένῳ τῶν ἀντικει-
μένων τι ἐνυπάρχη οἷς ἔπεται ἀντίφασις, οὐκ ἀληθὲς ἀλλὰ
ψεῦδος, —οἷον τὸν τεθνεῶτα ἄνθρωπον ἄνθρωπον εἰπεῖν,— ὅταν
δὲ μὴ ἐνυπάρχη, ἀληθές· ἢ ὅταν μὲν ἐνυπάρχη, αἰεὶ οὐκ
ἀληθές, ὅταν δὲ μὴ ἐνυπάρχη, οὐκ αἰεὶ ἀληθές· ὥσπερ Ὀμηρός 25
ἐστὶ τι, οἷον ποιητής· ἂρ' οὖν καὶ ἔστιν, ἢ οὐ; κατὰ συμβεβηκός

21^a1 πολλά π: *a^c 2 εἰ om. nΓ tert. Σωκράτης+Σωκράτης
Λ, ?a^F εἰ om. n(Δ)ΣΓ 5 φήσῃ ΒΔα 11 τὸ om. π: [Tⁱ] συμ-
βέβηκε π: [Γ] 13 λευκὸν (+καὶ Σ) μουσικὸν bis nΣ, alt. a^F 14
λευκὸν+καὶ ΒΔ μουσικόν+ἐν nΣ: +ἐν τι ΒΔα ὁ om. na^A: [Tⁱ]
15 ἀγαθὸς ἀπλῶς a, ?ΣΛ ἀγαθόν π: [ΔΣΓ] 17 ἄνθρωπος semel om.
ΒΣΓα ζῶον] ἐστὶ ζῶον a^A: ζ. ἐστὶν Β ἢ om. π 18 ζῶον... δίπουν
Ba^A 19 ἐστὶν om. nΛ: *a^c 20 tert. ἄνθρωπον+ἄνθρωπον Βα 21
προκειμένῳ Βα^d 22 ᾧ Βα: *a^c 23 ἄνθρωπον semel om. π 24
ἢ] καὶ Δ: ἢ καὶ Λ

γὰρ κατηγορεῖται τὸ ἔστιν τοῦ Ὀμήρου· ὅτι γὰρ ποιητὴς ἐστίν,
 ἀλλ' οὐ καθ' αὐτό, κατηγορεῖται κατὰ τοῦ Ὀμήρου τὸ ἔστιν.
 ὥστ' ἐν ὅσαις κατηγορίαις μήτε ἐναντιότης ἔνεστιν, εἰς λόγους
 30 ἀντ' ὀνομάτων λέγωνται, καὶ καθ' αὐτὰ κατηγοροῦνται καὶ
 μὴ κατὰ συμβεβηκός, ἐπὶ τούτων τὸ τί καὶ ἀπλῶς ἀληθὲς
 ἔσται εἰπεῖν. τὸ δὲ μὴ ὄν, ὅτι δοξαστόν, οὐκ ἀληθὲς εἰπεῖν ὄν
 τι· δόξα γὰρ αὐτοῦ οὐκ ἔστιν ὅτι ἔστιν, ἀλλ' ὅτι οὐκ ἔστιν.

Τούτων δὲ διωρισμένων σκεπτέον ὅπως ἔχουσιν αἱ ἀπο- 12
 35 φάσεις καὶ καταφάσεις πρὸς ἀλλήλας αἱ τοῦ δυνατὸν εἶναι
 καὶ μὴ δυνατόν, καὶ ἐνδεχόμενον καὶ μὴ ἐνδεχόμενον, καὶ
 περὶ τοῦ ἀδυνάτου τε καὶ ἀναγκαίου· ἔχει γὰρ ἀπορίας τινάς.
 εἰ γὰρ τῶν συμπλεκομένων αὗται ἀλλήλαις ἀντίκεινται αἱ ἀν-
 τιφάσεις, ὅσαι κατὰ τὸ εἶναι καὶ μὴ εἶναι τάττονται, οἷον
 11^b τοῦ εἶναι ἄνθρωπον ἀπόφασις τὸ μὴ εἶναι ἄνθρωπον, οὐ τὸ εἶναι
 μὴ ἄνθρωπον, καὶ τοῦ εἶναι λευκὸν ἄνθρωπον τὸ μὴ εἶναι λευ-
 κὸν ἄνθρωπον, ἀλλ' οὐ τὸ εἶναι μὴ λευκὸν ἄνθρωπον, —εἰ γὰρ
 κατὰ παντὸς ἢ κατάφασις ἢ ἡ ἀπόφασις, τὸ ξύλον ἔσται
 5 ἀληθὲς εἰπεῖν εἶναι μὴ λευκὸν ἄνθρωπον· εἰ δὲ οὕτως,
 καὶ ὅσοις τὸ εἶναι μὴ προστίθεται, τὸ αὐτὸ ποιήσει τὸ ἀντὶ
 τοῦ εἶναι λεγόμενον, οἷον τοῦ ἄνθρωπος βαδίζει οὐ τὸ οὐκ ἄν-
 θρωπος βαδίζει ἀπόφασις, ἀλλὰ τὸ οὐ βαδίζει ἄνθρωπος·
 οὐδὲν γὰρ διαφέρει εἰπεῖν ἄνθρωπον βαδίζειν ἢ ἄνθρωπον βα-
 10 δίζοντα εἶναι·— ὥστε εἰ οὕτω πανταχοῦ, καὶ τοῦ δυνατὸν εἶναι
 ἀπόφασις τὸ δυνατόν μὴ εἶναι, ἀλλ' οὐ τὸ μὴ δυνατόν
 εἶναι. δοκεῖ δὲ τὸ αὐτὸ δύνασθαι καὶ εἶναι καὶ μὴ εἶναι·
 πᾶν γὰρ τὸ δυνατόν τέμνεσθαι ἢ βαδίζειν καὶ μὴ βαδίζειν

27 τοῦ Ὀμήρου τὸ ἔστιν BΣα^A 32 ἔσται] ἔστιν Δα^A: om. nΣα^F 33
 prius οὐκ ἔστιν] ἐστίν οὐχ Βαα^{cF}: *s 34 πῶς n: [Tⁱ] 34-5 κατα-
 φάσεις καὶ ἀποφάσεις nΔΣ: ἀποφ. (s) 38 αἱ om. Βα^Aα^{cF}: [Tⁱ] 21^b 4
 παντὸς + ἢ ΛΣ: *s 5 εἰπεῖν ἀληθὲς n: *s: [Tⁱ] δὲ (δὴ na, ?ΣΓ)
 + τοῦτο Β(Δ)α^F: + μὴ Σ 8 ἀπόφασις + ἐστίν α^A, ?ΣΛ: + ἔσται nB
 11 ἀπόφασις + ἐστίν ?Σ: + ἔσται ΒΔΛα^d τὸ δυνατόν . . . μὴ δυνατόν] οὐ
 τὸ μὴ δυν. εἶναι ἀλλὰ τὸ δυν. μὴ α^Fα^c, ?Δ ἀλλ'] καὶ Σ: om. nΓ 13-14
 μὴ τέμνεσθαι καὶ μὴ βαδίζειν nΓα^F

καὶ μὴ τέμνεσθαι δυνατόν· λόγος δ' ὅτι ἅπαν τὸ οὕτω δυνα-
 τὸν οὐκ ἀεὶ ἐνεργεῖ, ὥστε ὑπάρξει αὐτῷ καὶ ἡ ἀπόφασις· 15
 δύναται γὰρ καὶ μὴ βαδίζειν τὸ βαδιστικὸν καὶ μὴ ὁρᾶσθαι
 τὸ ὁρατόν. ἀλλὰ μὴν ἀδύνατον κατὰ τοῦ αὐτοῦ ἀληθεύεσθαι
 τὰς ἀντικειμένας φάσεις· οὐκ ἄρα αὕτη ἀπόφασις· συμβαίνει
 γὰρ ἐκ τούτων ἢ τὸ αὐτὸ φάναι καὶ ἀποφάναι ἅμα κατὰ τοῦ αὐτοῦ, 20
 ἢ μὴ κατὰ τὸ εἶναι καὶ μὴ εἶναι τὰ προστιθέμενα γίνεσθαι φά-
 σεῖς καὶ ἀποφάσεις. εἰ οὖν ἐκείνο ἀδύνατον, τοῦτ' ἂν εἴη αἰ-
 ρετόν. ἔστιν ἄρα ἀπόφασις τοῦ δυνατόν εἶναι τὸ μὴ δυνατόν εἶ-
 ναι. ὁ δ' αὐτὸς λόγος καὶ περὶ τοῦ ἐνδεχόμενον εἶναι· καὶ γὰρ
 τούτου ἀπόφασις τὸ μὴ ἐνδεχόμενον εἶναι. καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων 25
 δὲ ὁμοιοτρόπως, οἷον ἀναγκαίου τε καὶ ἀδυνάτου. γίνεται γάρ,
 ὥσπερ ἐπ' ἐκείνων τὸ εἶναι καὶ μὴ εἶναι προσθέσεις, τὰ δ'
 ὑποκείμενα πράγματα τὸ μὲν λευκὸν τὸ δὲ ἄνθρωπος, οὕτως
 ἐνταῦθα τὸ μὲν εἶναι ὡς ὑποκείμενον γίνεται, τὸ δὲ
 δύνασθαι καὶ ἐνδέχεσθαι προσθέσεις διορίζουσαι, ὥσπερ ἐπ' 30
 ἐκείνων τὸ εἶναι καὶ μὴ εἶναι τὸ ἀληθές, ὁμοίως αὗται
 ἐπὶ τοῦ εἶναι δυνατόν καὶ εἶναι οὐ δυνατόν.

Τοῦ δὲ δυνατόν μὴ εἶναι ἀπόφασις τὸ οὐ δυνατόν μὴ εἶναι.
 διὸ καὶ ἀκολουθεῖν ἂν δόξαιεν ἀλλήλαις αἱ δυνατόν εἶναι— 35
 δυνατόν μὴ εἶναι· τὸ γὰρ αὐτὸ δυνατόν εἶναι καὶ μὴ εἶναι· αὐτὰ γὰρ
 ἀντιφάσεις ἀλλήλων αἱ τοιαῦται. ἀλλὰ τὸ δυνατόν εἶναι καὶ
 μὴ δυνατόν εἶναι οὐδέποτε ἅμα· ἀντίκεινται γάρ. οὐδέ γε τὸ 22^a

14 πᾶν ns: [Tⁱ] 15 ἡ ἀπόφασις αὐτῷ nΣ καὶ om. n, ?ΔΣΓ 18
 αὕτη ἀπόφασις] τοῦ δυνατόν εἶναι ἀπόφασις (ἀπόφ. om. Σ) ἐστὶ τὸ δυνατόν μὴ
 εἶναι (+ αὕτη ἀπόφασις Σ) ΒΣα 20 ἅμα+καὶ Β 23 alt. εἶναι+ἀλλ'
 οὐ τὸ δυνατόν μὴ εἶναι Δα^F 26 ἀδυνάτου τε καὶ ἀναγκαίου Δ 27 καὶ
 +τὸ Βα: *ς: [ΔΛ] πρόσθεσις ΔΓα^Fς 28 λευκός n: [ΔΣΓ] οὕτως
 +καὶ ΣΛα^F 29 εἶναι+καὶ μὴ εἶναι ΒΔΣα 30 τὸ ἐνδέχεσθαι Βα^A, ?Σ:
 [ΔΛ] 31 ἀληθές+καὶ τὸ ψεῦδος ΒΔΣα 33 ἀπόφασις+οὐ τὸ οὐ
 δυνατόν εἶναι ἀλλὰ (Δ)α alt. δυνατόν+εἶναι (μὴ εἶν. (Δ)) ἀλλ' οὐ τὸ
 δυνατόν (Δ)Σ 35-6 αἱ (+τὸ α^A) δυνατόν εἶναι (+καὶ τὸ α^A, +καὶ
 Σ) δυν. μὴ εἶν. om. ΒΔΛ 36 τὸ . . . μὴ εἶναι om. n 37 τοιαῦται
 +δυνατόν (τὸ δυν. ΔΣ) εἶναι (+καὶ Δ(Λ)) δυν. μὴ εἶν. ΔΣ(Λ)Γ καὶ
 +τὸ nΣ: [ΔΛ] 22^a1 ἅμα] ἀλλὰ Γ: ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ ἅμα (ἅμα ante ἐπὶ
 pos. na^F) ἀληθεύονται (-εται n) nΒΔΣα

δυνατὸν μὴ εἶναι καὶ οὐ δυνατὸν μὴ εἶναι οὐδέποτε ἄμα.
 ὁμοίως δὲ καὶ τοῦ ἀναγκαῖον εἶναι ἀπόφασις οὐ τὸ
 ἀναγκαῖον μὴ εἶναι, ἀλλὰ τὸ μὴ ἀναγκαῖον εἶναι· τοῦ
 5 δὲ ἀναγκαῖον μὴ εἶναι τὸ μὴ ἀναγκαῖον μὴ εἶναι. καὶ
 τοῦ ἀδύνατον εἶναι οὐ τὸ ἀδύνατον μὴ εἶναι, ἀλλὰ τὸ μὴ
 ἀδύνατον εἶναι· τοῦ δὲ ἀδύνατον μὴ εἶναι τὸ οὐκ ἀδύνατον μὴ
 εἶναι.—καὶ καθόλου δέ, ὥσπερ εἴρηται, τὸ μὲν εἶναι καὶ μὴ
 εἶναι δεῖ τιθέναι ὡς τὰ ὑποκείμενα, κατάφασιν δὲ καὶ ἀπό-
 10 φασιν ταῦτα ποιοῦντα πρὸς τὸ εἶναι καὶ μὴ εἶναι συνάπτειν.
 καὶ ταύτας οἴεσθαι χρή εἶναι τὰς ἀντικειμένας φάσεις, δυ-
 νατὸν – οὐ δυνατὸν, ἐνδεχόμενον – οὐκ ἐνδεχόμενον, ἀδύνατον –
 οὐκ ἀδύνατον, ἀναγκαῖον – οὐκ ἀναγκαῖον, ἀληθές – οὐκ ἀληθές.

Καὶ αἱ ἀκολουθήσεις δὲ κατὰ λόγον γίνονται οὕτω τιθε- 13
 15 μένοις· τῷ μὲν γὰρ δυνατῷ εἶναι τὸ ἐνδέχεσθαι εἶναι, καὶ
 τοῦτο ἐκείνῳ ἀντιστρέφει, καὶ τὸ μὴ ἀδύνατον εἶναι καὶ τὸ μὴ
 ἀναγκαῖον εἶναι· τῷ δὲ δυνατῷ μὴ εἶναι καὶ ἐνδεχομένῳ μὴ
 εἶναι τό τε μὴ ἀναγκαῖον μὴ εἶναι καὶ οὐκ ἀδύνατον μὴ εἶναι,
 τῷ δὲ μὴ δυνατῷ εἶναι καὶ μὴ ἐνδεχομένῳ εἶναι τὸ ἀναγ-
 20 καῖον μὴ εἶναι καὶ τὸ ἀδύνατον εἶναι, τῷ δὲ μὴ δυνατῷ μὴ
 εἶναι καὶ μὴ ἐνδεχομένῳ μὴ εἶναι τὸ ἀναγκαῖον εἶναι καὶ
 τὸ ἀδύνατον μὴ εἶναι. θεωρεῖσθω δὲ ἐκ τῆς ὑπογραφῆς ὡς
 λέγομεν·

25	δυνατὸν εἶναι ἐνδεχόμενον εἶναι οὐκ ἀδύνατον εἶναι οὐκ ἀναγκαῖον εἶναι	οὐ δυνατὸν εἶναι οὐκ ἐνδεχόμενον εἶναι ἀδύνατον εἶναι ἀναγκαῖον μὴ εἶναι
10	δυνατὸν μὴ εἶναι ἐνδεχόμενον μὴ εἶναι οὐκ ἀδύνατον μὴ εἶναι οὐκ ἀναγκαῖον μὴ εἶναι	οὐ δυνατὸν μὴ εἶναι οὐκ ἐνδεχόμενον μὴ εἶναι ἀδύνατον μὴ εἶναι ἀναγκαῖον εἶναι.

2 ἄμα+ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ ἀληθεύονται Βα 8 prius καὶ om. n 9 κα-
 τάφασιν] φάσιν nΓ: *α^c: [Λ] 10 καὶ μὴ εἶναι om. Γ, ?Λ συντάττειν
 ΒΣα^A: [ΔΓ] 11 ἀντικειμένας φάσεις] ἀντιθέσεις ἀντικειμένας Σ: ἀντι-
 θέσεις n 18 τε om. Βα: [Τⁱ] καὶ+τὸ ΒΣα: [ΔΛ] tert. μὴ om. n
 24–31 tabulam in textu pos. Σα, in marg. ns^c (ἐνχδέεται quater s^c:

Τὸ μὲν οὖν ἀδύνατον καὶ οὐκ ἀδύνατον τῷ ἐνδεχο-
 μένῳ καὶ δυνατῷ καὶ οὐκ ἐνδεχομένῳ καὶ μὴ δυνατῷ ἀκολουθεῖ
 μὲν ἀντιφατικῶς, ἀντεστραμμένως δέ· τῷ μὲν γὰρ δυνατῷ εἶ-
 ναι ἢ ἀπόφασις τοῦ ἀδυνάτου, τῇ δὲ ἀποφάσει ἢ κατάφασις· 35
 τῷ γὰρ οὐ δυνατῷ εἶναι τὸ ἀδύνατον εἶναι· κατάφασις
 γὰρ τὸ ἀδύνατον εἶναι, τὸ δὲ οὐκ ἀδύνατον ἀπόφασις.

Τὸ δ' ἀναγκαῖον πῶς, ὁπτέον. φανερόν δὴ ὅτι οὐχ οὕτως,
 ἀλλ' αἱ ἐναντίαι ἔπονται, αἱ δ' ἀντιφάσεις χωρὶς. οὐ γάρ ἐστιν
 ἀπόφασις τοῦ ἀνάγκη μὴ εἶναι τὸ οὐκ ἀνάγκη εἶναι· ἐνδέχεται 22¹
 γὰρ ἀληθεύεσθαι ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ ἀμφοτέρως· τὸ γὰρ ἀναγκαῖον
 μὴ εἶναι οὐκ ἀναγκαῖον εἶναι. αἴτιον δὲ τοῦ μὴ ἀκολουθεῖν
 ὁμοίως τοῖς ἑτέροις ὅτι ἐναντίως τὸ ἀδύνατον τῷ ἀναγκαίῳ
 ἀποδίδεται, τὸ αὐτὸ δυνάμενον· εἰ γὰρ ἀδύνατον εἶναι, 5
 ἀναγκαῖον τοῦτο οὐχὶ εἶναι ἀλλὰ μὴ εἶναι· εἰ δὲ ἀδύνα-
 τον μὴ εἶναι, τοῦτο ἀνάγκη εἶναι· ὥστ' εἰ ἐκεῖνα ὁμοίως τῷ
 δυνατῷ καὶ μὴ, ταῦτα ἐξ ἐναντίας, ἐπεὶ σημαίνει γε ταῦτόν
 τό τε ἀναγκαῖον καὶ τὸ ἀδύνατον, ἀλλ' ὥσπερ εἴρηται, ἀντ-
 εστραμμένως· ἢ ἀδύνατον οὕτω κείσθαι τὰς τοῦ ἀναγκαίου ἀντι- 10
 φάσεις; τὸ μὲν γὰρ ἀναγκαῖον εἶναι δυνατόν εἶναι· εἰ γὰρ
 μὴ, ἢ ἀπόφασις ἀκολουθήσει· ἀνάγκη γὰρ ἢ φάναι ἢ ἀποφά-
 ναι· ὥστ' εἰ μὴ δυνατόν εἶναι, ἀδύνατον εἶναι· ἀδύνατον ἄρα
 εἶναι τὸ ἀναγκαῖον εἶναι, ὅπερ ἄτοπον. ἀλλὰ μὴν τῷ γε δυ-
 νατὸν εἶναι τὸ οὐκ ἀδύνατον εἶναι ἀκολουθεῖ, τούτῳ δὲ τὸ μὴ 15
 ἀναγκαῖον εἶναι· ὥστε συμβαίνει τὸ ἀναγκαῖον εἶναι μὴ ἀναγ-
 καῖον εἶναι, ὅπερ ἄτοπον. ἀλλὰ μὴν οὐδὲ τὸ ἀναγκαῖον εἶναι

ἀνάγκη bis in alt. col. n): uno tenore BΔΣ (δυν. εἶν., ἐνδεχ. εἶν. . . . οὐκ
 ἀναγκ. μὴ εἶν., οὐ δυν. εἶν. . . . ἀναγκ. εἶν. B: δυν. εἶν., δυν. μὴ εἶν., οὐ δυν.
 εἶν., οὐ δυν. μὴ εἶν., ἐνδεχ. εἶν. . . . ἀδύν. εἶν. . . . ἀναγκ. μὴ εἶν., οὐκ ἀναγκ.
 μὴ εἶν., ἀναγκ. εἶν., οὐκ ἀναγκ. εἶν. Σ [qui haec post tabulam addidit] Δ
 [partim aliter disposita]): om. ΓΑ (habet tamen Boethius in comm., aliter
 disposita) 33 μὴ] οὐ n: [T¹] ἀκολουθοῦσι n: [ΔΓ] 35
 ἀδυνάτου+εἶναι nΔΣ 36 ἀδύνατον] δυνατόν n 37 οὐκ ἀδύνατον+
 εἶναι Σ 38 ἔχει post πῶς add. nΓ, post οὕτως B: *s 22^b3
 ἀκολουθεῖν+τὸ ἀναγκαῖον α: *s 5-6. εἰ bis] ὁ α. 6 οὐχὶ] οὐκ α^A:
 [T¹] 8 ἐπεὶ+οὐ BΔΣα: *nⁱ

ἀκολουθεῖ τῷ δυνατὸν εἶναι, οὐδὲ τὸ ἀναγκαῖον μὴ εἶναι· τῷ μὲν
 γὰρ ἄμφω ἐνδέχεται συμβαίνειν, τούτων δ' ὁποῖον ἂν ἀλη-
 20 θὲς ᾗ, οὐκέτι ἔσται ἐκεῖνα ἀληθὴ· ἅμα γὰρ δυνατὸν εἶναι καὶ
 μὴ εἶναι· εἰ δ' ἀνάγκη εἶναι ἢ μὴ εἶναι, οὐκ ἔσται δυνατὸν
 ἄμφω. λείπεται τοίνυν τὸ οὐκ ἀναγκαῖον μὴ εἶναι ἀκολουθεῖν
 τῷ δυνατὸν εἶναι· τοῦτο γὰρ ἀληθὲς καὶ κατὰ τοῦ ἀναγκαῖον
 εἶναι. καὶ γὰρ αὕτη γίγνεται ἀντίφασις τῇ ἐπομένῃ τῷ οὐ δυνα-
 25 τῷ εἶναι· ἐκείνῳ γὰρ ἀκολουθεῖ τὸ ἀδύνατον εἶναι καὶ ἀναγ-
 καῖον μὴ εἶναι, οὗ ἀπόφασις τὸ οὐκ ἀναγκαῖον μὴ εἶναι. ἀκο-
 λουθοῦσιν ἄρα καὶ αὗται αἱ ἀντιφάσεις κατὰ τὸν εἰρημένον
 τρόπον, καὶ οὐδὲν ἀδύνατον συμβαίνει τιθεμένων οὕτως.

Ἀπορήσειε δ' ἂν τις εἰ τῷ ἀναγκαῖον εἶναι τὸ δυνατὸν
 10 εἶναι ἔπεται. εἴ τε γὰρ μὴ ἔπεται, ἢ ἀντίφασις ἀκολουθήσει, τὸ
 μὴ δυνατὸν εἶναι· καὶ εἴ τις ταύτην μὴ φήσειεν εἶναι ἀντίφα-
 σιν, ἀνάγκη λέγειν τὸ δυνατὸν μὴ εἶναι· ἅπερ ἄμφω ψευδῇ
 κατὰ τοῦ ἀναγκαῖον εἶναι. ἀλλὰ μὴν πάλιν τὸ αὐτὸ εἶναι
 δοκεῖ δυνατὸν τέμνεσθαι καὶ μὴ τέμνεσθαι, καὶ εἶναι καὶ μὴ εἶ-
 5 ναι, ὥστε ἔσται τὸ ἀναγκαῖον εἶναι ἐνδεχόμενον μὴ εἶναι· τοῦτο
 δὲ ψεῦδος. φανερόν δὴ ὅτι οὐ πᾶν τὸ δυνατὸν ἢ εἶναι ἢ βαδί-
 ζειν καὶ τὰ ἀντικείμενα δύναται, ἀλλ' ἔστιν ἐφ' ὧν οὐκ ἀληθές·
 πρῶτον μὲν ἐπὶ τῶν μὴ κατὰ λόγον δυνατῶν, οἷον τὸ πῦρ θερ-
 μαντικὸν καὶ ἔχει δύναμιν ἄλογον, -αἱ μὲν οὖν μετὰ λόγου
 15 δυνάμεις αἱ αὗται πλειόνων καὶ τῶν ἐναντίων, αἱ δ' ἄλογοι
 οὐ πᾶσαι, ἀλλ' ὥσπερ εἴρηται, τὸ πῦρ οὐ δυνατὸν θερμαίνειν
 καὶ μή, οὐδ' ὅσα ἄλλα ἐνεργεῖ αἰεὶ ἓν μόνον δύναται καὶ
 τῶν κατὰ τὰς ἀλόγους δυνάμεις ἅμα τὰ ἀντικείμενα· ἀλλὰ

18 δυνατῷ B: [Tⁱ] 19 ἂν om. nⁱ: [Tⁱ] 20 ἅμα] ἄμφω Δ:
 + ἄμφω Σ: *nⁱ 24 τῆς ἐπομένης nⁱΣΛ: [Δ] δυνατὸν α^F: *nⁱ:
 [Tⁱ] 26 ἀκολουθοῦσιν + τε B: *nⁱ: [Tⁱ] 28 οὕτως τιθεμένων Tⁱ:
 hic eandem tabulam ac 22^a24-31, sed οὐκ ἀναγκ. εἶν. et οὐκ ἀναγκ. μὴ
 εἶν. loco mutato, habent nⁱΣ^c, ?α^c 30 ἀπόφασις nⁱ 31 μὴ ταύ-
 την α^F, ?ΔΛΓ: *nⁱ φήσῃ nⁱ: [Tⁱ] ἀπόφασιν nⁱ 32 λέγειν om. nⁱ
 ἅπερ ἄμφω] ἄμφω δὲ nΔΣ 33-4 δοκεῖ εἶναι n: [ΣΛΓ] 36 prius
 ἢ om. ΔΣα^c 23^a1 αἱ ? om. ΔΛ 2 ἀλλ' om. ΣΓ 4 ἀντι-
 κείμενα + δέξασθαι Βαα^cA

τοῦτο μὲν τούτου χάριν εἴρηται, ὅτι οὐ πᾶσα δύναμις τῶν ἀντι- 5
κειμένων, οὐδ' ὅσαι λέγονται κατὰ τὸ αὐτὸ εἶδος, — ἐνίαι δὲ
δυνάμεις ὁμώνυμοί εἰσιν· τὸ γὰρ δυνατόν οὐχ ἀπλῶς λέγεται,
ἀλλὰ τὸ μὲν ὅτι ἀληθὲς ὡς ἐνεργεία ὄν, οἷον δυνατόν
βαδίζειν ὅτι βαδίζει, καὶ ὅλως δυνατόν εἶναι ὅτι ἤδη ἔστι
κατ' ἐνέργειαν ὃ λέγεται δυνατόν, τὸ δὲ ὅτι ἐνεργήσκειν 10
ἄν, οἷον δυνατόν βαδίζειν ὅτι βαδίσκειν ἄν. καὶ αὕτη μὲν
ἐπὶ τοῖς κινητοῖς ἐστὶ μόνοις ἢ δύναμις, ἐκείνη δὲ καὶ ἐπὶ
τοῖς ἀκινήτοις· ἄμφω δὲ ἀληθὲς εἰπεῖν τὸ μὴ ἀδύνατον εἶναι
βαδίζειν ἢ εἶναι, καὶ τὸ βαδίζον ἤδη καὶ ἐνεργοῦν καὶ τὸ βα-
διστικόν. τὸ μὲν οὖν οὕτω δυνατόν· οὐκ ἀληθὲς κατὰ τοῦ ἀναγ- 15
καίου ἀπλῶς εἰπεῖν, θάτερον δὲ ἀληθές. ὥστε, ἐπεὶ τῷ ἐν μέ-
ρει τὸ καθόλου ἔπεται, τῷ ἐξ ἀνάγκης ὄντι ἔπεται τὸ δύνα-
σθαι εἶναι, οὐ μέντοι πᾶν. καὶ ἔστι δὴ ἀρχὴ ἴσως τὸ ἀναγ-
καῖον καὶ μὴ ἀναγκαῖον πάντων ἢ εἶναι ἢ μὴ εἶναι, καὶ
τὰ ἄλλα ὡς τούτοις ἀκολουθοῦντα ἐπισκοπεῖν δεῖ. 20

Φανερόν δὴ ἐκ τῶν εἰρημένων ὅτι τὸ ἐξ ἀνάγκης ὄν κατ'
ἐνέργειάν ἐστιν, ὥστε εἰ πρότερα τὰ αἰδία, καὶ ἐνέργεια δυ-
νάμεως προτέρα. καὶ τὰ μὲν ἄνευ δυνάμεως ἐνέργειαι εἰσιν,
οἷον αἱ πρῶται οὐσίαι, τὰ δὲ μετὰ δυνάμεως, ἃ τῇ μὲν φύ-
σει πρότερα, τῷ χρόνῳ δὲ ὕστερα, τὰ δὲ οὐδέποτε ἐνέργειαι 25
εἰσιν ἀλλὰ δυνάμεις μόνον.

- 14 Πότερον δὲ ἐναντία ἐστὶν ἢ κατάφασις τῇ ἀποφάσει ἢ
ἢ κατάφασις τῇ καταφάσει, καὶ ὁ λόγος τῷ λόγῳ ὁ λέγων
ὅτι πᾶς ἄνθρωπος δίκαιος τῷ οὐδεὶς ἄνθρωπος δίκαιος, ἢ τὸ
πᾶς ἄνθρωπος δίκαιος τῷ πᾶς ἄνθρωπος ἄδικος; οἷον ἔστι 30
Καλλίας δίκαιος — οὐκ ἔστι Καλλίας δίκαιος — Καλλίας ἄδικός

8 ἐνέργεια n, ὄν om. na^A, ?A 10 λέγεται + εἶναι BΔΣΛα^A 11
δυνατόν + εἶναι ΒΛα^A 13 μὴ ἀδύνατον] δυνατόν ΔΣα^Fα^c: *quidam teste
Amm.: [Γ] 14 τὸ ἐνεργοῦν Βα^A, ?ΔΣ: [Λ] 16–17 τὸ ἐν μέρει τῷ Β
19 prius καὶ + τὸ α, ?A 20 eandem tabulam ac 22^a24–31, sed aliter
dispos., habent nΣς^c 23 ἐνεργεία ΒΔΛ: *α^cς 24 ἃ om. ΔΣ: *s
25 δὲ χρόνῳ Βς: [Τⁱ] ἐνεργεία ΒΔΛ 26 δυνάμει ΔΛΓ 30 ἄδικος;
οἷον] ἄδικός ἐστιν, nΛ 30–1 Καλλίας δίκαιός ἐστιν nΔΣΛα^F 31
Καλλίας δίκαιος οὐκ ἔστιν ΔΛα^F

ἐστίν, ποτέρα ἐναντία τούτων;—εἰ γὰρ τὰ μὲν ἐν τῇ φωνῇ
 ἀκολουθεῖ τοῖς ἐν τῇ διανοίᾳ, ἐκεῖ δ' ἐναντία δόξα ἢ τοῦ
 ἐναντίου, οἷον ὅτι πᾶς ἄνθρωπος δίκαιος τῇ πᾶς ἄνθρωπος ἄδικος,
 35 καὶ ἐπὶ τῶν ἐν τῇ φωνῇ καταφάσεων ἀνάγκη ὁμοίως ἔχειν. εἰ
 δὲ μηδὲ ἐκεῖ ἢ τοῦ ἐναντίου δόξα ἐναντία ἐστίν, οὐδ' ἢ κατὰ-
 φασιν τῇ καταφάσει ἔσται ἐναντία, ἀλλ' ἢ εἰρημένη ἀπόφασιν.
 ὥστε σκεπτέον ποία δόξα ἀληθὴς ψευδεῖ δόξῃ ἐναντία, πότε-
 ρον ἢ τῆς ἀποφάσεως ἢ ἢ τὸ ἐναντίον εἶναι δοξάζουσα. λέγω
 40 δὲ ὧδε· ἔστι τις δόξα ἀληθὴς τοῦ ἀγαθοῦ ὅτι ἀγαθόν, ἄλλη δὲ
 3^b ὅτι οὐκ ἀγαθὸν ψευδὴς, ἑτέρα δὲ ὅτι κακόν· ποτέρα δὴ τούτων
 ἐναντία τῇ ἀληθεί; καὶ εἰ ἔστι μία, κατὰ ποτέραν ἐναντία;
 (τὸ μὲν δὴ τούτῳ οἶσθαι τὰς ἐναντίας δόξας ὠρίσθαι, τῷ τῶν
 ἐναντίων εἶναι, ψεῦδος· τοῦ γὰρ ἀγαθοῦ ὅτι ἀγαθὸν καὶ τοῦ
 5 κακοῦ ὅτι κακόν ἢ αὐτὴ ἴσως καὶ ἀληθὴς, εἴτε πλείους εἴτε
 μία ἐστίν· ἐναντία δὲ ταῦτα· ἀλλ' οὐ τῷ ἐναντίων εἶναι ἐναντίαι,
 7 ἀλλὰ μᾶλλον τῷ ἐναντίως.)

7 Εἰ δὴ ἔστι μὲν τοῦ ἀγαθοῦ ὅτι ἐστίν
 ἀγαθὸν δόξα, ἔστι δ' ὅτι οὐκ ἀγαθόν, ἔστι δὲ ὅτι ἄλλο τι ὃ οὐχ
 ὑπάρχει οὐδ' οἷόν τε ὑπάρχει (τῶν μὲν δὴ ἄλλων οὐδεμίαν
 10 θετέον, οὔθ' ὅσαι ὑπάρχειν τὸ μὴ ὑπάρχον δοξάζουσιν οὔθ' ὅσαι
 μὴ ὑπάρχειν τὸ ὑπάρχον, —ἀπειροὶ γὰρ ἀμφότεροι, καὶ ὅσαι
 ὑπάρχειν δοξάζουσι τὸ μὴ ὑπάρχον καὶ ὅσαι μὴ ὑπάρχειν τὸ
 ὑπάρχον,— ἀλλ' ἐν ὅσαις ἐστίν ἢ ἀπάτη· αὐταὶ δὲ ἐξ ὧν αἱ
 γενέσεις· ἐκ τῶν ἀντικειμένων δὲ αἱ γενέσεις, ὥστε καὶ αἱ
 15 ἀπάται), εἰ οὖν τὸ ἀγαθὸν καὶ ἀγαθὸν καὶ οὐ κακόν ἐστίν, καὶ
 τὸ μὲν καθ' αὐτὸ τὸ δὲ κατὰ συμβεβηκός (συμβέβηκε γὰρ

32 ποτέρα+δὴ Βα: [ΔΑ] 36 μηδέ] μὴ. nBΔα^A 37 ἐστίν nΣΓ
 23^b1 ἑτέρα] ἄλλη n: [Tⁱ] 2 καθ' ὁποτέραν ἢ ἐναντία Βα^d: [Tⁱ] 5
 ἀληθὴς+ἔσται Β: *α^c 6 ἐναντίαι] -ία Βα^d: [ΔΣΓ] 7 ἐστίν om. n
 8 prius ἔστι] ἄλλη ΒΣα alt. ὅτι om. ΒΔΣα^A: καὶ Γα^F τι om. ΔΣ
 9 δὴ om. n, ?ΔΑΓ 10 ὑπάρχειν τὸ μὴ] οὐχ ὑπ. τὸ n 10-11 alt.
 ὅσαι . . . ὑπάρχον] ὅσαι (?ὅσαι) ἂν ὑπάρχει ὑπάρχειν n 13 δὲ ἐξ ὧν]/// δὲ
 ἐξ ὧν n: δὲ εἰσιν ἐξ ὧν Δ: δὲ ἐξ ὧν εἰσιν Σ

αὐτῷ οὐ κακῷ εἶναι), μᾶλλον δ' ἐκάστου ἀληθῆς ἢ καθ' αὐτό, καὶ ψευδῆς εἴπερ καὶ ἀληθῆς.—ἡ μὲν οὖν ὅτι οὐκ ἀγαθὸν τὸ ἀγαθὸν τοῦ καθ' αὐτὸ ὑπάρχοντος ψευδῆς, ἡ δὲ τοῦ ὅτι κακὸν τοῦ κατὰ συμβεβηκός, ὥστε μᾶλλον ἂν εἴη ψευδῆς τοῦ 20 ἀγαθοῦ ἢ τῆς ἀποφάσεως ἢ ἡ τοῦ ἐναντίου. διέψευσται δὲ μάλιστα περὶ ἑκαστον ὁ τὴν ἐναντίαν ἔχων δόξαν· τὰ γὰρ ἐναντία τῶν πλείστον διαφερόντων περὶ τὸ αὐτό. εἰ οὖν ἐναντία μὲν τούτων ἢ ἑτέρα, ἐναντιωτέρα δὲ ἢ τῆς ἀντιφάσεως, δῆλον ὅτι αὕτη ἂν εἴη ἡ ἐναντία. ἡ δὲ τοῦ ὅτι κακὸν τὸ ἀγαθὸν συμπε- 25 πλεγμένη ἐστίν· καὶ γὰρ ὅτι οὐκ ἀγαθὸν ἀνάγκη ἴσως ὑπολαμβάνειν τὸν αὐτόν. 27

"Ἐτι δ' εἰ καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων ὁμοίως 27 δεῖ ἔχειν, καὶ ταύτῃ ἂν δόξειε καλῶς εἰρησθαι· ἡ γὰρ πανταχοῦ τὸ τῆς ἀντιφάσεως ἢ οὐδαμοῦ· ὅσοις δὲ μὴ ἐστὶν ἐναντία, περὶ τούτων ἔστι μὲν ψευδῆς ἢ τῇ ἀληθεῖ ἀντικειμένη, 30 οἷον ὁ τὸν ἄνθρωπον μὴ ἄνθρωπον οἰόμενος διέψευσται. εἰ οὖν αὗται ἐναντίαι, καὶ αἱ ἄλλαι αἱ τῆς ἀντιφάσεως.

"Ἐτι ὁμοίως ἔχει ἡ τοῦ ἀγαθοῦ ὅτι ἀγαθὸν καὶ ἡ τοῦ μὴ ἀγαθοῦ ὅτι οὐκ ἀγαθόν, καὶ πρὸς ταύταις ἡ τοῦ ἀγαθοῦ ὅτι οὐκ ἀγαθόν καὶ ἡ τοῦ μὴ ἀγαθοῦ ὅτι ἀγαθόν. τῇ οὖν τοῦ μὴ ἀγαθοῦ 35 ὅτι οὐκ ἀγαθὸν ἀληθεῖ οὔση δόξῃ τίς ἐναντία; οὐ γὰρ δὴ ἡ λέγουσα ὅτι κακόν· ἅμα γὰρ ἂν ποτε εἴη ἀληθῆς, οὐδέποτε δὲ ἀληθῆς ἀληθεῖ ἐναντία· ἔστι γάρ τι μὴ ἀγαθὸν κακόν, ὥστε ἐνδέχεται ἅμα ἀληθεῖς εἶναι. οὐδ' αὖ ἡ ὅτι οὐ κακόν· [ἀληθῆς γὰρ καὶ αὕτη·] ἅμα γὰρ καὶ ταῦτα ἂν εἴη. λείπεται δὴ τῇ τοῦ μὴ ἀγαθοῦ 40 ὅτι οὐκ ἀγαθὸν ἐναντία ἢ τοῦ μὴ ἀγαθοῦ ὅτι ἀγαθόν [ψευδῆς· 24^a

20—1 δόξα post ψευδῆς add. Σ, post ἀποφάσεως Δ, post ἐναντίου Βα 24
ἀποφάσεως Δα^F 25 prius ἢ om. α: [Tⁱ] 29 ἀποφάσεως π 30 ἢ
om. π 31 μὴ] οὐκ Β: [Tⁱ] οἰόμενος ἄνθρωπον α^F, ?ΔΣΑ: [Γ] 32
ἐναντίαι bis scr. π αἱ bis om. π, ?Δ: alt. om. Σ 34 πρὸς + γε π:
[Tⁱ] 36 τίς + ἂν εἴη (+ ἢ Β) ΒΔα^A: + ἐστὶν ΣΔα^F ἢ + γε π: *s: [Tⁱ]
37 εἶεν ἀληθεῖς πΣα^s 39 ἀληθῆς . . . αὕτη om. Δ καὶ om.
(Δ)α^F 40 δὴ] οὖν ΒΣα^F: δὴ οὖν α^A: [Λ] 24^a1 ψευδῆς om. ΔΛ:
*?α^c, Alex. Aphr.

ἀληθῆς γὰρ αὕτη]. ὥστε καὶ ἡ τοῦ ἀγαθοῦ ὅτι οὐκ ἀγαθὸν τῇ
 3 τοῦ ἀγαθοῦ ὅτι ἀγαθόν.

3 Φανερόν δὲ ὅτι οὐδὲν διοίσει οὐδ' ἂν καθόλου
 τιθῶμεν τὴν κατάφασιν· ἡ γὰρ καθόλου ἀπόφασις ἐναντία
 5 ἔσται, οἷον τῇ δόξῃ τῇ δοξαζούσῃ ὅτι πᾶν ἀγαθὸν ἀγαθόν
 ἢ ὅτι οὐδὲν τῶν ἀγαθῶν ἀγαθόν. ἡ γὰρ τοῦ ἀγαθοῦ ὅτι
 ἀγαθόν, εἰ καθόλου τὸ ἀγαθόν, ἢ αὐτὴ ἐστὶ τῇ ὅτι ἂν ἡ
 ἀγαθὸν δοξαζούσῃ ὅτι ἀγαθόν· τοῦτο δὲ οὐδὲν διαφέρει τοῦ ὅτι
 πᾶν ὃ ἂν ἡ ἀγαθὸν ἀγαθόν ἐστίν. ὁμοίως δὲ καὶ ἐπὶ τοῦ μὴ
 24^b ἀγαθοῦ.

1 Ὡστ' εἴπερ ἐπὶ δόξης οὕτως ἔχει, εἰσὶ δὲ αἱ ἐν τῇ φωνῇ
 καταφάσεις καὶ ἀποφάσεις σύμβολα τῶν ἐν τῇ ψυχῇ, δῆλον
 ὅτι καὶ καταφάσει ἐναντία μὲν ἀπόφασις ἢ περὶ τοῦ αὐτοῦ
 καθόλου, οἷον (τῇ) ὅτι πᾶν ἀγαθὸν ἀγαθόν ἢ ὅτι πᾶς ἄν-
 5 θρωπὸς ἀγαθός ἢ ὅτι οὐδὲν ἢ οὐδεὶς, ἀντιφατικῶς δὲ ὅτι ἢ οὐ
 πᾶν ἢ οὐ πᾶς. φανερόν δὲ καὶ ὅτι ἀληθῇ ἀληθεῖ οὐκ ἐνδέχεται
 ἐναντίαν εἶναι οὔτε δόξαν οὔτε ἀντίφασιν· ἐναντίαι μὲν γὰρ αἱ
 περὶ τὰ ἀντικείμενα, περὶ ταῦτα δ' ἐνδέχεται ἀληθεύειν τὸν
 αὐτόν· ἅμα δὲ οὐκ ἐνδέχεται τὰ ἐναντία ὑπάρχειν τῷ αὐτῷ.

2 ἀληθῆς]////// n: οὐκ ἀληθῆς Δ, quidam teste Alex. Aphr.: om.
 ΣΛα: *α^{transl.} Willelmi, ?α^c et Alex. Aphr. γὰρ αὕτη om. Λ 5
 πᾶν+ὁ ἂν ἡ n^{marg.} ΒΔΣΛα ἀγαθόν+ἐστίν Β, ?ΔΛ 6 prius ἢ] ἡ
 Δ, ?Β: ?om. n 7 τῇ+πᾶν Β 24^b3 ἡ ἀπόφασις n: [Tⁱ] 4 τῇ
 om. nΒΔΣΓα alt. ὅτι om. Δ, ?Γ 5 ἡ] ἡ Σ, ?n: ἡ ἡ Λ prius ὅτι+
 ἡ Γ ἀποφατικῶς α^A: ?ἀποφαντ. Δ: ἀ//φαντικὸν n alt. ὅτι om.
 Λα, ?Σ alt. ἡ] ἡ Β, ?n: om. (Δ)Σ 6 πᾶς... πᾶν nΛα^A: [ΣΓ] ἡ] ?ἡ
 nΒ: [Σ] ὅτι καὶ ΔΛα: ?ὅτι Σ ἀληθεῖ ἀληθῇ nΔ: *α^c 8 ταῦτα] τὰ
 αὐτὰ Δα^Fα^c

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΟΥΣ ΠΕΡΙ ΕΡΜΗΝΕΙΑΣ nB

INDEX

1^a-15^b = Categoriae

16^a-24^b = De Interpretatione

* = in adnotatione critica

ex. = exempli tantum causa verbum usurpavit Aristoteles

Aristoteles sua scripta commemorat: Ἀναλυτικά, sc. πρότερα 19^b31 *Περὶ*
 ψυχῆς 16^a8 Τοπικά 20^b26. Fortasse: Περὶ ποιητικῆς 17^a5 *Περὶ*
 ῥητορικῆς 17^a5 Σοφιστικοὶ ἔλεγχοι 17^a36

ἀγαθός ex. 20^b35sq. 21^a15 ἀγαθόν contr. κακόν 11^b21,35sq. 12^a24.

13^b36. 14^a2sq.,6,23. 23^b33-24^a3 ἡ μεσότης ἀγαθόν 14^a4

ἀγαπῶμενοι: εἰώθασι τοὺς μᾶλλον ἀγαπωμένους προτέρους φάσκειν εἶναι 14^b6
 ἀγγεῖον 15^b23,26

ἄγνοια: πρὸς τι, contr. ἐπιστήμη 6^b17

ἀγορά: ἐν ἀγορᾷ ex. πού 2^a1

ἀγράμματοι ψόφοι 16^a28

ἀγρός 15^b27

ἄγω 13^a24

ἀδικία: ποιότης, contr. δικαιοσύνη 10^b13,20sq. 14^a22 ἐν ψυχῇ 14^a18
 κακόν 14^a1

ἄδικος: ποιόν; contr. δίκαιος 10^b15. 12^a25. 23^a30sq.

ἀδυναμία principium qualitatis 9^a16, *18,23,26. *φυσική 9^a23

ἀδύνατος -ον 1^a25. 2^a30. 6^b. 3^a17. 13^a31,34. 18^b13 sq. 19^a7. 21^a37. 17^b22.

22^b10,28 τῶν ἀδυνάτων ἐστὶν 6^a7. 8^a30 ἀπόφασις τοῦ ἀδύνατον

εἶναι καὶ τοῦ μὴ ἀδύνατον εἶναι 22^a6sq.,12sq. ἀκολουθήσεις τοῦ

ἀδύνατον εἶναι καὶ τοῦ μὴ ἀδύν. εἶν. κτλ 22^a14-37. 13^b-26, cf. 23^a13sq.

opp. ἀναγκαῖον 22^b13 sq. ἐναντίως τὸ ἀδύνατον τῷ ἀναγκαίῳ ἀποδί-

δοται τὸ αὐτὸ δυνάμενον 22^b4-7 σημαίνει (*οὐ σημ.) ταῦτόν τό τε

ἀναγκαῖον καὶ τὸ ἀδύνατον, ἀλλὰ ἀντεστραμμένως 22^b8sq.

Ἀθῆναι ex. 5^b23

αἰδῖος: εἰ πρότερα τὰ αἰδία καὶ ἐνέργεια δυνάμεως προτέρα 23^a22

αἰρέομαι 20^b28 αἰρετόν 21^b22

αἰσθησις 9^b5 πρὸς τι, opp. αἰσθητόν 6^b3,35sq. τὸ αἰσθητόν πρότερον

τῆς αἰσθήσεως 7^b35-8^a12 ἅμα τῷ αἰσθητικῷ γίγνεται 8^a7

αἰσθητικόν et αἰσθητόν v. αἰσθησις

αἰσχρός opp. καλός 17^b33

αἰσχύνομαι causa ruboris 9^b13,16,30

αἵτησις 20^b22

αἷτιος -ον 22^b3 αἷτιον τοῦ εἶναι 14^b12,19sq.,28,31. 15^a10

ἀκίνητος 4^a35. 10^a4 τὰ ἀκίνητα 23^a13

ἀκολουθέω 14^a31. 15^a27. 20^a20. 21^b35. 22^a33. 13^b,12,15,18,22,25sq.,30.

23^a20,33

- ἀκολουθήσεις: κατὰ τὴν τοῦ εἶναι ἀκολουθήσιν 14^a30,33,35. b¹²,15,28. 15^a6,8
αἱ ἀκολουθήσεις τοῦ δυνατόν εἶναι, τοῦ ἐνδεχόμενον εἶναι κτλ 22^a14
- ἀκούω: ὁ ἀκούσας 16^b21
- ἀκριβῶς εἰδέναι opp. ἀορίστως 8^b12
- ἄκρον: τὰ ἄκρα i.e. τὰ ἐναντία 12^a23
- ἀληθεύω 16^a10. b³sq. 17^a2. 18^a37. b⁷. 20^a34,36. 24^b8 ἀληθεύομαι 19^a2.
21^b17. 22^a1sq. b²
- ἀληθής -ές 3^b11,15. 7^b16,22. 8^a15. b²⁰. 13^a4. 15^a20. 17^b13, *14. 20^b25,33,
*36,38. 21^a12,22-5,31sq. 22^b19sq.,37. 23^a13,15sq. res causae veri-
tatis et falsitatis sermonis et opinionis 4^a23-b⁹. 14^b14-22 veritas
et falsitas in coniunctione verborum 2^a7-10. 16^a12-18 τὸ εἶναι καὶ
μὴ εἶναι διορίζει τὸ ἀληθές 21^b31 εὐχὴ οὔτε ἀληθὴς οὔτε ψευδής 17^a4
affirmatio (et negatio) aut vera aut falsa 2^a4-8. 13^b2-35 ὅσαι ἀντι-
φάσεις τῶν καθόλου εἰσὶ καθόλου ἀνάγκη τὴν ἐτέραν ἀληθῆ εἶναι ἢ ψευδῆ καὶ
ὅσαι ἐπὶ τῶν καθ' ἕκαστα, ὅσαι δ' ἐπὶ τῶν καθόλου μὴ καθόλου οὐκ αἰεί
17^b26-37. 18^a10-12, cf. 17^b22-6. 18^a26-33. 20^a16-30,34 de futuris
singularibus dici non potest 'aut verum aut falsum' 18^a33-19^b4
ἀληθές—οὐκ ἀληθές, ἀντικείμεναι φάσεις 22^a13 σκεπτέον ποία δόξα
ἀληθὴς ψευδεῖ δόξῃ ἐναντία 23^a38-24^b7 ἀληθῶς 4^a26. 19^a4
- ἄλληλοι 2^a6. 4^b21. 5^a15,17,22,25sq. 7^b19. 10^a21sq. 11^b33sq. 12^b10. 13^a18,
32. 14^b32,35sq. 15^a11. 21^a35,38. b³⁵,37 τὰ ὑπ' ἄλληλα γένη dist.
ἐτερογενῇ 1^b16-24
- ἄλλοιότερος 15^a31
- ἄλλοιόω, ἄλλοιώσις: species motus (= ἡ κατὰ τὸ ποιὸν μεταβολή) 4^a31.
15^a14,17-32 quid ei contrarium 15^b6-16
- ἄλλοτριος 10^a18 ἄλλοτριώτατος 14^b7. 15^b28 ἄλλοτριώς 2^b35
- ἄλλως: ὅπως οὖν ἄλλως 6^a37. b⁸. 7^a13. 10^a28. b¹¹. 11^b25 ἄλλως οὐδαμῶς
12^b18
- ἄλογος δύναμις 22^b39sq. 23^a4
- ἄμα: ἀπλῶς ἄμα i.e. κατὰ τὸν χρόνον 14^b24-6. 15^a11sq. φύσει ἄμα
14^b27-15^a11 τὰ πρὸς τι (οὐ πάντα) δοκεῖ ἄμα τῇ φύσει εἶναι 7^b15-27
οὐδὲν δοκεῖ ἄμα τὰ ἐναντία ἐπιδέχεσθαι 5^b34-6^a8. 14^a10-13, cf. 17^b22,
35sq. 18^a38. 20^a18. 21^b19-22, 39-22^a2. 24^b9 ἡ αἴσθησις ἄμα τῷ
αἰσθητικῷ γίγνεται 8^a7
- *ἀμφισβητέω 10^b32
- ἀμφισβήτησις 8^a26
- ἀνὰ μέσον: ὧν μὴ ἀναγκαῖον θάτερον ὑπάρχειν ἔστι τι ἀνὰ μέσον 11^b38-12^a20.
b²⁷-13^a15 ὀνόματα τῶν ἀνὰ μέσον 12^a20-5
- *ἀναβλέπω 13^a35
- ἀναγκάζω 3^a30
- ἀναγκαῖον, ἀνάγκη, ἐξ ἀνάγκης 2^a20. 7^a6. b¹². 8^b9,13,18. 12^a3,10,12.
b²⁸-13^a14 (passim). b²sq.,23. 14^a6,18,32. 15^a7,18,23,27. 16^a11. 17^a9.
b¹. 18^a26, 28. 20^a23 τὸ ἐξ ἀνάγκης ὃν κατ' ἐνέργειαν ἔστιν 23^a21 opp.
ἀπὸ τύχης, ὁπότ' ἔτυχεν, βουλεύεσθαι, πρᾶξαι 18^a33-19^b4 ἀναγκαῖον—

INDEX

- οὐκ ἀναγκαῖον, ἀντικείμεναι φάσεις 22^a13 ἀπόφασις τοῦ ἀναγκαῖον
εἶναι 21^a37. 22^a3-5 ἀκολουθήσεις τοῦ ἀναγκαῖον εἶναι, τοῦ δυνατόν
εἶναι κτλ 22^a14-31, 38-23^a20 v. ἀληθής, ἐναντίος
ἀναιρέω: τὸ ἐπιστητὸν ἀναιρεθὲν συναναιρεῖ τὴν ἐπιστήμην et similia 7^b27-8^a4
ἀνάκειμαι ex. κεῖσθαι 2^a2. *6^b12
ἀνακε(κλ)ίσθαι, παρωνύμως ἀπὸ τῆς ἀνακλίσεως 6^b12
ἀνάκλισις 6^b11
Ἀναλυτικά 19^b31
ἀναμφισβήτητος 3^b11 ἀναμφισβητήτως 11^a2
ἀναφέρεται πρὸς ἕτερον opp. καθ' αὐτό 5^b17, 32
ἀναφορά 5^b20
ἀνδρεία ex. 1^a15 ἀγαθόν, opp. δειλία 14^a1
ἀνδρεῖος: παρώνυμον ἀπὸ τῆς ἀνδρείας 1^a15
ἀνὴρ: ἡ γυνὴ λέγεται ἀνδρα ἔχειν 15^b28
ἄνθρωπος ex. passim οὐκ ἀληθὲς τὸν τεθνεῶτα ἄνθρωπον ἄνθρωπον εἰπεῖν
21^a22sq. τὸ οὐκ ἄνθρωπος 16^a30. 19^b37sq. 20^a6sq., 11, 35
ἀνίατος νόσος ἕξις ἂν εἴη 9^a3
ἄνισος v. ἴσος
ἀνίστημι ex. 4^a25, 27
ἀνόμοιος v. ὁμοιος
ἀντιδιαίρέω: τὰ ἀντιδιηρημένα (= τὰ κατὰ τὴν αὐτὴν διαίρεσιν) ἅμα τῇ φύσει
ἐστίν 14^b32-15^a11
ἀντίθεσις 11^b38. 12^b3, 12. 19^b20. 20^a1
ἀντίκειμαι: περὶ ἀντικείμενων 11^b16-14^a25 λέγεται ἕτερον ἐτέρῳ ἀντι-
κεῖσθαι τετραχῶς 11^b17 ἀντικειμένη (sc. ἀπόφανσις) dist. ἐναντία
20^a30 v. ἀντίφασις, ἐναντίος, ἕξις, κατάφασις, πρὸς τι, φάσις
ἀντιστρέφω 2^b21. 12^b23sq. τὰ πρὸς τι ἀντιστρέφει, πρὸς ἀντιστρέφοντα
λέγεται 6^b28-7^b14 ἀντιστρέφειν κατὰ τὴν τοῦ εἶναι ἀκολουθήσιν 14^a30,
33sq. 11^b1, 14, 17, 27, 29. 15^a5, 8 ἀντιστρέφει τῷ δυνατόν εἶναι τὸ ἐνδέ-
χεσθαι εἶναι κτλ 22^a15-22 πρὸς ἀντιστρέφοντα 6^b28. 7^a23. 26^b13.
12^b22 ἀντεστραμμένως 22^a34. 19^b9
ἀντιτίθημι [11^b16]. 15^b9
ἀντίφασις 18^b37. 21^a22. 23^b24, 29, 32. 24^b7 def. 17^a33 ἀλλήλαις
ἀντίκεινται αἱ ἀντιφάσεις ὅσαι κατὰ τὸ εἶναι καὶ μὴ εἶναι τάττονται 21^a38sq.
(cf. 21^b37) πότε ἀληθὲς ἢ ψευδὴς 17^b16-18^a12, 26sq., cf. 18^b29.
19^a27, 35, 37 μόριον τῆς ἀντιφάσεως 19^a37. 20^b23sq., 28 ἀντιφά-
σεις τοῦ ἀναγκαῖου 22^a39-28, τοῦ δυνατόν εἶναι 22^b30sq.
ἀντιφατικῶς 17^b17. 18^a9. 22^a34. 24^b5
ἄνω: τῷ κάτω ἐναντίον 6^a13 ἢ ἄνω μεταβολή 15^b5
ἄνωθεν: ἡ ἄνωθεν μεταβολή 15^b5
ἀνώνυμον, τὸ (= τὸ ἀόριστον ὄνομα) 19^b6sq.
ἀόριστος 19^b9 ἀόριστον ὄνομα 16^a32. 19^b8. 20^a31 ἀόριστον ῥῆμα 16^b13.
*19^b10. 20^a31 ἀορίστως εἰδέναι opp. ἀφωρισμένως, ἀκριβῶς 8^b9
ἀπάτη: ἐκ τῶν ἀντικείμενων αἱ γενέσεις, ὥστε καὶ αἱ ἀπάται 23^b13-15

INDEX

- ἄπειρος: ἄπειροι δόξαι 23^b11 εἰς ἄπειρον 20^b40
 ἀπλοῦς: ἀπλᾶ ὀνόματα orp. πεπλεγμένα 16^a23 ἀπλῇ ἀπόφανσις orp.
 συγκειμένη 17^a20,23 ἀπλῶς 1^b6. 3^b18. 4^b10. 9^a15. 11^a12. 19^a26.
 21^a5,15,19,31. 23^a7,16 orp. φύσει 14^b24. 15^a11 orp. καθ' ἑκαστα
 15^b1 orp. κατὰ χρόνον 16^a18 ἐν γένει ἀπλῶς orp. ἐν εἵδει 14^a17
 *ἀποβλέπω 5^b1
 ἀποδεικτικαὶ ἐπιστῆμαι 14^a37
 ἀποδίδωμι 5^a19,21. 6^b4,6. 12^a22. 15^b6. 22^b5 ἀποδίδωμι τὸν λόγον (τί
 ἐστὶ τὸ τινὶ εἶναι) 1^a5sq., 10,12. 2^b8,10sq.,24sq.,32sq. 15^b7, τὸν ὀρισμὸν
 8^a29, τι πρὸς ὃ λέγεται 6^b36-7^b14 (passim)
 ἀπόδοσις: οἰκεία 7^a8,11,31 ῥαδία 7^b11
 ἀποκαθίστημι -αμαι 9^b25,28. 10^a6. 13^a30
 ἀπόκρισις 20^b22,24
 ἀπορέω 10^b31. 22^b29
 ἀπορία 8^a13. 15^a18. 21^a37
 ἀποφαίνομαι 8^b22. 17^a19,27. 6^b2sq.,5,9. 20^b29
 ἀπόφανσις 16^a2. 17^a25sq. 6^b5,11 ἀπλῇ, συγκειμένη 17^a20-3
 ἀποφαντικός: λόγος ἐν ᾧ τὸ ἀληθεύειν ἢ ψεύδεσθαι ὑπάρχει 17^a2,6,8,10,12
 ἀπόφασις def. 12^b7. 17^a25, cf. 8sq. τὸ οὐ, τὴν ἀπόφασιν 20^a8 ἐπ'
 ἐνίῳ τῇ ἐκατέρου τῶν ἄκρων ἀποφάσει τὸ ἀνὰ μέσον ὀρίζεται 12^a23 τὸ
 οὐκ ἄνθρωπος οὐκ ἀπόφασίς ἐστὶν 16^a31 v. κατάφασις, φάσις
 ἀποφατικός 12^b7
 ἀπόφημι 17^a31. 6^b38. 18^b2,7,38sq. 20^a14,24. 6^b13. 21^b20
 ἀρετή 13^a27 πρὸς τι contr. κακία 6^b16 ποιότης, ἕξις 8^b29,33. 15^b19
 γένος τῆς δικαιοσύνης 14^a23 ἀπὸ τῆς ἀρετῆς ὁ σπουδαῖος 10^b7sq.
 ἀριθμέω 5^a31
 ἀριθμός: διωρισμένον ποσόν 4^b22-31 τάξιν, οὐ θέσιν ἔχει 5^a24-6,30-3
 οὐκ ἐπιδέχεται τὸ μᾶλλον καὶ τὸ ἥττον 6^a21 ἴσος καὶ ἄνισος λέγεται
 6^a28 ἀνάγκη ἢ περιττὸν ἢ ἄρτιον τῷ ἀριθμῷ ὑπάρχειν 12^a6-9, cf.
 6^b31sq. ἐν ἀριθμῷ 1^b7. 3^b12. 4^a11-18. 6^b17
 ἀρμόττω 20^a3
 ἄρτιος v. περιττός
 ἀρχή 9^b21. [11^b13] ἀρχὴ τῶν ἐσομένων τὸ βουλεύεσθαι καὶ τὸ πράξαι
 19^a7sq.
 ἀσύνδετος λόγος orp. συνδέσμῳ εἰς 17^a17
 ἄτομον (= ἐν ἀριθμῷ) 1^b6. 3^b12 orp. εἶδος et γένος 3^a35-b²,7
 ἄτοπος 11^a37. 17^b34. 18^b26. 20^b37. 21^a6. 22^b14,17
 αὐξ(άν)ομαι, αὐξησις, species motus, contr. μείωσις 15^a13,16,23, 26-31. 6^b2
 αὐριον 18^b23. 19^a30sq. εἰς αὐριον 18^b22
 αὐτόν: καθ' αὐτό(ν) 2^a5. 4^b37. 5^b4,8sq.,16,21,31. 16^a21. 6^b19,*23,33. 20^a2.
 21^a28. 23^b16,19
 ἀφή 9^b8
 ἀφήμι 17^a5
 ἀφορίζω 3^b20 τὰ ἀφωρισμένα ποσά 3^b32. 5^b12 τὰ ἀφωρισμένα πρὸς

INDEX

- τι 8^b6 ἀφωρισμένως opp. ὁπότερ' ἔτυχεν 12^b39. 13^a2, 11, 15 ἀφωρισμένως εἶδέναι (opp. ἀορίστως) 8^b4sq., 9, *14, *15
ἀφορισμός 3^b22
ἄχρηστος 8^b24
- βαδίζω ex. 20^a4. 19. 21^a1. 17-16. 22^b36. 23^a9-14
βαδιστικόν: δύναται καὶ μὴ βαδίζειν 21^b16. 23^a14
βελτίων 13^a23, 25 πρότερον τῇ φύσει 14^b4 βέλτιον (adv.) 9^a8
βίος 9^b26
βλέπω 5^b1
βουλεύομαι 18^b31 ἀρχὴ τῶν ἐσομένων καὶ ἀπὸ τοῦ βουλεύεσθαι opp. ἐξ ἀνάγκης 19^a8
βούλομαι 9^a4. 16^a25. 20^b28
βοῦς ex. 1^a8, 19. 2^b28. 8^a18, 23
βραχεῖα συλλαβή 4^b34
- γένεσις 9^b35. 14^b24. 15^a11. 19^a17 species motus, opp. φθορά 15^a13. 16^b2 ἐκ τῶν ἀντικειμένων αἱ γενέσεις 23^b14sq.
γενετή 12^a33
γένος: substantiarum genera secundae substantiae sunt v. οὐσία τὸ πρὸς τι καὶ τὸ ποιόν vocat γένη 11^a38 categoriae vocantur γένη [11^b15], ἐπιστήμη γένος οὐσα 11^a25 γένη ποιότητος 9^a14, 28. 10^a11 τὰ γένη τῶν ἔξεων καὶ τῶν διαθέσεων πρὸς τι λέγεται 11^a23-31 τὰ ὑπ' ἄλληλα γένη 1^b21 τὰ ἐπάνω, τὰ ὑπ' αὐτὰ γένη 1^b22 *τὰ ἕτερα γένη 1^b16 τὸ γένος et τὰ ἐναντία 6^a17sq. 14^a15-25 dist. εἶδος 2^a14-18. 17-14, 17-26. 3^a39. 13sq., 21-3 τὰ γένη τῶν εἰδῶν πρότερα 15^a4sq. v. ἀντιδιαίρῃ
γεῦσις 9^b7
γίγνομαι passim τὸ γίγνεται 19^b13 τὸ γενέσθαι καὶ τὸ μὴ γενέσθαι 19^a11 τὸ γενόμενον 18^a28. 11, 30. 19^a3, 5
γλυκύ: αἰσθητόν 8^a5 τῷ γλυκύτητι δεδέχθαι 9^a34. 12
γλυκύτης: παθητικὴ ποιότης 9^a29, 33 πάθος κατὰ τὴν γεῦσιν ἐμποιεῖ 9^b7 γνώμων 15^a30
γνωριμώτερον ἀποδώσει τὸ εἶδος ἀποδιδούς ἢ τὸ γένος 2^b9-14, 31-4
γράμματα οὐ πᾶσι τὰ αὐτά 16^a5
γραμματικὴ 1^b3. 14^b1 ex. 1^a14 ποιότης 10^a31. 11^a27-30 διάθεσις 11^a1 ἢ τίς γραμματικὴ τῶν ἐν ὑποκειμένῳ ἐστίν 1^a26-b8
γραμματικός: παρώνυμον ἀπὸ τῆς γραμματικῆς 1^a14 ποιόν 1^b29. 10^a31 καὶ τὸν ἄνθρωπον καὶ τὸ ζῶον γραμματικὸν ἐρεῖς 3^a4sq. -κώτερος 11^a3
γραμμὴ: συνεχὲς ποσόν 4^b23. 5^a1sq. ὅρος τῆς ἐπιφανείας (καὶ τοῦ σώματος) 5^a3, 5 τὰ τῆς γραμμῆς μόρια θέσιν ἔχει πρὸς ἄλληλα 5^a17
γράφω: τὰ γραφόμενα τῶν ἐν τῇ φωνῇ σύμβολα 16^a4 τὸ γεγραμμένον ζῶον 1^a3
γυνή: λεγόμεθα γυναῖκα ἔχειν καὶ ἡ γυνὴ τὸν ἄνδρα 15^b28, cf. 29

INDEX

- δακτύλιον ex. 15^b22
 δείκνυμι *8^a30. 20^b4
 δειλία: κακόν opp. ἀνδρεία 14^a1
 δεκτικός: τῶν ἐναντίων 4^a11-18 (passim). 6^a1. 12^b31-13^a18 (passim)
 τῆς ἕξως 12^a30 τῆς ἐπιστήμης 7^a37
 δένδρον: εἶδος τοῦ φυτοῦ 2^b13sq.
 δεσπότης: πρὸς τι opp. δοῦλος 6^b29sq. 7^a28-7 (passim), 17
 δεύτεραι οὐσίαι v. οὐσία
 δέχομαι 4^a34. 6^b, 13, 15sq. 9^a32-6. 6^b4. *23^a5
 δῆλον passim
 δηλόω 2^b31. 3^b12. 10^a20. 16^a28. 17^a16, 18. 6^b8. *20^b14
 διάγραμμα: τὰ στοιχεῖα πρότερα τῇ τάξει τῶν διαγραμμάτων ἐστίν 14^b1
 διάθεσις: γένος ποιότητος 8^b27. 9^b178sq. 10^b3, 30-2. 11^a18sq. dist. ἕξις
 8^b27-9^a13 (dist. δύναμις φυσική 1^a14-24) πρὸς τι 6^b2 τὰ γένη
 τῶν διαθέσεων πρὸς τί ἐστίν, τὰ καθ' ἕκαστα ποιότητες 11^a20-36 τὸ
 ἔχειν ὡς διάθεσις λέγεται 15^b18 οὐκ ἴση καὶ ἄνισος λέγεται ἀλλ'
 ὁμοία 6^a32sq.
 διαίρεσις: ἡ περὶ τὸ ποιὸν διαίρεσις 10^a19 v. ἀντιδιαίρέω, σύνθεσις
 διαιρέω 9^a26. 17^a24. 19^a29 τὸ ζῶον διαιρεῖται εἰς πτηνὸν κτλ 14^b37-15^a3
 διάκειμαι 8^b37. 9^a7, 12, 17, 20. 10^b5, cf. διάθεσις
 διαλαμβάνω 5^a18
 διαλεκτικὴ ἐρώτησις 20^b22
 διαλυόμενος 9^b28
 διαμαρτάνω 6^b38
 διαμένω 4^a35, 37
 διάμετρος: αἱ κατὰ διάμετρον (sc. ἀποφάνσεις) 19^b35
 διαμφισβητέω 10^b32
 διάνοια 16^b20 τὰ ἐν τῇ φωνῇ ἀκολουθεῖ τοῖς ἐν τῇ διανοίᾳ 23^a33
 διαπορέω 8^b23
 διάστασις: πλείστη τῷ μέσῳ διάστασις πρὸς τὰ πέρατα τοῦ κόσμου 6^a15
 διατέμνω ex. 19^a13sq. q.
 διατριβή 13^a24
 διαφέρω 1^a12. 6^b20. 4^a29. 6^b33. 8^b27. 9^a8. 11^b37. 16^b17. 18^a21sq. 6^b36.
 20^a12. 21^b9. 23^b23. 24^a3, 8
 διαφορά 16^b13. 20^b33 comparatur substantiae 3^a21-6^b9 τῶν μὴ ἐν
 ὑποκειμένῳ ἐστίν 3^a21-5 ὁ λόγος τῆς διαφορᾶς κατηγορεῖται καθ' οὗ
 ἂν λέγηται ἡ διαφορά 3^a26-8 πάντα συνωνύμως ἀπὸ τῶν διαφορῶν
 λέγεται 3^a33-6^b9 τῶν ἐτερογενῶν ἕτεραι τῷ εἶδει αἱ διαφοραί, τῶν ὑπ'
 ἀλλήλα γενῶν οὐδὲν κωλύει τὰς αὐτὰς εἶναι 1^b16-24
 διαψεύδομαι 23^b21, 31
 δίδωμι 20^b27
 διήγησις 14^b3
 δίστημι 6^a17. 10^a21
 δίκαιος: ποιὸν (παρωνύμως ἀπὸ τῆς δικαιοσύνης) 10^a29-32 contr.

INDEX

- ἄδικος 10^b15. 12^a24 δίκαιον ἕτερον ἑτέρου μᾶλλον λέγεται 10^b28
 ex. 17^b21sq. 19^b21-39 (passim). 20^a16-39 (passim) δικαιότερος 11^a4
 δικαιοσύνη: ποιότης (ἔξις) 8^b33. 10^a31 διάθεσις 10^b30sq. ἀγαθόν
 13^b36sq. ἐν ψυχῇ 14^a18 ἀρετή 8^b33. 14^a22 contr. ἀδικία
 10^b12,20. 13^b37. 14^a17 ἀπορήσειεν ἂν τις εἰ λέγεται μᾶλλον καὶ
 ἥττον 10^b30-5
 διορίζω 21^a34. 30 v. ποσόν
 δίπηχυ ex. ποσόν 1^b28. 3^b28. 5^b13,26. 6^a20sq.
 διπλάσιον: πρὸς τι opp. ἡμισυ 2^a1. 6^a39. 1^b1, 18-31 (passim). 7^b16sq.,20sq.
 8^b5sq. 11^b20,26. 13^b7. 14^b29sq.
 διπλοῦς: διπλᾶ ὀνόματα (= πεπλεγμένα) 16^b32
 δίπους: (διαφορὰ ζώου) 1^b19sq. 3^a23,25. 7^a29,36. 17^a13. 20^b17. 21^a3,15,18
 διχῶς 19^b20
 δόξα 21^a33 ἐν τῇ διανοίᾳ ἐστὶν 23^a33 una cum λόγος dist. οὐσία (ὁ
 λόγος καὶ ἡ δόξα ἀκίνητα διαμένει, τοῦ δὲ πράγματος κινουμένου τὸ ἐναντίον
 περὶ ταῦτα γίνεσθαι) 4^a22-12 comparantur δόξα et κατάφασις (ἀντί-
 φασις) et quaeritur ποία δόξα ἀληθὴς ψευδεῖ δόξῃ ἐναντία 23^a32-24^b9
 δοξάζω 4^a27. 23^a39. 1^b10,12. 24^a5,8 δοξαστὸν τὸ μὴ ὄν 21^a32
 δοῦλος v. δεσπότης
 δρομικός: ποιὸν κατὰ δύναμιν φυσικὴν 9^a14,19. 10^a34
 δύναμαι 21^b12. 22^b5,37. 23^a3
 δύναμις 19^a17 ποιότητες ὅσα κατὰ δύναμιν φυσικὴν ἢ ἀδυναμίαν λέγεται
 9^a14-27 (cf. 10^a34sq.) δύναμις ἄλογος opp. κατὰ λόγον 22^b39sq.
 23^a4 οὐ πᾶσα δύναμις τῶν ἀντικειμένων 23^a5 ἔναι δυνάμεις
 ὁμώνυμοί εἰσιν 23^a6-16 v. ἐνέργεια
 δυνατόν 13^a18,21,23 opp. ἐξ ἀνάγκης (cf. ὁπότερ' ἔτυχεν) 19^a9-14
 ἐστὶν ἐν τοῖς μὴ αἰεὶ ἐνεργοῦσι τὸ δυνατόν εἶναι 19^a9 ἀπόφασις τοῦ
 δυνατόν εἶναι καὶ τοῦ μὴ δυνατόν εἶναι 21^a35. 1^b10-22^a2 δυνατόν—
 οὐ δυνατόν, ἀντικείμενα φάσεις 22^a11 ἀκολουθήσεις τοῦ δυνατόν εἶναι,
 μὴ δυνατόν εἶναι, ἀναγκαῖον εἶναι κτλ 22^a14-23^a20
 δύο: οὐκ ἀντιστρέφει ἀπὸ τοῦ ἑνὸς ἡ ἀκολουθήσεις τοῦ εἶναι τὰ δύο 14^a31sq.
 (cf. 5^a31)
 δυσαπάλλακτος 10^a4
 δυσκίνητος 8^b30. 9^a3. 1^b20, *35 δυσκίνητοτερος 9^a5,10
 ἔγγιον 2^b8
 εἶδος: substantiarum species secundae substantiae sunt, v. οὐσία, γένος,
 ἄτομον περὶ οὐσίαν τὸ ποιὸν ἀφορίζει 3^b20 αἱ διαφοραὶ κατὰ τῶν
 εἰδῶν κατηγοροῦνται 3^b1 ἕτεραι τῷ εἶδει αἱ διαφοραὶ 1^b17 κινή-
 σεως εἶδη 15^a13 εἶδος ποιότητος (v. γένη ποιότητος) 8^b27 κατὰ
 τὸ αὐτὸ εἶδος δυνάμεις 23^a6 περὶ ταῦτ' ἢ εἶδει ἢ γένει πέφυκε γίνε-
 σθαι τὰ ἐναντία 14^a15 εἰς εἶδη διαιρεῖν 15^a1sq.
 εἰκός 9^b16. 13^a29
 εἰκότως 2^b29,36. 14^b13

INDEX .

εἰμί: τὸ ἔστιν 19^b19,21,24. 21^a27sq. τὸ ἔστιν ἢ ἦν ἢ ἔσται 16^b28q.
 17^a11. 19^b13 τὸ (μὴ) εἶναι 16^a18. b22. 19^a10; v. αἷτιος, ἀκολουθήσεις
 τὸ τινὲ εἶναι 1^a5,11. 7^a36sq. b5,8. 13^a20 τὸ ὄν, τὸ μὴ ὄν 16^b23.
 19^a23sq. 27 τὸ μὴ ὄν, ὅτι δοξαστόν, οὐκ ἀληθὲς εἰπεῖν ὄν τι 21^a32
 τὰ ὄντα 1^a20. 18^a28. 19^b3 τὰ ἀεὶ ὄντα ἢ μὴ ἀεὶ μὴ ὄντα 19^a36 τὰ
 ἐσόμενα 18^b15. 19^a8
 εἰς 5^a14. 8^b26. 16^b31. 19^b9. 23^b2,6 τὸ ἐν τῶν δύο πρότερον 14^a31sq.
 ἐν καθ' ἑνός 18^a12. 19^b6 ἐν κατὰ πολλῶν ἢ πολλὰ καθ' ἑνός 20^b13 (cf.
 3^b16) ἐν ἐκ πολλῶν 20^b14-22,31-21^a33 ἐν ἀριθμῷ v. ἀριθμός
 τὸ ἐν (= θάτερον) 12^b37. 13^a2,15,20 εἰς λόγος (ὁ ἐν δηλῶν ἢ ὁ συν-
 δέσμῳ εἰς) opp. πολλοὶ λόγοι 17^a8-17 μία κατάφασις καὶ ἀπόφασις τί
 18^a12-23, cf. 20^b15-25 μία ἀπόφασις μιᾶς καταφάσεως 17^b38.
 20^b4sq.
 εἰωθώς 15^b31
 ἕκαστος: οἱ (τὰ) καθ' ἕκαστον, -α 2^a36. b3. 8^b3. 15^b2 αἱ καθ' ἕκαστα
 (opp. γένη) ἕξεις καὶ διαθέσεις ποιότητές εἰσιν 11^a23-36 ἢ καθ'
 ἕκαστον ἐπαγωγή 13^b37 opp. τὰ καθόλου 17^a38-b3,28,40. 18^a31.
 b28. 20^a24 ἐπὶ τῶν καθ' ἕκαστα καὶ μελλόντων οὐκ ἀνάγκη τὴν κατὰ-
 φασιν ἢ τὴν ἀπόφασιν ἀληθῆ ἢ ψευδῆ εἶναι 18^a33
 ἕκστασις: ποιότης 10^a1,3
 ἐκτός 17^a29. 19^b18
 ἐλάττων 5^b19. 6^b31sq.
 ἐλλείπειν opp. ὑπερέχειν 10^a23
 ἐμποιέω 9^b8
 ἐμπροσθεν 19^a14sq.
 ἐναντίος: εἰκόσει τὸν τῶν ἄλλων ἐναντίων ὀρισμὸν ἀπὸ τῶν περὶ τὸν τόπον
 ἐναντίων ἐπιφέρειν 6^a15sq. ἅμα οὐκ ἐνδέχεται τὰ ἐναντία ὑπάρχειν
 24^b9, v. ἅμα τῶν ἐναντίων οὐκ ἀναγκαῖον εἶναι θάτερον ἢ καὶ τὸ λοιπὸν
 εἶναι 14^a6-14. εἶδος, γένος, et ἐναντία 14^a15-24 λέγεται ἕτερον
 ἐτέρῳ ἀντικεῖσθαι ὡς τὰ ἐναντία 11^b18,21,34-12^a25 (v. etiam ἀνὰ μέσον)
 ἐναντία (sc. ἀπόφανσις) dist. ἀντικειμένη 20^a30 dist. τὰ κατὰ στέρησιν
 καὶ ἕξιν 12^b26-13^a36 dist. ὅσα ὡς κατάφασις καὶ ἀπόφασις ἀντίκειται
 13^b3-7 ταῖς οὐσίαις μηδὲν ἐναντίον ἐστὶν 3^b24-32 αἱ οὐσίαι τῶν
 ἐναντίων δεκτικαί εἰσιν 4^a10-b18 τῷ ποσῷ οὐδὲν ἐναντίον 5^b11-15,31-
 5,39. 6^a18 ἐναντιότης ἐν τοῖς πρὸς τι 6^b15-19, κατὰ τὸ ποιόν (οὐκ ἐπὶ
 πάντων) 10^b12-24, κατὰ τὸ ποιεῖν καὶ πάσχειν 11^b1-4 (ἢ ἀγαθὸν ἢ
 κακὸν κακῷ ἐναντίον) 13^b36-14^a6 quid motibus contrarium 15^b1-16
 τὰ κατὰ συμπλοκὴν ἐναντία 13^b13-19 contraria in rebus et in contra-
 dictione 19^a32-5 ἐνανταὶ ἀποφάνσεις 17^b4-8. 18^a10 (cf. 22^a39)
 ἐναντία ἀπόφασις 20^a16 δόξαι ἐνανταὶ οὐ τῷ ἐναντίων εἶναι, ἀλλὰ τῷ
 ἐναντίως 23^b3-7 πότερον ἐναντία ἐστὶν ἢ κατάφασις τῇ ἀποφάσει ἢ
 τῇ καταφάσει 23^a27-24^b9 ἐξ ἐναντίας 22^b8 ἐναντιώτερος 23^b24
 ἐναντίως 17^b20. 22^b4. 23^b7
 ἐναντιότης 6^a12. b15. 10^b12. 11^b1,4. 21^a29, cf. ἐναντίος

INDEX

- ἔνδεια: κακόν opp. ὑπερβολή 14^a2
 ἐνδέχομαι 7^b34. 8^a14. 10^a33. 12^b40. 14^a11sq. 17^a30. 18^b17.
 19^a10,21,34. 22^b1,19. 24^b6,8sq. ἀπόφασις τοῦ ἐνδεχόμενον
 εἶναι καὶ μὴ ἐνδεχ. εἶν. 21^a36. 24^asq. ἀκολουθήσεις 22^a14-34
 ἐνείμι 21^a29
 ἐνέργεια dist. δύναμις 23^a8,10,21-6 τὸ ἐξ ἀνάγκης ὃν κατ' ἐνέργειαν
 ἐστίν 23^a21sq. ἄνευ δυνάμεως ἐνέργειαι οἷον αἱ πρῶται οὐσίαι 23^a23
 ἐνεργέω 19^a9. 21^b15. 23^a3,14
 ἐνιαύσιος (*-σιαῖος) 5^b5
 ἐνίσταμαι 4^a22
 ἐνόησις: σοφιστικαὶ ἐνοχλήσεις (?= Σοφιστικοὶ ἔλεγχοι) 17^a37
 ἐντιμότερος: πρότερον 14^b6
 ἔνυδρος: (διαφορά, εἶδος τοῦ ζῶου) 1^b19. 14^b36,38. 15^a3,6sq.
 ἐνυπάρχω 21^a16sq.; 22,24sq.
 ἐξαίφνης 17^b34
 ἐξείργω 13^a31
 ἔξις: πρὸς τι 6^b2,5 ἐν εἶδος ποιότητος ἔξις καὶ διάθεσις 8^b27 τὰ
 γένη τῶν ἔξεων πρὸς τι, αἱ καθ' ἕκαστα ποιότητες 11^a22-36 dist.
 διάθεσις 8^b28-9^a13 τὸ ἔχειν λέγεται ὡς ἔξις καὶ διάθεσις 15^b17sq.
 ἔξις καὶ στέρησις 11^b18,22. 12^a26-b5, dist. ἀντικείμενα ὡς τὰ πρὸς τι
 12^b16-25, dist. τὰ ὡς τὰ ἐναντία. ἀντικείμενα 12^b26-13^a36, dist. τὰ ὡς
 κατάφασις καὶ ἀπόφασις ἀντικείμενα 13^b5,9,20-9
 ἔοικα 6^a15. 10^a18. 15^b4,7,28. 16^a13
 ἐπαγωγή 13^b37
 ἐπακτροκέλης ex. 16^a26
 ἐπάνω: τὰ ἐπάνω γένη 1^b22
 ἐπιβλέπω 5^a24
 *ἐπιδείκνυμι 5^a24
 ἐπιδέχομαι: τὸν λόγον 3^b2,6. 11^a7,9,11sq. τὰ ἐναντία 5^b34,39sq. 6^a4
 ἐναντιότητα 11^b1,4 τὸ μᾶλλον καὶ τὸ ἥττον 3^b33. 4^a8. 6^a19-25. 12^b20,
 25. 10^b26. 11^a3,6,14. 11^b1,5sq.
 ἐπιδίδωμι 13^a24
 ἐπίδοσιν λαμβάνειν 10^b28. 13^a25,27sq.
 ἐπίπεδον 5^a3,19,21
 ἐπισκέπτομαι 8^b22
 ἐπισκοπέω 23^a20
 ἐπιστήμη: ἐν ψυχῇ ἐστίν 1^b1 ἄνθρωπος ἐπιστήμης δεκτικός 7^a37 contr.
 ἄγνοια 6^b16 dist. ὑπόληψις 8^b11 ἐπιστήμαι ἀποδεικτικά 14^a36sq.
 ἐπιστήμη πυκτική, παλαιστρική 10^b2,4 γένος ἐστίν 11^a24-34 πρὸς
 τι 6^b3,5. 11^a25sq. ἡ ἐπιστήμη ἐπιστητοῦ λέγεται καὶ τὸ ἐπιστητόν
 ἐπιστήμη ἐπιστητόν 6^b34sq., cf. 11^b27-31 τὸ ἐπιστητόν πρότερον
 τῆς ἐπιστήμης δοκεῖ εἶναι 7^b23-34 ἔξις (παραμόνιμος καὶ δυσκίνητος)
 8^b29-31. 9^a6,8. 15^b19 αἱ καθ' ἕκαστα ἐπιστήμαι ποιότητές εἰσιν
 11^a32-4 ex. 1^b17-20

INDEX

- ἐπιστήμονες λεγόμεθα τῷ ἔχειν τῶν καθ' ἑκάστα ἐπιστήμην τινά 11^a33
ἐπιστητός v. ἐπιστήμη
ἐπιφάνεια: διωρισμένον ποσόν 4^b24. 5^a2. 6^b2,7,13 ὅρος τῶν τοῦ σώματος
μορίων 5^a5
ἐπιφέρω 6^a16
ἐπομαι 21^a22. 22^a39. 24^b30. 23^a17
ἐρυθρίας (ποιόν), ἐρυθριῶν 9^b30 sq.
ἐρυθρός 9^b13
ἐρωτάω 17^a19. 20^a24. 6^b29
ἐρώτησις διαλεκτική 20^b22-8 ἀποκρίσεώς ἐστὶν αἰτήσεις 20^b22
ἐτερογενῆ, τὰ 1^b16
ἐτερόμηκες 11^a10
ἔτος: εἰς μυριοστὸν ἔτος 18^b34. 19^a1
εὐθύ: ποιόν 10^a15
εὐθύς (adv.) 8^b5. 9^b35. 14^a32. 15^a26
εὐθύτης: ποιότης, σχῆμα 10^a12
εὐκίνητος 8^b34sq. 9^a6,9 εὐκίνητοτερος 13^a27
εὐμετάβολος 8^b34
εὐπορος 12^a22
εὐχή: λόγος μὲν ἀλλ' οὔτε ἀληθὴς οὔτε ψευδής 17^a4
ἐφαρμόζω 10^b22
ἔχω passim ἔχειν categoria 1^b27. 2^a3. [11^b123sq.] τὸ ἔχειν κατὰ
πλείονας τρόπους λέγεται 15^b17-32
ζῶον ex. passim ὁμώνυμον (ὁ ἄνθρωπος καὶ τὸ γεγραμμένον) 1^a2-6
συνώνυμον (ὁ ἄνθρωπος καὶ ὁ βοῦς) 1^a8sq. ζώου διαφοραὶ τὸ πεζὸν
καὶ τὸ πτηνὸν καὶ τὸ ἐνυδρον καὶ τὸ δίπουν 1^b17sq., cf. 14^b37sq.
ἡμεῖς 3^a29. 11^a20. 15^a22. 19^a12
ἡμερος 20^b17
ἡμισυ v. διπλάσιον
ἡρεμέω 16^b21
ἡρεμία: κινήσει ἐναντία 15^b1 κατὰ τὸν τόπον 15^b3,11 κατὰ τὸ
ποιόν 15^b8,13
ἡττον v. μάλλον
θέατρον 5^b25
θερμαίνω -ομαι 11^b2-6. 23^a2
θερμαντικός 22^b38
θερμός: αἰσθητόν 8^a5 μάλλον καὶ ἡττον λέγεται 4^a4sq. contr.
ψυχρός 4^a20. 12^b34 ψυχρὸν ἐκ θερμοῦ γενόμενον μετέβαλεν 4^a31, cf.
8^b38sq. 13^a22 τὸ πῦρ θερμὸν φύσει 12^b38. 13^a20
θερμότης: διάθεσις 8^b36 παθητικὴ ποιότης 9^a30. 6^b3 πάθος ἐμποιεῖ
κατὰ τὴν ἀφήν 9^b8
θέσις: πρὸς τι 6^b3,6,12sq. [11^b11] θέσιν ἔχοντα (οὐκ ἔχ.) τὰ μόρια τῶν

INDEX.

- ποσῶν v. ποσόν μανόν, πυκνόν, τραχύ, λείον θέσιν τῶν μορίων δηλοῖ
 10^a16-23
 θεωρέομαι 5^b28. 22^a22
 θεωρία 17^a7
 θηρίων ἀγράμματοι ψόφοι 16^a30
 θνήσκω: οὐκ ἀληθές τὸν τεθνεῶτα ἄνθρωπον ἄνθρωπον εἰπεῖν 21^a23
 ἴδιος 1^a5 opp. κοινός 2^b12 ἴδιον (οὐκ ἴδ.) τῆς οὐσίας 3^a21. 6^b27.
 4^a10. 6^b2,17 ἴδιον τοῦ ποσοῦ 6^a26,35 ἴδιον ποιότητος 11^a15
 ἴδιον τῶν ὡς κατάφασις καὶ ἀπόφασις ἀντικειμένων 13^b33
 ἱκανός 11^b15 ἱκανῶς 8^a29,31
 ἱμάτιον 15^b22 ex. 18^a19sq. 19^a13
 ἵππος ex. 1^b4,28. 2^a14. 6^b25sq. 16^a22. 18^a19,22sq.,26 ἐν τῷ Κάλλιππος
 τὸ ἵππος οὐδὲν σημαίνει 16^a21
 ἴσος καὶ ἀνισος: ἴδιον τοῦ ποσοῦ 6^a26-35, cf. 6^b21, 23
 ἴστημι 16^b20 τὸ ἐστάναι οὐ θέσις, παρωνύμως ἀπὸ τῆς στάσεως 6^b13
 καθέδρα: θέσις 6^b11
 κάθημαι ex. κεῖσθαι 2^a3 παρωνύμως ἀπὸ τῆς καθέδρας 6^b13 ex.
 4^a24,27,37. 11^b23. 12^b13-16
 καθόλου: τὰ μὲν καθόλου τῶν πραγμάτων τὰ δὲ καθ' ἕκαστον 17^a38 λέγω
 καθόλου δ' ἐπὶ πλείονων πέφυκε κατηγορεῖσθαι 17^a39 τὸ πᾶς οὐ τὸ
 καθόλου σημαίνει ἀλλ' ὅτι καθόλου 17^b12. 20^a9, cf. 20^a12sq. καθόλου
 (μὴ καθ.) ἀποφαίνεσθαι ἐπὶ τῶν καθόλου (ἐπὶ τῶν καθ' ἕκαστον) ὅτι ὑπάρχει
 ἢ μὴ: quae inde fiant propositiones et quae inter eas relationes exsistant
 17^b2-18^a7,13sq.,29-33. 6^b27sq. 19^b31-20^a15 ἐπὶ τοῦ κατηγορου-
 μένου τὸ καθόλου κατηγορεῖν καθόλου οὐκ ἔστιν ἀληθές 17^b12sq. τῷ ἐν
 μέρει τὸ καθόλου ἔπεται 23^a16sq. opp. τὰ καθ' ἕκαστα καὶ μέλλοντα
 18^a30-3 καθόλου εἰπεῖν (adverbialiter) 12^a27
 καίειν -εσθαι ex. ποιεῖν et πάσχειν 2^a4
 κακία 6^b16. 14^a23
 κακόν v. ἀγαθόν
 καλέω 16^a31
 Καλλίας ex. 17^b1. 23^a31
 Κάλλιππος ex. nominis compositi 16^a21
 καλός ex. 16^a22. 17^b32sq. καλὸν ἕτερον ἐτέρου μᾶλλον λέγεται 4^a1
 καλῶς 23^b28 κάλλιον: πρὸς τι, opp. χεῖρον 8^b8-12
 κάμνω ex. 16^b11
 καμπύλος: ποιόν 10^a15
 καμπυλότης: ποιότης 10^a13
 καταλείπω 7^a33,37. 6^b2
 καταμετρέω 4^b33
 καταριθμέω 11^a38. 15^b32
 κατατρίβω 19^a14sq.
 κατάφασις: τῇ πρὸς ἄλληλα τούτων (sc. τῶν κατὰ μηδεμίαν συμπλοκὴν

INDEX

- λεγομένων) συμπλοκῇ κατάφασις γίνεται 2^a6sq., cf. 4sq. 16^b29sq.
 πᾶσα κατάφασις ἢ ἐξ ὀνόματος καὶ ῥήματος ἢ ἐξ ἀορίστου ὀνόματος καὶ
 ῥήματος 19^b10sq. τί ἐστὶν 12^b6sq. 16^a2. 17^a25. 19^b5sq. dist.
 φάσις 16^b27 μία κατάφασις καὶ ἀπόφασις τί 18^a12sq. λέγεται
 ἕτερον ἑτέρῳ ἀντικείμεναι ὡς κατάφασις καὶ ἀπόφασις 11^b19,23 κατά-
 φασις et ἀπόφασις quibus modis opponantur 17^b20sq., 38-18^a12. 19^b20-
 20^b12 μία ἀπόφασις μιᾶς καταφάσεως 17^b37sq. 20^b13-30 πρώτη
 κατάφασις καὶ ἀπόφασις 19^b15sq. πάση καταφάσει ἐστὶν ἀπόφασις
 ἀντικείμενη καὶ πάση ἀποφάσει κατάφασις 17^a32sq. ἐστὶν ἀντίφασις
 τοῦτο κατάφασις καὶ ἀπόφασις αἱ ἀντικείμεναι 17^a33sq., v. ἀντίφασις
 πότερον ἐναντία ἐστὶν ἢ κατάφασις τῇ ἀποφάσει ἢ ἡ κατάφασις τῇ κατα-
 φάσει 23^a27-24^b9 οὐκ ἐστὶ τὸ ὑπὸ τὴν κατάφασιν καὶ ἀπόφασιν
 κατάφασις καὶ ἀπόφασις 12^b5-16 καταφάσεις καὶ ἀποφάσεις τοῦ
 δυνατόν εἶναι καὶ μὴ δυνατόν εἶναι, καὶ ἐνδεχόμενον κτλ 21^a34-22^a13
 (passim) ἅπαντα κατάφασις δοκεῖ ἤτοι ἀληθοῦς ἢ ψευδοῦς εἶναι 2^a7
 ἐπὶ μόνων τῶν ὡς κατάφασις καὶ ἀπόφασις ἀντικείμενων ἀναγκαῖον αἰεὶ
 τὸ μὲν ἀληθὲς τὸ δὲ ψεῦδος αὐτῶν εἶναι 13^b2sq. (v. 13^b27sq.), sed cf.
 17^b28-37. 18^a10-12,26sq., et ἐπὶ τῶν καθ' ἕκαστα καὶ μελλόντων οὐχ
 ὁμοίως . . . ὥστε δῆλον ὅτι οὐκ ἀνάγκη τὴν μὲν ἀληθῆ τὴν δὲ ψευδῆ εἶναι
 18^a33-19^b2 οὐδεμία κατάφασις ἐστὶ ἐν ἣ τοῦ κατηγορουμένου
 καθόλου τὸ καθόλου κατηγορηθῆσεται 17^b14sq.
 καταφατικός 12^b7
 κατάφημι 17^a30sq. b³8. 18^b38sq. 20^a14,25. b¹3,20
 κατάψυξις: διάθεσις 8^b36
 κατέχω 5^a9,11. 9^a6
 κατηγορέω 1^b10-3^b4 (passim). 12^a1,7,14,16,40. b²9. 17^a40. b¹3,15. 20^b31.
 21^a7,27,30 τὸ κατηγορούμενον 2^b31. 17^b13sq. 21^a7 ὅσα κατὰ τοῦ
 κατηγορουμένου λέγεται πάντα καὶ κατὰ τοῦ ὑποκειμένου ῥηθῆσεται 1^b11sq.
 3^b4sq., cf. 1^b23.
 κατηγορήμα 20^b32
 κατηγορίαι i.e. praedicata 21^a29 ποιόν, ποσόν, πρὸς τι, πού, κτλ ut
 praedicata adhibita 10^b19-23 πᾶσαι αἱ ἀπὸ τῶν οὐσιῶν καὶ τῶν
 διαφορῶν κατηγορίαι ἤτοι κατὰ τῶν ἀτόμων κατηγοροῦνται ἢ κατὰ τῶν
 εἰδῶν 3^a34sq. ἀπὸ τῆς πρώτης οὐσίας οὐδεμία ἐστὶ κατηγορία 3^a36
 *titulus et subscriptio
 κάτω: τῷ ἄνω ἐναντίον 6^a13sq. ἡ κάτω μεταβολή 15^b6
 κάτωθεν: ἡ κάτωθεν μεταβολή 15^b5
 καῦμα 9^b24
 κέγχρος 5^b18,22
 κεῖμαι 19^b14. 22^b10 κεῖσθαι categoria 1^b27. 2^a2. [11^b10] κεῖται
 που (cf. θέσις) 5^a18sq.,22,25 ὄνομα κεῖται, οὐ κεῖται v. ὄνομα
 κελῆς 16^a26
 κεράμιον 15^b24sq.
 κεφαλή: πρὸς τι, opp. κεφαλῶτόν 7^a16-18 οὐσία 8^a20sq.,26sq. b¹5,18

INDEX

κινέω 4^a36. b¹, 11. 15^a23, 28 τὰ κινητά 23^a12
κίνησις: κινήσεως εἶδη ἕξ 15^a13-b¹16 κίνησις πολλή τῷ τὸν χρόνον
πολὺν εἶναι 5^b3 κινήσει ἡρεμία ἐναντίον 15^b1
κοινός opp. ἕτερος 1^a1, 3, 7, 9. 3^b7 κοινὸς ὁρὸς τῶν μορίων 4^b25-30, 35sq.
5^a1, 4sq., 10, 14 κοινὸν κατὰ πάσης οὐσίας 3^a7 κοινότερος opp.
ἴδιος μᾶλλον 2^b13

κοινωνέω 15^a22

κομήτης 13^a35

κόσμος 6^a15

κτῆμα 8^a24. 15^b26

κύκλος 11^a9, 11 ὁ τοῦ κύκλου τετραγωνισμός 7^b31

κυρίως 5^a38. b⁸ κυριώτατα 2^a11. b³8. 14^a27. b²4

κωλύω 1^b8, 21. 2^a29. 3^a16. 7^b31. 12^b35. 18^b33

κώμη 5^b23

λαμβάνω 4^b30. 5^a1, 5, 32, 35. b³2. 7^a19. b²5. 8^b31. 9^b21 ἐπίδοσιν

λαμβάνω 10^b28. 13^a26-9

λεῖον: θέσιν τῶν μορίων δηλοῖ 10^a17-22

λείπω 22^b22. 23^b40

λεκτέον 20^a8

λέξις 6^b33

λευκός: τὸ λευκὸν ἐν τῷ σώματί ἐστιν. 1^a27. 2^a31-3 ποιόν 1^b29. 3^b18sq.

9^a34 παρωνύμως ἀπὸ τῆς λευκότητος λέγεται 10^a30 contr. μέλας

4^a15, 19, 32. 6^a3. 10^b15. 11^b36sq. 12^a11, 13, 18. b³33, 38. 13^a21. 14^a8, 20.

15^b14, cf. 12^b41 τοῦ λευκοῦ καὶ τοῦ μέλανος τὸ φαιὸν καὶ ὠχρὸν ἀνὰ

μέσον 12^a21 ἕτερον ἑτέρου μᾶλλον λέγεται 4^a1, 3. 10^b27, 29 τὸ

λευκὸν ἴσον τε καὶ ἄνισον οὐ πάνυ ἀλλ' ὁμοιον λέγεται 6^a33 πολὺ τὸ

λευκὸν λέγεται τῷ τὴν ἐπιφάνειαν πολλὴν εἶναι 5^b18sq., 6sq. ex. 2^a10.

b³35, et passim in De Interpretatione λευκότερος 10^b29

λευκότης: ἐν σώματί ἐστιν 14^a17 παθητικὴ ποιότης 9^a31, 34. 10^a30

ἀπὸ πάθους γεγένηται 9^b9 contr. μελανία 4^b15. 10^b13. 14^a10

λόγος: τί ἐστὶ λόγος 16^a2 λόγος ἐστὶ φωνὴ σημαντικὴ, ἧς τῶν μερῶν τι

σημαντικὸν ἐστὶ κεχωρισμένον, ὡς φάσις 16^b26sq. σημαντικός ἐστι

οὐχ ὡς ὄργανον ἀλλὰ κατὰ συνθήκην 16^b33sq. ἡ κατάφασις λόγος

καταφατικός καὶ ἡ ἀπόφασις λόγος ἀποφατικός 12^b6-10 ἀποφαντικός

οὐ πᾶς 17^a28sq. πρῶτος λόγος ἀποφαντικός κατάφασις, εἰτα ἀπόφασις

17^a8sq. εἰς λόγος et πολλοὶ λόγοι 17^a8-17 λόγος σύνθετος 17^a22

ὁ λόγος 'ὁ καλὸς ἵππος' 16^a22 τὸ οὐκ ἄνθρωπος οὐκ ἔστι λόγος 16^a31

ὁμοίως οἱ λόγοι ἀληθεῖς ὥσπερ τὰ πράγματα 19^a33, cf. 4^b8sq. 14^b14-22

ἀκίνητος διαμένει v. δόξα διωρισμένον ποσόν 4^b23, 32-5 οὐδὲν

ὑπομένει τῶν μορίων αὐτοῦ ὥστε οὐκ ἂν εἴη θέσις αὐτῶν 5^a33-6

= sermo 13^a24. 19^a28. b¹9. 21^b24

= definitio 3^b8. 16^b1 (= τί ἐστὶ τὸ τινὲ εἶναι) 1^a6, 11sq. ὁ

κατὰ τοῦνομα λόγος τῆς οὐσίας 1^a2, 4, 7, cf. 9sq. τὸν λόγον (κατὰ τοῦ

INDEX

ὑποκειμένου) κατηγορεῖν 2^a20,24-33. 3^a16-20,25-8 τὸν λόγον ἐπιδέ-
χεσθαι 3^b2-7. 11^a7-13 dist. ὄνομα 1^a2sq.,7sq. 2^a20,24-33. 3^a16-
20. b8. 21^a29sq.

= ratio 21^b14 κατὰ λόγον 22^a14 ° δυνάμεις μετὰ λόγον opp.
ἄλογοι 22^b39sq. 23^a4 κατὰ λόγον δυνατόν 22^b38

= oratio ἐπὶ τῶν λόγων τὸ προοίμιον τῆς διηγήσεως πρότερον τῇ τάξει
ἐστίν 14^a36. b2sq.

Λυκεῖον: ἐν Λυκείῳ ex. πού 2^a2. [11^b14]

λυπέομαι 10^a7 ex. πάσχειν, ἐπιδέχεται τὸ μᾶλλον καὶ ἥττον 11^b4,6
λύω 8^a30

μακρός: μακρὰ συλλαβή 4^b34 πρᾶξις μακρὰ τῷ τὸν χρόνον πολὺν εἶναι
5^b2 νόσος μακρά 9^b24

μαλακόν: ποιόν 9^a24,26

μᾶλλον 3^b15. 5^b*16,28. 6^a33. 9^b32. 10^a8,19. 14^b6. 18^b9. 19^a1,19sq.,38.
20^a35 μᾶλλον οὐσία 2^b7-28. 3^b34sq. (τὸ) μᾶλλον καὶ (τὸ) ἥττον
3^b33-4^a9. 6^a19-25. b19-26. 10^b26-11^a14. b1sq.,5-7 μάλιστα 2^a11.
b17. 4^a10. 6^a12,26,34. 10^a26. 13^b12. 15^b3. 23^b22

μανικός 9^b36. 10^a2

μανόν: θέσιν σημαίνει τῷ διεστάναι τὰ μόρια ἀπ' ἀλλήλων 10^a17,21

μέγας 8^b31. *18^b21 πρὸς τι 5^b13-38. 6^a6-8. b8sq. contr. μικρός
3^b31 (sed cf. 5^b35-6^a11) μείζων 5^b19, πρὸς τι 2^a1. 6^a38. b31sq.

μέγεθος 15^b20sq.

μέδιμνος 15^b24sq.

μειόομαι 15^a24

μείωσις species motus, contr. αὔξησης 15^a14,16. b2

μελανία: ἐν σώματί ἐστιν 14^a17 ἀπὸ πάθους γεγένηται 9^b9 διὰ
καῦμα 9^b25 ἐν τῇ κατὰ φύσιν συστάσει 9^b22 παθητικὴ ποιότης
9^a31 v. λευκότης

μέλας v. λευκός

μέλι 9^a33. b1

μέλλων: ὁ μέλλων χρόνος 5^a8 ἐπὶ τῶν μελλόντων οὐ πᾶσα κατάφασις ἢ
ἀπόφασις ἀληθείας ἢ ψευδούς 18^a33

μέρος: ἐν τινι ὡς μέρος ὑπάρχον dist. τὸ ἐν ὑποκειμένῳ 1^a24sq. 3^a29-32 τὰ
μέρη τῶν πρώτων οὐσιῶν οὐ πρὸς τι λέγεται 8^a16-28, cf. b15-24 μηδὲν
ὀνόματος (ρήματος) μέρος σημαντικὸν ἐστὶ κεχωρισμένον 16^a20,24. b6
τῶν μερῶν τι τοῦ λόγου σημαντικὸν κεχωρισμένον 16^b26 ὡς μέρος
ἔχειν 15^b23 τῷ ἐν μέρει τὸ καθόλου ἔπεται 23^a16sq.

μέσον: τὸ μέσον τοῦ κόσμου 6^a14sq. v. ἀνὰ μέσον

μεσότης: ἀγαθόν, contr. ἔνδεια καὶ ὑπερβολή 14^a4

μεταβάλλω 4^a30sq. 8^b36,38. 13^a26

μεταβολή: ἕκαστον αὐτὸ μεταβολὴν δεχόμενον τῶν ἐναντίων δεκτικὸν ἐστὶν
4^a33sq. ἴδιον τῆς οὐσίας τὸ κατὰ τὴν αὐτῆς μεταβολὴν δεκτικὴν τῶν
ἐναντίων εἶναι 4^b3sq., *18 τῶν ἐναντίων εἰς ἀλλήλα 13^a18 ὑπὸ

INDEX

- νόσου 8^b31 γίνονται διὰ πάθος πολλὰ μεταβολαὶ χρωμάτων 9^b12
 ἀπὸ τῆς ἕξεως ἐπὶ τὴν στέρησιν, οὐκ ἀπὸ τῆς στερήσεως ἐπὶ τὴν ἕξιν
 13^a32sq. κατὰ τόπον μεταβολή 15^a14,17. 13^b3,5,10sq. κατὰ τὸ
 ποιὸν μεταβολή v. ἀλλοίωσις
 μετατιθέμενος 20^b1,11
 μετρίως 8^b31
 μηδεὶς: τὸ μηδεὶς v. πᾶς
 μικρός 13^a24sq. v. μέγας
 μονιμώτερος 8^b28
 μόριον 10^a20sq. τὰ μόρια τῶν ποσῶν 4^b22-5^a37 θάτερον μόριον
 τῆς ἀντιφάσεως 19^a37. 20^b23sq.,29 ἐν μορίῳ ἔχειν 15^b22
 μορφή καὶ σχῆμα: γένος ποιότητος 10^a12,16
 μουσική: ἐπιστήμη τις 11^a28,31
 μουσικός ex. 21^a1,10-14
 μυριοστόν ἔτος 18^b34. 19^a1
 μῦς ex. 16^b31
 ναυμαχία ex. 18^b23sq. 19^a30sq.
 νικάω ex. 1^a18sq. 2^a10
 νοέω 16^b25. 19^b26
 νόημα 16^a10,14
 νοσέω ex., contr. ὑγιαίνω 6^a2. 8^b39. 13^a21. 14^b14,18. 14^a(7),11,14, cf. 14^a8
 contr. μὴ νοσέω 13^b29-32
 νόσος contr. ὑγίεια 4^b14. 12^a4,6,9. 13^b1. 13^b6,37. 14^a7sq.,16 διάθεσις
 8^b36 μεταβολή ὑπὸ νόσου 8^b32 ὠχρότης διὰ νόσον μακράν 9^b24sq.
 νοσώδης: ποιὸν 9^a15,23
 νῦν: ὁ νῦν χρόνος συνάπτει πρὸς τὸν παρεληλυθότα καὶ τὸν μέλλοντα 5^a7 οἱ
 ἐκτὸς τοῦ νῦν χρόνοι 17^a30
 νωδός 12^a31,34. 13^a36
 ξύλον ex. 8^a23. 21^b4
 ὅδε: τόδε τι (πρώτη οὐσία) 3^b10,12,14, (πρὸς τι) 8^a38. 14^b8
 ὁδούς 12^a32,34. 13^a36
 οἶδα 8^a36-19 (passim)
 οἰκεῖος: οἰκεία ἀπόδοσις 7^a8,30 οἰκειότερα ἀπόδοσις 7^a11, σκέψις 17^a6
 οἰκειότερον ἀποδίδωμι 2^b9,24 οἰκείως ἀποδίδωμι 2^b33. 6^b37,39. 7^a4,
 7,14,23,31,34. 1^b1, λέγεται 7^b10 οἰκειοτέρως 7^a16
 οἰκία 15^b27
 οἶνος 15^b24
 οἶμαι 22^a11. 23^b3,31
 οἶόν τε 17^b22. 18^b12sq. 19^a5
 ὀλίγος v. πολὺς ἐπ' ὀλίγων 7^b26. 14^a4
 ὅλος: τὰ ὅλα opp. τὰ μέρη 3^a30. 8^a16 ὅλως 2^b1,3. 4^b29. 6^a24. 8^a10.
 12^b7. 10^a4. 13^b10,19sq.,25. 19^a9

- "Ομηρος ex. 21^a25,27sq.
 ὁμογενής 5^b19sq.
 ὅμοιος 9^b15,19. 10^a13 πρὸς τι 6^b9,20,22 dist. ἴσος 6^a33sq.
 ὅμοιον καὶ ἀνόμοιον ἴδιον ποιότητος 11^a15-19 ὁμοίως, passim
 ὁμοιοτρόπως 21^b26
 ὁμοιώματα τῶν πραγμάτων τὰ παθήματα τῆς ψυχῆς 16^a7
 ὁμολογουμένως 7^a25
 ὁμώνυμος def. 1^a1 ἔναι δυνάμεις ὁμώνυμοι 23^a7 ὁμωνύμως 17^a35
 ὄνομα 16^a29. 1^b19 τί ὄνομα 16^a1 def. 16^a19sq. φύσει οὐδέν
 ἔστιν 16^a27 ἔοικε τῷ ἄνευ συνθέσεως καὶ διαιρέσεως νοήματι 16^a13
 ἀπλᾶ, πεπλεγμένα ὀνόματα 16^a23sq. ἀόριστον ὄνομα 16^a30sq. 19^b8,
 11. 20^a31sq., cf. 20^a2 πτώσις ὀνόματος 16^a33-^b5 ὄνομα τιθέναι,
 κείσθαι (οὐ κείσθαι) 7^a6,13,19sq.,26. 11. 10^a33. 1^b1,6. 12^a20. 16^a30. 1^b13.
 18^a18sq. 20^b15 ὀνόματι ἀποδοῦναι 12^a22 ὁ κατὰ τοῦνομα λόγος
 τῆς οὐσίας 1^a2,4,7 κατὰ τοῦνομα προσηγορία 1^a13 dist. λόγος
 1^a1,3,7,9. 2^a20-9. 3^a16. 18^b7. 21^a30 dist. ῥῆμα 16^b8sq. τὸ ἔστι
 φημι ὄνομα ἢ ῥῆμα 19^b21 ὄνομα καὶ ῥῆμα φάσις 17^a17 πᾶσα
 κατάφασις ἐξ ὀνόματος καὶ ῥήματος 19^b10sq., cf. 5sq. μετατιθέμενα
 τὰ ὀνόματα καὶ τὰ ῥήματα ταῦτά σημαίνει 20^b1-12
 ὀνοματοποιέω 7^a5. 1^b12
 ὀπλίζω: ὠπλίσται ex. categoriae ἔχειν 2^a3. [11^b14]
 ὀπότερον (-τερ'). ἔτυχεν opp. ἀφωρισμένως θάτερον 12^b40. 13^a3,11sq.
 opp. ἐξ ἀνάγκης 18^b6-8,15,23,30. 19^a19,34,38
 ὀπωσοῦν ἄλλως 6^a37. 1^b7. 7^a13. 10^a28. 11. 11^b25
 ὀράω 7^b26. 14^a5. 19^a7 τὸ ὀρατὸν δύναται μὴ ὀρᾶσθαι 21^b16-17 ὀπτέον
 22^a38
 ὄργανον: ὡς ὄργανον opp. κατὰ συνθήκην 17^a1
 ὀργή: ποιότης 10^a1
 ὀργίλος 10^a2,8 ὀργιλώτερος 10^a7sq.
 ὀρίζω -ομαι 5^b5,7. 6^a18. 12^a23. 23^b3 ὠρισμένως εἰδέναι 8^a36sq. 1^b14sq.,
 17,19
 ὀρισμός 6^a16. 8^a29,33
 ὄρνις 6^b39-7^a3. 1^b4,7
 ὄρος 5^b18,22. 6^b8sq.
 ὄρος: κοινὸς ὄρος τῶν μορίων (πρὸς ὃν τὰ μόρια συνάπτει) 4^b26-30,35sq.
 5^a1,4sq., 10,14
 οὐ(κ): τὸ οὐ, τὴν ἀπόφασιν 20^a8 (τὸ) οὐκ ἄνθρωπος (ὄνομα ἀόριστον,
 ἀνώνυμον) 16^a30. 19^b8,16,18,25,30,37. 20^a3 τὸ οὐχ ὑγιαίνει, οὐ
 κάμνει (ῥῆμα ἀόριστον) 16^b12. 19^b10 τὸ οὐκ ἔστιν 19^b30
 οὐσία: categoria 1^b26sq. 2^a11-4^b18 κοινὸν πάσης τῆς οὐσίας τὸ μὴ ἐν
 ὑποκειμένῳ εἶναι 3^a7 ἴδιον τῆς οὐσίας 4^a10-1^b19. 6^a1 dist. πρὸς
 τι 8^a13-^b24 μηδὲν ταῖς οὐσίαις ἐναντίον 3^b24sq. οὐκ ἐπιδέχεται
 τὸ μᾶλλον καὶ τὸ ἥττον 3^b33-4^a9 μᾶλλον οὐσία v. μᾶλλον πάντα
 συνωνύμως ἀπ' αὐτῶν 3^a33sq. comparatur differentiae 3^a21-^b9

πρώτη (κυριώτατα καὶ πρώτως) οὐσία def. 2^a11sq. τὰ ἄλλα πάντα ἤτοι καθ' ὑποκειμένων λέγεται τῶν πρώτων οὐσιῶν ἢ ἐν ὑποκειμέναις αὐταῖς ἐστὶν 2^b4sq., cf. 15sq., 37sq. ἀπὸ τῆς πρώτης οὐσίας οὐδεμία ἐστὶ κατηγορία 3^a36 αἱ πρώται οὐσίαι ἄνευ δυνάμεως ἐνέργειαι 23^a23sq.

δευτέρα οὐσία def. (εἶδη καὶ γένη τῶν πρώτων οὐσιῶν) 2^a14sq., cf. 2^b29-3^a4,9-17 τῶν δευτέρων οὐσιῶν κατηγορεῖται καὶ ὁ λόγος κατὰ τοῦ ὑποκειμένου καὶ τοῦνομα 3^a17sq., cf. 2^a19-27 αἱ δεύτεραι οὐσίαι δηλοῦσι τὴν πρώτην οὐσίαν 2^b30sq. τῶν δευτέρων οὐσιῶν μᾶλλον οὐσία τὸ εἶδος τοῦ γένους 2^b7-21 utrum quaedam sint relativae 8^a14-b24

= essentia: ὁ λόγος τῆς οὐσίας 1^a2,4,7,10

ὀφθαλμός 12^a27

ὄψις: ἔξις opp. τυφλότης 11^b22. 12^a27,36. ^b4,18-25. 13^b9. ὄψιν ἔχειν (opp. τυφλὸν εἶναι) 12^a32-7. ^b5. 13^a6,10,12. ^b22,26, cf. 13^a34

παθήματα: ἐν τῇ ψυχῇ, τῆς ψυχῆς 16^a3,6

παθητικαὶ ποιότητες 9^a28-b34

πάθος 4^b8, *13. 9^b6sq., 11sq., 15,20,35. 15^a21,23 παθητικαὶ ποιότητες καὶ πάθη 9^a29 dist. παθητικαὶ ποιότητες 9^b28-34. 10^a6

παλαιότερος: πρότερον 14^a28sq.

παλαιστρικός: ποῖόν 10^b3sq.

παραδέχομαι 4^a28. ^b4

παρακολουθεῖω 8^a33

παραμένω 9^b26

παραμόνιμος 8^b30. 9^b20

πάρειμι: ὁ παρὼν χρόνος dist. ὁ πέριξ 16^b18

παρεληλυθὼς χρόνος 5^a8

παρώνυμα def. 1^a12 παρωνύμως 6^b13. 10^a28sq.,33. 10^b1,5sq.,8,10. 11^b11

πᾶς: τὸ πᾶς ἢ μηδεὶς οὐδὲν ἄλλο προσσημαίνει ἢ ὅτι καθόλου τοῦ ὀνόματος κατάφησιν ἢ ἀπόφησιν 20^a12sq. τὸ πᾶς οὐ τὸ καθόλου σημαίνει ἀλλ' ὅτι καθόλου 17^b12. 20^a9

πάσχω 9^a19,22,24. ^b1,4,15,32. 10^a9 πάσχειν categoria 1^b27. 2^a4 ἐπιδέχεται ἐναντιότητα καὶ τὸ μᾶλλον καὶ τὸ ἥττον 11^b1-8

πεζόν: (διαφορά, εἶδος τοῦ ζώου) 1^b18. 3^a23-7. 14^b36,38. 15^a2. 17^a13

πέρατα τοῦ κόσμου 6^a15

περιαιρέω 7^a32,35. ^b2,5,7

περιλαμβάνω 3^b22

πέριξ: ὁ πέριξ χρόνος dist. ὁ νῦν 16^b18

περιτίθημι 15^a30

περιττός opp. ἄρτιος 12^a6,8sq. ^b31

πέρυσιν ex. ποτέ 2^a2

πηδάλιον: πρὸς τι, opp. πηδαλιωτόν 7^a7-15,22

INDEX

πικρόν: αἰσθητόν 8^a6

πικρότης: παθητική ποιότης 9^a29

πλέκω: πεπλεγμένα ὀνόματα opp. ἀπλᾶ 16^a24 πεπλεγμένα (κατηγορού-
μενα) 21^a1

πλεοναχῶς λεγόμενα 8^b26

πλῆθος 9^a2

πλοῖον: οὐ λέγεται πηδαλίου 7^a7-11

ποιέω 2^b33. 9^a18,21. 18^b32. 20^a4. 22^a10 ποιέομαι 3^b22. 11^a21
ποιεῖν categoria 1^b27. 2^a3 ἐπιδέχεται ἐναντιότητα καὶ τὸ μᾶλλον καὶ
τὸ ἥττον 11^b1-8

ποιητής 21^a26sq.

ποιητική 17^a5

ποιητικός 9^b6

ποιός -όν categoria 1^b26,29 dist. ποιότης 8^b25 παρωνύμως ἀπὸ τῶν
ποιότητων τὰ ποιά λέγεται 10^a27-^b11, cf. 9^a32. ^b23,27,29. 10^a1,5,14-19.
^b14. 11^a32 εἰ τυγχάνει τὸ αὐτὸ ποιὸν καὶ πρὸς τι ὄν, οὐδὲν ἄτοπον
11^a37sq. ὑπάρχει ἐναντιότης κατὰ τὸ ποιόν 10^b12sq., οὐκ ἐπὶ πάντων
10^b15 ἐπιδέχεται τὸ μᾶλλον καὶ τὸ ἥττον 10^b25-8, οὐ πάντα 10^b29-
11^a14 τὸ εἶδος καὶ τὸ γένος (δεύτεραι οὐσίαι) περὶ οὐσίαν τὸ ποιὸν
ἀφορίζει 3^b15-21 μεταβολή (κίνησις) κατὰ τὸ ποιόν (= ἀλλοίωσις)
15^b8sq.,12-16 κατὰ τὸ ποιὸν ἡρεμία 15^b8-13

ποιότης 8^b25-11^a38. 15^b18 def. 8^b25 πλεοναχῶς λέγεται 8^b26
ἴδιον ποιότητος· ὁμοία καὶ ἀνόμοια κατὰ μόνας τὰς ποιότητας λέγεται
11^a15-19 dist. πρὸς τι 11^a20-38 v. ποιός

πολλαπλάσιοι 5^b24

πολύς passim opp. ὀλίγος 3^b31. 5^b14,23,25 (οὐκ ἐναντία 6^a9) dist.
ἀφωρισμένα ποσά 3^b30sq. οὐ ποσὸν ἀλλὰ πρὸς τι 5^b14-16,22-5, cf.
5^a28-^b3 πολλοὶ λόγοι οἱ πολλὰ δηλοῦντες ἢ οἱ οὐκ ἀσύνδετοι 17^a16sq.
ἐν κατὰ πολλῶν καὶ πολλὰ καθ' ἑνὸς 20^b13, cf. 3^b16sq. ἐν ἐκ πολλῶν
20^b14-22,31-21^a33 οἱ πολλοὶ 14^b5 ὥς ἐπὶ τὸ πολὺ 7^b24. 19^a21
πλείων, πλείον 13^a28. 14^a28. 15^b17. 17^a39. 20^a1. ^b3 23^a1. ^b5 πολλῶ
πλείους 5^b25 ἐπὶ πλείον 3^b21sq. πλείστοι 15^a21, τὰ -α 2^a28.
7^b16. 10^a29. ^b30. 14^a5, πλείστον 6^a17. 23^b23

πολυχρονιώτερος 8^b28. 9^a5,9

ποσός -όν categoria 1^b26,28. 4^b20-6^a35. 10^b22. 15^b19 ἴδιον τῶν ποσῶν
(ἴσα τε καὶ ἄνισα λέγεσθαι) 6^a26-35 οὐκ ἐπιδέχεται τὸ μᾶλλον καὶ τὸ
ἥττον 6^a19-25 τοῖς ποσοῖς οὐδὲν ἐναντίον 3^b28-32. 5^b11-14 δι-
ωρισμένα ποσά 4^b20,22-37 συνεχῇ 4^b26. 5^a1-14 ἐκ θέσιν ἐχόντων
πρὸς ἀλληλα τῶν μορίων 4^b21. 5^a15-23,36, οὐκ ἐξ ἐχόντων θέσιν 4^b22.
5^a23-37 κατὰ συμβεβηκός ποσά 5^a39-^b10 dist. πρὸς τι 5^b13-
6^a10 ἀφωρισμένα ποσά dist. πολὺ, ὀλίγον, μέγα, μικρόν 3^b30sq.

ποτέ categoria 1^b26. 2^a2. [11^b12]

πού categoria 1^b26. 2^a1. 10^b23. [11^b12,14]

πούς 15^b23

INDEX

- πράγμα 16^b23. 18^b38 τὰ μὲν καθόλου τῶν πραγμάτων τὰ δὲ καθ' ἕκαστον 17^a38sq. παθήματα τῆς ψυχῆς ὁμοιώματα τῶν πραγμάτων 16^a7 οἱ λόγοι ἀληθεῖς ὥσπερ τὰ πράγματα 19^a33 principium veritatis (opp. λόγος καὶ δόξα) 4^a34-b10. 14^b18-22, cf. 7^b24sq. τὰ ὑποκείμενα πράγματα 21^b28, cf. 12^b15
 πραγματεία 16^a9. 17^a15
 πραγματεύομαι 18^b32
 πράξις 4^a15. 5^b2,5
 πράττω: ἀρχὴ τῶν ἐσομένων ἀπὸ τοῦ πράξαι τι 19^a8
 πρεσβύτερος: πρότερον 14^a27,29
 προαιρέομαι 17^a20
 πρόθεσις 11^a21
 προκείμενος 11^a13
 προοίμιον τῆς διηγήσεως πρότερον 14^b3
 πρὸς τι categoria 1^b26,29. 5^b16,28sq. 6^a10,36-8^b24. 10^b22. [11^b11] def. 6^a36sq. 8^a29-35,39sq. dist. οὐσία 8^a13-b24 dist. ποιότης et ποιόν 11^a20-36 τὰ πλεῖστα τῶν πρὸς τι ἅμα τῇ φύσει ἐστὶ καὶ ἄλληλα συναναιρεῖ 7^b15-8^a12 πρὸς ἀντιστρέφοντα λέγεται 6^b28-7^b14 ὑπάρχει τοῖς πρὸς τι (οὐ πᾶσιν) ἢ ἐναντιότης 6^b15-19 τὸ μᾶλλον καὶ τὸ ἥττον ἐπιδέχεται (οὐ πάντα) 6^b19-27 πολὺ, ὀλίγον, μέγα, μικρὸν πρὸς τί ἐστίν 5^b13-6^a9, cf. 3^b30sq. ποιὸν καὶ πρὸς τι v. ποιόν λέγεται ἕτερον ἑτέρῳ ἀντικεῖσθαι ὡς τὰ πρὸς τι 11^b18,20,24-33 dist. στέρησις καὶ ἔξις 12^b16-25 dist. ὅσα ὡς κατάφασις καὶ ἀπόφασις ἀντίκειται 13^b4sq.,7sq.
 προσαγορεύω 1^a9. 9^a4
 προσάπτω 20^a5
 προσδιορίζω 20^b29 προσδιορίζομαι 17^a36
 προσηγορία 1^a13. 3^b14
 πρόσθεσις 21^b27,30
 προσκατηγορέω: τὸ ἔστι τρίτον προσκατηγορεῖν 19^b19
 πρόσκειμαι 19^b25,30. 21^a21
 προσσημαίνω 16^b6,8sq.,12,18,24. 19^b14. 20^a13
 προστίθημι 16^a15,18. b30. 17^a12. 19^b38. 20^a14,36. 21^b6,21 προσθετέον 20^a9
 *προσchrώμεναι 20^a3
 πρότασις: ἀντιφάσεως μιᾶς μόριον 20^b23 sq.
 πρότερος 5^a29. 7^b36. 8^a11,33. 14^b25,39. 15^a5. 23^a22sq. πρότερον ἕτερον ἑτέρου λέγεται τετραχῶς 14^a26-b23 τῇ φύσει πρότερα, τῷ χρόνῳ ὕστερα 23^a25 πρότερον (adv.) 4^a4,7. 5^a31. 7^b24. 18^b10. 19^b8 πρῶτος 7^a19. 16^a6. 17^a8. 18^a25. 19^b15 πρῶται οὐσίαι v. οὐσία πρῶτον (adv.) 14^a26. 16^a1, *6. 18^b18. 22^b38 τὸ πρῶτον 7^a1 πρῶτως 2^a11,14. *16^a6
 προτίθημι 11^b15
 προϋπάρχω 7^b24

INDEX

[προφανής 11^b12]

προφέρω 4^a12

προχειρίζομαι 2^a36. 10^b19

πτερόν: πρὸς τι, opp. πτερωτόν 6^b38–7^a5,21. b₄,8sq.

πτηνόν: (διαφορά, εἶδος τοῦ ζώου) 1^b19. 14^b35,38. 15^a2

πτώσεις: τῇ πτώσει διαφέρειν 1^a13. 6^b33 πτώσεις ὀνομάτων 16^b1, ῥημάτων 16^b17. 17^a10

πυκνόν: θέσιν τῶν μορίων δηλοῖ 10^a17,20

πυκτική: ποιότης 10^b3

πυκτικός: ποιόν 9^a14,19. 10^a34. b₃

πῦρ: αἰσθητόν 8^a9 φύσει θερμόν 12^b38,40. 13^a20

πυροί 15^b24sq.

πυρρόους: ποιόν 10^b16

πως: πρὸς τί πως ἔχειν 8^a32. b₁,3

ῥάδιος 7^b11. 15^b6 ῥαδίως 9^a19,21sq., 26. b₂5,28. *10^a6 ῥᾶστα 7^a18

ῥῆμα 16^a13. 20^b1,11 τί ἐστὶ 16^a1 def. 16^b6–11, cf. 19^b13sq.

καθ' αὐτὰ λεγόμενα τὰ ῥήματα ὀνόματά ἐστιν 16^b19 ἀόριστον ῥῆμα

16^b11–15. *19^b10. 20^a31sq. πτώσεις ῥήματος 16^b16–18. 17^a10

τὸ ἐστὶ φημὶ ὄνομα ἢ ῥῆμα 19^b21sq. (sed cf. 13sq.) τὸ ὄνομα καὶ

ῥῆμα φάσις ἔστω μόνον 17^a17sq. ἀνάγκη πάντα λόγον ἀποφαντικὸν ἐκ

ῥήματος εἶναι ἢ πτώσεως 17^a9sq. πᾶσα κατάφασις ἐξ ὀνόματος καὶ

ῥήματος 19^b11sq.

ῥητορική 17^a5

σημαίνω 1^b26. 3^b10–21 (passim). 5^b27. 10^a18. [11^b13.] 15^b30. 16^a17–20^b2 (passim). 22^b8

σημαντικός: φωνῇ σημαντική 16^a19. b₂6. 17^a23 λόγος σημαντικός 17^a1 μέρος σημαντικόν (οὐ σημ.) 16^a20,24. b₂6,31

σημεῖον 16^a16 τὰ ἐν τῇ φωνῇ σημειᾷ ἐστὶ παθημάτων τῆς ψυχῆς 16^a6

τὸ εἶναι ἢ μὴ εἶναι σημειόν ἐστὶ τοῦ πράγματος 16^b22 τὸ ῥῆμά ἐστὶ

σημεῖον τῶν καθ' ἑτέρου λεγομένων 16^b7, *10, τῶν ὑπαρχόντων 16^b10

σκεπτέον 21^a34. 23^a38

σκέψις 17^a6

σκληρόν: ποιόν 9^a24

σκυτεύς ex. 20^b35sq. 21^a14

σοφιστικάι ἐνοχλήσεις: (? = Σοφιστικοὶ ἔλεγχοι) 17^a36

σοφός 20^a26,28sq.

σπουδαῖος contr. φαῦλος 4^a16,21,32. 13^a22sq. ἀπὸ τῆς ἀρετῆς ὁ σπου-

δαῖος 10^b7sq. ἐστὶ τι φαύλου καὶ σπουδαίου ἀνὰ μέσον 12^a14–20

στάσις: πρὸς τι, θέσις 6^b11

στερεόν: ποσόν 5^a23

στερέω: ἐστερηθῆναι opp. ἔξιν ἔχειν 12^a29,35,39. b₂

INDEX

- στέρησις 19^b24 στέρησις καὶ ἕξις v. ἕξις
 στιγμή: κοινὸς ὅρος τῶν μορίων τῆς γραμμῆς 5^a2
 στοιχεῖα πρότερα τῶν διαγραμμάτων καὶ τῶν συλλαβῶν 14^a38sq.
 στοιχοῦν, κατὰ τὸ 19^b23sq.
 στρυφνότης: ποιότης 9^a30
 συγγενής 9^a30
 συγκαταριθμέω 11^a22.
 συγκείμενος 16^b25. 17^a21. 19^b21. 20^b14
 συλλαβή: μία τοῦ ἀνθρώπου συλλαβὴ οὐ σημαντικὴ 16^b30 ὁ λόγος
 καταμετρεῖται συλλαβῇ μακρᾷ καὶ βραχείᾳ 4^b33sq. τὰ στοιχεῖα πρό-
 τερα τῶν συλλαβῶν 14^b2
 συμβαίνω 5^b34sq., 38. 6^a5. 9^b25. 13^b13. 15^a21. 18^b20, 26. 19^a35. 21^a6, 8.
 22^b16, 28. 23^b16 συμβεβηκός 7^a27, 32, 36. 21^a11. ^b18 κατὰ συμ-
 βεβηκός opp. καθ' αὐτό 5^b10. 21^a8-31. 23^b16, 20, opp. κυρίως 5^a39
 σύμβολον: τὰ ἐν τῇ φωνῇ σύμβολα τῶν ἐν τῇ ψυχῇ καὶ τὰ γραφόμενα τῶν ἐν
 τῇ φωνῇ 16^a4. 24^b2, cf. 16^a28
 συμπλεκόμενος 21^a38 συμπεπλεγμένος 23^b25
 συμπλοκή: τὰ κατὰ συμπλοκὴν, ἄνευ συμπλοκῆς, κατὰ μηδεμίαν συμπλοκὴν
 1^a16-18. ^b25. 2^a8. 13^b10, 12sq. τῇ συμπλοκῇ κατάφασις γίνεταί 2^a6
 αἱ συμπλοκαί 21^a5
 σύμπτωμα 9^b*15, 20. 10^a3
 συναληθεύομαι (*-εύω) 19^b36
 συνάμφω 20^b36
 συναναιρέω 7^b19, v. ἀναιρέω
 συνάπτω 22^a10 ὅρος πρὸς ὃν τὰ μόρια τῶν ποσῶν συνάπτει et similia
 4^b26-5^a26 (passim)
 σύνδεσμος: λόγος συνδέσμων εἰς 17^a9, 16
 σύνεγγυς 10^a21. 17^a14
 συνεχής: συνεχῇ ποσά 4^b20, 23. 5^a1-14
 σύνθεσις: τὸ εἶναι ἢ μὴ εἶναι προσημαίνει σύνθεσιν τινα 16^b24 περὶ
 σύνθεσιν καὶ διαίρεσιν ἐστὶ τὸ ψεῦδός τε καὶ τὸ ἀληθές 16^a12 τὸ ἄνευ
 συνθέσεως καὶ διαιρέσεως νόημα 16^a14
 σύνθετος λόγος 17^a22
 συνθήκη: κατὰ συνθήκην opp. φύσει 16^a19, 27, opp. ὡς ὄργανον 17^a2
 συνίστημι -αμαι 4^b22. 5^a16, 36. 8^a10
 συνοικέω 15^b30
 συντάττω *22^a10
 συντιθέμενος 20^b31
 συνώνυμος def. 1^a6. 3^b7 συνωνύμως 3^a34. ^b9
 σύστασις φυσική, κατὰ φύσιν 9^b18, 22
 σφοδρῶς 8^b22
 σχεδόν 10^a26, 29. 11^a23. 14^b7, 9. 15^a20. ^b31
 σχῆμα καὶ μορφή, γένος ποιότητος 10^a11. 11^a7 σχῆμα τῆς προσηγορίας
 3^b14

INDEX

- Σωκράτης ex. 13^b14-30 (passim). 14^a10sq., 14. 17^b28sq. 18^a2. 20^a25sq. 21^a2
 σῶμα 9^b17. 12^a4,6. 14^a16. 15^b21 colores in corpore sunt 1^a28.
 2^a31sq. 2^a3. 4^a3. 9^a34. 12^a11sq., *13. 14^a17 τῶν αἰσθητῶν τὸ
 σῶμα 8^a1,5 αἰσθήσεις περὶ σῶμα καὶ ἐν σώματι 7^b38sq. διωρι-
 σμένον ποσόν 4^b24. 5^a4,6,9,11sq. 6^a28
 σωφροσύνη: ἕξις 8^b33
- τάξις dist. θέσις 5^a29,32 πρότερον, ὕστερον τῇ τάξει (κατὰ τάξιν) 14^a35,
 38. 1^b1,3
 ταραττω 3^a29. 11^a20
 τάττω 1^b16. 19^b31. 21^a39
 ταχύ (adv.) 8^b35,38. 10^a6
 τελείως 13^a26,29
 τέμνειν -εσθαι 21^b13sq. 22^b34 ex. ποιεῖν, πάσχειν 2^a4
 τετραγωνισμός τοῦ κύκλου 7^b31
 τετράγωνον: ποιόν 11^a6,10 ἡϋξῆται γνώμονος περιτεθέντος, ἀλλοιότερος
 οὐδὲν γεγένηται 15^a30
 τετράπηχυ 15^b21
 τίθημι -μαι 5^b30. 6^a13. 7^a20. 16^a1. 18^a19. 20^a5. 21^a5. 22^a14. 24^a3
 θετέον 21^a6. 23^b10
 τιμιώτερον: πρότερον 14^b4
 τις: ὁ τις (= ἄτομος) 1^a22,25sq. 1^b4,8. 2^a13,16,22-5,38. *18^a25. 21^a19
 πρὸς τι v. πρὸς τόδε τι v. ὅδε
 Τοπικά 20^b26
 τόπος: συνεχές ποσόν 4^b25. 5^a8-14 ἐκ θέσιν ἐχόντων πρὸς ἀλλήλα τῶν
 μορίων 5^a23 ἐναντιότης περὶ τὸν τόπον 6^a12-18 κατὰ τόπον
 μεταβολή (καὶ ἡρεμία) 15^a14,16. 1^b3,5,10sq.
 τραγέλαφος 16^a16
 τραχύ: θέσιν τῶν μορίων δηλοῖ 10^a17,23
 τρέχω ex. 1^a18sq. 2^a10. 1^b36
 τρίγωνον: ποιόν 10^a14. 11^a5,7sq.
 τρίπηχυς 15^b20 ποσόν 1^b29. 5^b13,26
 τριπλάσιον: πρὸς τι 6^b18
 τρόπος 4^a29. 1^b2. 9^b10. 10^a25. 12^b3,11. 13^a16. 1^b1. 14^b8sq., 11,22. 15^b17,
 29,31. 22^b28
 τυγχάνω 8^b12. 9^a2,22. 11^a37. 14^a24. 15^b20 πρὸς τὸ τυχόν 7^a24
 ὁπότερον (-τερ') ἔτυχεν v. ὁπότερον
 τύπω: ὡς τύπω εἰπεῖν 1^b28. 11^b20
 τυφλός et τυφλότης v. ὄψις
 τύχη: ἀπὸ τύχης 18^b5,16, cf. ὁπότερ' ἔτυχεν
- ὕγιαίνω ex. 16^b9,11,16. 19^b10. 20^a4,6sq., 10sq. v. νοσεῖν
 ὑγίεια: διάθεσις 8^b37. 10^b34sq. ex. 16^b8 v. νόσος
 ὑγιεινός: ποιόν 9^a15,21 ὑγιεινότερος 11^a5
 ὕδωρ: αἰσθητόν 8^a9

INDEX

ὑπάρχω passim

ὑπέρ *8^b21. 11^a20. [10^b10, 11, 12, 15]

ὑπερβολή: κακόν opp. ἔνδεια 14^a3

ὑπερέχειν opp. ἐλλείπειν 10^a23

ὑπόγραφῃ 22^a22

ὑπογράφω: τὰ ὑπογεγραμμένα 19^b26

ὑποδέομαι ex. 2^a3. [11^b14]

ὑπόκειμαι: αἱ πρῶται οὐσίαι τοῖς ἄλλοις ἅπασιν ὑπόκεινται 2^b15, 37sq.

ὑπόκειται τὸ εἶδος τῷ γένει 2^b19sq. τὰ ὑποκείμενα πράγματα 21^b28

τὸ ὑποκείμενον 3^b16. 19^b37. 22^a9 καθ' ὑποκειμένου λέγεσθαι, ἐν

ὑποκειμένῳ εἶναι 1^a20-12. 2^a12sq., 19-b6c. 3^a7-b5, cf. 16^b10 καθ'

ὑποκειμένου κατηγορεῖν 1^b10. 2^a21, 26-32. 3^a16-18 κατηγορούμενον

dist. ὑποκείμενον 1^b11sq., 23sq. 3^b4sq.

ὑπολαμβάνω 23^b26

ὑπόληψις dist. ἐπιστήμη 8^b10

ὑπομένω 5^a27sq., 33, 36

vs 16^b31

ἕστερος 5^a30. 14^a38. b26, 39 τῇ φύσει πρότερα, τῷ χρόνῳ ἕστερα 23^a25

φαίνομαι 3^b13. 4^a21. 10^a20, 25. 14^b20. 15^b31. 17^b35

φαιόν: ἀνὰ μέσον τοῦ λευκοῦ καὶ τοῦ μέλανος 12^a18, 21

φαλακρός 13^a35

φανερὸν passim

φάσις: λόγος φωνῇ σημαντικὴ ὡς φάσις ἀλλ' οὐχ ὡς κατάφασις 16^b26sq.

ὄνομα καὶ ῥῆμα φάσις ἔστω μόνον 17^a17 ἀντικείμεναι φάσεις 21^b18.

22^a11 i.e. κατάφασις 21^b21

φάσκω 3^a31. 4^a22. 14^b7

φαῦλος v. σπουδαῖος

φημί 3^b31. 5^b8, 15, 23. 9^a7. 10^b34sq. 11^a20. 18^a36. b34. 19^b21. *21^a5.

22^b31 i.e. κατάφημι 18^b2, 7. 21^b20

φθορά: κίνησις contr. γένεσις 15^a13, 16. b2

Φίλων ex. 16^a32

φοβέομαι causa palloris 9^b13, 31

φυσικὴ δύναμις 9^a16, 18, 20, 22. 10^a35, *ἀδυναμία 9^a23, ἔκστασις 10^a3,

σύστασις 9^b17 *συμπτώματα φυσικά 9^b15

φυσιόω: πεφυσιωμένη, sc. διάθεσις 9^a2

φύσις: φύσει opp. κατὰ συνθήκην 16^a27 οἷς φύσει τὸ ἐν (τῶν ἐναντίων)

ὑπάρχει 12^b37. 13^a1, 20 φύσει πάσχειν 9^b14, 18 πρότερον τῇ

φύσει 14^b5, 13. 23^a24 ἅμα τῇ φύσει 7^b15, 23. 14^b27, 33, 39. 15^a3, 7

κατὰ φύσιν σύστασις 9^b22

φυτόν 2^b14

φύω: πέφυκε γίγνεσθαι 12^a1, 4, 11, 28. b28. 14^a15, *17, ἔχειν 12^a30, 33. 13^a5,

9. b25, ὑπάρχειν 12^a30, κατηγορεῖσθαι 17^a39 ἔφυσε 13^a36

φωνή: φωναὶ οὐ πᾶσιν αἱ αὐταὶ 16^a5 τὰ ἐν τῇ φωνῇ τῶν ἐν τῇ ψυχῇ

INDEX.

παθημάτων σύμβολα καὶ τὰ γραφόμενα τῶν ἐν τῇ φωνῇ 16^a3sq., cf. 9-11.
23^a32sq. 24^b1sq. φωνὴ σημαντικὴ 16^a19. b26. 17^a23 φωνὴ
μόνον opp. σημαντικόν 16^b32 φωνὴ μία opp. καταφάσεις πολλαί 20^b20
τῇ φωνῇ δηλοῦν 17^a18 ὁ μετὰ φωνῆς λόγος γιγνόμενος 4^b34

χαλεπόν 8^a30. b21

χείρ 15^b22sq. utrum substantia sit an relativum 8^a19,27. b16,18

χεῖρον contr. κάλλιον 8^b10,12sq. (adv.) 9^a8

χθές ex. ποτέ 2^a2

χιτών 15^b22

χιών φύσει λευκὴ 12^b38,41

χράομαι: χρῆται (*κέχρηται) 17^b11 χρώμεναι 20^a3

χρῆ 22^a11

χροιά: παθητικὴ ποιότης 9^b9,15,19. 10^b17

χρόνος 5^a38. 9^a2. 13^a30. 19^a1sq. συνεχές ποσόν 4^b24. 5^a6-8. 6^a23,29

τὰ τοῦ χρόνου μόρια οὐ θέσιν ἔχει ἀλλὰ μᾶλλον τάξιν 5^a26-30 πράξεις

μακρὰ τῷ τὸν χρόνον πολὺν εἶναι 5^b3,5 πρότερον κατὰ χρόνον 14^a27sq.,

cf. 5^a29sq. 23^a25 ἅμα λέγεται ὦν ἡ γένεσις ἐν τῷ αὐτῷ χρόνῳ 14^b25sq.

15^a12 ῥῆμα προσσημαίνει χρόνον 16^b6,8,12,18, cf. 20 κατὰ χρόνον

opp. ἀπλῶς 16^a18 οἱ χρόνοι 17^a24,30. 19^b19

χρῶμα: omnis color in corpore est 1^a28. 2^b1. 4^a14. 12^a19,*21 γένος

14^a21 γίνονται διὰ πάθους πολλαὶ μεταβολαὶ χρωμάτων 9^b12

χώρα: τὴν πρὸς τὸ μέσον χώραν κάτω λέγουσιν 6^a14

χωρίζω: κεχωρισμένον μέρος 16^a20,25. b27

χωρίς 1^a25. 16^b7. 20^a2. b32sq. 22^a39

ψευδής, ψεύδος v. ἀληθής ψευδῶς 4^a27

ψεύδομαι 16^a10. b3,5. 17^a3. 18^b3. 20^a34,36

ψιλός 16^b23

ψόφοι ἀγράμματοι 16^a29

ψυχή: ἐν ψυχῇ ἡ γραμματικὴ 1^a26, ἡ ἐπιστήμη 1^b2 τὰ ἐν τῇ ψυχῇ (τῆς

ψυχῆς) παθήματα 16^a3,7, cf. 24^b2 νόημα ἐν τῇ ψυχῇ 16^a9 κατὰ

τὴν ψυχὴν παθητικαὶ ποιότητες 9^b34 Περὶ ψυχῆς 16^a8

ψύχω -ομαι 11^b3

ψυχρός v. θερμός

ψυχρότης: παθητικὴ ποιότης 9^a31. b3

ὠχρίας 9^b32

ὠχρίων 9^b31

ὠχρός: ποιόν 9^b14. 10^b16 ἀνὰ μέσον τοῦ λευκοῦ καὶ τοῦ μέλανος 12^a18,21

ὠχρότης: ποιότης 9^b22,25

